

พหูพจน์ของคำว่า “จะ” ในภาษาไทย

นางสาวอภิญา สร้อยรุหฺร่า

ศูนย์วิทยพัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรดุษฎีบัณฑิต

สาขาวิชาภาษาศาสตร์ ภาควิชาภาษาศาสตร์

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2553

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4 9 8 0 9 1 5 3 2 2

THE POLYFUNCTIONALITY OF *ca?* IN THAI

Miss Apinya Soithurum

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Doctor of Philosophy Program in Linguistics

Department of Linguistics

Faculty of Arts

Chulalongkorn University

Academic Year 2010

Copyright of Chulalongkorn University

530489

หัวข้อวิทยานิพนธ์

พหูพจน์ของคำว่า "จะ" ในภาษาไทย

โดย

นางสาวอภิญา สร้อยรุห์ร่า

สาขาวิชา

ภาษาศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

รองศาสตราจารย์ ดร. กิ่งกาญจน์ เทพกาญจนา

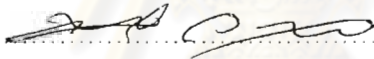
คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาตรีบัณฑิต

คณบดีคณะอักษรศาสตร์

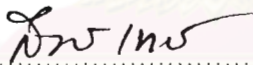
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประพจน์ อัครวิฑูฬการ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. วิโรจน์ อรุณมานะกุล)

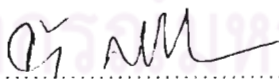
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(รองศาสตราจารย์ ดร. กิ่งกาญจน์ เทพกาญจนา)

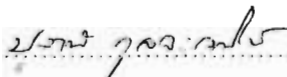
กรรมการ

(อาจารย์ ดร. ชีราภรณ์ รัตธรรมกุล)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จิรันธรา ศรีอุทัย)

กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย

(ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร. ปราณี กุลละวณิชย์)

อภิญา สร้อยอุร่า: พหุนาที่ของคำว่า "จะ" ในภาษาไทย(THE POLYFUNCTIONALITY OF *ca?* IN THAI) อ. ที่ปริษาวิทยาลัยพนธ์หลัก: รศ. ดร. กิ่งกาญจน์ เทพกาญจนา, 204 หน้า.

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์นาที่ของคำว่า "จะ" ในบริบททางวากยสัมพันธ์ต่างๆเพื่อดูว่า "จะ" เป็นประเภททางไวยากรณ์ประเภทใด มีความหมายและนาที่อะไร ตลอดจนดูเงื่อนไขการปรากฏของ "จะ" ในบริบททางวากยสัมพันธ์ต่างๆ

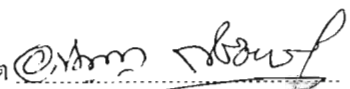
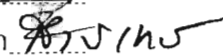
จากการการศึกษาพบว่า "จะ" มีการปรากฏในบริบททางวากยสัมพันธ์เป็น 3 หน่วยสร้างได้แก่

- 1) ปรากฏหน้าคำกริยาประเภทกรกระทำและคำกริยาแสดงสภาพ
- 2) ปรากฏหน้าและหลังคำช่วยกริยาซึ่งแบ่งเป็นสองประเภทได้แก่คำช่วยกริยาต้นแบบและคำช่วยกริยาไม่ต้นแบบ คำช่วยกริยาทั้งสองประเภทสามารถแบ่งประเภทย่อยได้เป็นคำช่วยกริยาแสดงทัศนภาวะบอกความเห็น และคำช่วยกริยาแสดงการณลักษณะ
- 3) ปรากฏระหว่างคำกริยา 2 คำ

เมื่อพิจารณาในแง่ของความหมายผู้วิจัยพบว่าคำว่า "จะ" ที่ปรากฏในทุกบริบททางวากยสัมพันธ์แสดงความหมายของสถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดขึ้นจริง ซึ่งเกี่ยวข้องกับแนวคิดเรื่องการไม่เกิดขึ้นจริงของเหตุการณ์ โดย "จะ" แสดงสถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดขึ้นจริงในบริเวณทางอรรถศาสตร์ต่างๆ ได้แก่ ความน่าจะเป็น ความเป็นไปได้ ความตั้งใจและเจตนาอนาคตกาล เหตุการณ์เงื่อนไข เหตุการณ์แสดงนิสัย ประสบการณ์ การอนุมาน วัตถุประสงค์ การเริ่ม และจุดมุ่งหมาย

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา..... ภาษาศาสตร์.....
สาขาวิชา..... ภาษาศาสตร์.....
ปีการศึกษา..... 2553.....

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่อ อ. ที่ปริษาวิทยาลัยพนธ์หลัก

4980915322 : MAJOR LINGUISTICS

KEYWORDS : AUXILIARY/ EPISTEMIC MODALITY/ REALIS/ IRREALIS/ SEMANTIC
DOMAIN/ COGNITION

APINYA SOITHURUM : THE POLYFUNCTIONALITY OF *ca?* IN THAI

ADVISOR : ASSOC. PROF. KINGKARN THEPKANJANA, Ph.D., 204 pp.

This study is aimed to analyze *ca?* in various syntactic constructions to find out the type of grammatical category of *ca?*, the meaning and function of *ca?* in those construction as well as the optional or obligatory occurrence of *ca?* in those constructions.

It is found that *ca?* can occur in 3 syntactic constructions as follows:

- 1) It can precede action verbs and state verbs.
- 2) It can precede and follow auxiliaries. i.e. aspectual auxiliaries and epistemic auxiliaries, in two ways.
- 3) It can occur between two verbs.

Semantically, it is found that *ca?* is an irrealis marker expressing unactual situations in the semantic domains of possibility, probability, volition, future, conditions, habituality, experience, deduction, objectives, inception, and purposes.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Department : Linguistics
Field of Study : Linguistics
Academic Year : 2010

Student's Signature
Advisor's Signature

Apinya Soithurum
Kingkarn Thepkanjana

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่รองศาสตราจารย์ ดร. กิ่งกาญจน์ เทพกาญจนา ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ได้กรุณาสละเวลาอันมีค่าให้คำแนะนำ แนวความคิดและตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นอย่างยิ่ง

นอกจากนี้ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร. ปราณี กุลละวณิชย์ ที่ให้คำแนะนำและเป็นกำลังใจให้ผู้วิจัยตลอดระยะเวลาของการศึกษาและการเขียนวิทยานิพนธ์

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ทุกท่านที่ให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ในการปรับปรุงวิทยานิพนธ์ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นและขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาภาษาศาสตร ศึกษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทุกท่านที่ถ่ายทอดความรู้ด้านภาษาศาสตร์และเป็นกำลังใจให้ผู้วิจัยมาโดยตลอด

ผู้วิจัยขอขอบคุณเพื่อนๆและน้องๆห้องโครงการพัฒนาคัดลอกข้อมูลภาษาไทยแห่งชาติ (Thai National Corpus) ทุกคนที่ให้การสนับสนุนช่วยเหลือ โดยเฉพาะ คเชนทร์ ตัญศิริ และ ปริญา วรชิตะวัน ที่สละเวลา ให้คำปรึกษาและเป็นกำลังใจจนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
บทที่	
1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
1.3 สมมติฐานการวิจัย.....	5
1.4 ขอบเขตของการวิจัย.....	5
1.5 วิธีดำเนินการวิจัย.....	7
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	8
1.7 นิยามศัพท์.....	8
2 ทบทวนวรรณกรรม.....	14
2.1 แนวคิดและทฤษฎีที่ใช้ในงานวิจัย.....	14
2.1.1 ภาษาศาสตร์ปริชาน.....	14
2.1.2 แผนที่ทางอรรถศาสตร์.....	17
2.1.3 แนวคิดเรื่องคำช่วยกริยา.....	20
2.1.4 แนวคิดเรื่องสถานะเหตุการณ์ที่เกิดจริงและไม่เกิดจริง.....	25
2.1.5 กาล การณ์ลักษณะ และทัศนภาวะ.....	34
2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ "จะ" ในภาษาไทย.....	46
3 บริบทแวดล้อมทางวากยสัมพันธ์ของ "จะ".....	54
3.1 นามวลี + "จะ" + กริยาวลี.....	55
3.2 นามวลี + (คำช่วยกริยา) + "จะ" + (คำช่วยกริยา) + กริยาวลี + (คำช่วยกริยา).....	57
3.2.1 นามวลี + (คำช่วยกริยาประเภทต้นแบบ) + "จะ" + (คำช่วยกริยา ต้นแบบ) + กริยาวลี + (คำช่วยกริยาต้นแบบ).....	59

3.2.1.1 หน่วยสร้างที่ “จะ” ปรากฏร่วมกับคำช่วยกริยาต้นแบบแสดง การณั้ลักษณะ.....	62
3.2.1.2 หน่วยสร้างที่ “จะ” ปรากฏร่วมกับคำช่วยกริยาต้นแบบแสดง ทัศนัะ ภาวะ.....	79
3.2.2 นามวลี + (คำช่วยกริยาไม่ต้นแบบ) + “จะ”+ (คำช่วยกริยาไม่ ต้นแบบ) + กริยาวลี.....	84
3.3. นามวลี + คำกริยา ₁ + (ว่า/ ที่) + “จะ” + คำกริยาหรือกริยาวลี ₂	89
3.3.1 คำกริยาแสดงสภาวะจิตใจ	91
3.3.2 คำกริยาที่แสดงการกระทำ.....	93
3.3.3 คำกริยาแสดงการเริ่มของเหตุการณ์.....	94
4 สถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริง (Irrealis) ที่แสดงโดยคำว่า “จะ”.....	97
4.1 สถานะเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงและเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริง (realis/ irrealis)....	97
4.1.1 รูปแบบทางไวยากรณ์ที่แสดงสถานะเหตุการณ์ที่เกิดจริง (realis) และเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริง (irrealis).....	99
4.1.2 บริเวณทางอรรถศาสตร์ที่สถานะเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงและ เหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริงปรากฏ (semantic domains of reality status).....	103
4.2 “จะ” ในฐานะคำแสดงสถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริง (irrealis marker).....	109
4.2.1 “จะ” ที่ปรากฏในหน่วยสร้าง นามวลี + “จะ” + กริยาวลี.....	117
4.2.2 “จะ” ที่ปรากฏในหน่วยสร้าง นามวลี + (คำช่วยกริยา)+ “จะ” + (คำ ช่วยกริยา) + กริยาวลี + (คำช่วยกริยา).....	119
4.2.2.1 “จะ” ที่ปรากฏร่วมกับคำช่วยกริยาต้นแบบ.....	119
4.2.2.1.1 “จะ” ที่ปรากฏร่วมกับคำช่วยกริยาต้นแบบแสดง การณั้ลักษณะ.....	120
4.2.2.1.2 “จะ” ที่ปรากฏร่วมกับคำช่วยกริยาต้นแบบแสดง ทัศนัะภาวะบอกความเห็น.....	121
4.2.2.2. “จะ” ที่ปรากฏร่วมกับคำช่วยกริยาไม่ต้นแบบ.....	122
4.2.2.2.1 “จะ” ที่ปรากฏร่วมกับคำช่วยกริยาไม่ต้นแบบ แสดงการณั้ลักษณะ.....	123
4.2.2.2.2 “จะ” ที่ปรากฏร่วมกับคำช่วยกริยาไม่ต้นแบบ แสดงทัศนัะภาวะบอกความเห็น.....	123

4.2.3 “จะ” ที่ปรากฏในหน่วยสร้าง นามวลี + คำกริยา ₁ + (ว่า/ที่) + “จะ” + คำกริยาหรือกริยาวลี ₂	124
4.3 หน้าที่และความหมายเชิงวัจนปฏิบัติของคำว่า “จะ”	127
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	131
5.1 สรุปและอภิปรายผลการวิจัย.....	131
5.1.1 คุณสมบัติทางวากยสัมพันธ์ของหน่วยสร้างที่มีคำว่า “จะ” ปรากฏ.....	132
5.1.2 คุณสมบัติทางอรรถศาสตร์ของหน่วยสร้างที่มีคำว่า “จะ” ปรากฏ.....	136
5.1.3 “จะ” ในฐานะคำบ่งชี้สถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดขึ้นจริง (irrealis marker)	145
5.2 ข้อเสนอแนะ.....	151
รายการอ้างอิง.....	153
ภาคผนวก.....	160
ตัวอย่างข้อมูลแยกตามโครงสร้าง.....	161
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	204

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

คำที่มีความหมาย สอดคล้องกับคำว่า WILL จัดเป็นคำไวยากรณ์ประเภทหนึ่งที่ นักภาษาศาสตร์ทั่วโลกต่างให้ความสนใจศึกษา จะเห็นได้จากงานวิจัยจำนวนมากไม่น้อย เช่นงานของ ไอจ์เมอร์ (Aijmer,1985) พาล์มเมอร์ (Palmer,1986) ไบบี (Bybee,1988) สวีทเซอร์ (Sweetser, 1990) ไบบี ปายูกา และเพอร์กินส์ (Bybee, Pagliuca and Perkins,1991) ไบบี เพอร์กินส์ และ ปายูกา (Bybee, Perkins and Pagliuca,1994) ฮอปเปอร์ และทรอกอท (Hopper and Traugott, 1993) ลีและธอมสัน (Li and Thompson,1981) เป็นต้น งานวิจัยส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการศึกษาคำที่แสดงความหมาย WILL ในแง่ของปรากฏการณ์การกลายเป็นคำไวยากรณ์ (grammaticalization) และคำหลายความหมาย (polysemy) โดยส่วนใหญ่พบว่าคำที่มีความหมายสอดคล้องกับคำว่า WILL นี้เป็นคำแสดงความหมายเชิงเวลา (tense) ที่มีวิวัฒนาการมาจากคำแสดงเนื้อความเกี่ยวกับความ “ตั้งใจ” หรือความ “ต้องการ”

สำหรับในภาษาไทยคำว่า “จะ” เป็นคำช่วยกริยาคำหนึ่งที่น่าสนใจ นักภาษาศาสตร์ให้ความสนใจศึกษากันอย่างกว้างขวางเช่นเดียวกัน จากการทบทวนวรรณกรรมพบว่างานวิจัยส่วนใหญ่ศึกษา คำว่า “จะ” ในฐานะคำช่วยกริยา (auxiliary) ที่เน้นเรื่องของชนิดของคำ และตำแหน่งการปรากฏ เช่น พระยาอุปกิตศิลปสาร (2532) วิจิตรน ภาณุพงศ์ (2531) ราตรี ถันวารชกร (2516) และ การศึกษาในเชิงปฏิสัมพันธ์ระหว่างอรรถศาสตร์และวากยสัมพันธ์ เช่น ปราณี กุลละวณิช (Kullavanijaya,1968) สโคเวล (Scovel,1970) อุดม วโรตม์สิขิตติ (Warotamasikkhadit, 1976) อภิญญา สร้อยรุห์ร่า (2528) และ กาญจนา สินธวานนท์ (Sindhavananda,1970) โดยงานวิจัยส่วนใหญ่พบว่าคำว่า “จะ” เป็นคำช่วยกริยาประเภทหนึ่งที่แสดงความหมายเกี่ยวกับความตั้งใจ การคาดหมาย และวางแผน แม้จะมีการศึกษาเกี่ยวกับคำว่า “จะ” จำนวนไม่น้อยในภาษาไทย แต่งานวิจัยส่วนใหญ่ศึกษาการปรากฏของ “จะ” ไว้เพียงไม่กี่บริบทเท่านั้น คือศึกษาเฉพาะการปรากฏของ “จะ” หน้าคำกริยา โดยกล่าวว่า “จะ” เป็นคำช่วยกริยา ที่ปรากฏในตำแหน่งหน้าคำกริยาเท่านั้น อย่างไรก็ตามจากข้อมูลพบว่า “จะ” สามารถปรากฏได้ในบริบททางวากยสัมพันธ์ที่หลากหลายมากกว่าปรากฏหน้าคำกริยาดังตัวอย่างต่อไปนี้

(1) เขาจะไม่ใช้เงินของพ่อแม่

- (2) ตอนนั้นไม่มีเวลาจะคิดอะไรแล้ว
- (3) เขาจะไปเชียงใหม่พรุ่งนี้
- (4) ถ้าฉันมีปีก ฉันจะบินไปหาเธอ
- (5) หากเขาไม่เห็นด้วย เขาก็จะไม่ทำตาม
- (6) เขามาถึงตอนที่รถจะออกพอดี
- (7) น้องจะนอนแล้ว
- (8) เขาจะกินข้าวตอนสี่โมงเย็น
- (9) ผมจะขับรถไปทำงาน
- (10) ฝนคงจะตกเดือนหน้า
- (11) เขาคงจะอยู่บ้าน

(เจ้าของภาษา)

- (12) เราอาจจะไม่ได้เห็นเหมือนเหมือนกับคนที่อยู่ในเหตุการณ์
- (13) ค่าตัวน่าจะถูกกว่านี้แน่ครับ
- (14) รัฐบาลควรจะพิจารณาประเด็นดังกล่าวอย่างรอบคอบ
- (15) ความน่าสะพรึงกลัวที่เกิดขึ้นยังจะเป็นเหมือนฝันร้ายที่คอยหลอกหลอนชาวสวนไปอีกนานแสนนาน
- (16) เขากำลังจะกินข้าว
- (17) เขาจะยังทำงานที่นี้ต่อ
- (18) เขากำลังจะกินข้าวแล้ว
- (19) พวกนี้ทำจะสติไม่ดี
- (20) เรื่องนี้ดูเหมือนว่าจะเป็นข้อบกพร่องที่หลายคนพูดถึง
- (21) คนหัวแข็งไม่ค่อยจะลงรอยกับเพื่อนร่วมงาน
- (22) ขณะนี้งานใกล้จะสำเร็จแล้ว

(คลังข้อมูลภาษาฯ)

- (23) เขาคิดจะเรียนต่อ
- (24) ผมไฝฝั้นจะไปเยือนนอร์เวย์สักครั้ง
- (25) เขาเจตนาจะสร้างภาพ
- (26) ผมตั้งใจ(ว่า)จะประกอบอาชีพส่วนตัว
- (27) เห็นสมควรจะอนุมัติ
- (28) เขาเหยียบคันเร่งจะหลบ รถเลยเสยขึ้นฟุตปาธไปชนกำแพง
- (29) เขาสัญญาจะรักเธอจนตาย

- (30) ประชาชนเริ่มจะยอมรับความจริง
 (31) ผมเริ่มจะหายใจไม่ออก

(จินดารัตน์ จรัสคำจรรกุล, 2536)

จากตัวอย่างข้างต้นจะสังเกตได้ว่า “จะ” มีลักษณะการปรากฏที่หลากหลายเป็น 4 บริบทใหญ่ๆ ดังนี้

- 1) ปรากฏหน้าคำกริยาซึ่งอาจมีนามวลีทำหน้าที่เป็นกรรมตามมาก็ได้ เช่นในประโยคที่ (1) – (9)
- 2) ปรากฏเป็นกริยาวลีในตำแหน่งหลังคำช่วยกริยา¹ 2 ประเภทได้แก่
 - 2.1) ประเภทแสดงทัศนภาวะ (modality) ดังเช่นในประโยคที่ (10) – (14)
 - 2.2) ประเภทแสดงการณลักษณะ (aspects) โดยคำช่วยกริยาแสดงการณลักษณะสามารถปรากฏในตำแหน่งต่างๆ ได้ดังนี้ 1) ปรากฏในตำแหน่งหน้าคำว่า “จะ” ในตัวอย่างที่ (15) และ (16) 2) หลังคำว่า “จะ” ในตัวอย่างที่ (17) หรือ 3) ปรากฏในตำแหน่งทั้งหน้าและหลังคำว่า “จะ” เช่นในตัวอย่างที่ (18)
- 3) ปรากฏเป็นกริยาวลีร่วมกับคำที่แสดงความหมายกึ่งคำช่วยกริยาแสดงทัศนภาวะเช่น (19) – (22)
- 4) ปรากฏเป็นกริยาวลีในตำแหน่งหลังคำกริยาที่แสดงสภาวะทางจิต (psychological verbs) ใน (23) – (27) หลังคำกริยาแสดงการกระทำ (action verbs) ใน (28) – (29) และคำกริยาแสดงการเริ่มใน (30) และ (31)

แม้คำว่า “จะ” จะสามารถปรากฏในบริบททางไวยากรณ์ที่หลากหลาย แต่งานวิจัยส่วนใหญ่เห็นว่า “จะ” เป็นเพียงคำช่วยที่ปรากฏ หน้าคำกริยาเท่านั้น โดยมีคำเรียกหลากหลายกันออกไปเช่น “คำกริยานุเคราะห์” (พระยาอุปกิตศิลปสาร, 2532) “คำช่วยหน้ากริยา” (Panupong, 1970) “คำหน้ากริยา” (Kullavanijaya, 1968 ; Warotamasikkhadit, 1976 ; Sindhavananda, 1970) เป็นต้น มีงานบางส่วนเช่นในงานของกาญจนา สินทรวานนท์ (Sindhavananda, 1970) กิ่งกาญจน์ เทพกาญจนา (Thepkanjana, 1986) และจินดารัตน์ จรัสคำจรรกุล (2536) ที่เห็นว่า “จะ” สามารถปรากฏในลักษณะที่อยู่ระหว่างคำกริยาได้เช่นกัน โดยกิ่งกาญจน์ เทพกาญจนา (Thepkanjana, 1986) กล่าวว่ากริยาวลีที่ปรากฏหน้า “จะ” ต้องเป็นคำกริยาประเภท ไม่แสดงนัย

¹ ดูคำจำกัดความของคำช่วยกริยาในหัวข้อขอบเขตการวิจัย

ทางความหมายว่า เหตุการณ์ที่แสดงโดยกริยาวลีในส่วนเติมเต็มจะเกิดจริง หรือไม่เกิดจริง (non-implicative verb) เท่านั้น เนื่องจากกริยาประเภท นี้ไม่แสดงนัยความหมายในทางใดทางหนึ่งว่า เหตุการณ์ที่แสดงโดยกริยาวลีในส่วนเติมเต็มจะเกิดจริง หรือไม่เกิดจริง กริยาดังกล่าวจึงมีช่อง อนาคตอยู่ระหว่างเวลาของกริยาหลักกับเวลาของกริยาวลีในส่วนเติมเต็ม แนวคิดเกี่ยวกับช่อง อนาคตนี้จึงเป็นเหตุผลที่คำว่า “จะ” สามารถปรากฏระหว่างกริยาวลีได้ ” (Thepkanjana,1986) จากข้อบกพร่องในกรอบการศึกษาการปรากฏในบริบทของ “จะ” ดังที่กล่าวมานี้ งานวิจัยชิ้นนี้จึง มุ่งศึกษาการปรากฏของคำว่า “จะ” ซึ่งมีการปรากฏในบริบทที่หลากหลายให้ครอบคลุมทุกบริบท ทั้งในส่วนที่งานวิจัยในอดีตได้ทำไว้แล้วและในส่วนที่ยังไม่มีงานใดกล่าวถึงมาก่อน

นอกจากนี้คำว่า “จะ” ยังถูกมองว่าเป็นคำไวยากรณ์ที่แสดงคว ามหมายไว้อย่าง หลากหลาย เช่นในงานวิจัยของปราณี กุลละวณิชย์ นววรรณ พันธุมธธาและสาลี ศรีเพ็ญได้ วิเคราะห์ให้ “จะ” เป็นคำแสดงความตั้งใจ ในขณะที่ กาญจนา สิ้นธวานนท์วิเคราะห์ว่า “จะ” เป็นคำแสดงเจตนาซึ่งอาจเกิดขึ้นโดยอำนาจในตัวของผู้หรือปัจจัยทางธรรมชาติ ส่วนทัศนาลักษณ์ บุญปฏิภาณวิเคราะห์ว่า “จะ” เป็นคำแสดงการณลักษณะการคาดคะเน นอกจากนี้ยังมี งานวิจัยบางส่วนที่วิเคราะห์ว่า “จะ” เป็นคำแสดงอนาคตกาลในระบบไวยากรณ์ไทย เป็นต้น แม้ คำว่า “จะ” จะสามารถแสดงความหมายต่างๆ ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว แต่การวิเคราะห์ความหมาย ของ “จะ” ส่วนใหญ่เป็นการมองความหมายที่แปรไปตามบริบทไม่ได้วิเคราะห์ความหมายประจำ คำที่ “จะ” ในบริบททางไวยากรณ์ต่างๆ แสดงร่วมกัน ดังนั้นในงานวิจัยชิ้นนี้จึงมุ่งศึกษา “จะ” ใน ทุกบริบทเพื่อวิเคราะห์ว่า “จะ”สามารถปรากฏในบริบทใดบ้างและเนื่องจาก “จะ” ปรากฏใน กริยาวลี ผู้วิจัยจึงสนใจวิเคราะห์ว่าคำกริยาประเภทใดสามารถปรากฏร่วมกับ “จะ” และคำกริยา ที่สามารถปรากฏหน้าและหลัง “จะ” มีคุณสมบัติทางอรรถศาสตร์อะไร ตลอดจนศึกษาเงื่อนไขการ ปรากฏของ “จะ”ที่ปรากฏร่วมกับคำกริยาต่างๆ นอกจากนี้การที่ “จะ” สามารถปรากฏในบริบท แวดล้อมที่หลากหลายเป็นประเด็นที่ควรศึกษาว่า “จะ” ในบริบทต่างๆมีหน้าที่เหมือนกันหรือ ต่างกันอย่างไร และถ้า “จะ” ในบริบทต่างๆมีความแตกต่างกันในเชิงหน้าที่ หน้าที่ต่างๆของ “จะ” นั้นมีความสัมพันธ์กันอย่างไรในทางอรรถศาสตร์ โดยใช้ข้อมูลจากคลังข้อมูลภาษาไทยที่ จัดเก็บในรูปแบบของฐานข้อมูล อิเล็กทรอนิกส์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และข้อมูลจากงานวิจัย ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา “จะ”

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาวิเคราะห์บริบทแวดล้อมทางวากยสัมพันธ์ของ “จะ”
2. ศึกษาวิเคราะห์ประเภททางวากยสัมพันธ์ต่างๆของ “จะ”

3. ศึกษาวิเคราะห์ความสัมพันธ์ทางอรรถศาสตร์ของประเภททางวากยสัมพันธ์ต่างๆของ “จะ”

1.3 สมมติฐาน

1. “จะ” สามารถปรากฏหน้าคำกริยาทุกประเภทยกเว้นคำกริยาแสดงสภาพคงที่ถาวร (permanent state verbs)
2. “จะ” สามารถปรากฏหน้าคำช่วยกริยาบอกความจำเป็น (deontic modal auxiliary) “ต้อง”
3. “จะ” สามารถปรากฏหลังคำช่วยกริยาบอกทัศนคติ (epistemic modal auxiliary)
4. “จะ” สามารถปรากฏระหว่างคำกริยา mental state verbs และคำกริยาทุกประเภท นอกจากคำกริยาแสดงถาวรสภาพคงที่ถาวร (permanent state verbs)
5. “จะ” ทำหน้าที่เป็นประเภททางวากยสัมพันธ์ต่างๆ กล่าวคือ
 - ก. เป็นคำแสดงความตั้งใจ (intentional modal marker) ในกรณีที่ประธานของประโยคเป็นบุรุษที่หนึ่ง
 - ข. เป็นคำแสดงอนาคตกาล (future tense marker) คำแสดงการณลักษณะการคาดคะเน (prospective aspect marker) ในกรณีที่ประธานของประโยค ไม่ใช่บุรุษที่หนึ่ง
 - ค. เป็นคำแสดงเหตุการณ์ที่ไม่เกิดขึ้นจริง (irrealis mood) ในกรณีที่ปรากฏร่วมกับคำเชื่อมแสดงเงื่อนไข
6. ความสัมพันธ์ทางอรรถศาสตร์ของประเภททางวากยสัมพันธ์ต่างๆของ “จะ” สามารถแสดงโดยแผนภูมิต่อไปนี้

คำแสดงความตั้งใจ > คำแสดงอนาคตกาล > คำแสดงการณลักษณะการคาดคะเน
> คำแสดงเหตุการณ์ที่ไม่เกิดขึ้นจริง

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

ศึกษาการปรากฏของ “จะ” ในกริยาวลีในทุกบริบทแวดล้อม โดยศึกษาจากข้อมูลภาษาไทยมาตรฐานเพื่อวิเคราะห์หน้าที่และความหมายของ “จะ”

ข้อมูลหลักที่ใช้ในการ ศึกษาวิเคราะห์มาจากคลังข้อมูลภาษาไทยที่จัดเก็บในรูปแบบของฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและข้อมูลจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ

การศึกษา “จะ”รวมทั้งข้อมูลจากผู้วิจัยในฐานะที่ผู้วิจัยเป็นเจ้าของภาษาคนหนึ่งที่ใช้ภาษาไทยมาตรฐานโดยจะมีการสอบถามการยอมรับข้อมูลจากผู้พูดภาษาไทยมาตรฐานท่านอื่นๆเพื่อยืนยันความถูกต้อง

กริยาวลีนั้นประกอบด้วยคำกริยาแท้หรือที่เรียกกันว่าคำกริยา คำกริยากับคำนามหรือนามวลี คำกริยากับคำช่วยกริยาซึ่งอาจมีคำนามหรือนามวลีปรากฏร่วมด้วย เนื่องจากคำกริยาและคำช่วยกริยามีความสัมพันธ์กัน อย่างใกล้ชิด ผู้วิจัยจึงใช้เกณฑ์ 2 เกณฑ์ร่วมกันในการวิเคราะห์ว่าคำใดเป็นคำกริยาและคำใดเป็นคำช่วยกริยาในงานวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เกณฑ์แรกได้แก่เกณฑ์ทางความหมาย และเกณฑ์ที่สองได้แก่เกณฑ์ทางวากยสัมพันธ์ โดยเกณฑ์ทางความหมายนั้น ผู้วิจัยได้ให้คำจำกัดความโดยประมวลคำจำกัดความของนักไวยากรณ์หลายท่าน อาทิ พระยาอุปกิตศิลปสาร (2532) บรรจบ พันธุเมธา (2521) นววรรณ พันธุเมธา (2527) กาญจนา สินธวานนท์ (Sindhavananda, 1970) และจินดารัตน์ จรัสกำจรกุล (2536) ดังต่อไปนี้

คำกริยา หมายถึง คำไวยากรณ์ที่แสดงหรืออธิบาย ยอาการ การกระทำ เหตุการณ์ ตลอดจนจนสภาพการณ์ต่างๆ

คำช่วยกริยา หมายถึง คำไวยากรณ์ที่ทำหน้าที่ขยายความหรือเพิ่มความหมายให้กับคำกริยา โดยความหมายที่เพิ่มให้กับคำกริยานั้นเป็นความหมายในเชิงของกาล ภาวะลักษณะ หรือทัศนคติ ความเห็น การคาดคะเนของผู้พูด อาทิ เคย แล้ว กำลัง มัก ยัง อาจ น่า คง ควร ต้อง เป็นต้น

ส่วนเกณฑ์ทางวากยสัมพันธ์และอรรถศาสตร์ที่ใช้ในการทดสอบว่าคำใดเป็นคำกริยาและคำใดเป็นคำช่วยกริยา ผู้วิจัยจะใช้เกณฑ์ของโบลันด์ (Boland, 2006) ในงานเรื่อง “Aspect, Tense and Modality: Theory, Typology, Acquisition Volume I” p.120 -126) ซึ่งสรุปได้ว่า

คำช่วยกริยาจะแสดงคุณสมบัติทางวากยสัมพันธ์และอรรถศาสตร์เป็นคำไวยากรณ์โดยสังเกตได้จากการที่คำไวยากรณ์ไม่สามารถแสดงการปฏิเสธด้วย “ไม่”

(ก) *เขาไม่คงนอนหลับ

(ข) *เราไม่จะนอนดึก

ในตัวอย่างข้างต้น “คง” และ “จะ” จัดเป็นคำช่วยกริยา เนื่องจากไม่สามารถแสดงการปฏิเสธด้วย “ไม่”

นอกจากนี้คำไวยากรณ์ไม่สามารถปรากฏโดยลำพังในหน่วยสร้างกริยาวลีและไม่สามารถขยายความด้วยคำวิเศษณ์เหมือนกับคำกริยา

- (ค) เขาจะทำงานตอน 8.00 น.
- (ง) *เขาจะตอน 8.00 น.
- (จ) น่องเดินเร็ว
- (ฉ) *น่องอาจเร็ว

ตัวอย่าง (ค) และ (ง) แสดงว่า “จะ” เป็นคำช่วยกริยาเนื่องจากในตัวอย่าง (ค) “จะ” ปรากฏร่วมกับคำกริยา ทำงาน และประโยคนี้เป็นประโยคที่ถูกไวยากรณ์ แต่ ในตัวอย่าง (ง) ซึ่ง “จะ” ปรากฏตามลำพังโดยไม่มีคำกริยาปรากฏร่วมด้วยเป็นประโยคที่ผิดไวยากรณ์ เนื่องจากคำช่วยกริยาไม่สามารถปรากฏตามลำพังในหน่วยสร้างกริยาวลี ส่วนในตัวอย่าง (จ) คำวิเศษณ์ “เร็ว” ขยายคำกริยา “เดิน” และประโยคนี้ถูกไวยากรณ์ ในขณะที่ “อาจ” ในตัวอย่าง (ฉ) จัดเป็นคำช่วยกริยา เนื่องจากไม่สามารถขยายความด้วยคำวิเศษณ์

คำกริยาหลักยังต่างจากคำไวยากรณ์ในเรื่องของการทำเป็นหน่วยสร้างแสดงกรรมวาจก (passive construction) เนื่องจากคำไวยากรณ์ไม่สามารถทำเป็นหน่วยสร้างแสดงกรรมวาจกแต่คำกริยาสามารถทำเป็นหน่วยสร้างแสดงกรรมวาจกได้และยังมีคู่เทียบเป็นหน่วยสร้างกรรมตุจก (active construction)

- (ช) ฉันถูกตี (หน่วยสร้างแสดงกรรมวาจก)
- (ซ) เขาตีฉัน (หน่วยสร้างกรรมตุจก)
- (ฌ) *เขาถูกควร

ตัวอย่าง (ช) และ (ซ) เป็นประโยคที่ถูกไวยากรณ์ เนื่องจาก “ตี” เป็นคำกริยาจึงสามารถปรากฏในหน่วยสร้างแสดงกรรมวาจกและมีคู่เทียบในหน่วยสร้างกรรมตุจก ในขณะที่ “ควร” ในตัวอย่าง (ฌ) เป็นคำช่วยกริยาจึงไม่สามารถทำเป็นหน่วยสร้างแสดงกรรมวาจก

1.5 วิธีดำเนินการวิจัย

1. สํารวจ รวบรวม และศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่อง “จะ” และคำช่วยกริยา ในภาษาไทย
2. ศึกษากรอบทฤษฎีเกี่ยวกับแผนที่ทางอรรถศาสตร์ ในการวิเคราะห์คำช่วยกริยาซึ่ง

เสนอโดย แวน เดอร์ ออเวราและพลังเจียน (Van Der Auwera และ Plungian, 1998)

3. ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับคำช่วยกริยาและคำบ่งชี้เหตุการณ์ ที่ไม่เกิดจริงเพื่อใช้เป็นกรอบความคิดในการศึกษาคำช่วยกริยา “จะ”
4. เก็บรวบรวมข้อมูลที่มีการปรากฏของ “จะ” จากคลังข้อมูลภาษาไทยที่จัดเก็บในรูปแบบของฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและข้อมูลจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา “จะ” รวมทั้งข้อมูลจากผู้วิจัยในฐานะที่ผู้วิจัยเป็นเจ้าของภาษาคนหนึ่งที่ใช้ภาษาไทยมาตรฐาน การเก็บข้อมูลจากคลังข้อมูลภาษาไทยที่จัดเก็บในรูปแบบของฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจะจัดเก็บข้อมูลการปรากฏของ “จะ” จากข่าว บทความทั่วไป และเรื่องสั้น นวนิยายโดยจัดเก็บประเภทละ ๒00 ข้อมูล หลังจากนั้นจะคัดเลือกข้อมูลเพื่อตัดข้อมูลที่ซ้ำจากนั้นจะสุ่มอีก 50 ตัวอย่าง ถ้าพบข้อมูลใหม่ก็สุ่มอีก 50 ตัวอย่าง จนไม่พบข้อมูลใหม่จึงหยุด
5. วิเคราะห์ข้อมูลการปรากฏของ “จะ” ในบริบทแวดล้อมต่างๆรวมทั้งวิเคราะห์หน้าที่และความหมายของประเภททางไวยากรณ์ต่างๆของ “จะ” รวมถึงวิเคราะห์ความสัมพันธ์ในเชิงอรรถศาสตร์ของประเภททางไวยากรณ์ต่างๆของ “จะ” ตามกรอบทฤษฎีเกี่ยวกับแผนที่ทางอรรถศาสตร์ในการวิเคราะห์คำช่วยกริยาซึ่งเสนอโดย แวน เดอร์ ออเวราและพลังเจียน (Van Der Auwera และ Plungian, 1998)

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การศึกษานี้ทำให้เกิดองค์ความรู้ด้านไวยากรณ์ภาษาไทยมากขึ้น นอกจากนี้ยังเสนอความรู้พื้นฐานเพื่อการศึกษาคำช่วยกริยาอื่นๆและการศึกษาด้านอื่นๆ เช่นการกลายเป็นคำไวยากรณ์ในภาษาไทย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาระบบไวยากรณ์ภาษาไทย และการศึกษาแบบลักษณะภาษา

1.7 นิยามศัพท์

สถานะความจริงของเหตุการณ์ (reality status) หมายถึง สถานะการเกิดขึ้นของเหตุการณ์ (actualization of event) ณ เวลาเวลาใดก็ตาม โดยแบ่งเป็น 2 ลักษณะคือ 1) เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง (actual events) และ 2) เหตุการณ์ที่ไม่เกิดขึ้นจริง (non-actual events)

เหตุการณ์ที่เกิดจริง (realis หรือ actual events) หมายถึง เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแล้ว ณ เวลาใดก็ตาม หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ณ เวลากล่าวถ้อย (moment of speech)

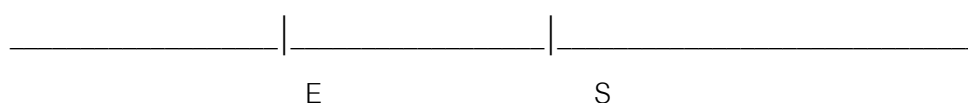
เหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริง (irrealis หรือ non-actual events) หมายถึง เหตุการณ์ที่ไม่เกิดขึ้นจริง / ยังไม่เกิดขึ้นจริง หรือเหตุการณ์ที่ไม่ได้เกิดขึ้น ณ เวลากล่าวถ้อย (moment of speech)

หน่วยสร้าง (construction) หมายถึง บริบททางวากยสัมพันธ์ที่แวดล้อมคำว่า “จะ” ได้แก่คำหรือวลีที่ปรากฏในตำแหน่งหน้าและหลังคำว่า “จะ” โดยบริบททางวากยสัมพันธ์ที่ปรากฏในตำแหน่งหน้าคำว่า “จะ” ได้แก่ นามวลี คำกริยาแสดงสภาวะจิตใจ (modality verbs) คำกริยาแสดงการกระทำ (action verbs) และคำช่วยกริยา (auxiliaries) ส่วนบริบททางวากยสัมพันธ์ที่ปรากฏในตำแหน่งหลังคำว่า “จะ” ได้แก่ นามวลี คำกริยาแสดงการกระทำ (action verbs) คำกริยาแสดงสภาพ (state verbs) และคำช่วยกริยา (auxiliaries)

กาล (tense) หมายถึง หน่วยดัชนี (deictic category) ที่บอกว่าการกระทำหรือเหตุการณ์อย่างหนึ่งอย่างใดเกิดขึ้นเมื่อใดในลักษณะที่สัมพันธ์กับเวลาที่พูดถึงหรือเวลากล่าวถ้อย (moment of speech) การอธิบายกาลประกอบด้วย 3 องค์ประกอบคือ 1) เวลากล่าวถ้อย (moment of speech หรือ situation time หรือ S) 2) เวลาของเหตุการณ์ (event time หรือ E) และ 3) เวลาอ้างอิง (reference time หรือ R) ถ้าเวลาของเหตุการณ์ (E) เกิดก่อนเวลากล่าวถ้อย (S) จะเรียกว่าอดีตกาล (Past tense) ถ้าเวลาของเหตุการณ์ (E) เกิดพร้อมๆกับเวลากล่าวถ้อย (S) หรือเกิดเหมือนกัน จะเรียกว่าปัจจุบันกาล (Present tense) และถ้าเวลาของเหตุการณ์ (E) เกิดหลังเวลากล่าวถ้อย (S) จะเรียกว่าอนาคตกาล (Future tense)

เวลากล่าวถ้อย (moment of speech หรือ situation time หรือ S) หมายถึงเวลาที่ผู้พูดกล่าวถึงเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่ง

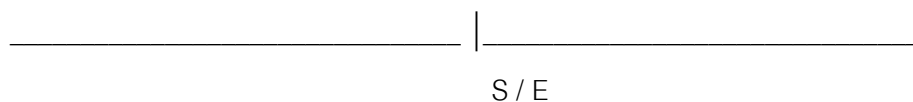
เวลาของเหตุการณ์ (event time หรือ E) หมายถึง เวลาที่เหตุการณ์ที่ถูกกล่าวถึงเกิดขึ้น ซึ่งอาจเกิดก่อนเวลากล่าวถ้อย ซึ่งแสดงได้โดยแผนภูมิภาพต่อไปนี้

E = เวลาเหตุการณ์ (Event time)

S = เวลากล่าวถ้อย (Speech time)

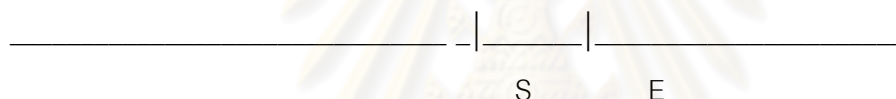
หรือเกิดพร้อมกับเวลาถ้อยหรือเกิดเหมือนกัน ซึ่งแสดงได้โดยแผนภูมิภาพต่อไปนี้

E = เวลาเหตุการณ์ (Event time)

S = เวลาถ้อย (Speech time)

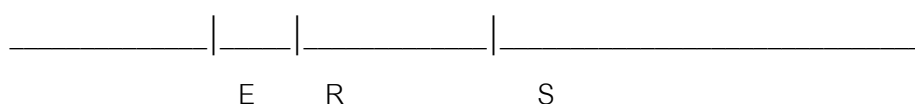
หรืออาจเกิดหลังเวลาถ้อย ซึ่งแสดงได้โดยแผนภูมิภาพต่อไปนี้

E = เวลาเหตุการณ์ (Event time)

S = เวลาถ้อย (Speech time)

เวลาอ้างอิง (reference time หรือ R) หมายถึง เวลาที่อ้างถึงเวลาของอีกเหตุการณ์หนึ่ง ความสัมพันธ์ของเวลาถ้อย เวลาของเหตุการณ์และเวลาอ้างอิงแสดงได้โดย ตัวอย่าง เช่น “John had eaten by the time Mary came back” เวลาเหตุการณ์ของ “John’s having eaten” เกิดก่อนเวลาอ้างอิง (Reference time) คือ “Mary’s coming back” และเหตุการณ์ทั้งสองเกิดก่อนเวลาถ้อย (Speech time) ซึ่งแสดงได้โดยแผนภูมิภาพต่อไปนี้

E = เวลาเหตุการณ์ (Event time) คือ ‘John’s eating’

R = เวลาอ้างอิง (Reference time) คือ ‘Mary’s coming back’

S = เวลากล่าวถ้อย (Speech time)

การณลักษณะ (aspect) หมายถึง ลักษณะของเหตุการณ์ตามความคิดของผู้พูด / ผู้เขียน เบอร์นาร์ต คอมรี (Comrie, 1960) ได้แบ่งการณลักษณะออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ คือ การณลักษณะสมบูรณ์ (perfective aspect) และการณลักษณะทางไม่สมบูรณ์ (imperfective aspect) ในการอ้างถึงเหตุการณ์หนึ่งๆ ผู้พูดสามารถอ้างถึงเหตุการณ์นั้นได้จากหลายมุมมอง เช่น อ้างถึงเหตุการณ์ในลักษณะที่เป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นและเสร็จสิ้นสมบูรณ์ หรืออ้างถึงเหตุการณ์ในลักษณะที่กำลังเกิดขึ้น ณ เวลาพูด การอ้างถึงเหตุการณ์ในลักษณะแรกเป็นการอ้างถึงจากมุมมองแบบสมบูรณ์ (perfective) ส่วนการอ้างถึงเหตุการณ์ในลักษณะที่สองเป็นการอ้างถึงจากมุมมองแบบไม่สมบูรณ์ (imperfective) นักภาษาศาสตร์เรียกการณลักษณะประเภทนี้ว่า การณลักษณะทางไวยากรณ์ นอกจากนี้คำว่า การณลักษณะ (aspect) ยังมีการใช้เพื่ออธิบายมโนทัศน์เกี่ยวกับโครงสร้างภายในเชิงเวลาของเหตุการณ์ซึ่งเป็นการวิเคราะห์โครงสร้างเหตุการณ์ที่แสดงโดยรูปกริยา ว่ามีลักษณะอย่างไร เช่น มีจุดสิ้นสุดหรือไม่ (telic/atelic) ซึ่งนักภาษาศาสตร์เรียกว่าการณลักษณะประจำคำ (aktionsart หรือ actionality)

การณลักษณะทางไวยากรณ์ (grammatical aspect) หมายถึง ลักษณะทางไวยากรณ์ที่แสดงมุมมองของผู้พูดต่อเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่ง เช่น ผู้พูดมองว่าเหตุการณ์นั้นมีความสมบูรณ์ในตัวเอง กล่าวคืออ้างถึงเหตุการณ์ว่ามีจุดเริ่มต้น ส่วนกลาง และจุดสิ้นสุด เหตุการณ์ครบบริบูรณ์ ซึ่งเรียกว่าการณลักษณะสมบูรณ์ (perfective aspect) หรือมองเหตุการณ์อย่างไร้ขอบเขต เช่น อ้างถึงเฉพาะส่วนกลางของเหตุการณ์เท่านั้นไม่ได้ให้ความสำคัญกับจุดเริ่มต้น หรือจุดสิ้นสุดแต่อย่างใด ซึ่งเรียกว่าการณลักษณะไม่สมบูรณ์ (imperfective aspect)

การณลักษณะประจำคำ (aktionsart หรือ actionality) หมายถึง มโนทัศน์เกี่ยวกับโครงสร้างภายในเชิงเวลาของเหตุการณ์ซึ่งเป็นการวิเคราะห์โครงสร้างเหตุการณ์ที่แสดงโดยรูปกริยา ว่ามีลักษณะอย่างไร เช่น มีจุดสิ้นสุดหรือไม่ (telic/atelic) เกิดขึ้นแบบกินเวลาหรือฉับพลัน (durative/punctual) เพื่อแบ่งประเภทเหตุการณ์และกริยาตามลักษณะโครงสร้างเหตุการณ์เป็นการณสภาพ (states) การณกระทำ (activities) การณก่อผล (accomplishments) และการณสัมฤทธิ์ผล (achievements) (Vendler, 1967)

ทัศนภาวะ (modality) คือมโนทัศน์ที่แสดงความเป็นไปได้ การบังคับ ความเป็นหน้าที่จำเป็น (strong modality) การอนุญาต หน้าที่อันควร (weak modality) ความตั้งใจ

(volition) และความสามารถ (ability) ทักษะภาวะแบ่งได้เป็น 2 ประเภท ได้แก่ ทักษะภาวะประเภทแสดงความเห็นของผู้พูด (epistemic modality) และทักษะภาวะประเภทแสดงความจำเป็น (deontic modality) โดยความเป็นไปได้เป็นตัวอย่างของทักษะภาวะประเภทแสดงความเห็น (epistemic modality) ส่วนการบังคับและการอนุญาตเป็นตัวอย่างของทักษะภาวะประเภทแสดงความจำเป็น (deontic modality) (Lyons, 1977 อ้างถึงใน สุดา รังกุพันธ์, 2547)

ทักษะภาวะประเภทแสดงความเห็นของผู้พูด (epistemic modality) คือ มโนทัศน์ที่แสดงความเป็นไปได้ของการเกิดเหตุการณ์ (possibility) และแสดงความน่าจะเป็นของการเกิดเหตุการณ์ (probability) หรือการคาดคะเนจากหลักฐานทางอ้อม (evidential) คือ ผู้พูดแสดงความเห็นโดยที่ไม่ได้รับรู้เหตุการณ์นั้นด้วยตนเองแต่อาศัยการอนุมานจากหลักฐานแวดล้อม (Lyons, 1977 อ้างถึงใน สุดา รังกุพันธ์, 2547)

ทักษะภาวะประเภทแสดงความจำเป็น (deontic modality) คือ มโนทัศน์ที่แสดงความสามารถ (ability) ที่อยู่ใน ตัวผู้กระทำ หรือแสดงสภาวะที่มีความจำเป็นหรือการบังคับให้เกิดการกระทำบางอย่างขึ้น แบ่งได้เป็นประเภทย่อย 3 ประเภท ได้แก่ หน้าที่อันควร (weak obligation) หน้าที่จำเป็น (strong obligation) และความสามารถ (ability) (Lyons, 1977 อ้างถึงใน สุดา รังกุพันธ์, 2547)

มาลา (mood) หมายถึง ระเบียบของกริยาซึ่งทำให้ความหมายของประโยคเปลี่ยนแปลงไปเป็นความหมายแบบต่างๆ แบ่งได้เป็นประเภทต่างๆ เช่น มาลาบอกเล่า (indicative) มาลาแสดงความหวัง (optative) มาลาแสดงการปฏิเสธ (negative) มาลาแสดงการสั่งให้ทำ (imperative) เป็นต้น

คำช่วยกริยา (auxiliary) หมายถึง คำไวยากรณ์ประเภทหนึ่งซึ่งทำหน้าที่ขยายหรือเพิ่มความหมายให้กับคำกริยาหรือกริยาวลีในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง อาทิ เพิ่มความหมายให้กับคำกริยาหรือกริยาวลีในเชิงของกาล (tense) การณ์ลักษณะ (aspect) เช่น “มัก” “กำลัง” “แล้ว” และในเชิงทักษะภาวะ (modality) ซึ่งแสดงการคาดคะเนของผู้พูด เช่น “อาจ” “คง” เป็นต้น คำช่วยกริยาจะแสดงคุณสมบัติทางวากยสัมพันธ์และอรรถศาสตร์เป็นคำไวยากรณ์ คำช่วยกริยาแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ 1) คำช่วยกริยาประเภทต้นแบบ (prototypical auxiliary) และ 2) คำช่วยกริยาประเภทไม่ใช่ต้นแบบ (non-prototypical auxiliary)

คำช่วยกริยาประเภทต้นแบบ (prototypical auxiliary) ได้แก่คำไวยากรณ์ที่เป็นที่ยอมรับกัน โดยทั่วไปว่าเป็นคำที่ทำหน้าที่ขยายหรือเพิ่มความหมายให้กับคำกริยาหรือกริยาวลีในเชิงของกาล (tense) การณ์ลักษณะ (aspect) และทัศนภาวะ (modality) โดยคำช่วยกริยา (auxiliary) จัดเป็นคำไวยากรณ์ประเภทหนึ่งที่ส่วนใหญ่เชื่อว่าเป็นผลผลิตจากกระบวนการกลายเป็นคำไวยากรณ์ (grammaticalization) ซึ่งเป็นคำมีวิวัฒนาการมาจากคำกริยา (Lehmann, 1982) เช่น “ยัง” “อยู่” “อาจ” “คง” “ควร” เป็นต้น

คำช่วยกริยาไม่ใช่ต้นแบบ (non-prototypical auxiliary) หมายถึงคำช่วยกริยาประเภทที่แสดงความหมายแบบหลากหลาย (polysemy) และยังมีคุณสมบัติทางอรรถศาสตร์ในลักษณะของคำหลัก กล่าวคือยังมีหน้าที่การใช้เป็นคำกริยา หรือคำวิเศษณ์อยู่ ซึ่งคำเหล่านี้เมื่อมาปรากฏในบริบทเฉพาะบางบริบทจะแสดงพฤติกรรมทางวากยสัมพันธ์และคุณสมบัติทางอรรถศาสตร์ค่อนข้างไปทางคำไวยากรณ์มากกว่าคำแสดงเนื้อความ เช่น “เกือบ” “พอ” “แทบ” “ใกล้” “คล้าย” “ออก” “ซัก” เป็นต้น

บริเวณทางอรรถศาสตร์ (semantic domain) หมายถึงเงื่อนไข หรือข้อกำหนดทางอรรถศาสตร์ที่อนุญาตให้มีการปรากฏสถานะความจริงของเหตุการณ์ กล่าวคือคำบ่งชี้สถานะเหตุการณ์ที่เกิดจริงหรือเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริงจะปรากฏในประเภททางความหมายที่สถานะเหตุการณ์ดังกล่าวมีความสอดคล้องด้วยเท่านั้น เช่น สถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริงมักปรากฏในประโยค หรือบริเวณทางอรรถศาสตร์ที่แสดงเงื่อนไข (conditional) เนื่องจากเหตุการณ์แสดงเงื่อนไขมักเป็นเหตุการณ์ที่ยังไม่เกิดขึ้นจริง ณ เวลาที่พูด หรือสถานะเหตุการณ์ที่เกิดจริงมักปรากฏในบริเวณทางอรรถศาสตร์ที่แสดงอดีตกาล เนื่องจากเป็นเหตุการณ์ที่ได้เกิดขึ้นแล้วและไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ เป็นต้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรม

การศึกษาน้ำที่ของคำว่า “จะ” ในภาษาไทยในการวิจัยนี้ ศึกษาภายใต้แนวคิดทฤษฎีภาษาศาสตร์ปริชาณ (cognitive linguistics) ในบทนี้ผู้วิจัยจะแบ่งเนื้อหาออกเป็น 2 ตอน ในตอนแรกจะเป็นการทบทวนแนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับทฤษฎีภาษาศาสตร์ปริชาณ (cognitive linguistics) แผนที่ทางอรรถศาสตร์ (semantic maps) แนวคิดเรื่องคำช่วย กริยา (auxiliaries) และแนวคิดเรื่องคำบ่งชี้เหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริง (irrealis) ส่วนในตอนที่สองจะเสนองานวิจัยในอดีตที่เกี่ยวข้องกับคำว่า “จะ” ในภาษาไทยโดยผู้วิจัยจะวิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นต่อข้อสรุปที่ได้จากงานวิจัยที่กล่าวถึงดังมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.1. แนวคิดและทฤษฎีที่ใช้ในงานวิจัย

2.1.1. ภาษาศาสตร์ปริชาณ (cognitive linguistics)

ภาษาศาสตร์ปริชาณ (cognitive linguistics)² เป็นศาสตร์ที่นำปัจจัยในเรื่องของจิตใจ และกระบวนการทางจิตมาใช้ในการศึกษาภาษา โดยมองว่าภาษามีความสัมพันธ์อย่างแน่นแฟ้นกับระบบปริชาณของมนุษย์ แนวทางการศึกษาภาษาศาสตร์ปริชาณเกิดขึ้นในราวปี ค .ศ. 1970 โดยแลงแอกเคอร์ (Langacker) เสนอว่าภาษาไม่ได้ทำงานเป็นอิสระจากการทำงานของสมอง แต่อาศัยการทำงานทางปริชาณอื่นๆ ในการได้มาซึ่งความหมาย กล่าวอีกนัยหนึ่งคือความหมายในภาษาคือผลผลิตที่เป็นภาพสะท้อนของกลไกการรับรู้โลก และมีความสัมพันธ์กับประสบการณ์ต่างๆ ของมนุษย์ ดังนั้นภาษาจึงอยู่ภายในจิตของผู้ใช้ภาษา และทำหน้าที่เหมือนกุญแจที่ไขไปสู่ความรู้ ความเข้าใจโลกของมนุษย์ ภาษาศาสตร์ปริชาณเป็นศาสตร์ที่มุ่งอธิบายการรู้ภาษา การได้มาซึ่งภาษา และการใช้ภาษา โดยศึกษาในลักษณะภาพสะท้อนของกระบวนการทำงานของจิตซึ่งเรียกว่ากระบวนการสร้างมโนทัศน์ เช่น การเรียนรู้ การจำ

อย่างไรก็ตามในกลุ่มนักภาษาศาสตร์กระแสหลักอย่างนักภาษาศาสตร์โครงสร้าง (structuralist) และนักภาษาศาสตร์รูปแบบ (formal linguists) ไม่ได้ให้ความสำคัญกับ

² ภาษาศาสตร์ปริชาณเกิดขึ้นในช่วงปี ค .ศ. 1970 และมีความโดดเด่นมากในช่วงตั้งแต่ปี ค .ศ. 1980 ในระยะแรกๆ งานวิจัยทางภาษาศาสตร์ปริชาณมักมุ่งศึกษาอรรถศาสตร์เป็นหลัก แต่ภายหลังได้ขยายการศึกษาไปสู่หน่วยคำ (syntax) วิทยาหน่วยคำ (morphology) การเรียนรู้ภาษา (language Acquisition) สัทวิทยา (phonology) และภาษาศาสตร์เชิงประวัติ (historical linguistics)

ความสัมพันธ์ระหว่างจิตกับภาษาในลักษณะดังกล่าว มีเพียงบางสำนักเช่นสำนักของชอมสกีที่เชื่อในความสัมพันธ์นี้ ชอมสกีเชื่อว่ากฎไวยากรณ์อยู่ในหัวของผู้ใช้ภาษาโดยมนุษย์เกิดมาพร้อมความสามารถในการรู้ไวยากรณ์ มนุษย์จึงเรียนรู้ภาษาไวยากรณ์ได้หลังจากได้ยิน ได้ฟังตัวอย่างประโยค แนวคิดดังกล่าวทำให้ภาษาศาสตร์ในแบบของชอมสกีเป็นแบบปริชานในแง่หนึ่งเช่นเดียวกัน อย่างไรก็ตามแนวคิดภาษาศาสตร์ปริชานของชอมสกีกับภาษาปริชานในแบบแลงแอกเคอร์ก็ไม่เหมือนกันเสียทีเดียว กล่าวคือแนวคิดแบบชอมสกีเป็นแบบนามธรรมมากกว่าเนื่องจากชอมสกีสนใจศึกษาเรื่องของโครงสร้างลึกมากกว่าโครงสร้างผิว ในขณะที่ภาษาศาสตร์ปริชานให้ความสนใจส่วนที่เป็นโครงสร้างผิวมากกว่า

นักภาษา เช่น เทย์เลอร์ (Taylor) เอฟแวนส์ (Evans) และกรีน (Green) ก็ศึกษาภาษาในลักษณะที่สัมพันธ์กับระบบปริชานของผู้ใช้ภาษา โดยเทย์เลอร์ (Taylor, 2003) กล่าวว่าภาษาเป็นส่วนหนึ่งของปริชาน เป็นสิ่งสะท้อนรูปแบบความคิดของผู้ใช้ภาษา การวิเคราะห์ภาษาจึงต้องนำความรู้เรื่องปริชานอื่นๆมาอธิบาย

ส่วนเอฟแวนส์และกรีน (Evans and Green, 2006: 1) กล่าวถึงสมมติฐานเบื้องต้นในการศึกษาภาษาตามแนวภาษาศาสตร์ปริชานว่า ภาษาคือสิ่งที่สะท้อนรูปแบบความคิดของผู้ใช้ภาษา

อรรถศาสตร์ปริชานเป็นสาขาหนึ่งของภาษาศาสตร์ปริชานซึ่งก่อตั้งขึ้น จากจอร์จ เลคอฟ (Lakoff, 1987) ซึ่งมีแนวคิดที่ความรู้ทางภาษาไม่ได้แยกออกจากระบบปริชานของมนุษย์ ความหมายในภาษาสะท้อนกลไกการรับรู้โลกของมนุษย์และมีความสัมพันธ์กับประสบการณ์ต่างๆ ของมนุษย์

เอฟแวนส์และกรีน (Evans and Green, 2006) ยังกล่าวว่าอรรถศาสตร์ปริชานเป็นการศึกษาความหมายของรูปภาษาที่ตั้งอยู่บนสมมติฐานหลัก 4 ประการ ดังนี้

1. โครงสร้างมโนทัศน์มาจากประสบการณ์ทางโลก (embodiment)

การสร้างมโนทัศน์ของมนุษย์สัมพันธ์กับประสบการณ์ทางโลก ประสบการณ์ของมนุษย์จึงมีส่วนสำคัญในการสร้างมโนทัศน์ เช่น มโนทัศน์ ภาชนะ มาจากประสบการณ์ทางกายของมนุษย์ที่สัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมที่ปิดล้อม เช่นการอยู่ในห้องเมื่อก้าวเดินออกไปก็จะอยู่ภายนอกห้อง ประสบการณ์ทางกายที่มนุษย์สัมผัสกับสภาพภายในและภายนอกทำให้เกิดเป็นมโนทัศน์ ภาชนะ ที่มีขอบเขตชัดเจนและมโนทัศน์นี้ก็ถูกนำมาใช้เพื่ออธิบายสภาวะที่เป็นนามธรรมได้ด้วย เช่น เธออยู่ในความเศร้า เพื่อเปรียบ

สภาวะทางอารมณ์ว่าเหมือนการอยู่ในอาณาบริเวณที่ปิดล้อมซึ่งภายในมีแต่มีแต่ความเศร้า

2. โครงสร้างความหมายของรูปภาษาคือโครงสร้างมโนทัศน์

เนื่องจากตามแนวคิดอรรถศาสตร์ปริชาน ภาษาคือรูปแบบเพื่ออ้างอิงมโนทัศน์ภายในระบบคิดของผู้พูด ความหมายของคำจึงหมายถึงมโนทัศน์ของ คำ (lexical concept) ด้วย

3. รูปแบบความหมายมีลักษณะแบบสารานุกรม (encyclopaedic)

คำๆเดียวสามารถทำให้ผู้ใช้ภาษาที่มีความรู้ที่หลากหลาย ความหมายที่เชื่อมโยงกับคำจึงมีลักษณะคล้ายสารานุกรมที่เป็นแหล่งประมวลความรู้ที่เกี่ยวข้อกับคำนั้นๆ ความหมายของคำได้มาจากการใช้ภาษาและจากบริบทการใช้ภาษา

4. การสร้างความหมายคือกระบวนการสร้างมโนทัศน์ (conceptualization)

ความหมายของคำไม่มีลักษณะที่คงที่ตายตัวแต่จะเปลี่ยนแปลงไปตามประสบการณ์ทางโลก ดังนั้น การสร้างความหมายของคำก็คือการสร้างมโนทัศน์มโนทัศน์มีโครงสร้างภายใน ที่ประกอบด้วยรายละเอียดต่างๆที่บ่งบอกคุณสมบัติของมโนทัศน์นั้นๆ ซึ่งโครงสร้างภายในมโนทัศน์ก็คือโครงสร้างความหมายของคำ

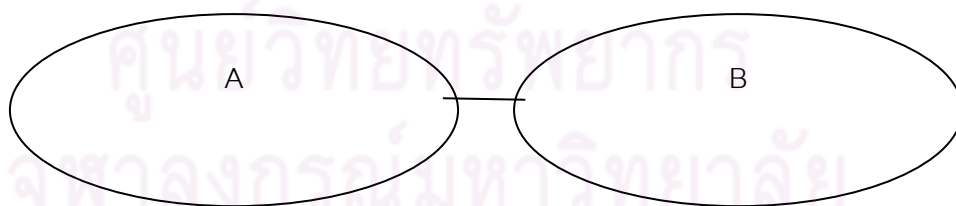
มโนทัศน์เกี่ยวกับความรู้ทางโลกในระบบปริชานของมนุษย์มีการจัดกลุ่มตามลักษณะโครงสร้างความรู้ โดยประสบการณ์ของมนุษย์จัดระบบโครงสร้างความรู้ต่างๆให้เป็นหมวดหมู่ อุนเกอร์และชมิท (Ungerer and Schmid, 1996: 47-48) เรียกประสบการณ์ที่มนุษย์สะสมไว้ในสมองว่า แบบจำลองปริชาน 'cognitive model' ซึ่งเชื่อมโยงกันเหมือนเครือข่าย (network) ที่อยู่ในระบบปริชานของมนุษย์ และยกตัวอย่างแบบจำลอง ปริชาน ON THE BEACH โดยอธิบายโครงสร้างความรู้อื่นๆที่เกี่ยวข้องเชื่อมโยงเข้ากับประสบการณ์ ON THE BEACH อาทิ เช่น กิจกรรมที่พบตามชายหาด ซึ่งได้แก่ การว่ายน้ำ การอาบแดด เป็นต้น แบบจำลองปริชานนี้จึงมีลักษณะเสมือนเครือข่ายที่ซับซ้อนในสมองของมนุษย์

วิลเลียม ครอฟและแอดแล็น ครูส (Croft and Cruse, 2004: 30) กล่าวว่าคำที่มีบทบาททำให้ผู้ใช้ภาษาชนึกถึงประสบการณ์ทางโลกอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับคำทำให้คำคำหนึ่งมีกลุ่มความหมายหลากหลาย (cluster of meanings) ซึ่งยังผลให้เกิดปรากฏการณ์การมีหลายความหมายของคำซึ่งความหมายต่างๆของคำมีความสัมพันธ์ดลันกันตามระดับการหยั่งรากลึกของความหมายโดยความหมายที่หยั่งลึกในการรับรู้ของมนุษย์มากที่สุดเรียกว่าความหมายต้นแบบ (prototypical sense) กลุ่มความหมายในคำที่มีความสัมพันธ์กันรวมตัวกันเป็นเครือข่ายที่สัมพันธ์ทางการจัดประเภท (categorizing relationships) เชื่อมความหมายเหล่านี้ (Taylor, 2003)

อรรถศาสตร์ปริชานเป็นแนวทางการศึกษาที่มุ่งศึกษาความหมายของคำมากกว่าความหมายของประโยค ตัวอย่างของการศึกษาตามแนวทางดังกล่าวนี้ ได้แก่ การศึกษาคำหลายความหมาย (polysemy) อุปลักษณณ์ (metaphor) นามนัย (metonymy) ทฤษฎีต้นแบบ (prototype) เครือข่ายความหมาย (semantic network) ผังภูมิรูปภาพ (image schema) เป็นต้น

2.1.2. แผนที่ทางอรรถศาสตร์ (semantic maps)

แผนที่ทางอรรถศาสตร์ (semantic maps) เป็นแนวคิดที่ใช้อธิบายปรากฏการณ์ที่เรียกว่าคำหลายหน้าที่ (polyfunctional word) หรือคำหลายความหมาย (polysemous word) โดยมองว่าความหมายที่เกิดจากการขยายความหมายนั้นมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน ในการอธิบายให้เห็นความสัมพันธ์ดังกล่าวมักอธิบายโดยใช้แผนที่ทางอรรถศาสตร์ โดยความหมายจะแสดงในวงรีและใช้เส้นเชื่อมระหว่างวงรีเพื่อแสดงว่าความหมายนั้นๆมีความสัมพันธ์กัน ดังนี้

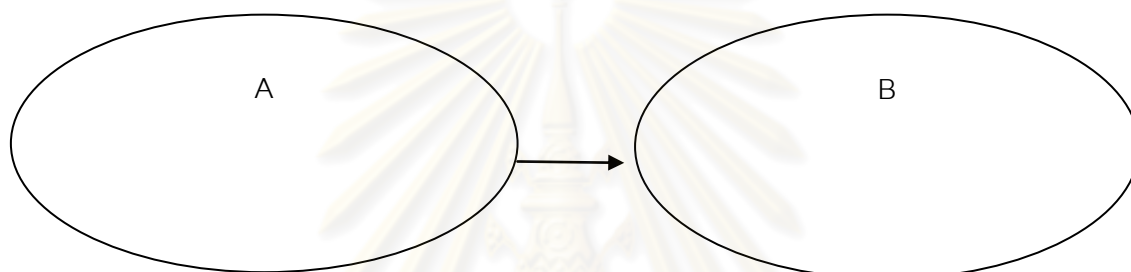

ตัวอย่างเช่นคำว่า 'must' ในภาษาอังกฤษแวน เดอ ออเวรา และปลังเจียน (Van der Auwera and Plungian, 1980) อธิบายว่ามีสองความหมายคือความหมายในเชิงทัศนภาวะบอกความเห็น (epistemic sense) ดังในตัวอย่างที่ (2) และความหมายในเชิงทัศนภาวะบอกการบังคับ (non-epistemic sense) ดังในตัวอย่างที่ (1) แต่ความหมายทั้งสองมีความสัมพันธ์กันคือความหมายทั้งสองความหมายสัมพันธ์กับความหมายบอกความจำเป็น (deontic sense) จึงกล่าวได้ว่า 'must' เป็นคำหลายความหมายหรือคำหลายหน้าที่

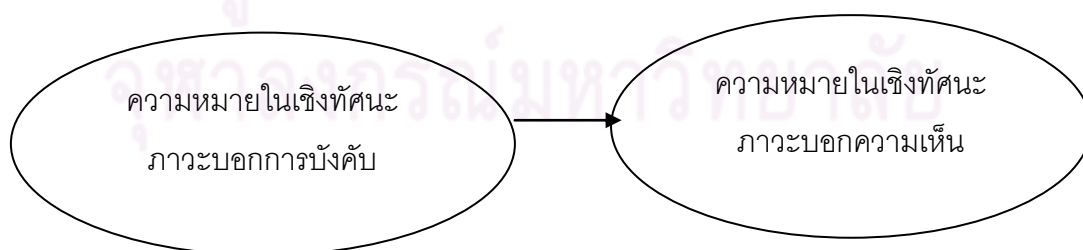
- (1) *You must go home now.*
- (2) *He must have left four hours ago.*

(Van der Auwera and Plungian, 1998)

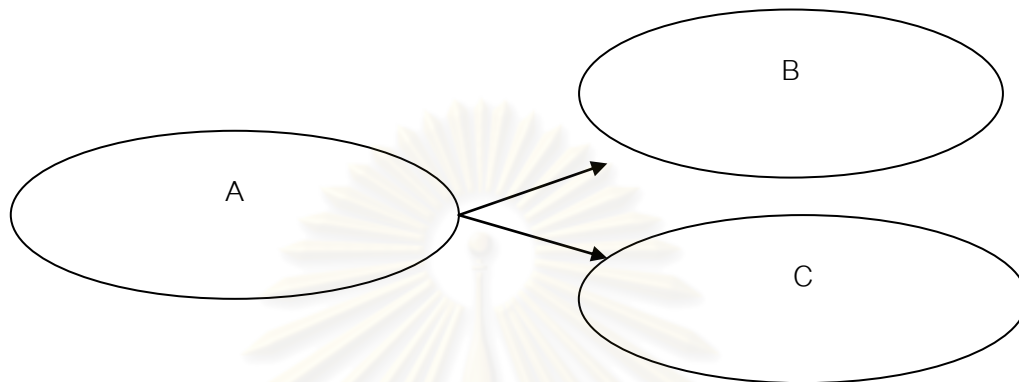
อย่างไรก็ตาม ถ้าเรามีสมมุติฐานว่าความหมายหนึ่งพัฒนาไปสู่อีกความหมายหนึ่ง เราสามารถอธิบายความสัมพันธ์ดังกล่าวได้ด้วยแผนที่ทางอรรถศาสตร์เชิงประวัติโดยใช้ลูกศร ดังนี้

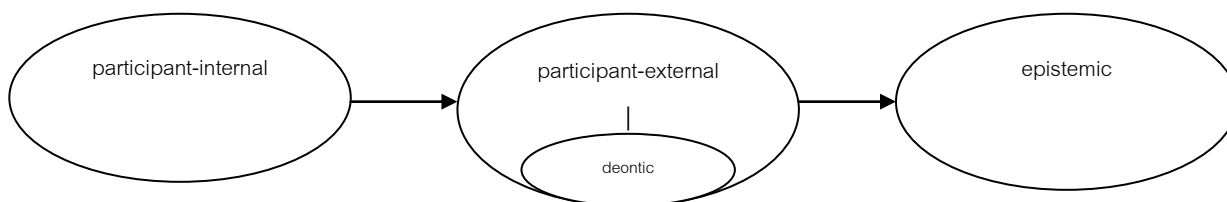
ในกรณีภาษาอังกฤษ *'must'* ความหมายในเชิงทัศนภาวะบอกการบังคับเกิดขึ้นก่อน และพัฒนามาเป็นความหมายในเชิงทัศนภาวะบอกความเห็น กล่าวคือทั้งสองความหมายมีความสัมพันธ์กันในเชิงประวัติ จึงอธิบายความสัมพันธ์ทางความหมายทั้งสองด้วยแผนที่ทางอรรถศาสตร์เชิงประวัติ

แต่ถ้าความหมายหนึ่งพัฒนาเป็นสองความหมายและทั้งสองความหมายพัฒนาในทิศทางที่ต่างกัน จะอธิบายความสัมพันธ์ทางความหมายทั้งสองด้วยแผนที่ทางอรรถศาสตร์เชิงประวัติที่แสดงความหมายทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในทางอ้อม ดังนี้

ในแผนที่ทางอรรถศาสตร์ของคำแสดงทัศนภาวะ แวน เดอ ออเวราและปลังเจียน (Van der Auwera and Plungian, 1980) แสดงความแตกต่างระหว่างคำแสดงทัศนภาวะแบบภายในผู้ร่วมเหตุการณ์ (participant-internal) คำแสดงทัศนภาวะแบบภายนอกผู้ร่วมเหตุการณ์ (participant-external) และคำแสดงทัศนภาวะบอกความเห็น (epistemic) และยังอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างคำแสดงทัศนภาวะแบบภายในผู้ร่วมเหตุการณ์ (participant-internal) คำแสดงทัศนภาวะแบบภายนอกผู้ร่วมเหตุการณ์ (participant-external) และคำแสดงทัศนภาวะบอกความเห็น (epistemic) ดังนี้

แผนที่ทางอรรถศาสตร์ข้างต้นแสดงความสัมพันธ์ของความหมายในสองลักษณะ คือ ความสัมพันธ์ทางความหมายระหว่าง คำแสดงทัศนภาวะแบบ ภายในผู้ร่วมเหตุการณ์ (participant-internal) คำแสดงทัศนภาวะแบบ ภายนอกผู้ร่วมเหตุการณ์ (participant-external) และคำแสดงทัศนภาวะ บอกความเห็น (epistemic) แสดงโดยลูกศรและความสัมพันธ์แบบ ความหมายหนึ่งซ้อนอยู่ในอีกความหมายหนึ่งได้แก่ความหมาย บอกความจำเป็น (deontic) ซึ่ง ซ้อนอยู่ในความหมาย แสดงทัศนภาวะแบบ ภายนอกผู้ร่วมเหตุการณ์ (participant-external) แสดงโดยวงรีซ้อนกัน ส่วน ทิศทางของลูกศรในแผนที่ทางอรรถศาสตร์แสดงทิศทางการกลายเป็น คำไวยากรณ์

แผนที่ทางอรรถศาสตร์นี้สามารถอธิบายความสัมพันธ์ทางความหมายของคำหลายหน้าที่ หรือคำหลายความหมายได้ทั้งในเชิงอรรถศาสตร์และเชิงประวัติ

2.1.3. แนวคิดเรื่องคำช่วยกริยา (auxiliaries)

คำช่วยกริยา(auxiliaries) หรือคำกริยานุเคราะห์ (helping verbs) จัดเป็นคำไวยากรณ์ ประเภทหนึ่งที่มีผู้ให้คำจำกัดความไว้อย่างหลากหลาย โดยนักภาษาศาสตร์ส่วนใหญ่มองว่าคำ ช่วยกริยาเป็นคำไวยากรณ์ที่มีคุณสมบัติทางอรรถศาสตร์คล้ายคำแสดงเนื้อความประเภทคำกริยา โดยมีลักษณะทางความหมายอยู่ในขอบข่ายของกาล (tense) การณ์ลักษณะ (aspect) และ ทัศนภาวะหรือความเห็น (modality) ในแง่การศึกษาการกลายเป็นคำไวยากรณ์ (grammaticalization) คำช่วยกริยาถูกมองว่าเป็นคำกริยาที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนจากคำแสดง เนื้อความไปสู่คำไวยากรณ์ กิวอน (Givón, 1984, 1990) และโบลิงเจอร์ (Bolinger, 1980)

กล่าวว่าการกลายเป็นคำไวยากรณ์ของคำช่วยกริยามักมีวิวัฒนาการเป็นแนว ระดับจากคำช่วย กริยาที่มีความเป็นคำแสดงเนื้อความมากไปสู่คำช่วยกริยาที่มีค วามเป็นคำแสดงเนื้อความน้อย โดยเริ่มแรกคำกริยาที่ปรากฏร่วมกับคำกริยาตัวอื่นจะเกิดการลดบทบาทและกลายเป็น คำช่วย กริยาที่เรียกว่า คำช่วยกริยาเคียงคำช่วย (quasi-auxiliaries) ซึ่งมีคุณสมบัติของคำกริยาแต่มีหน้าที่ ทางไวยากรณ์ คำช่วยกริยาประเภทนี้ตรงกับสิ่งที่นักภาษาบางคนเรียกว่า คำกริยา แสดงการณ์ลักษณะเชิงบอกกาล (verbs of temporal aspect) คำช่วยกริยาเคียงแสดงทัศนคติ (semi-modals) (Palmer, 1986) หรือ คำเคียงคำช่วยกริยา (semi-auxiliaries) (Green, 1982) เช่น “get V_ing” “keep (on) V_ing” “want to V “ หรือ “be about to” คำช่วยกริยาประเภทนี้ทั้งคำ

ช่วยนี้สามารถแสดงความหมายของกระบวนการ ความพยายาม ทัศนคติ ความจำเป็น และอนาคตกาล ได้เช่นเดียวกับคำช่วยกริยาด้วย

ความแตกต่างระหว่างคำแสดงทัศนภาวะ กับ คำช่วยกริยาประเภทกึ่งคำช่วย คือคำช่วยกริยาประเภท กึ่งคำช่วย สามารถปรากฏ ร่วมกับคำแสดงทัศนภาวะได้ในขณะที่คำแสดงทัศนภาวะจะไม่ปรากฏร่วมกัน (Heine, 1993) ตัวอย่างคำช่วยกริยาในภาษาอังกฤษ เช่น

- (3) *He might be about to sleep.*
- (4) **She might will speak to me.*
- (5) **He should can be in his office.* –

จากตัวอย่างข้างต้น “might” และ “will” ในตัวอย่างที่ (4) เป็นคำช่วยกริยาแสดงทัศนภาวะ (modality) ไม่สามารถปรากฏร่วมกันได้ ดังนั้นประโยคนี้จึงเป็นประโยคที่ผิดไวยากรณ์ เช่นเดียวกับในตัวอย่างที่ (5) ที่ “should” และ “can” เป็นคำช่วยกริยาแสดงทัศนภาวะ (modality) ซึ่งไม่สามารถปรากฏร่วมกันได้จึงเป็นประโยคที่ผิดไวยากรณ์เช่นกัน ในขณะที่ตัวอย่างที่ (3) เป็นประโยคที่ถูกไวยากรณ์ ในตัวอย่างที่ (3) นี้ “might” เป็นคำช่วยกริยาแสดงทัศนภาวะ แต่ “be about to” เป็นคำช่วยกริยาประเภทกึ่งคำช่วยจึงปรากฏร่วมกันได้

สำหรับภาษาไทย ตัวอย่างคำช่วยกริยา เช่น

- (6) *เขาควรอยู่บ้าน*
- (7) *น้องกำลังกินข้าว*

ในตัวอย่างข้างต้น “ควร” ในตัวอย่างที่ (6) เป็นคำช่วยกริยาแสดงทัศนภาวะหรือความเห็น (modality) และ “กำลัง” ในตัวอย่างที่ (7) เป็นคำช่วยกริยาแสดงการณลักษณะไม่เสร็จสิ้นสมบูรณ์ประเภทกำลังดำเนิน (progressive aspect)

คำช่วยกริยายังใช้สื่อระดับในการรับผิดชอบของผู้พูดเกี่ยวกับความจริงเท็จของเหตุการณ์ที่ผู้พูดกล่าว (Palmer, 1986) เช่น ผู้พูดอาจเสนอเหตุการณ์ว่าเป็นการคาดคะเนของผู้พูด เป็นต้น บางงานวิจัยเรียกคำประเภทนี้ว่าคำกริยาแสดงทัศนภาวะ (modal verbs) (Saeed, 1997) ในขณะที่บางงานเรียกคำประเภทนี้ว่า คำแสดงทัศนภาวะ (modality) (Bybee, Perkins and Pagliuca, 1994 ; Palmer, 1986) คำกลุ่มนี้แสดงความหมายในเชิงความเห็นหรือทัศนคติของผู้พูดในเชิงแสดงสถานภาพความรู้ของผู้พูด (epistemic sense) และแสดงทัศนคติของผู้พูดเกี่ยวกับการบังคับ (obligation) ความจำเป็น (necessity) และการอนุญาต (permission) ในที่นี้จะเสนอแนวคิดเกี่ยวกับคำช่วยกริยาของนักทฤษฎีสำคัญๆ เพื่อเป็นกรอบการศึกษาคำช่วยกริยาในภาษาไทย

ไบบีและคณะ (Bybee et al, 1994) อธิบายว่าคำช่วยกริยาแสดงทัศนภาวะเป็นหน่วยทางไวยากรณ์ที่แสดงทัศนคติและความเห็นของผู้พูดซึ่งแสดงระดับทางความหมายชนิดต่างๆ อาทิ แสดงความตั้งใจ (intention) แสดงการสันนิษฐาน (hypothetical) แสดงความเป็นไปได้ของการเกิดเหตุการณ์ (potential) เป็นต้น ไบบีและคณะ (Bybee et al, 1994) ยังแบ่งคำช่วยกริยาแสดงทัศนภาวะออกเป็น คำช่วยกริยาแสดงผู้กระทำเป็นศูนย์กลาง (agent-oriented modality) คำช่วยกริยาแสดงผู้พูดเป็นศูนย์กลาง (speaker-oriented modality) และคำช่วยกริยาแสดงทัศนภาวะประเภทแสดงความเห็นของผู้พูด (epistemic modality) โดยกล่าวว่า คำช่วยกริยาแสดงผู้กระทำเป็นศูนย์กลาง (agent-oriented modality) แสดงการบังคับ (obligation) ความจำเป็น (necessity) ความสามารถ (ability) ที่อยู่ในตัวผู้กระทำรวมทั้งความต้องการ (desire) ของผู้กระทำ ในขณะที่คำช่วยกริยาแสดงผู้พูดเป็นศูนย์กลาง (speaker-oriented modality) แสดงเงื่อนไขที่ผู้พูดแสดงต่อผู้ฟัง อาทิ แสดงการสั่งให้ทำ (imperative) แสดงความหวัง (optative) แสดงการสนับสนุน (hortative) แสดงการเตือน (admonitive) และการอนุญาต (permissive) ส่วนคำช่วยกริยาแสดงทัศนภาวะประเภทแสดงความเห็นของผู้พูด (epistemic modality) แสดงความเป็นไปได้ของการเกิดเหตุการณ์ (possibility) แสดงความน่าจะเป็นของการเกิดเหตุการณ์ (probability) และแสดงความแน่ใจ (certainty) คำช่วยกริยาแสดงทัศนภาวะประเภทแสดงความเห็นของผู้พูดนี้ยังแสดงการคาดคะเนจากหลักฐานทางอ้อม (evidential) คือผู้พูดแสดงความเห็นโดยที่ไม่ได้รับรู้เหตุการณ์นั้นด้วยตนเองแต่อาศัยการอนุมานจากหลักฐานแวดล้อม

พาล์มเมอร์ (Palmer, 1986) เสนอไว้ในหนังสือ Mood and Modality ว่าคำช่วยกริยาแสดงทัศนภาวะแสดงระดับในการรับผิดชอบของผู้พูดเกี่ยวกับความจริงเท็จของเหตุการณ์ที่ผู้พูดกล่าว อาทิ เช่น ผู้พูดเสนอการคาดคะเนการเกิดของเหตุการณ์ (speculative) ผู้พูดเสนอเหตุการณ์เป็นการอนุมานโดยวิธีนิรนัย (deductive) ผู้พูดเสนอเหตุการณ์โดยการรายงานหรืออ้างคำพูดของผู้อื่น (quotative) หรือจากหลักฐานที่ปรากฏ (induct evidence) พาล์มเมอร์ (Palmer, 1986) พบว่าคำแสดงมาลา (mood) และคำแสดงทัศนภาวะ (modality) มีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด จึงไม่ควรแยกประเภททางไวยากรณ์แสดงมาลาและทัศนภาวะออกจากกัน

ไฮน์ (Heine, 1993) เสนอคุณสมบัติอื่นๆของคำช่วยกริยาเพื่อจำแนกคำช่วยกริยาจากคำกริยา ดังนี้

- ก. คำช่วยกริยาแสดงความหมายในเชิงกาล (tense) การณ์ลักษณะ (aspect) และทัศนภาวะ (modality)
- ข. คำช่วยกริยาเป็นหน่วยทางภาษาที่อยู่ในกลุ่มปิด (closed set)

- ค. คำช่วยกริยาไม่ใช่หน่วยที่เป็นคำหลักอย่างเด่นชัดและก็ไม่ใช่หน่วยที่เป็นคำไวยากรณ์อย่างเด่นชัด
- ง. คำช่วยกริยาอาจปรากฏเป็นคำกริยาหลักได้
- จ. คำช่วยกริยาแสดงหน้าที่ทางไวยากรณ์
- ฉ. คำช่วยกริยาไม่สามารถแสดงรูปกรรมวาจก (passive voice) และไม่มีรูปคำสั่ง (imperative) และไม่สามารถถูกปฏิเสธได้
- ช. คำช่วยกริยาไม่สามารถเป็นภาคแสดงหลัก(main predicate) ของประโยค
- ซ. คำช่วยกริยาอาจมีตัวแปรสองรูป คือ รูปเต็ม เช่น “I will go” และรูปย่อ เช่น “I'll go”
- ฌ. คำช่วยกริยาจะไม่ได้รับการลงเสียงเน้น (unstressed)
- ฎ. คำช่วยกริยาจะแสดงการสอดคล้องกับประธานของประโยค (subject agreement)
- ฏ. คำช่วยกริยาไม่แสดงความหมายของประโยคดังเช่นที่ ทักเกอร์ และภายเอ (Tucker and Mpaayei, 1955: 96) กล่าวว่า คำช่วยกริยามีหน้าที่แสดงเหตุการณ์ที่คำกริยาหลักแสดง
- ภู. คำช่วยกริยาจะปรากฏแยกจากคำกริยาหลัก
- ฐ. คำช่วยกริยาไม่สามารถทำให้เป็นคำนาม (nominalized) และไม่สามารถปรากฏในหน่วยสร้างคำประสม (compounds)
- ฑ. คำช่วยกริยามี ตำแหน่งการปรากฏที่ตายตัวในอนุพยางค์ ซึ่งตามแบบลักษณะภาษาจะปรากฏในตำแหน่งแรกหรือตำแหน่งที่สองหรืออาจปรากฏในตำแหน่งสุดท้าย และตำแหน่งการปรากฏที่พบมากที่สุดคือตำแหน่งที่สอง
- ณ. ในกรณีที่คำช่วยกริยาปรากฏในกริยาวลี คำกริยาหลักจะอยู่ในรูปของคำกริยาไม่แท้ (non-finite verbs) คืออยู่ในรูปของตัวเองโดยไม่มีการเปลี่ยนรูป
- ในการจำแนกคำกริยาออกจากคำไวยากรณ์นั้น โอลเบิร์ตซ์ (Olbertz, 1996: 26) ได้กล่าวถึงลักษณะสำคัญที่ใช้จำแนกคำหลักคือคำกริยาออกจากคำไวยากรณ์ไว้ ดังนี้
- ก. คำกริยาสามารถปรากฏโดยลำพัง ไม่ต้องการส่วนเติมเต็ม ดังตัวอย่างต่อไปนี้

- (8)
- I stopped working at eight.*
 - I stopped at eight.*
 - I stopped it.*

- (9)
- I was going to work at eight.*
 - *I was going at eight.*
 - *I was going it.*

(Olbertz, 1996: 34)

ในตัวอย่างที่ (8) *stop* อาจปรากฏโดยลำพังโดยไม่ต้องมีส่วนเติมเต็ม *working* ดังในตัวอย่าง (8. b) หรืออาจมีหน่วยเติมเต็มที่เป็นสรรพนาม *it* ดังในตัวอย่าง (c) แต่ในตัวอย่างที่ (9) *be going to* ไม่สามารถปรากฏโดยไม่มีส่วนเติมเต็ม ดังในตัวอย่างที่ (9. b) หรือปรากฏร่วมกับหน่วยเติมเต็มที่เป็นสรรพนาม *it* ดังในตัวอย่างที่ (9. c) ดังนั้นตัวอย่างที่ (9. b) และ (9. c) จึงเป็นประโยคที่ผิดไวยากรณ์ ตัวอย่างทั้งสองแสดงความต่างระหว่างคำกริยา *stop* กับคำช่วยกริยา *be going to*

ข. คำกริยาสามารถขยายด้วยคำวิเศษณ์ ถ้าคำใดไม่สามารถขยายด้วยคำวิเศษณ์ จะจัดเป็นคำไวยากรณ์หรือคำช่วยกริยา ดังตัวอย่างต่อไปนี้

- Oh, you'd much better go alone.*
- You'd much rather play with shared memory or shared programming.*
- The farmers were only too willing to go back to a price system.*
- How well will they be able to use this?*

คำช่วยกริยาในตัวอย่างที่ (10)-(13) สามารถขยายด้วยคำวิเศษณ์แยกจากกันจึงจัดเป็นคำหลัก

ค. ในหน่วยสร้างที่มีการยกประธานของอนุพากย์ย่อยขึ้นมาเป็นประธานของอนุพากย์หลัก (raising construction) เช่น "Jack seems to work" เป็นหน่วยสร้างที่ยกประธานของอนุพากย์ย่อยขึ้นมาเป็นประธานของอนุพากย์หลัก ซึ่งหน่วยสร้างเดิมคือ "It seems that Jack is working" ดังนั้นในหน่วยสร้างนี้ *seem* จึงจัดเป็นคำกริยาหลัก

ง. คำหลักหรือคำกริยาสามารถแสดงรูปกรรมวาจก (passive voice) ซึ่งมีคู่เทียบกรรมตุ
วาจก (active voice) ได้ เช่น

(14)

- a) *I'm allowed (by him) to go.*
- b) *He allowed me to go.*

ในตัวอย่างที่ (14) *allow* จัดเป็นคำกริยาเนื่องจากสามารถแสดงรูปกรรมวาจกและมีคู่
เทียบกรรมตุวาจก

จ. คำไวยากรณ์หรือคำช่วยกริยาจะมีข้อจำกัดในเรื่องของการเลือกปรากฏร่วมกับคำอื่นๆ
(selection restriction) น้อยกว่าคำหลักหรือคำกริยา เนื่องจากคำไวยากรณ์หรือคำช่วยกริยามี
คุณลักษณะที่ไม่เฉพาะเจาะจงจึงปรากฏร่วมกับคำหลักได้อย่างอิสระ อย่างไรก็ตาม คำ
ไวยากรณ์ก็ไม่ใช่ไม่มีความหมายเสียทีเดียว ดังนั้นจึงอาจมีคุณสมบัติทางอรรถศาสตร์ที่ไม่
สอดคล้องกับคำหลักบางคำ เช่น หน่วยทางไวยากรณ์หรือคำไวยากรณ์แสดงปัจจุบันกาลไม่
สามารถปรากฏร่วมกับคำวิเศษณ์บอกเวลาอดีตเนื่องจากมีคุณสมบัติทางอรรถศาสตร์ที่ไม่
สอดคล้องกัน เป็นต้น แต่โดยปกติแล้วคำไวยากรณ์มีความหมายในลักษณะที่เป็นกลางไม่
เฉพาะเจาะจง ผู้ใช้ภาษาจึงสามารถคาดเดาข้อจำกัดนั้นๆ

2.1.4. แนวคิดเรื่องสถานะเหตุการณ์ที่เกิดจริงและไม่เกิดจริง (realis and irrealis)

คำบ่งชี้สถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริงเป็นประเภททางไวยากรณ์หนึ่งในกลุ่มมาลา
(mood) หรือระเบียบของกริยา ที่ทำให้ความหมายของประโยคเปลี่ยนแปลงไปเป็น น้ำเสียงแบบ
ต่างๆ เช่น มาลาบอกเล่า (indicative) มาลาแสดงความหวัง (optative) มาลาแสดงการปฏิเสธ
(negative) มาลาแสดงการสั่งให้ทำ (imperative) เป็นต้น คำบ่งชี้สถานะความจริงของเหตุการณ์
แบ่งเหตุการณ์ออกเป็น สถานะเหตุการณ์ที่เกิดจริง (actual /realis events) และสถานะเหตุการณ์
ที่ไม่เกิดจริง (non-actual/ irrealis events) โดยสถานะเหตุการณ์ที่เกิดจริงอาจหมายถึงเหตุการณ์
ใดๆ ที่เกิดขึ้นจริงไม่ว่าจะเวลาใดก็ตาม หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบันเท่านั้น ส่วนสถานะ
เหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริงอาจหมายถึงเหตุการณ์ใดๆ ที่ไม่เกิดขึ้นจริงไม่ว่าจะใน
เวลาใดก็ตาม หรือ
เหตุการณ์ที่ยังไม่เกิดขึ้นในปัจจุบัน แม้แนวคิดเรื่องสถานะเหตุการณ์ที่เกิดจริง (realis) และ
เหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริง (irrealis) จะได้รับการกล่าวถึงและเป็นประเด็นศึกษาทางภาษาศาสตร์ใน
งานวิจัยจำนวนมาก แต่แนวคิดดังกล่าวก็มีการให้คำจำกัดความไว้หลากหลาย

ความแตกต่างระหว่างสถานะเหตุการณ์ที่เกิดจริง (realis) และสถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิด
จริง(irrealis) ในแง่หนึ่งคือความต่างระหว่างการเกิดขึ้นหรือไม่เกิดขึ้นของเหตุการณ์ หรือความต่าง

ระหว่างเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแล้ว กับเหตุการณ์ที่ไม่ได้เกิดขึ้นหรือ ยังไม่เกิดขึ้น อย่างไรก็ตาม เหตุการณ์ที่มีคุณสมบัติของสถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริง [-realis] อาจไม่ได้หมายถึงเหตุการณ์ที่มีคุณสมบัติเหตุการณ์ที่เกิดจริง [+realis] เสมอไป ตัวอย่าง เช่น รูปผูกติดแสด ดงเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริงในภาษาม้ง (Maung) (Capell and Hinch, 1970: 67 อ้างถึงใน Bybee, 1998)

	PRESENT	: Indicative present, future
REALIS	IMPERATIVE	: Negative only (i.e., prohibitive)
	PAST	: Simple and complete past, imperfect
IRREALIS	PRESENT	: Potential, negative present and future
	PAST	: Negative past, conditional, imperative

ชุดหน่วยภาษา (paradigm) ดังกล่าวข้างต้นแสดงโดยตัวอย่างต่อไปนี้

	REALIS		IRREALIS	
<i>ŋi - udba</i>	I put (present)	<i>ni - udba -ji</i>		I can put
<i>ŋi - wan - udba</i>	I shall put	<i>marig ni - udba -ji</i>		I don't put or I won't put
<i>juwun ji g - udba</i>	don't put it!	<i>da ŋi - udba -nji</i>		if I put
<i>ŋi - udba -y</i>	I put it (perfect)	<i>marig ŋi - udba -nji</i>		I didn't put
<i>ŋi - udba -y -uy</i>	I was putting	<i>g - udba -nji</i>		put it!

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่าประเภททางไวยากรณ์ที่อยู่ในกลุ่มของสถานะเหตุการณ์ที่เกิดจริง (realis) อาจมีรูปบ่งชี้เป็นสถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริง (irrealis) ในภาษาม้งก็ได้ เช่น ในการห้ามไม่ให้ทำ 'don't put it' เนื่องจากเหตุการณ์การห้ามไม่ให้ทำเป็นเหตุการณ์ที่ยังไม่เกิดขึ้นจริง ดังนั้นจึงมีรูปบ่งชี้แสดงสถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริง -ji อยู่ที่ประโยคด้วยแม้ประโยคแสดงการห้ามนี้จะจัดอยู่ในชุดแสดงสถานะเหตุการณ์ที่เกิดจริงก็ตาม

ในอีกแห่งหนึ่ง ชุงและทิมเบอร์เลค (Chung and Timberlake, 1985: 241 อ้างถึงใน Bybee, Perkins and Pagliuca, 1994) กล่าวว่าความแตกต่างระหว่างสถานะเหตุการณ์ที่เกิด

จริง (realis) กับ สถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริง (irrealis) คือความแตกต่างระหว่าง การแสดง เวลาปัจจุบัน (real time) และการแสดงเวลาที่ไม่ใช่ปัจจุบัน (unreal time) (Bickerton, 1975) ซึ่งหากพิจารณาในแง่นี้จะพบว่าสถานะเหตุการณ์ที่เกิดจริง (realis) หมายถึงเหตุการณ์ใดๆ ที่เกิด ในปัจจุบันขณะ หรือกำลังเกิดขึ้นอยู่ ในขณะที่เหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริง (irrealis) จะหมายถึง เหตุการณ์ใดๆ ที่ไม่ได้เกิดขึ้นในปัจจุบัน โดยซุงและทิมเบอร์เลค (Chung and Timberlake, 1985) กล่าวว่าสถานะเหตุการณ์จริง (realis) มักแสดงผ่าน มาลาประเภทแสดงการบอกเล่า (indicative) ส่วน สถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริง (irrealis) มักแสดงผ่าน มาลา ประเภทแสดงการ สมมติ (subjunctive) มาลาที่แสดงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตามเงื่อนไข (conditional) และมาลา ที่แสดง เหตุการณ์ที่เป็น การสันนิษฐาน (hypothetical) เป็นต้น เนื่องจากเหตุการณ์ประเภทสมมติ เงื่อนไข หรือการสันนิษฐานมักจะเป็นเหตุการณ์ที่ไม่ได้เกิดขึ้น หรือยังไม่เกิดขึ้น ณ เวลาปัจจุบันทั้งสิ้น

เมื่อพิจารณาจากคำอธิบายข้างต้นจะพบว่า เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในอดีต หรือในปัจจุบัน จัดเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงเนื่องจากเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแล้ว หรือกำลังเกิดขึ้นอยู่ ส่วน เหตุการณ์ที่ไม่เกิดขึ้นจริง คือเหตุการณ์ที่ยังไม่เกิดขึ้น หรือไม่ได้กำลังเกิดขึ้นอยู่ อย่างไรก็ตาม เหตุการณ์ในอนาคตในบางภาษาอาจถูกมองว่าเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง หรือไม่เกิดขึ้นจริงก็ได้ เนื่องจากมีปัจจัยเรื่องความแน่นอนและความไม่แน่นอน ของการเกิดขึ้นของเหตุการณ์มาเกี่ยวข้อง โดยหากเหตุการณ์ในอนาคตเป็นเหตุการณ์ที่มีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่นอน เหตุการณ์ดังกล่าว จะถูกบ่งชี้ด้วยคำบ่งชี้สถานะเหตุการณ์ที่เกิดจริง ในขณะที่เหตุการณ์ในอนาคตที่มีความเป็นไปได้ ของการเกิดขึ้นของเหตุการณ์ต่ำจะถูกระบุด้วยคำบ่งชี้สถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริง เป็นต้น ยิ่งไป กว่านั้นในบางภาษา เหตุการณ์ในอนาคต (future tense) อาจถูกมองว่าเป็นเหตุการณ์ที่มีสถานะ เกิดขึ้นจริงเท่านั้นก็ได้ เนื่องจากเชื่อว่าเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตมีความแน่นอนที่จะเกิดขึ้น เป็นต้น

ในแง่ของพจนานุกรมคำไวยากรณ์ในภาษาศาสตร์ (Dictionary of Grammatical Terms in Linguistics) โดยทราสค์ (Trask, 1993) สถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริง (irrealis) หมายถึง ลักษณะทางไวยากรณ์ซึ่งอาจเป็นการเติมวิภัติปัจจัยที่คำกริยา ที่ใช้ในการอธิบายเหตุการณ์ที่ สัมพันธ์กับความไม่จริง สถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริง (irrealis) จะแสดงความคลางแคลงใจ หรือความไม่แน่ใจของผู้พูดต่อความเป็นจริงของเหตุการณ์ มิทฮัน (Mithun, 1995)³ กล่าวว่า

³ Mithun, Marianne. 1995. "On the Relativity of Irreality' *Modality in Grammar and Discourse* edited by John Bybee, Susanne Fleischman. John Benjamin Publishing Company. Amsterdam / Philadelphia.

เหตุการณ์ในอนาคตถูกจัดให้เป็นเหตุการณ์ที่ไม่เกิดขึ้นจริงข้ามภาษา (cross-linguistically) เนื่องจากทั้งเหตุการณ์ในอนาคตและเหตุการณ์ที่ไม่เกิดขึ้นจริงเป็นเหตุการณ์ที่ยังไม่เกิดขึ้นทั้งคู่

แม้แนวคิดเรื่องสถานะความจริงของเหตุการณ์จะเป็นแนวคิดสำคัญที่ปรากฏอยู่ในระบบไวยากรณ์ของหลายๆ ภาษา แต่แนวคิดดังกล่าวมักถูกมองเป็นประเภทย่อยของประเภททางไวยากรณ์อื่นๆ ที่มีคุณสมบัติสอดคล้องกับการบ่งชี้สถานะความจริงของเหตุการณ์ มากกว่าการเป็นประเภททางไวยากรณ์ประเภทหนึ่งในตัวเอง เช่น ในงานของกิวอน (Givón, 1994) สถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดขึ้นจริง ถูกมองว่าเป็นประเภทย่อยของคำแสดง ทักษะภาวะ (modal) ต่างๆ ที่แสดงความไม่แน่นอน เช่น ความตั้งใจ ความสามารถ ความชอบ การอนุญาต อนาคตกาล และมุมมองในเชิงทักษะภาวะบอกความเห็น ความจำเป็นและการบังคับด้วย ซึ่งทักษะภาวะเหล่านี้มักมีการบ่งชี้ทางไวยากรณ์ด้วยรูปแสดงสถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดขึ้นจริง เสมอ (Givón, 1994: 267; 2001 : 308 และ Givón, 1984: 285ff)

อีกกลุ่มหนึ่งมองว่า สถานะเหตุการณ์ที่เกิดจริง (realis) และสถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริง (irrealis) เป็นประเภททางไวยากรณ์ประเภทหนึ่งที่ใช้เรียกแทนมาลาประเภทบอกเล่า (indicative) มาลาสมมติ (subjunctive) มาลาแสดงความหวัง (optative) มาลาแสดงเงื่อนไข (conditional) มาลาแสดงความเป็นไปได้ (potential) (Chung and Timberlake, 1985: 241) เนื่องจากไม่มีประเภททางไวยากรณ์แสดงมาลาในภาษานั้นๆ เมื่อไม่มีคำที่ใช้เรียกมาลาเหล่านี้ก็เลยเรียกว่า สถานะเหตุการณ์ที่เกิดจริง (realis) หรือไม่เกิดจริง (irrealis) แทน (Timberlake, 2007: 326)

นอกจากนี้คำว่าสถานะเหตุการณ์ที่เกิดจริง (realis) และสถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริง (irrealis) ยังถูกจัดเป็นประเภทย่อยของประเภททางไวยากรณ์ที่มีการกำหนดไว้ชัดเจนกว่า ในหลายๆ ภาษา เช่น กาล (tense) หรือการณลักษณะ (aspect) โดยสถานะความจริงของเหตุการณ์ มักมีการแสดงรูปในอนุพจน์หลัก (finite clauses) หรือแสดงรูปบ่งชี้ในบริบททางไวยากรณ์ เฉพาะในหลายภาษา การแสดงสถานะเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงอาจแสดงโดยการเติมรูปผูกติด (affixation) เช่น (Elliot, 2000: 66-7) เช่น ตัวอย่างภาษา บุกิยิป (Bukiyip)

(15) ภาษาบุกิยิป (Bukiyip)

- a. *nabotik ch-a-ɔnú* *n-a-gk*
yesterday 3PL.MIX.SBJ.-REAL-hit-3SG.OBJ.M 3SG.M.SBJ.-REAL-die
'Yesterday they hit him, and he died.'
- b. *kaman* *ch-u'nakki*
tomorrow 3PL.MIX.SBJ.-IRR-come
'They will come tomorrow.'

- c. *nabotik wo n-u-naki e*
 yesterday PST.NEG. 3SG.M.SBJ.-IRR-come PST.NEG.
 'Yesterday he didn't come.'

(Torricelli, Kombio-Arapesh; Conrad and Wogiga, 1991: 18, 95)

และแสดงโดยการเติมรูปผูกติดแบบหน่วยคำร่วม (portmanteau affixation) เช่น ตัวอย่างภาษา
 ทูกัง เบซี (Tukang Besi) (Donohue, 1999)

(16) ภาษาทูกัง เบซี (Tukang Besi)

- a. *no-wila legolego*
 3.REAL.-go arms.swinging
 'He was walking, swinging his arms.'
- b. *na-baiara-e*
 3.IRR.-pay-3.OBJ.
 'She's going to pay.'

หรืออาจแสดงโดยอนุภาคท้ายประโยคและคำวิเศษณ์ เช่น ตัวอย่างภาษาเซโก (Sheko)
 (Hellentha, 2007)

(17) ภาษาเซโก (Sheko)

- a. *shima ish-tag-a-me*
 day.after.tomorrow 3PL-go-IPFV-SFP:IRR
 'They will go the day after tomorrow.'
- b. *ka'y-ē gob sats'a-ke*
 rise-IMP sky become.light-3SG.M-SFP:REAL
 'Stand up, it has become light/the sun came up.'

สำหรับเอลเลียต (Elliott, 2000) สถานะความเป็นจริงของเหตุการณ์ (reality status) เป็น
 ประเภททางไวยากรณ์ที่ต่างจากทัศนภาวะ (modality) เนื่องจากทัศนภาวะ เป็นประเภททาง
 ไวยากรณ์ที่แสดงทัศนคติของผู้พูดต่อเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่ง แต่สถานะความเป็นจริงของ
 เหตุการณ์ (reality status) เป็นการแสดงที่เกิดของเหตุการณ์ (expression of location) ซึ่งอาจ

เป็นโลกของความจริงหรือโลกที่ไม่เป็นจริงก็ได้ ถ้าเป็นโลกของความจริงจะเรียกว่าสถานะเหตุการณ์ที่เกิดจริง (realis) และถ้าเป็นโลกที่ไม่เป็นจริงจะเรียกว่าสถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริง (irrealis) แต่ประเภททางไวยากรณ์ที่ต่างกันก็สามารถมีปฏิสัมพันธ์กันได้ เช่นในบางภาษากาลและการณ์ลักษณะมีการแสดงรูปโดยระบบไวยากรณ์หน่วยคำ (morphosyntactic) เดียวกัน ดังนั้นทัศนภาวะกับสถานะความเป็นจริงของเหตุการณ์ก็อาจแสดงโดยระบบเดียวกันได้ แต่ในบางภาษาระบบการบ่งชี้ของประเภททางไวยากรณ์สองประเภทก็อาจต่างกัน เช่นในกรณีนี้ภาษานั้นมีลักษณะที่พาล์มเมอร์ (Palmer, 2001: 145) เรียกว่า ระบบร่วม (joint system) ของการบ่งชี้สถานะความเป็นจริงของเหตุการณ์ (reality status) เช่น ระบบที่การบ่งชี้สถานะเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง (realis) กับสถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดขึ้นจริง (irrealis) ปราบปรามกับรูปบ่งชี้อื่นที่แสดงทัศนภาวะ (modality) เช่น ตัวอย่างภาษาอวตูว (Awtuw)

(18) ภาษาอวตูว (Awtuw)

<i>Awúy</i>	<i>yarow</i>	<i>li wmiy-e</i>	<i>næ-w-æy-re</i>
Awtiy	tomorrow	Lumi-LOC	POT-IRR-go-FUT

'Awtiy might go to Lumi tomorrow.'

(Elliott, 2000: 75)

ความต่างระหว่างทัศนภาวะกับสถานะความเป็นจริงของเหตุการณ์สามารถอธิบายได้โดยทฤษฎีไวยากรณ์บทบาทอ้างอิง (Role and Reference Grammar) โดยคำแสดงทัศนภาวะเป็นตัวดำเนินการ (operator) ที่ชั้นของแก่นประโยค (core layer) คือมีนิวเคลียส (nucleus) กับอาร์กิวเมนต์ ในขณะที่ขอบเขตของสถานะความเป็นจริงของเหตุการณ์จะรวมประพจน์ทั้งประพจน์ (entire proposition)

ไบบี (Bybee, 1998) กล่าวว่าสาเหตุการณ์ที่คำบ่งชี้สถานะความจริงของเหตุการณ์ถูกมองเป็นประเภทย่อยของประเภททางไวยากรณ์อื่นๆ โดยเฉพาะทัศนภาวะ เนื่องจากเมื่อดูพฤติกรรมของรูปบ่งชี้สถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดขึ้นจริงในภาษาจะพบว่าหน่วยคำที่แสดงสถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริงสัมพันธ์ทางความหมายกับหน้าที่ของทัศนภาวะ ตัวอย่าง เช่น การใช้รูปผูกติดที่คำกริยา-*welak* ในภาษาเลคมิวอค (Lake Miwok) ดังตัวอย่างต่อไปนี้

(19) ภาษาเลคมิวอค (Lake Miwok)

a.	<i>ni</i>	<i>hópa-m</i>	<i>ka-také-welak</i>
	this	hole-ABL	I -exit -wish

- 'I wish I could get out of this hole.'
- b. *héla ma-tujé-welak*
NEG we -rest -wish
'Let's not take a rest.'
- c. *ka-li-láw-ne-ti-welak*
I -tell -BEN-AND-PURPOSE
'I'm going over there to tell [them].'
- d. *ka-menáw-welak*
I -try -want
'I'm going to try.'
- e. *ka-háju-n[?]eke wéta-welak*
my-dogs-SBJ somewhere go -hope
'I hope my dogs disappear.' / 'May my dogs disappear!'

(Collaghan, 1998: 229-230)

รูปผูกติดที่คำกริยา-*welak* ในตัวอย่าง (a) แสดงสถานการณ์ที่ผู้พูดต้องการให้เหตุการณ์ที่กล่าวถึงเป็นจริง ส่วนในตัวอย่าง (d) แสดงสถานการณ์ในอนาคต และในตัวอย่าง (e) แสดงความหวัง (optative) สำหรับในตัวอย่าง (b) แสดงคำสั่ง และในตัวอย่าง (c) แสดงวัตถุประสงค์ สถานการณ์เหล่านี้ล้วนแสดงสถานะความไม่เป็นจริงของเหตุการณ์ ดังนั้นจึงเรียกรูปผูกติดที่คำกริยา-*welak* ว่าเป็นรูปบ่งชี้สถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดขึ้นจริง (irrealis marker) ที่มีหลายความหมาย รูปผูกติดนี้มีที่มาจากคำกริยาที่มีความหมายว่า 'to want, like' ซึ่งมีเส้นทางการกลายเป็นคำไวยากรณ์ที่ทำให้เกิดการใช้ที่แตกต่างดังกล่าวซึ่งก็เป็นไปในทิศทางเดียวกับคำแสดงทัศนภาวะอื่นๆที่มีการศึกษาในเชิงประวัติ เช่น desire > future; desire > optative; future > imperative เป็นต้น

จากความเห็นของไบบี (Bybee, 1998) แสดงว่าการกระจายของการใช้รูปบ่งชี้สถานะเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง (realis) และสถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดขึ้นจริง (irrealis) ในภาษาที่สถานะความเป็นจริงของเหตุการณ์ (reality status) เป็นประเภททางไวยากรณ์ประเภทหนึ่งเป็นผลมาจากกระบวนเชิงประวัติซึ่งเกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงของคำๆนั้นและเกี่ยวข้องกับการขยายความหมายเชิงทัศนภาวะหนึ่งไปสู่อีกความหมายหนึ่งตามเส้นทางที่เชื่อมโยงความหมายต่างๆ เช่น พัฒนาจากความหมายเชิงผู้กระทำเป็นศูนย์กลาง (agent-oriented) ซึ่งเกี่ยวกับสภาพทั้ง

ภายในและภายนอกตัวผู้กระทำไปสู่ความหมายเชิงผู้พูดเป็นศูนย์กลาง (speaker-oriented) ซึ่งอนุญาตให้ผู้พูดนำสภาพนั้นไปบังคับผู้ฟังและความหมายเชิงทัศนภาวะ (epistemic) โดยกลไกที่เรียกว่าอุปลักษณ์ (metaphor) และนามนัย (metonymy)

ผู้ที่สนับสนุนแนวคิดเรื่องสถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดขึ้นจริง (irrealis) กล่าวว่าการกระจายของรูปบ่งชี้สถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดขึ้นจริงอย่างไม่เป็นระบบไม่ได้มีผลต่อการระบุว่าสถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดขึ้นจริงเป็นประเภททางไวยากรณ์ประเภทหนึ่งและความแตกต่างระหว่างรูปบ่งชี้สถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดขึ้นจริงนั้นเป็นผลจากความแตกต่างของต้นกำเนิดของรูปบ่งชี้ในเชิงประวัติและถึงแม้ว่ารูปบ่งชี้ดังกล่าวแสดงสถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดขึ้นจริงที่หลากหลายแต่ก็ยังมี ความหมายที่ร่วมกันอยู่ เช่นในระบบทัศนภาวะของภาษา นั้น-ปามา-ยูนัน (non-Pama-Nyungan) ของออสเตรเลีย แวสเตรท (Verstraete, 2005) ระบุว่า “การเกิดจริงที่เป็นไปได้ (potential actualization)” เป็นความหมายหลักที่สถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดขึ้นจริงมีร่วมกันและเวอร์สเทรทยังอธิบายว่าการบ่งชี้สถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดขึ้นจริงของเหตุการณ์ตรงข้ามความจริง และเหตุการณ์ที่ถูกปฏิเสธซึ่งไม่มีความหมายของ “การเกิดจริงที่เป็นไปได้ (potential actualization)” เป็นผลของกระบวนการการใช้ในเชิงวัจนปฏิบัติ ทั้งกิวอนและเวอร์สเทรทต่างก็ยอมรับว่ามีลักษณะของการไม่เกิดจริง (a feature of ‘non-actualization’) ซึ่งกิวอน (Givón, 1994) เรียกว่า “ความไม่แน่นอนในเชิงทัศนภาวะ (epistemic uncertainty)” ในขณะที่ แวสเตรท (Verstraete, 2005) เรียกว่า “การเกิดจริงที่เป็นไปได้ (potential actualization)” เป็นตัวกำหนดให้ผู้พูดเลือกใช้รูปบ่งชี้สถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดขึ้นจริงและทำให้เกิดการขยายความหมายในเชิงประวัติ

อย่างไรก็ตาม การวิเคราะห์ของไบบี เพอร์กินส์และ ปายูกา (Bybee, Perkins, and Pagliuca, 1994) ก็ยังไม่ชัดเจนพอที่จะครอบคลุมทุกๆกรณีของสถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดขึ้นจริง การสืบค้นเชิงประวัติไม่ว่าจะเป็นในภาษาใดภาษาหนึ่งหรือข้ามภาษาควรเริ่มจากคำถามที่ว่า “เป็นไปได้ไหมที่จะอธิบายกรณีที่มีความต่างเชิงมโนทัศน์ของสถานะเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงและสถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดขึ้นจริงมีความสำคัญต่อกระบวนการขยายความหมายของรูปบ่งชี้ จากความหมายเชิงมโนทัศน์หนึ่งไปสู่สถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดขึ้นจริงซึ่งส่งผลให้เกิดกระสวนของ พหู-หน้าที่ในการใช้ และถ้าคำตอบที่ได้เป็นไปในแง่บวก ก็ต้องยอมรับว่า (1) ความคิดเรื่องสถานะเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง (realis) และสถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดขึ้นจริง (irrealis) เป็นส่วนหนึ่งของความรู้ด้านภาษาของผู้พูดเนื่องจากเป็นตัวกำหนดพัฒนาการเชิงประวัติของหน่วยสร้างใดหน่วยสร้างหนึ่ง และ (2) เป็นไปได้ว่าความคิดนี้มีความสำคัญในภาษา แต่ถ้าคำตอบที่ได้ เป็นไปในแง่ลบและเส้นทางในการกลายเป็นคำไวยากรณ์ในเรื่องของทัศนภาวะสามารถอธิบาย

กระบวนการกระจายของรูปบ่งชี้สถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดขึ้นจริง (irrealis markers) ต่างๆ ก็ต้องยอมรับว่าไม่มีความจำเป็นที่จะต้องกำหนดประเภททางไวยากรณ์แสดงสถานะความเป็นจริงของเหตุการณ์ (reality status) ขึ้นมาเพื่อตอบคำถามดังกล่าว

งานที่ศึกษาเชิงปร ะวัติเกี่ยวกับรูปบ่งชี้สถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดขึ้นจริง (irrealis) อาจแสดงว่าการไม่เป็นจริง (lack of reality) เป็นลักษณะที่กระตุ้นให้เกิดการขยายความหมายของรูปบ่งชี้จากสถานการณ์หนึ่งไปสู่อีกสถานการณ์หนึ่ง แต่ในบางกรณี ลักษณะที่เกี่ยวข้องที่อยู่เบื้องหลังการขยายความหมายของรูปบ่งชี้จากสถานการณ์หนึ่งไปสู่อีกสถานการณ์หนึ่งดูจะไม่สัมพันธ์กับคุณสมบัติการไม่เป็นจริงของเหตุการณ์ ดังตัวอย่างภาษา ปีลากา (Pilaga) และโทบุ (Tobu) (Vidal and Manelis, 1998 : 181)

(20) ภาษาปีลากา (Pilaga)

a.	<i>n̄i-woren-a</i>		<i>ga'</i>		<i>harina</i>
	1SG-buy-AGR.SG		CLDISTAL		flour
	'I will buy flour.' (The flour is not present, but the speaker implies that it will be.)				
b.	<i>qo-ya-saañi</i>		<i>ga'</i>		<i>lapat</i>
	PASS-3SG-throw		CLDISTAL		meat
	'The meat is / should be added.'				
c.	<i>qo'li</i>	<i>w'o</i>	<i>ha-ga'</i>		<i>ar-wa</i>
	INTERR	EXIST	F-CLDISTAL		2.POSS-spouse
	'Do you have a wife?'				

(21) ภาษาโทบุ (Tobu)

a.	<i>ramari</i>	<i>ya-nim</i>	<i>ha-ka-lere</i>		<i>ka-juan</i>
	PRO.3SG	3SG-give	F-CLDISTAL-book		CLDISTAL-Juan
	'He will give the book to John.'				
b.	<i>nagi</i>	<i>qohawot</i>	<i>sa-hañi</i>		<i>ka-waloq</i>
	when	rain	1SG-sow		CLDISTAL-cotton
	'When it rains, I will start to sow cotton.'				
c.	<i>nege'</i>		<i>ka-m-wirwo'</i>		
	INTERR		CLDISTAL-3SG-arrive		

'Who arrived?'

(Vidal and Manelis, 1998: 181)

ในภาษาปิลากา (Pilaga) และโทบู (Tobu) ไม่มีรูปบ่งชี้กาล การณ์ลักษณะและทัศนระ
ภาวะ แต่สถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดขึ้นจริงเป็นเรื่องของวัจนปฏิบัติ กล่าวคือ ทั้งสองภาษาใช้
ลักษณะนาม *ga'* และ *ka* เป็นรูปผูกติดที่ค่านามซึ่งหมายถึง “ไม่มีอยู่ แต่อาจเกิดขึ้นหรือมีขึ้น”
คำลักษณะนามนี้แสดงความหมายแฝงถึงอนาคตกาล คือ สิ่งที่ยังไม่ถึงมืออยู่ ณ เวลากล่าวถ้อย
แต่อาจมีขึ้นในอนาคต การใส่รูป *ga'* และ *ka* ที่ค่านามหรือสิ่งที่อ้างถึงแสดงว่าผู้พูดพูดถึง
เหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตซึ่งยังไม่เกิดขึ้นในขณะนั้น หรือพูดถึงสิ่งนั้นในฐานะที่ยังไม่เกิดขึ้น
ณ เวลากล่าวถ้อย ผู้พูดใช้รูปบ่งชี้เพื่อให้ผู้ฟังรู้ว่าเหตุการณ์นั้นยังไม่สมบูรณ์ (Vidal and
Manelis, 1998: 185) ถึงแม้ว่ารูปบ่งชี้ยังไม่กลายเป็นคำไวยากรณ์ที่บ่งชี้สถานะเหตุการณ์ที่ไม่
เกิดขึ้นจริงอย่างสมบูรณ์ ความหมายหลักของคำลักษณะนามดังกล่าวก็คือ “การที่สิ่งที่อ้างถึงไม่มี
อยู่ ณ เวลากล่าวถ้อยหรือยังไม่เกิดขึ้นจริง” ปรากฏการณ์นี้แสดงว่าสถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดขึ้น
จริง (irrealis) มีความสำคัญต่อการใช้หน่วยสร้างของผู้พูดและแสดงถึงกระบวนการในเชิงประวัติ

อย่างไรก็ตาม ในบางกรณีสถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดขึ้นจริง (irrealis) ไม่มีบทบาทสำคัญ
ในเรื่องพัฒนาการเชิงประวัติของรูปบ่งชี้สถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดขึ้นจริง (irrealis marker) เช่น
ในหลายภาษา มาลาสมมติ (Subjunctive) ได้มาจากรูปปัจจุบันกาลเดิมที่เคยใช้แสดงเหตุการณ์
ปัจจุบันกาลกำลังเกิดขึ้น (on-going SoAs) แต่ไม่ได้ใช้แล้วเนื่องจากการมีรูปใหม่คือรูปปัจจุบัน
กาลกำลังดำเนิน (progressive) (Haspelmath, 1998) การใช้รูปที่ไม่ใช่รูปปัจจุบันกาลกำลัง
ดำเนิน (non-progressive) นี้มีที่ใช้ในบริบทเฉพาะ เช่น เหตุการณ์ที่เป็นนิสัย อนาคตกาล
อนุพากย์แสดงวัตถุประสงค์ (purpose clauses) เหตุการณ์เงื่อนไข (conditions) อนุพากย์บอก
เวลาที่นำหน้าด้วยคำเชื่อมอนุพากย์ เช่น “until” และการที่บริบทเหล่านี้แสดงเหตุการณ์ที่ไม่จริง
(unactualized situations) นั้นเป็นเพียงเรื่องของความบังเอิญ

ในงานวิจัยนี้สถานะเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง (realis) หมายถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแล้วหรือ
เหตุการณ์ กำลังเกิดขึ้นจริง ณ เวลากล่าวถ้อย ส่วนสถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดขึ้นจริง (irrealis) จะ
หมายถึงเหตุการณ์ที่ยังไม่เกิดขึ้น หรือไม่ได้เกิดขึ้นรวมถึงเหตุการณ์ที่ถูกอ้างถึงในระยะ ะเวลาที่ไกล
จากเวลากล่าวถ้อย (remote time reference)

2.1.5. กาล(tense) การณ์ลักษณะ(aspect) และทัศนภาวะ (modality)

กาล (tense)

กาลคือ การแสดงเวลาในทางภาษาศาสตร์ ที่แสดงว่าการกระทำหรือเหตุการณ์ที่กล่าวถึงเกิดขึ้นในเวลาใด เช่น เวลาอดีต ปัจจุบัน หรือ อนาคต กล่าวคือ กาลเป็นหน่วยดัชนี (deictic category) เนื่องจากเป็นหน่วยที่บอกว่าการกระทำหรือเหตุการณ์อย่างหนึ่งอย่างใดเกิดขึ้นเมื่อใดในลักษณะที่สัมพันธ์กับเวลาที่พูดถึงหรือเวลากล่าวถ้อย (moment of speech)

งานที่ศึกษาเรื่องกาลในเชิงแบบลักษณ์ภาษาส่วนใหญ่อธิบายโดยใช้คำของไรเชนแบค (Reichenbach, 1947) ซึ่งมีแนวคิดพื้นฐานในการอธิบายประกอบด้วย 3 องค์ประกอบคือ (1) เวลาของสถานการณ์ (situation time หรือ S) ซึ่งหมายถึงเวลาที่กล่าวถึงเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งหรือเวลากล่าวถ้อย (moment of speech) (2) เวลาของเหตุการณ์ (event time หรือ E) หมายถึงเวลาที่เหตุการณ์ที่ถูกกล่าวถึงเกิดขึ้นและ (3) เวลาอ้างอิง (reference time หรือ R) ซึ่งหมายถึงเวลาที่อ้างถึงเวลาของอีกเหตุการณ์หนึ่ง

เมื่อเวลากล่าวถ้อย (S) กับเวลาอ้างอิง (R) ตรงกัน จะเป็นการเทียบเหตุการณ์กับเวลากล่าวถ้อย (moment of speech) ซึ่งเรียกว่ากาลสมบูรณ์ (absolute tense) เช่น เมื่อเวลาของเหตุการณ์ (E) เกิดก่อนเวลากล่าวถ้อย (S) จะเรียกว่าอดีตกาล (Past tense) เมื่อเวลาของเหตุการณ์ (E) เกิดพร้อมกับเวลากล่าวถ้อย (S) หรือเกิดเหลื่อมกัน จะเรียกว่าปัจจุบันกาล (Present tense) และเมื่อเวลาของเหตุการณ์ (E) เกิดหลังเวลากล่าวถ้อย (S) จะเรียกว่าอนาคตกาล (Future tense)

ถ้าเวลาอ้างอิง (R) ต่างจากเวลากล่าวถ้อย (S) จะเรียกว่า กาลเปรียบเทียบ (relative tense) เช่น “John had left by 5:00 yesterday” เวลาของเหตุการณ์ (E) เกิดก่อนเวลาอ้างอิง (R) คือ “5:00 yesterday” ซึ่งเกิดขึ้นก่อนเวลากล่าวถ้อย (S) ในกรณีนี้เป็นการเทียบเวลาของเหตุการณ์ (E) กับเวลาอ้างอิง (R) และเวลากล่าวถ้อย (S) ด้วย

ในการอธิบาย กาลสมบูรณ์ (absolute tense) ซึ่งได้แก่ อดีตกาล ปัจจุบันกาล และ อนาคตกาล บางภาษามีระบบหน่วยคำที่ต่างกันสำหรับกาลต่างๆ แต่บางภาษาใช้รูปเดียวกันสำหรับกาลสองประเภท เช่นถ้าภาษานั้นมีการรวมอดีตกาลกับปัจจุบันกาล ก็จะแสดงความต่างระหว่างอนาคตกาล (future tense) กับไม่ใช่อนาคตกาล (non-future tense) ดังตัวอย่างภาษาเมานากา (Mao Naga)

(22) ภาษาเมานากา (Mao Naga)

future-nonfuture

a.	<i>ai</i>	<i>izo</i>	<i>ocü</i>	<i>vuta</i>	<i>le</i>
	I	today	home	go	IRR

'I will go home today.'

- b. *pfo* *zhü-e*
 he good-PRED
 'He is good.'

(Bhat, 1999: 67-8)

ถ้าภาษานั้นมีการรวมปัจจุบันกาลกับอนาคตกาล ก็ จะแสดงความต่างระหว่างอดีตกาล (past tense) กับไม่ใช่อดีตกาล (non-past tense) เช่น

(23) ภาษากันนาดา (Kannada)

- a. *avanu* *manege* *ho:d-a*
 he home go-PAST-3SG.MSC
 'He went home.'
- b. *avanu* *manege* *ho:gu-tt-ane*
 he home go-NONPAST-3SG.MSC
 'He goes home (habitually).'
- 'He will go home.'

และถ้าภาษานั้นมีกาลรวมกาลทั้งสามกาลไว้ด้วยกันก็จะเป็นภาษาที่ไม่มีกาลแสดงกาล (tenseless languages)

ปัจจุบันกาลจะใช้เมื่อเวลาของเหตุการณ์ซ้อนเหลื่อมกับเวลากล่าวถ้อย ถ้ากำหนดให้ปัจจุบันกาลเป็นกาลที่ไม่มีรูปบ่งชี้ จะมีความหมายที่ไม่เกี่ยวกับเรื่องของเวลาที่เคร่งครัด เช่น ในกรณีการณลักษณะที่ทำเป็นนิสัย ดังตัวอย่าง "John goes to work at eight o'clock (every day)" (Comrie, 1985: 39) เวลากล่าวถ้อย (S) และเวลาของเหตุการณ์ (E) ไม่ซ้อนเหลื่อมกันแต่ก็กล่าวได้ว่าประโยคนี้อ้างถึงนิสัยที่เป็นจริง ณ เวลากล่าวถ้อย (S) ส่วนการณลักษณะที่ทำ เป็นนิสัยในอดีตจะไม่เป็นจริง ณ เวลากล่าวถ้อย (S)

ส่วนอดีตกาลจะซับซ้อนมากกว่าเพราะรูปพื้นฐานที่สุดของอดีตกาลอ้างถึงเหตุการณ์หรือการกระทำที่เกิดขึ้นก่อนเวลากล่าวถ้อย (S) แต่มีเรื่องอื่นที่ต้องคำนึงถึง ได้แก่ (1) เรื่องของความจริง กล่าวคือ อดีตกาลไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้จึงอาจกล่าวได้ว่าเหตุการณ์ในอดีตเป็นสิ่งที่แน่นอนที่สุดแต่เรื่องนี้ไม่ใช่สิ่งสำคัญในหลายภาษารวมทั้งภาษาอังกฤษ และอีกประเด็นก็คือการกระทำนั้นเกิดขึ้นก่อนเวลากล่าวถ้อยทั้งเหตุการณ์และไม่ได้เกิดขึ้น ณ เวลากล่าวถ้อยหรือหลัง

เวลากล่าวถ้อย หรือไม่ ซึ่งโดยทั่วไปแล้วภาษาต่างๆจะแสดงนัยว่าเหตุการณ์ในอดีตเป็น เหตุการณ์ที่ไม่ได้เกิดขึ้นในปัจจุบัน

สำหรับอนาคตกาลเป็นกาลที่ใกล้เคียงกับระบบทัศนภาวะเนื่องจากไม่มีใครมั่นใจว่า เหตุการณ์อนาคตจะเกิดขึ้น ในหลายภาษาอนาคตกาลจัดเป็นมาลามากกว่ากาล และในบาง ภาษาก็มีหน่วยคำแสดงอนาคตกาลมากกว่าหนึ่งหน่วยคำซึ่งแสดงความต่างในเรื่องของระดับ ความมั่นใจ

สำหรับภาษาที่อนาคตถูกวิเคราะห์ให้เป็นเรื่องของกาลเท่านั้นได้แก่ ภาษา มานิปูรี (Manipuri) ในกลุ่มภาษาทิเบโต-เบอร์มัน (Tibeto-burman) (Bhat, 1999: 18-9) อนาคตกาลจะ แสดงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นหลังเวลากล่าวถ้อยโดยไม่มีนัยทางความหมายเชิงทัศนภาวะ ในภาษา เหล่านี้แสดงความต่าง ระหว่าง อนาคตกาล (future) กับ ไม่ใช่อนาคตกาล (non-future) คือมี หน่วยคำหนึ่งเพื่อแสดงอนาคตและอีกหน่วยคำหนึ่งเพื่อแสดงปัจจุบันกาลกับอดีตกาล ดังตัวอย่าง ที่ (24) หน่วยคำ *-ŋi* แสดงกาลที่ไม่ใช่อนาคตกาล (non-future) ในตัวอย่าง (24.a และ b) และ *-k/gəni* แสดงอนาคตกาล (future) ในตัวอย่าง (24.c)

- (24) a. *ŋəsi noŋ məŋ-ŋi*
today rain cloudy-NFUT
'It is cloudy today.'
- b. *ŋəraŋ noŋ məŋ-ŋi*
yesterday rain cloudy-NFUT
'It was cloudy yesterday.'
- c. *nunɗaŋwayrəŋmdə noŋ məŋ-gəni*
evening.LOC rain cloudy-FUT
'It will be cloudy in the evening.'

ในหลายภาษามีการแสดงความต่างในระบบของกาลโดยการเติมระดับความไกล (remoteness) และถ้าภาษาใดมีการแสดงความต่างในระบบของกาลเรื่องระดับความใกล้-ไกล จะแสดงความต่างนี้ในอดีตกาลมากกว่าอนาคตกาล คอมรี (Comrie, 1998) ยกตัวอย่าง ภาษา บามิเลค (Bamileke) ภาษายากัว (Yagua) และ ภาษาซาโคโบ (Chacobo) อย่างไรก็ตาม ความต่างเรื่องระดับความใกล้-ไกลที่พบในภาษาโดยทั่วไปเป็นความต่างระหว่างระดับความใกล้-ไกล ของกาลปัจจุบัน ('today' tense) กับก่อนกาลปัจจุบัน ('before today' tense)

ในภาษายากัว (Yagua) มีความต่าง 5 ระดับ คือ มีกาลแสดงระดับใกล้กับเวลากล่าว
ถ้อย (proximate tense) 2 กาลและอดีตกาล (past tense) 3 กาล ดังนี้

(25) ระดับความใกล้-ไกลในภาษายากัว (Yagua)

หน่วยคำ	ความหมาย
<i>-jásiy</i>	within a few hours of S
<i>-jay</i>	one day prior to S
<i>-siy</i>	roughly a week to a month prior to S
<i>-tiy</i>	roughly from a month or two to one or two years prior to S
<i>-jada</i>	distant past, also used for legendary past

a. *sa-diiy-siy-maa* /*sadiichimyaa*/

3SG-die-PAST.1-PERFECT

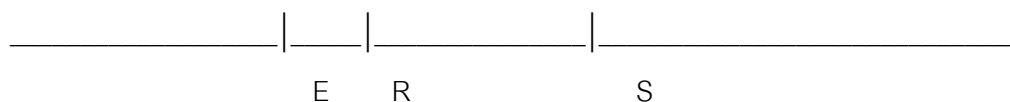
'He has died. (between a week and about a month ago).'

b. *sa-diiy-tiy-maa* /*sadiitimyaa*/

3SG-die-PAST.2-PERFECT

'He has died. (between about a month and a year ago).'

ส่วนกาลเปรียบเทียบ (relative tense) หมายถึงกาลที่เวลาอ้างอิง (Reference time) ไม่ใช่เวลากล่าวถ้อย (Moment of speech) แต่เป็นจุดเวลาในเส้นเวลาที่แยกจากเวลากล่าวถ้อย (S) และเวลาของเหตุการณ์ (E) ตัวอย่าง เช่น "John had eaten by the time Mary came back" เวลาเหตุการณ์ของ "John's having eaten" เกิดก่อนเวลาอ้างอิง (Reference time) คือ "Mary's coming back" และเหตุการณ์ทั้งสองเกิดก่อนเวลากล่าวถ้อย (Speech time) ซึ่งแสดงได้โดยแผนภูมิภาพต่อไปนี้

E = เวลาเหตุการณ์ (Event time) คือ "John's eating"

R = เวลาอ้างอิง (Reference time) คือ "Mary's coming back"

S = เวลาที่พูด (Speech time)

การณลักษณะ (Aspect)

กาล (tense) แสดงว่าการกระทำหรือเหตุการณ์เกิดขึ้นเมื่อไร แต่การณลักษณะ (aspect) แสดงว่าการกระทำเกิดขึ้นอย่างไร กล่าวคือ การณลักษณะเป็นวิธีการแสดงว่าการกระทำนั้นถูกมองว่าเสร็จสิ้นสมบูรณ์หรือไม่ หรือเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นซ้ำ หรือเป็นเหตุการณ์ที่กำลังดำเนิน หรือเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นนิสัย

ความแตกต่างในเชิงการณลักษณะที่พบบ่อยคือความต่างระหว่างการณลักษณะสมบูรณ์ (perfective) aspect) และการณลักษณะไม่สมบูรณ์ (imperfective aspect) ซึ่งแสดงการกระทำที่เสร็จสิ้นสมบูรณ์และการกระทำที่ไม่เสร็จสิ้นสมบูรณ์ตามลำดับ การณลักษณะต่างจากประเภททางไวยากรณ์ประเภทอื่นๆ เช่น กาล (tense) เนื่องจากในเชิงแบบลักษณ์ภาษา การณลักษณะทั้งสองอาจมีรูปบ่งชี้ (Dahl, 1985: 69) และในภาษาต่างๆแสดงการบ่งชี้ที่คำกริยาต่างกัน

ตัวอย่าง เช่น

คำถาม : *What did your brother do after dinner yesterday?*

คำตอบ : *He WRITE letters.*

ถึงแม้ว่า คำกริยา “WRITE” จะแสดงโดยการณลักษณะสมบูรณ์ (perfective) ในภาษาส่วนใหญ่ในตัวอย่างของดาห์ล (Dahl, 1985) ซึ่งเป็นการมองเหตุการณ์ในลักษณะโดยรวม แต่สำหรับหลายภาษาเช่น ภาษาในกลุ่มสลาวิก (Slavic languages) คำกริยาจะแสดงโดยการณลักษณะไม่สมบูรณ์ (imperfective) ซึ่งเหตุการณ์ถูกมองว่ากำลังเกิดขึ้นโดยไม่มีจุดสิ้นสุด เป็นต้น

ตัวอย่างการณลักษณะสมบูรณ์ (perfective) aspect) และการณลักษณะไม่สมบูรณ์ (imperfective aspect) ในภาษารัสเซีย เช่น

(26) ภาษารัสเซีย (Russian)

a.	<i>on</i>	<i>napisal</i>	<i>pis'mo</i>
	he	PERF-write.PAST.MASC	letter
	'He wrote a letter.'		
b.	<i>on</i>	<i>pisal</i>	<i>pis'mo</i>
	he	write.IMPERF.PAST.MASC	letter
	'He wrote a letter.'		

ในภาษาต่างๆ ความต่างในเชิงการณ์ลักษณะมีข้อจำกัดอยู่เฉพาะที่อดีตกาล เนื่องจาก การกระทำที่แสดงโดยอดีตกาล เท่านั้นที่ระบุได้ว่าสมบูรณ์หรือไม่สมบูรณ์ แต่การกระทำที่แสดง โดยปัจจุบันกาลนั้นเป็นการกระทำที่ไม่สมบูรณ์โดยนิยาม ส่วนการกระทำที่แสดงโดยอนาคต กาล ก็เป็นไปได้ที่จะเสร็จสมบูรณ์ถึงแม้ว่าในบางภาษาจะมีความต่างในเชิงการณ์ลักษณะในอนาคต ดังเช่นในภาษารัสเซีย ซึ่งหน่วยคำแสดงปัจจุบันกาลของคำกริยาที่แสดงการณ์ลักษณะสมบูรณ์ (perfective) ถูกวิเคราะห์ว่าแสดงเหตุการณ์ที่เสร็จสมบูรณ์ในอนาคต ดังตัวอย่างที่ (27. a) ต่อไปนี้

(27) ภาษารัสเซีย (Russian)

a. *on* *napišet* *pis'mo*
 he PERF-write.PRES.3SG letter
 'He will write a letter.'

b. *on* *budet* *pisat'* *pis'mo*
 he be.FUT.3SG write.INF letter
 'He will write a letter (will be writing a letter).'

คำอีกคำหนึ่งที่ใช้ในการศึกษาการณ์ลักษณะ คือ การณ์ลักษณะประจำคำหรือ Aktionsart ซึ่งใช้ในความหมายเชิงการณ์ลักษณะที่แฝงอยู่ การณ์ลักษณะประจำคำหรือ Aktionsart ใช้แสดงความต่างในเชิงการณ์ลักษณะประจำคำศัพท์มากกว่าการณ์ลักษณะทาง ไวยากรณ์ เบอร์ตินเน็ตโตและเดลฟิตโต (Bertinetto and Delfitto, 2000) อธิบายความต่างระหว่าง การณ์ลักษณะทางไวยากรณ์ (aspect) และการณ์ลักษณะประจำคำ (Aktionsart ซึ่งเขาเรียกว่า actionality) ว่าการณ์ลักษณะทางไวยากรณ์ (aspect) หมายถึงมุมมองของผู้พูดในขณะที่การณ์ ลักษณะประจำคำ (Aktionsart หรือ actionality) หมายถึงประเภทของเหตุการณ์ซึ่งจำแนกตาม คุณสมบัติ เช่น มีขอบเขต (bounded) หรือไม่มีขอบเขต (unbounded) ฉับพลัน (punctual) หรือ กินเวลา (durative) เป็นต้น

สำหรับคอมรี (Comrie, 1976) การใช้การณ์ลักษณะสมบูรณ์นั้นแสดงการกระทำทั้งหมด โดยไม่คำนึงถึงแต่ละส่วนของการกระทำนั้น แต่ดาห์ล (Dahl, 1985) วิจัยรณความเห็นดังกล่าว และเสนอว่าบางที่การกระทำถูกมองในลักษณะของการกระทำทั้งหมด แต่ก็แสดงโดยการณ์ ลักษณะไม่สมบูรณ์ในบางภาษา ดังนั้นเขาจึงอธิบายในแง่ของความหมายต้นแบบ (prototype

definition) ว่าการณั้ลักษณะสมบูรณ์คือการณั้ลักษณะที่คำกริยาแสดงเหตุการณ์ได้ ยวที่มีผลสัมฤทธิ์คือมีจุดสิ้นสุด อ้างอิงถึงเวลาในอดีต และแสดงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นฉบับพลัน ส่วนการณั้ลักษณะที่ต่างจากความหมายต้นแบบดังกล่าวจะเป็นการณั้ลักษณะไม่สมบูรณ์ (imperfective)

นอกจากการอธิบายการณั้ลักษณะเป็นการณั้ลักษณะสมบูรณ์ (perfective) aspect) และการณั้ลักษณะไม่สมบูรณ์ (imperfective aspect) แล้วยังมีการณั้ลักษณะอื่นๆ เช่น การณั้ลักษณะกำลังดำเนิน (progressive) ซึ่งแสดงเหตุการณ์ที่กำลังดำเนินอยู่ ถึงแม้จะมีผู้เสนอให้การณั้ลักษณะกำลังดำเนิน (progressive) เป็นประเภทหนึ่งของการณั้ลักษณะไม่สมบูรณ์ (imperfective) (Comrie, 1976: 25) แต่ก็มีข้อแตกต่างระหว่างการณั้ลักษณะกำลังดำเนิน (progressive) และการณั้ลักษณะไม่สมบูรณ์ (imperfective) ที่ทำให้วิเคราะห์เป็นคนละประเภท อาทิ เช่น การณั้ลักษณะกำลังดำเนิน (progressive) สามารถเกิดกับทุกกาลในขณะที่การณั้ลักษณะไม่สมบูรณ์ (imperfective) มีข้อจำกัดมากกว่า อย่างไรก็ตาม นักภาษาศาสตร์ส่วนใหญ่ มักวิเคราะห์ให้การณั้ลักษณะกำลังดำเนิน (progressive) เป็นรูปแสดงการณั้ลักษณะไม่สมบูรณ์ (imperfective) (Bybee et al, 1994; Dahl and Velupillai, 2005a: 267)

ส่วนการณั้ลักษณะที่ท้ทำเป็น นิสัย (habitual aspect) อ้างถึงสถานการณ์ที่ผู้พูดต้องการอธิบายว่าการกระทำที่พูดถึงเกิดขึ้นมากกว่าหนึ่งครั้ง คอมริ (Comrie, 1976) กล่าวว่าเหตุการณ์ที่ท้ทำเป็นนิสัยเป็นคุณสมบัติของเหตุการณ์ในช่วงเวลาหนึ่ง นอกจากนี้ภาษาต่างๆยังแสดงความต่างระหว่างเหตุการณ์ที่ท้ทำ เป็นนิสัยในอดีตและเหตุการณ์ที่ท้ทำเป็นนิสัยในปัจจุบัน เช่น ภาษาอังกฤษใช้ “used to” แสดงเหตุการณ์ที่เป็นิสัยในอดีตเพราะหมายถึงเหตุการณ์ที่ไม่เกิดขึ้นอีกต่อไปแล้ว ตัวอย่าง เช่น “He used to walk to school” หมายถึง ปรธานไม่ได้เดินไปโรงเรียนอีกต่อไปแล้ว ในบางภาษามีรูปพิเศษสำหรับเหตุการณ์ที่ท้ทำเป็นนิสัยประเภทหนึ่งแต่อีกประเภทจะใช้รูปไวยากรณ์อื่น เช่น ในภาษา อเมเล (Amele) ซึ่งมีหน่วยคำแสดงเหตุการณ์ที่ท้ทำเป็นนิสัยในอดีต แต่เหตุการณ์ที่ท้ทำเป็นนิสัยในปัจจุบันจะใช้รูปปัจจุบันกาล ดังนี้

(28) ภาษาอเมเล (Amele)

a.	<i>uqa</i>	<i>gaid</i>	<i>nuo-i-na</i>
	3SG	always	go-3SG-PRES
	'He always goes.'		
b.	<i>uqa</i>	<i>gaid</i>	<i>nuo-lo-i</i>
	3SG	always	go-HAB.PAST.3SG
	'He always used to go.'		

(Roberts, 1987: 247-8)

นอกจากนี้ การณ์ลักษณะที่ทำเป็นนิสัย (habitual aspect) ยังสัมพันธ์กับมาลา (mood) อีกด้วย โดยพบว่า ในหลายภาษาหน่วยคำแสดงการณ์ลักษณะที่ทำเป็นนิสัย (habitual aspect) และทัศนภาวะ (modality) เป็นหน่วยคำเดียวกัน เช่น ภาษา เวสต์ กรีนแลนด์ค (West Greenlandic) หน่วยคำแสดงการณ์ลักษณะที่ทำเป็นนิสัย (habitual aspect) ในอดีต -ssa ใช้แสดงการบังคับและอนาคตกาลด้วย การที่การณ์ลักษณะที่ทำเป็นนิสัย (habitual aspect) กับทัศนภาวะใช้รูปบ่งชี้รูปเดียวกันเนื่องมาจากทัศนภาวะและเหตุการณ์ที่ทำเป็นนิสัยแสดงเหตุการณ์ที่ไม่เกิด จริงเหมือนกัน สำหรับภาษาที่มีทั้งหน่วยคำแสดงกาลและการณ์ลักษณะ หน่วยคำแสดงการณ์ลักษณะจะอยู่ติดกับคำกริยา (Bybee, 1985) ทั้งนี้เนื่องจากหน่วยคำที่อยู่ติดกับคำกริยาจะมีความสัมพันธ์กับความหมายของคำกริยามากกว่า และหน่วยคำแสดงการณ์ลักษณะซึ่งมักจะเป็นหน่วยศัพท์ (derivational) มากกว่ารูปผูกติด (inflectional) มีระดับความเป็นไปได้สูงที่จะมีปฏิสัมพันธ์กับความหมายของคำกริยามากกว่าคำแสดงกาลซึ่งมักเป็นรูปผูกติด

ทัศนภาวะ (modality)

ทัศนภาวะคือมโนทัศน์ที่แสดงความเป็นไปได้ การบังคับ ความจำเป็น หน้าที่จำเป็น (strong modality) การอนุญาต หน้าที่อันควร (weak modality) ความตั้งใจ (volition) และความสามารถ (ability) ทัศนภาวะแบ่งได้เป็น 2 ประเภท ได้แก่ทัศนภาวะประเภทแสดงความเห็นของผู้พูด (epistemic modality) และทัศนภาวะประเภทแสดงความจำเป็น (deontic modality) โดยความเป็นไปได้เป็นตัวอย่างของทัศนภาวะประเภทแสดงความเห็น (epistemic modality) ส่วนการบังคับและการอนุญาตเป็นตัวอย่างของทัศนภาวะประเภทแสดงความจำเป็น (deontic modality) ไบบี (Bybee, 1985; Bybee et al, 1994) เรียกทัศนภาวะประเภท แสดงความจำเป็น (deontic modality) ว่าคำแสดงทัศนภาวะที่ผู้กระทำเป็นศูนย์กลาง (agent-oriented modality) แทน เนื่องจากมีเงื่อนไขที่มีอิทธิพลต่อผู้กระทำ (agent) ของประโยคให้กระทำกรบางสิ่งบางอย่าง และในภาษาอังกฤษมีการกลายเป็นคำไวยากรณ์ของคำแสดงทัศนภาวะ ดังนี้

- (29) a. *John must go to school.* [obligation]
 b. *John must be at school.* [necessity]
 c. *John may be at school.* [possibility]
 d. *John may go to school.* [permission]

- e. *John can swim.* [ability]
 f. *John wants to swim.* [volition]

ในภาษาอังกฤษและหลายภาษา การบังคับและความจำเป็นแสดงโดยหน่วยคำเดียวกัน เช่น *must* ในภาษาอังกฤษ และ *may* แสดงการอนุญาตและความน่าจะเป็นของการเกิดเหตุการณ์ นอกจากการใช้คำกริยาแสดงทัศนภาวะ ยังมีวิธีการอื่นในการแสดงทัศนภาวะ เช่น แสดงโดยมาลา (mood) รูปผูกติดแสดงทัศนภาวะ (modal affixes) คำวิเศษณ์หรือคุณศัพท์แสดงทัศนภาวะ (modal adverbs / adjectives) และคำลงท้ายคำถามแสดงทัศนภาวะ (modal tag)

ในเรื่องของมาลา ในภาษาละตินมีการเลือกใช้มาลาบอกเล่า (Indicative) กับมาลาสมมติ (Subjunctive) โดยมาลาบอกเล่าใช้ในการรายงานข้อมูลที่เป็นจริง ในขณะที่มาลาสมมติใช้สำหรับการอนุญาต ความเป็นไปได้ การบังคับ สมมุติฐาน คำถามประเภท *yes / no* และความหวัง (optative) และยังใช้ในอนุพากย์รองที่เป็นส่วนเติมเต็มของคำกริยา 'hope' 'fear' 'volition' 'surprise' เป็นต้น (Hale and Buck, 1903) ดังตัวอย่าง

(30) ภาษาละติน (Latin)

- a. *quoad potu-it. resist-it*
 as.long.as can-3SG.IND.PERF resist-3SG.IND.PERF
 'As long as he could, he resisted.'
- b.. *sint beati*
 be-3PL.SUBJ.PRES happy.PL
 'May they be happy!'
- c. *time-o ne laborem auge-am*
 fear-1SG.IND.PRES COMP work.ACC increase-1SG.SUBJ.PRES
 'I am afraid that I shall increase my work.'

ในหลายภาษาทัศนภาวะแสดงโดยรูปผูกติดที่คำกริยา เช่น ภาษาในกลุ่ม เตอร์กิก กรีนแลนดิค (Turkic Greenlandic) และภาษาเอสกีโม (Eskimo) ภาษากลุ่มดราวิเดียน (Dravidian) เช่น ภาษาทมิฬ (Tami) และภาษาพื้นเมืองอเมริกัน (Native American) ดังตัวอย่าง ภาษาทมิฬ (Tamil) ต่อไปนี้

(31) ภาษาทมิฬ (Tamil)

- avan peeca-laam*

3SG speak-PERM

'He is allowed to speak.'

(Asher, 1979: 170; *-laam* permission)

(32) ภาษาเกาซาติ (Koasati)

o.la-fon *ali.ya:saha'w-ok*

town-ALL go-PROB-SS.FOC

'She must have gone to town.' [also possibility]

(Kimball, 1991: 200; *-saha'wa* probability)

(33) ภาษาเตอร์กีซ (Turkish)

gel- *me-* *meli-* *siniz*

come- NEG- OBLIG- 2PL

'You ought not to come.'

(Lewis, 1967: 125-7; *-meli* necessitative)

ความต่างระหว่างมาลา (mood) กับรูปผู้กติดแสดงการณัลักษณะ (modal affixes) คือ มาลาเป็นประเภททางไวยากรณ์ที่บังคับในขณะที่รูปผู้กติดแสดงการณัลักษณะไม่ใช่ประเภททางไวยากรณ์ที่บังคับ เช่น ในภาษาอิตาลี (Italian language) ผู้พูดต้องเลือกใช้มาลาบอกเล่า (Indicative) หรือมาลาสมมติ (subjunctive) แต่ในภาษาทมิฬ (Tamil) ผู้พูดอาจเลือกไม่ใช้รูปผู้กติดแสดงทัศนภาวะได้เช่นเดียวกับในภาษาอังกฤษ ที่ผู้พูดอาจเลือกที่จะใช้หรือเลือกที่จะไม่ใช้คำช่วยกริยาแสดงทัศนภาวะก็ได้

ความสัมพันธ์ระหว่างกาล การณัลักษณะและทัศนภาวะ

กาลและการณัลักษณะมีความสัมพันธ์กัน เช่น ในภาษาอังกฤษใช้คำแสดงอดีตกาล 'used to' แสดงเหตุการณ์ที่เป็นนิสัยในอดีตเพราะหมายถึงเหตุการณ์ ที่ไม่เกิดขึ้นอีกต่อไปแล้ว ตัวอย่าง เช่น *He used to walk to school.* หมายถึง ประธานไม่ได้เดินไปโรงเรียนอีกต่อไปแล้ว หรือในประโยค *He walks to school.* หมายถึง ประธานเดินไปโรงเรียน (เป็นประจำ) การใช้ปัจจุบันกาลแสดงว่าเหตุการณ์การเดินไปโรงเรียนเกิดขึ้น ณ เวล ากล่าวถ้อย (moment of speech) และเหตุการณ์การเดินไปโรงเรียนก็เกิดขึ้นเป็นนิสัยหรือแสดงการณัลักษณะที่ทำเป็นนิสัย นอกจากนี้ในบางภาษา เช่น ภาษาอเมล (Amele) จะแสดงเหตุการณ์ที่ทำเป็นนิสัยในปัจจุบันโดยใช้ปัจจุบันกาล ดังนี้

(34) ภาษาอเมล (Amele)

uqa gaid nuo-i-na
 3SG always go-3SG-PRES
 'He always goes.'

(Roberts, 1987: 247-8)

จากตัวอย่าง เห็นได้ว่าการณ์ลักษณะที่ทำเป็นนิสัยสัมพันธ์กับปัจจุบันกาลในหลายภาษา นอกจากนี้ การณ์ลักษณะที่ทำเป็นนิสัย (habitual aspect) ยังสัมพันธ์กับมาลา (mood) โดยในหลายภาษาใช้แสดงการณ์ลักษณะที่ทำเป็นนิสัย (habitual aspect) และทัศนภาวะ (modality) หน่วยคำเดียวกัน เช่น ภาษาเวสต์ กรีนแลนด์ (West Greenlandic) หน่วยคำแสดงการณ์ลักษณะที่ทำเป็นนิสัย (habitual aspect) ในอดีต -ssa ใช้แสดงการบังคับและอนาคตกาล ด้วยการที่การณ์ลักษณะที่ทำเป็นนิสัย (habitual aspect) กับทัศนภาวะใช้รูปบ่งชี้รูปเดียวกัน เนื่องจากทัศนภาวะและเหตุการณ์ที่ทำเป็นนิสัยแสดงเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริงในภาษาดังกล่าว

กาลและทัศนภาวะก็มีความสัมพันธ์กัน เช่น อนาคตกาลเป็นกาลที่ใกล้เคียงกับระบบทัศนภาวะเนื่องจากไม่มีใครมั่นใจว่าเหตุการณ์อนาคตจะเกิดขึ้น ดังนั้นในหลายภาษาอนาคตกาลจึงจัดเป็นมาลามากกว่ากาล

เหตุการณ์ในอนาคตอาจอธิบายได้ทั้งในเชิงของกาล (tense) และทัศนภาวะ (modality) ซึ่งคอมรี (Comrie, 1985) ดาห์ล (Dahl, 1985, 2000) ไบบี (Bybee, 1988; Bybee et al, 1991, 1994) และพาล์มเมอร์ (Palmer, 1986, 2001) ก็กล่าวถึงปฏิสัมพันธ์ระหว่างทัศนภาวะกับอนาคตกาลไว้ว่าอนาคตกาลมักจะจัดเป็นหน่วยคำแสดงสภาวะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดขึ้นจริง (irrealis) แต่อย่างไรก็ตามก็ไม่มีความสัมพันธ์แบบหนึ่งต่อหนึ่งระหว่างอนาคตกาลกับสภาวะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดขึ้นจริง (irrealis) เพราะในบางภาษา เช่น ภาษา มัง (Maung) ภาษาแคดโด (Caddo) และ ภาษาละติน (Latin) อนาคตกาลจัดเป็นสภาวะเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง (realis) แม้ว่าเหตุการณ์ในอนาคตยังไม่เกิดขึ้นและผู้พูดไม่อาจแน่ใจว่าเหตุการณ์นั้นจะเกิดขึ้นแต่ในหลายภาษาก็มีอนาคตกาลแบบต่างๆ เพื่อแสดงความแน่ใจระดับต่างๆ

หลายภาษามีหน่วยคำแสดงอนาคตกาลหลายหน่วยคำเพื่อแสดงระดับของความแน่ใจ เช่น ในภาษาอากาทางใต้ (Southern Agaw) หน่วยคำ -*aga* แสดงเหตุการณ์อนาคตที่ผู้พูดมั่นใจว่าจะเกิดขึ้น ในขณะที่หน่วยคำ -*e* แสดงเหตุการณ์อนาคตที่ผู้พูดคาดว่าอาจเกิดขึ้น ดังตัวอย่างต่อไปนี้

(35) ภาษาอากาทางใต้ (Southern Agaw)

- a. *táq-áGá*
know-2SG-FUT.CERT
'You will (certainly) know it.'
- b. *dəngéta ča des-é*
perhaps tomorrow study-FUT.POSS
'Perhaps tomorrow I shall study.'

(Bybee et al, 1994: 248 อ้างถึงใน Hetzron, 1969)

สิ่งที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างทัศนภาวะกับอนาคตกาลอีกสิ่งหนึ่งคือหน่วยคำแสดงอนาคตกาลมักจะพัฒนามาจากรูปแสดงทัศนภาวะ เช่นในภาษาอังกฤษ คำช่วยกริยาแสดงทัศนภาวะ (modal auxiliary) “will” และ “shall” เดิมเป็นคำกริยาแสดงทัศนภาวะ (modal verbs) ซึ่งแสดงความสัมพันธ์ระหว่างการบังคับ (obligation) / ความตั้งใจ (volition) กับอนาคตกาล (future) เนื่องจากเราสามารถบังคับให้ใครทำอะไรสิ่งหนึ่งได้เฉพาะในอนาคตเท่านั้น (de Haan, 2005: 26) เช่น ประโยค “You must go to school” หมายถึงการไปโรงเรียนจำเป็นที่ต้องเกิดขึ้นหลังจากเวลาที่ผู้พูดกล่าวถึง เช่นเดียวกับคำกริยา *devoir* ในภาษาฝรั่งเศสที่มีหน้าที่เหมือนกับเป็นรูปแสดงอนาคตกาลมากกว่าการบังคับ (Fleischman, 1982: 146) ดังตัวอย่างต่อไปนี้

(36) ภาษาฝรั่งเศส (French)

je dois diner avec joseph la semaine prochaine

I must dine with Joseph ART WEEK NEXT

'I must / will have dinner with Joseph next week.'

'I am to have dinner with Joseph next week.'

2.2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาคำว่า “จะ” ในภาษาไทย

ในระบบไวยากรณ์ไทย คำช่วยกริยา “จะ” จัดเป็นหน่วยไวยากรณ์ ประเภทหนึ่งที่เป็นประเด็นสนใจในการศึกษาภาษาศาสตร์เป็นอย่างมากสังเกตจากงานวิจัยจำนวนมากไม่น้อยในอดีต เช่น พระยาอุปกิตศิลปสาร (2532) วิจิตรนัฏ ภาณุพงศ์ (2531) ราตรี ธี นวราช (2516) ปราณี กุลละวณิชย์ (Kullavanijaya, 1968) สโคเวล (Scovel, 1970) อุดม วโรตมสิขคิตต์ (Warotamasikkhadit, 1976) อภิญา สร้อยรุหฺร่า (2528) และ กาญจนา สินธวานนท์ (Sindhavananda, 1970)

คำว่า “จะ” เป็นระบบที่ใช้ในการสื่อสารที่เกี่ยวข้องกับเหตุ การณ์ที่เราพูดถึงในประโยค ทำให้เราสามารถสื่อความคิดเกี่ยวกับสิ่งที่ยังไม่เกิดขึ้นตลอดจนแสดงการคาดคะเน รวมถึงเจตนา ของประธานของประโยคได้ การศึกษาคำว่า “จะ” ของงานวิจัยในอดีตส่วนใหญ่เป็นการศึกษา ใน เรื่องตำแหน่งการปรากฏ และเรื่องของชนิดของคำ โดยคำว่า “จะ” ถูกเรียกโดยนักไวยากรณ์ไทย อย่างหลากหลาย เช่น คำกริยานุเคราะห์ (พระยาอุปกิต ศิลปสาร, 2532) คำช่วยหน้ากริยา (วิจิตร ภาณุพงศ์ , 2531 และ ราตรี ธีนวารชร์ , 2516) คำหน้ากริยา (preverb) (Kullavanijaya, 1968; Scovel, 1970 และ Warotamasikkhadit, 1976) คำช่วยกริยา (อภิญา สร้อยอุรห่า, 2528 และ Sindhavananda, 1970) เป็นต้น

แม้จะมีการศึกษาเกี่ยวกับคำว่า “จะ” จำนวนไม่น้อยในภาษาไทย แต่งานวิจัยส่วนใหญ่ เป็นการศึกษาคำว่า “จะ” ในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของคำช่วยกริยาในระบบไวยากรณ์ไทยที่มีการ ปรากฏในบริบททางวากยสัมพันธ์เพียงไม่กี่บริ บทเท่านั้น คือเป็นคำช่วยหน้าคำกริยา (พระยาอุ ปกิตศิลปสาร, 2532; วิจิตร ภาณุพงศ์, 2531; ราตรี ธีนวารชร์, 2516; นววรรณ พันธุเมธา, 2527; Kullavanijaya, 1968; Sindhavananda, 1970) นอกจากนี้บางท่าน (Sindhavananda, 1970) ยังระบุว่าคำกริยาที่ปรากฏหน้า “จะ” ได้คือคำกริยาแสดงสภาวะจิตใจเท่านั้น และบางท่านกล่าว ว่า “จะ” สามารถ ปรากฏระหว่างคำกริยาสองคำ (วิจิตร ภาณุพงศ์ , 2531) และปรากฏทั้งใน ตำแหน่งหน้าและหลังคำช่วยกริยา (นววรรณ พันธุเมธา, 2527; Kullavanijaya, 1968; Sriphen, 1982) หรือเกิดในวลีเฉพาะ เช่น เห็นจะ ทำจะ (Sriphen, 1982

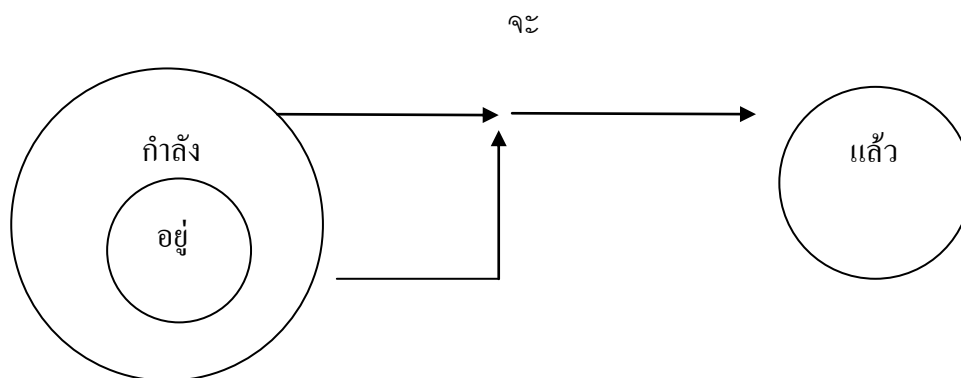
ในด้านความหมายนักไวยากรณ์ส่วนใหญ่วิเคราะห์ว่า “จะ” ไม่ใช่คำแสดงอนาคตกาล (future tense) เนื่องจากภาษาไทยเป็นภาษาที่ไม่มีระบบกาล แต่ก็มีความเห็นที่ว่า “จะ” มี ความหมายที่แสดงถึงเวลาอนาคต ได้เช่นเดียวกัน เช่นในงานของ นววรรณ พันธุเมธา (2527) อภิญา สร้อยอุรห่า (2528) สโคเวล (Scovel, 1970) กาญจนา สินธุวานนท์ (Sindhavananda, 1970) อุดม วโรตมสิขิตติธ (Warotamasikkhadit, 1976) และสาลี ศรีเพ็ญ (Sriphen, 1982) ซึ่ง ความเห็นในเรื่องการแสดงเวลาอนาคตในงานแต่ละชิ้นนั้นก็มีความแตกต่างกัน เช่น บางงาน กล่าวว่า “จะ” เป็นคำแสดงการณลักษณะเพื่อบอกเวลาอนาคตในภาษาไทยได้แก่ อนาคตที่ผู้พูด มั่นใจว่าจะเกิดขึ้นเนื่องจากการเตรียมการ (future prospective: schedule) อนาคตที่จะ เกิดขึ้นโดยไม่มีกำหนดการล่วงหน้า (future prospective) อนาคตที่ผู้พูดตั้งใจจะกระทำ (future volitive) อนาคตที่ผู้พูดคาดว่าจะเกิด (future predictive) อนาคตที่ผู้พูดตั้งใจจะกระทำและกำลัง จะเกิดขึ้นในมิช้า (future volitive, immediacy of action) อนาคตที่ผู้พูดคาดว่าจะเกิดและกำลัง จะเกิดขึ้นในมิช้า (future predictive, immediacy of action) และอนาคตที่ผู้พูดมั่นใจว่าจะเกิด และกำลังจะเกิดขึ้นในมิช้า (future prospective, immediacy of action) (อภิญา สร้อยอุรห่า,

2528) นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยส่วนหนึ่งมองว่า “จะ” เป็นคำแสดงการณลักษณะคาดหวัง (prospective aspect) (Boonyapatipak, 1983) และมองว่าความหมายแสดงเวลาอนาคต เป็นเพียงความหมายรอง (secondary) เท่านั้น (Sindhavananda, 1970 และ Sriphen, 1982)

นอกจากนี้นักไวยากรณ์บางท่านเห็นว่า “จะ” เป็นคำแสดงทัศนภาวะ (modality) ประเภทแสดงความตั้งใจ การคาดหมาย การวางแผน และการตัดสินใจ (Kullavanijaya, 1968; Boonyapatipak, 1983; Sindhavananda, 1970 และ Sriphen, 1982) ส่วน กาญจนา สิ้นธวานนท์ (Sindhavananda, 1970) และ สาลี ศรีเพ็ญ (Sriphen, 1982) มีความเห็นตรงกันว่า ความหมายบอกเวลาอนาคตเป็นความหมายรอง โดย “จะ” แสดงความหมายการอยู่ภายใต้ปัจจัยภายในถ้าคำกริยาที่ตามมาเป็นคำกริยา แสดงความตั้งใจ (volition verbs) และอยู่ภายใต้ปัจจัยภายนอกซึ่งเกิดจากกฎธรรมชาติ เมื่อ คำกริยาที่ตามมาไม่ใช่คำกริยาแสดงความตั้งใจ (non-volition verbs) นอกจากนี้ยังมีบางท่านเห็นว่า “จะ” แสดงความเห็นของผู้พูดว่าเหตุการณ์นั้นมีความเป็นไปได้เพียงไร (นววรรณ พันธุเมธา, 2527)

แม้งานวิจัยในอดีตจะมีความเห็นแตกต่างกันเกี่ยวกับความหมายของคำว่า “จะ” แต่ งานวิจัยส่วนใหญ่เห็นตรงกันว่า “จะ” เป็นคำไวยากรณ์ประเภท หนึ่ง โดยบางท่านกล่าวว่า “จะ” เป็นคำบ่งชี้การณลักษณะที่ไม่บังคับเกิดในภาษา (Kullavanijaya, 1968 และ Scovel, 1970) ปราณี กุลละวณิชย์ (Kullavanijaya, 2004) ตั้งข้อสังเกตว่าในกรณี คำช่วยกริยาแสดงการณ ลักษณะมากกว่าสองคำปรากฏร่วมกัน “จะ” ต้องปรากฏร่วมด้วย เช่นในโครงสร้าง “กำลัง จะ ___ อยู่” “กำลัง จะ ___ แล้ว” “กำลัง จะ ___ อยู่ แล้ว” โดย “จะ” แสดงนัยทางโครงสร้างเชิงเวลาของเหตุการณ์คือแสดงจุดเริ่มต้นหรือจุดสิ้นสุดของเหตุการณ์ ในกรณีของ “กำลัง จะ ___ อยู่ แล้ว” จะแสดงเหตุการณ์ช่วงการเตรียม (a preparation span) เข้าสู่จุดเริ่มต้นหรือจุดสิ้นสุดของเหตุการณ์ โดยมีลำดับชั้น (hierarchy) ของปฏิสัมพันธ์ของคำช่วย กริยาแสดงการณลักษณะที่ปรากฏร่วมกัน ดังอธิบายโดยแผนภูมิภาพต่อไปนี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากแผนภูมิภาพข้างต้นจะเห็นได้ว่าถ้า “กำลัง” “จะ” และ “แล้ว” ปรากฏร่วมกัน “กำลัง” มีปฏิสัมพันธ์กับ “จะ” ซึ่งแสดงนัยของขอบเขตโครงสร้างเชิงเวลาโดยแสดงช่วงเวลาสั้นๆ ก่อน หลังจากนั้นจึงมีปฏิสัมพันธ์กับ “แล้ว” ซึ่งอาจแสดงจุดเริ่มต้นหรือจุดสิ้นสุดของเหตุการณ์ขึ้นอยู่กับประเภทของคำกริยาที่ปรากฏร่วมด้วย

ถ้า “กำลัง” “อยู่” “จะ” และ “แล้ว” ปรากฏร่วมกัน “กำลัง” มีปฏิสัมพันธ์กับ “จะ” ซึ่งแสดงนัยของขอบเขตโครงสร้างเชิงเวลาโดยแสดงช่วงเวลาสั้นๆ ก่อนจุดเริ่มต้นหรือจุดสิ้นสุดของเหตุการณ์ขึ้นอยู่กับประเภทของคำกริยาที่ปรากฏร่วมด้วย หลังจากนั้น “อยู่” จึงมีปฏิสัมพันธ์ด้วย ก่อนที่ “แล้ว” จะเข้าขยายความ

นอกจากนี้ จิรันธรา ศรีอุทัย (Srioutai, 2006) เสนอว่า “จะ” เป็นคำแสดงทัศนภาวะประเภทหนึ่งที่อาจ ปรากฏหรือไม่ปรากฏ ในความหมาย แสดงเวลาอนาคต ก็ได้ โดยคำว่า “จะ” จะต้องปรากฏร่วมกับคำช่วยกริยาแสดง ทัศนภาวะและคำวิเศษณ์บอกอดีตกาลซึ่งแสดงนัยทางความหมายของเหตุการณ์ที่ตรงข้ามความจริง (counterfactivity) ในงานวิจัยนี้จิรันธรา ศรีอุทัย (Srioutai, 2006) ใช้กรอบทฤษฎี Discourse Representation Theory ในการวิเคราะห์และพบว่า ประโยคที่มี “จะ” แต่ไม่มีคำวิเศษณ์บอกเวลาเป็นโครงสร้างที่ไม่ มีความหมาย เช่น ตัวอย่าง “เราควรจะมีเวลามากกว่านี้ ” เป็นโครงสร้างที่ ไม่มีความหมายถ้า วิเคราะห์ตามทฤษฎี Discourse Representation Theory ดังนั้นจึงสรุปว่า “จะ” ไม่ได้แสดงความหมายในเชิงการบอกเวลา แต่น่าจะแสดงความหมาย ในเชิงแสดงทัศนภาวะมากกว่า ส่วนสุดา รั้งกุพันธ์ (Rangupan, 2001) วิเคราะห์ว่า “จะ” เป็นตัวบ่งชี้การไม่ยืนยันความจริงของประโยค (non-assertive marker) แต่ก็ไม่ได้อธิบายคุณสมบัติทางวากยสัมพันธ์ของ “จะ”

สำหรับงานที่กล่าวถึงเงื่อนไขการปรากฏของ “จะ” มีเพียงงานของกาญจนา สิ้นธวานนท์ (Sindhavananda, 1970) กิ่งกาญจน์ เทพกาญจนา (Thepkanjana, 1986) และจินดารัตน์ จรัสกำจรกุล (2536) โดยกาญจนา สิ้นธวานนท์ (Sindhavananda, 1970) กล่าวว่าคำกริยาที่สามารถ

ปรากฏทั้งหน้าและหลัง “จะ” ได้มีเพียงคำกริยาประเภทสภาวะจิตใ จเท่านั้น ส่วนกึ่งภาณวจน เทพภาณวจนา(Thepkanjana, 1986) กล่าวว่า “จะ” สามารถปรากฏระหว่างกริยาวลี โดยกริยาวลี หน้า “จะ” ต้องเป็นคำกริยาที่ไม่แสดงนัยความหมายว่า เหตุการณ์ที่แสดงโดยกริยาวลีในส่วนเติมเต็มจะเกิดจริง หรือไม่เกิดจริง (non-implicative verb) เท่านั้น เนื่องจากคำกริยาประเภท นี้ไม่แสดงนัยความหมายว่า เหตุการณ์ที่แสดงโดยกริยาวลีในส่วนเติมเต็มจะเกิดจริง หรือไม่เกิดจริง จึงมีช่องอนาคตอยู่ระหว่างเวลาของกริยาหลักกับเวลาของกริยาวลีในส่วนเติมเต็ม ทำให้ “จะ” สามารถปรากฏระหว่างกริยาวลีได้ สำหรับ จินดารัตน์ จรัสกำจรกุล (2536) เสนอว่ากริยาวลี หน้า “จะ” อาจเป็นกริยาเดี่ยวและกริยาวลี โดยกริยาเดี่ยวมีคุณสมบัติทางอรรถศาสตร์ 2 ลักษณะ คือ 1) ต้องการส่วนเติมเต็ม ได้แก่ กริยาแสดงความประสงค์ กริยาแสดงการตัดสินใจ กริยาแสดง การวางแผน กริยาแสดงการกระทำทางวาจาและกริยาแสดงการ เริ่มของเหตุการณ์ และ 2) ไม่ต้องการส่วนเติมเต็ม ได้แก่ กริยาแสดงทัศนคติ ส่วนกริยาวลีที่ปรากฏหน้า “จะ” ได้แก่กริยาแสดง การกระทำทางกาย และกริยาแสดง การมีหรือครอบครองสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยกริยาวลีหน้า “จะ” มีหน้าที่แสดงเหตุการณ์หลักในประโยค ส่วนกริยาหลัง “จะ” ทำหน้าที่เติมหรือเสริม ความหมายให้ กริยาวลีหน้า “จะ” จินดารัตน์ (2536) ยังเสนอกระบวน (pattern) แสดงเงื่อนไขการปรากฏของ “จะ” ไว้ ดังนี้

กริยาวลีหน้า “จะ”		กริยาวลีหลัง “จะ”
1) คำกริยาเดี่ยวที่ต้องการส่วนเติมเต็ม	จะ	กริยา (ไม่มีข้อจำกัดเกี่ยวกับประเภททางความหมายของกริยา)
2) คำกริยาเดี่ยวที่ไม่ต้องการส่วนเติมเต็ม		
3) กริยาวลีที่แสดงการกระทำทางกาย		
4) กริยาวลีที่แสดงสภาพการมีหรือครอบครองสิ่งใดสิ่งหนึ่ง		

(จินดารัตน์ จรัสกำจรกุล, 2536: 70)

อย่างไรก็ตามแม้จะมีการศึกษาเงื่อนไขการปรากฏของ “จะ” อย่างละเอียดพอสมควร แต่การศึกษาเงื่อนไขในการปรากฏของ “จะ” ดังกล่าวเป็นการศึกษาจากข้อมูลที่ มีอยู่เพียง จำกัด เท่านั้น ดังนั้น ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาในประเด็นดังกล่าวจากข้อมูลที่กว้างขึ้น เพื่อให้ทราบว่า มีกริยาประเภทใดอีกบ้างนอกจาก คำกริยาที่ไม่แสดงนัยความหมายว่า เหตุการณ์ที่แสดงโดย

กริยาวลีในส่วนเติมเต็มจะเกิดจริง หรือไม่เกิดจริง (non-implicative verb) ที่สามารถปรากฏอยู่หน้าคำว่า “จะ” และเพื่อทราบถึงเงื่อนไขการปรากฏของ “จะ” อย่างละเอียด

สำหรับในเรื่องของความหมายของ “จะ” นักไวยากรณ์ส่วนใหญ่เห็นว่า “จะ” เป็นคำไวยากรณ์ประเภทคำช่วยกริยาแต่มีความเห็นแตกต่างกันไปในเรื่องของความหมาย นักไวยากรณ์บางคนเห็นว่า “จะ” แสดงเวลาอนาคต บางคนเห็นว่า “จะ” แสดงความตั้งใจ การคาดหมาย การวางแผน การตัดสินใจ แต่บางคนก็เห็นว่า “จะ” แสดงความเห็นของผู้พูด ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาเพื่อให้ทราบว่าความหมายที่แท้จริงของ “จะ” คืออะไร

จากการศึกษาวิเคราะห์งานในอดีตที่เกี่ยวข้องกับ “จะ” ผู้วิจัยพบว่าในการศึกษาเรื่อง “จะ” ผู้วิจัยแต่ละท่านมีขอบเขตในการศึกษาและมีวัตถุประสงค์ในการวิจัยที่แตกต่างกัน ผู้วิจัยจึงเห็นว่าการศึกษาเรื่อง “จะ” ดังกล่าวยังไม่ครอบคลุมปรากฏการณ์ทั้งหมดในภาษาของ “จะ” ซึ่งสรุปได้ดังนี้

ก. เรื่องการปรากฏของ “จะ” และเงื่อนไขการบังคับการปรากฏของ “จะ”

การปรากฏของ “จะ” เป็นเรื่องที่น่าสนใจเนื่องจาก “จะ” สามารถปรากฏทั้งในตำแหน่งหน้าและหลังคำกริยาและคำช่วยกริยา และมีเงื่อนไขในการปรากฏร่วมของ “จะ” กับคำกริยาบางประเภท แต่การศึกษาเงื่อนไขในการปรากฏของ “จะ” ในงานวิจัยในอดีตเป็นการศึกษาจากข้อมูลที่จำกัด เนื่องจากเป็นเพียงส่วนหนึ่งของหัวข้อที่มุ่งศึกษาเท่านั้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการปรากฏของ “จะ” และเงื่อนไขการบังคับการปรากฏของ “จะ” ว่าคำที่ปรากฏร่วมกับ “จะ” มีคุณสมบัติทางอรรถศาสตร์อะไร

ข. เรื่องความหมายและหน้าที่ของ “จะ” ในบริบทต่างๆที่ปรากฏในภาษา

นักไวยากรณ์ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในเรื่องความหมายของ “จะ” แตกต่างกันไป แต่ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า “จะ” ไม่ใช่คำที่แสดงอนาคตกาล (future tense) เนื่องจากภาษาไทยเป็นภาษาที่ไม่มีระบบกาล แต่บางคนก็ยังเห็นว่า “จะ” แสดงเวลาอนาคต ในขณะที่บางคนเห็นว่า “จะ” แสดงความตั้งใจ การคาดหมาย การวางแผน การตัดสินใจ และความเห็นของผู้พูด ซึ่งจากความคิดเห็นที่แตกต่างกันนี้ ผู้วิจัยจึงต้องศึกษาเพื่อให้ทราบว่า ความหมายที่แท้จริงของ “จะ” นั้นคืออะไร ในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยจะศึกษา “จะ” ที่ปรากฏในโครงสร้างต่างๆในภาษา จากข้อมูลที่

สามารถครอบคลุมปรากฏการณ์ของ “จะ” อย่างกว้างขวางเพื่อที่จะสามารถอธิบายเรื่อง ความหมายและหน้าที่ของ “จะ” ในบริบทต่างๆ ได้อย่างชัดเจน

ค. เรื่องประเภททางไวยากรณ์

นักไวยากรณ์ส่วนใหญ่จัดให้ “จะ” เป็นประเภททางไวยากรณ์ที่เรียกว่าคำช่วยกริยา ซึ่งทำหน้าที่ขยาย หรือเพิ่มความหมายให้กับคำกริยาในแง่กาล การณ์ลักษณะ หรือทัศนคติของผู้พูด โดยแต่ละท่านมีความเห็นแตกต่างกันไป กล่าวคือ บางท่านจัดให้เป็นคำชื่อนาคตโดยนัย (นิตยา กาญจนวรรณ, 2522) คำขยายกริยาเพื่อบอกกาลคืออนาคตกาลสามัญ (ราตรี ถันวารชร, 2516) คำแสดงการยืนยัน (assertion marker) (Sindhavananda, 1970) คำแสดงความตั้งใจ (intentional marker) (Kullavanijaya, 1968 และ Sriphen, 1982) คำแสดงการณ์ลักษณะ(อภิญญา สร้อยอุ หร่า, 2528 และ Boonyapatipak, 1983) คำแสดงอนาคต (future marker) (Scovel, 1970 นววรรณ พันธุเมธา, 2527; อภิญญา สร้อยอุหร่า, 2528; Thepkanjana, 1986 และ Sookgasem, 1990) และคำแสดงทัศนภาวะ (modality) (Srioutai, 2006) เนื่องจากมีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน ดังกล่าวผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาว่า “จะ” โดยแท้จริงแล้ว เป็นประเภททางไวยากรณ์ชนิดใด

ง. ตำแหน่งการปรากฏ

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า “จะ” สามารถปรากฏในร่วมกับคำกริยา และคำช่วยกริยา โดย “จะ” สามารถปรากฏในตำแหน่งหน้าคำกริยา (พระยาอุปกิต ศิลปสาร, 2532; วิจิตรนั ภาณุพงศ์ , 2531 ; นววรรณ พันธุเมธา , 2527 ; Kullavanijaya, 1968 และ Sindhavananda, 1970) โดยกาญจนา สินธวานนท์ (Sindhavananda, 1970) ระบุเพิ่มเติมว่า คำกริยาที่แสดงสภาวะจิตใจเท่านั้นสามารถปรากฏหน้า “จะ” นอกจากนี้ “จะ” ยังสามารถปรากฏทั้งหน้าและหลังคำช่วยกริยา (นววรรณ พันธุเมธา , 2527; Kullavanijaya, 1968 และ Sriphen, 1982) ปรากฏระหว่างคำกริยา 2 คำ(วิจิตรนั ภาณุพงศ์, 2531 และ จินดารัตน์ จรัส กัจจกุล, 2536) และต้องเกิดกับคำบางคำโดยไม่สามารถละหรือย้ายตำแหน่ง เช่น เห็นจะ , ทำจะเป็นต้น (Sriphen, 1982) แต่แต่ละท่านใช้เกณฑ์ระบุคำช่วยกริยาที่ต่างกัน

เนื่องจากงานวิจัยที่เกี่ยวกับการศึกษาเรื่อง “จะ” ดังกล่าวยังไม่ครอบคลุมปรากฏการณ์ทั้งหมดในภาษาของ “จะ” อาทิ เช่น เรื่องตำแหน่งการปรากฏของ “จะ” และเงื่อนไขการปรากฏของ “จะ” ทั้งๆที่ “จะ” สามารถปรากฏทั้งในตำแหน่งหน้าและหลังคำกริยาและคำช่วยกริยา แต่มีเงื่อนไขในการปรากฏร่วมของ “จะ” กับคำกริยาบางประเภท ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาว่าคำที่ปรากฏ

ร่วมกับ“จะ”มีคุณสมบัติทางอรรถศาสตร์อะไรโดยใช้ข้อมูลที่สามารถครอบคลุมปรากฏการณ์ที่หลากหลายของ “จะ” เพื่อให้ได้ผลการวิเคราะห์ที่ชัดเจน

นอกจากนี้เรื่องของประเภททางไวยากรณ์และความหมายของ “จะ” ก็ยังมีความเห็นที่แตกต่างกันไป ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเพื่อให้ทราบว่า “จะ” เป็นคำประเภทใด ความหมายที่แท้จริงของ “จะ” คืออะไร และ “จะ” ทำหน้าที่อะไรในโครงสร้างต่างๆที่ปรากฏในภาษาโดยในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยจะศึกษาความหมายของ “จะ” ที่ปรากฏในโครงสร้างต่างๆในภาษาจากข้อมูลที่สามารถครอบคลุมปรากฏการณ์ของ “จะ” เพื่อที่จะสามารถอธิบายประเภททางไวยากรณ์ ความหมายและหน้าที่ของ “จะ” ในบริบทต่างๆได้อย่างชัดเจน

ในบทที่ 3 ผู้วิจัยจึงจะเสนอการปรากฏของ “จะ” ในบริบทแวดล้อมทางวากยสัมพันธ์ และวิเคราะห์คุณสมบัติทางอรรถศาสตร์ของ “จะ” และคำที่ปรากฏในบริบทแวดล้อม “จะ” ตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัยนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 3

บริบทแวดล้อมทางวากยสัมพันธ์ของ “จะ”

ในบทนี้ ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์คุณสมบัติทางวากยสัมพันธ์ และอรรถศาสตร์ของ บริบทแวดล้อมทางวากยสัมพันธ์ (syntactic environment) ที่ปรากฏในหน่วยสร้าง (construction) ที่มีคำว่า “จะ” ปรากฏ บริบททางวากยสัมพันธ์ที่นำมาวิเคราะห์ในส่วนนี้คือนามวลีประธาน กริยา นามวลีกรรม และส่วนขยายอื่นๆ ที่ปรากฏในหน่วยสร้าง จากข้อมูลพบว่า คำว่า “จะ” สามารถปรากฏได้ในสองตำแหน่งคือ ก) ปรากฏหน้าคำกริยาหลัก หรือกริยาตัวแรกในหน่วยสร้างกริยาเรียง และ ข) ปรากฏระหว่างคำกริยาตัวแรกและตัวที่สองในหน่วยสร้างกริยาเรียง นอกจากนี้คำว่า “จะ” ยังสามารถปรากฏร่วมกับคำช่วยกริยาอื่นๆ ได้ การปรากฏของคำว่า “จะ” ในข้อมูลที่รวบรวมจากคลังข้อมูลภาษา และงานวิจัยในอดีตที่เกี่ยวข้อง สามารถสรุปได้เป็น 3 หน่วยสร้างซึ่งแสดงเป็นผังภูมิภาพหน่วยสร้าง (schema) ได้ดังนี้

- ก) นามวลี + “จะ” + กริยาวลีซึ่งเป็นคำกริยาที่อาจมีนามวลีทำหน้าที่เป็นกรรมตามหลังก็ได้ จากข้อมูลทั้งหมด 820 ตัวอย่างพบการปรากฏของ “จะ” ในหน่วยสร้างนี้ 410 ตัวอย่าง
- ข) นามวลี + (คำช่วยกริยา) + “จะ” + (คำช่วยกริยา) + กริยาวลีซึ่งเป็นคำกริยาที่อาจมีนามวลีทำหน้าที่เป็นกรรมตามหลังก็ได้ + (คำช่วยกริยา) จากข้อมูลทั้งหมด 820 ตัวอย่างพบการปรากฏของ “จะ” ในหน่วยสร้างนี้ 204 ตัวอย่าง
- ค) นามวลี + คำกริยา 1 + (ว่า/ ที่) + “จะ” + คำกริยาหรือกริยาวลี 2 ซึ่งเป็นคำกริยาที่อาจมีนามวลีทำหน้าที่เป็นกรรมตามหลังก็ได้ จากข้อมูลทั้งหมด 820 ตัวอย่างพบการปรากฏของ “จะ” ในหน่วยสร้างนี้ 206 ตัวอย่าง

ในหน่วยสร้างแรก คำว่า “จะ” ปรากฏหน้าคำกริยาหรือกริยาวลี คำกริยาที่ปรากฏนี้จะเป็นกรรมกริยาหรือกรรมกริยาก็ได้ ในหน่วยสร้างที่สองคำว่า “จะ” มีการปรากฏคล้ายกับในหน่วยสร้างแรก แต่ในหน่วยสร้างที่สองนี้คำว่า “จะ” ปรากฏร่วมกับคำช่วยกริยาอื่นๆ ในหน่วยสร้างสุดท้ายคำว่า “จะ” ปรากฏระหว่างคำกริยาตัวแรกและกริยาตัวที่สองของหน่วยสร้างกริยาเรียง ในส่วนต่อไปผู้วิจัยจะกล่าวถึงคุณสมบัติทางวากยสัมพันธ์และอรรถศาสตร์ขององค์ประกอบต่างๆ ในหน่วยสร้าง

3.1. นามวลี + “จะ” + กริยาวลีซึ่งเป็นคำกริยาที่อาจมีนามวลีทำหน้าที่เป็นกรรมตามหลังก็ได้

- (1) เขาจะรวยแน่ๆ
- (2) เรื่องที่เรายกมาถกเถียงกันประจำจะเป็นเรื่องเรื่องความเสื่อมทรามทางศีลธรรม
- (3) ใครจะกล้าไปยื่นยันขนาดนั้น
- (4) คุณเปรมจะพูดแต่เพียงว่าการที่จะต้องใช้ชีวิตนอกบ้านมากกว่าเดิมนั้นเป็นผล
- (5) เราจะกันพวกมันสักคนมาเป็นพยาน
- (6) ผมจะโกรธเธอ ก็โกรธไม่ลง
- (7) เพื่อนๆจะโทรมาให้กำลังใจว่า เออ ทำดีแล้วนะ
- (8) เราต้องทบทวนอย่างรอบคอบก่อนจะตัดสินใจดำเนินการ
- (9) หมอนั้นจะเรียกสเปคตรัมว่าปีศาจ
- (10) การสร้างสะพานจะช่วยย่นระยะทาง

(คลังข้อมูลภาษาฯ)

ในหน่วยสร้างนี้คำว่า “จะ” ปรากฏตามหลังนามวลีประธาน และนำหน้าคำกริยาหรือกริยาวลี โดยที่กริยาที่ปรากฏในกริยาวลี นั้นสามารถเป็นได้ทั้งกรรมกริยาหรือกรรมกริยาได้ในทางความหมายคำกริยาที่ปรากฏในหน่วยสร้างนี้สามารถเป็นได้ทั้งคำกริยาที่แสดงเหตุการณ์การกระทำ (action) เช่นคำกริยา “กล้า” “พูด” “กัน” “โกรธ” “โทร” “ตัดสินใจ” “เรียก” และ “ช่วย” ในตัวอย่าง (3) ถึง (10) ตามลำดับ หรือคำกริยาแสดงเหตุการณ์สภาพ (state) เช่นคำกริยา “รวย” และ “เป็น” ในตัวอย่าง (1) และ (2) นามวลีประธานที่ปรากฏในหน่วยสร้างนี้เป็นได้ทั้งนามวลีที่อ้างถึงสิ่งมีชีวิต หรือสิ่งไม่มีชีวิตก็ได้ เมื่อกริยาในหน่วยสร้างเป็นกริยาแสดงเหตุการณ์ประเภทการกระทำ (action) นามวลีจะมีบทบาททางความหมายเป็นผู้กระทำเหตุการณ์ดังในตัวอย่าง (3) ถึง (10) แต่เมื่อกริยาแสดงเหตุการณ์ประเภทสภาพ (state) นามวลีประธานจะมีบทบาททางความหมายเป็นผู้ทรงสภาพดังในตัวอย่าง (1-2)

นามวลีที่ปรากฏในตำแหน่งประธานของ หน่วยสร้างอาจเป็นประธานสิ่งมีชีวิต (animate subject) หรือสิ่งไม่มีชีวิต (inanimate subject) ก็ได้ จากข้อมูลที่รวบรวมได้นั้นพบว่านามวลีที่ปรากฏในตำแหน่งประธานของประโยคส่วนใหญ่เป็นสิ่งมีชีวิตประเภทบุคคลซึ่งมีความสามารถในการกระทำบางอย่างเช่น “เขา” ในตัวอย่างที่ (1) “ใคร” ในตัวอย่างที่ (3) “คุณเปรม” ใน

ตัวอย่างที่ (4) “เรา” ในตัวอย่างที่ (5) “ผม” ในตัวอย่างที่ (6) “เพื่อนๆ” ในตัวอย่างที่ (7) และ “หมอนั้น” ในตัวอย่างที่ (9)

ในกรณีที่นามวลีประธานในหน่วยสร้างนี้เป็นสิ่งมีชีวิต ความหมายที่แสดงคือเหตุการณ์ การกระทำ (action) ที่กระทำโดยนามวลีประธาน หรือเหตุการณ์สภาพ (state) ของนามวลี ประธาน และเหตุการณ์เหล่านี้เป็นเหตุการณ์ที่ไม่เกิดขึ้นจริง ณ เวลากล่าวถ้อย หรือเวลาอ้างอิง ในตัวอย่างที่ (5) หน่วยสร้างนี้แสดงเหตุการณ์การกั้นบางค ้นไว้เป็นพยานของนามวลีประธาน “เรา” ซึ่งเป็นเหตุการณ์ที่ไม่ได้เกิดขึ้นจริง ณ เว ลากกล่าวถ้อยหรือเวลาอ้างอิง ในตัวอย่างที่ (1) เหตุการณ์ทรงสภาพรอยของนามวลีประธาน “เขา” เป็นเหตุการณ์ที่ไม่เกิดขึ้นจริง ณ เวลากล่าว ถ้อยหรือเวลาอ้างอิง ผู้พูดอ้างอิงเหตุการณ์ทั้งสองเหตุการณ์นี้ว่ามีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นได้ภายหลัง จากเวลาถ้อยหรือเวลาอ้างอิง แนวโน้มที่จะเกิดขึ้นของเหตุการณ์ดังกล่าวสามารถตีความได้ ว่าเป็นความตั้งใจของนามวลีประธานที่ประสงค์จะกระทำเหตุการณ์ดังกล่าว หรือเป็นแนวโน้มที่ผู้ พูดประเมินความเป็นไปได้จากมุมมองของผู้พูดเองก็เป็นได้ และยิ่งกว่านั้นในกรณีที่นามวลี ประธานเป็นสรรพนามบุรุษที่หนึ่ง “ฉัน” แนวโน้มที่เหตุการณ์จะเกิดขึ้นนั้นมักจะถูกตีความว่าเป็น ความตั้งใจที่จะกระทำกริยาเช่น หากแทนที่นามวลีประธาน “เขา” และ “เรา” ในตัวอย่างที่ (1) และ (5) ด้วยสรรพนามบุรุษที่หนึ่งดังในประโยคต่อไปนี้ “ฉันจะรอยแน่ๆ” และ “ฉันจะกั้นพวกมันสักคน มาเป็นพยาน” แนวโน้มที่เหตุการณ์การทรงสภาพรอย และเหตุการณ์การกั้นพวกมันสักคนมาเป็น พยาน จะเกิดขึ้นนั้นจะถูกตีความว่าเป็นความตั้งใจของนามวลีประธาน มากกว่าเป็นการประเมิน ความเป็นไปได้จากมุมมองของผู้พูดเอง

ในกรณีที่นามวลีประธานเป็นสิ่งไม่มีชีวิต เช่น “เรื่องที่เรายกมาถกเถียงกันประจำ ” ใน ตัวอย่างที่ (2) และ “การสร้างสะพาน” ในตัวอย่างที่ (10) เหตุการณ์ที่แสดงโดยหน่วยสร้างนี้จะ เป็นเหตุการณ์ที่อธิบายว่าประธานคืออะไร เช่น ในตัวอย่างที่ (2) อธิบายว่า ประธาน “เรื่องที่เรายก มาถกเถียงกันประจำ” คือเรื่องประเภทใด หรือแสดงความเห็นของผู้พูดต่อเหตุ การณ์ดังกล่าว เช่น ในตัวอย่างที่ (10) ผู้พูดมีความเห็นว่า “การสร้างสะพาน” จะเอื้อประโยชน์ให้กับการเดินทางใน ภายหน้า ผู้พูดใช้คำว่า “จะ” ในประโยคเหล่านี้เพื่อแสดงความหมายว่าเหตุการณ์ที่แสดงโดยสอง ประโยคนั้นมีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นโดยประเมินจากมุมมองของผู้พูดเอง ในกรณีนี้แนวโน้มที่เหตุการณ์ ดังกล่าวจะเกิดขึ้นไม่สามารถตีความ ว่าเป็นความตั้งใจของนามวลีประธานได้ เนื่องจากนามวลี ประธานอ้างอิงถึงสิ่งที่ไม่มีความมีชีวิตซึ่งไม่สามารถมีความตั้งใจที่จะก่อกริยาด้วยตัวเองได้

จะเห็นได้ว่าในหน่วยสร้างนี้คำว่า “จะ” แสดงความหมายว่าเหตุ การณ์ที่อ้างอิงถึงโดย ประโยคนั้นเป็นเหตุการณ์ที่ไม่ได้เกิดขึ้นจริง ณ เวลากล่าวถ้อยหรือเวลาอ้างอิง แต่เป็นเหตุการณ์ที่ มีแนวโน้มจะเกิดขึ้นภายหลัง แนวโน้มที่เหตุการณ์ดังกล่าวจะเกิดขึ้นภายหลังนั้นสามารถตีความ

ได้ว่าเป็นความตั้งใจของนามวลีประธาน หรือเป็นการประเมินคว ามเป็นไปได้จากมุมมองของผู้พูดเอง แนวโน้มที่เหตุการณ์จะเกิดขึ้นเพราะเป็นความตั้งใจของนามวลีประธานนั้นจะพบเมื่อนามวลีประธานเป็นสิ่งที่ชีวิตประเภทบุคคลเท่านั้น เหตุการณ์ที่แสดงโดยหน่วยสร้างที่มีคำว่า “จะ” ปรากฏนั้นจะมีสถานะการณ์เกิดจริงของเหตุการณ์ (reality status) เป็นสถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดขึ้นจริง (irrealis) เหตุการณ์ดังกล่าว อาจเกิดขึ้นหรือไม่เกิดขึ้นเลยก็ได้ ในตัวอย่างที่ (7) เหตุการณ์ที่ประธาน “เพื่อนฯ” จะโทรมายังไม่เกิดขึ้นจริงและอาจเกิดขึ้นหรือไม่เกิดขึ้นก็ได้ หรือในตัวอย่างที่ (8) เหตุการณ์การตัดสินใจยังไม่เกิดขึ้น และถ้าเหตุการณ์นี้จะเกิดขึ้นก็จะเกิดหลังจากมีการทบทวนอย่างรอบคอบเนื่องจากคำแสดงเวลา “ก่อน” แสดงให้เห็นว่าเหตุการณ์การทบทวนอย่างรอบคอบต้องเกิดขึ้นก่อนเหตุการณ์การตัดสินใจ ในตัวอย่างที่ (1) สภาพ “รวย” ยังไม่เกิดขึ้นในขณะที่ผู้พูดกำลังกล่าว แต่เป็นสภาพที่อยู่บนพื้นฐานของความเป็นไปได้ที่ประธานอาจจะร่ำรวยมีเงินใช้มากมายภายหลังจากที่พูด ในตัวอย่างที่ (3) สภาพ “กล้า” ยังไม่เกิดขึ้นในขณะที่ผู้พูดกำลังกล่าว แต่เป็นสภาพที่มีความเป็นไปได้ว่าประธานอาจจะกล้ายืนยันเรื่องบางเรื่องได้ในอนาคต หรือในตัวอย่างที่ (6) สภาพ “โกรธ” ยังไม่เกิดขึ้นในขณะที่ผู้พูดกำลังกล่าว แต่เป็นสภาพที่ประธานจะแสดงในภายหลัง ซึ่งสถานะความเป็นไปได้ของเหตุการณ์ที่กล่าวมาทั้งหมดนี้อาจเกิดขึ้นหรือไม่เกิดขึ้นเลยก็ได้ในอนาคต

นอกจากโครงสร้างที่ “จะ” ปรากฏร่วมกับคำกริยาประเภทต่างๆดังกล่าวข้างต้นแล้ว “จะ” ยังสามารถปรากฏร่วมกับคำช่วยกริยาซึ่งจะกล่าวถึงในตอน 3.2 ดังต่อไปนี้

3.2. นามวลี + (คำช่วยกริยา) + “จะ” + (คำช่วยกริยา) + กริยาวลีซึ่งเป็นคำกริยาที่อาจมีนามวลีทำหน้าที่เป็นกรรมตามหลังก็ได้ + (คำช่วยกริยา)

- (11) ข้อมูลเล็กๆน้อยๆที่ไม่สลักสำคัญอะไรเลยอาจ **จะ**เป็นกุญแจสำคัญที่จะเปิดโปงท่อสายใยขององค์การค้ายาเสพติด
 - (12) ทุกอย่างน่าจะ**จะ**จบลงด้วยดี
 - (13) จากที่เคยมาร่วมงานในปีที่แล้ว เขาพอ**จะ**ให้ความเห็นว่าตัวหนึ่งมีความน่าสนใจมากขึ้น
 - (14) คุณเปรมมัก**จะ**ขึ้นม้าออกไปฝึกแต่เช้ามีดทุกวัน
 - (15) มีชื่ออะไรบ้าง ฉัน**จะ**รู้สึกสนุกขึ้นมาแล้ว
 - (16) การที่จะเอาชนะมาเล่นร่วมกันได้ขนาดนี้ ก็ต่อเมื่อสามารถทำให้ขลุ่ยไทยมีมาตรฐานเดียวกัน เสียงเท่ากันหมดซึ่งขณะนี้ใกล้**จะ**สำเร็จแล้ว
 - (17) เขาเล่นซ่อนแอบ หากใครถูกหาพบก่อน คนนั้น**จะ**ต้องถูกปรับแพ้
- (คลังข้อมูลภาษาฯ)
- (18) เขา**จะ**เคยไปเมืองนอกหรือเปล่าก็ไม่รู้

- (19) เขาจะไปทำงานอยู่แล้ว
 (20) เขายังจะทำงานอยู่ที่นี้ปีหน้า
 (21) เขาจะกำลังคิดอะไรอยู่ขณะนี้
 (22) เขาอาจจะกำลังคิดถึงเธออยู่ก็ได้

(เจ้าของภาษา)

ในหน่วยสร้างนี้คำว่า “จะ” ปรากฏหน้าคำกริยาหรือกริยาวลีเหมือนกับหน่วยสร้างแรก แต่ในหน่วยสร้างนี้คำว่า “จะ” ปรากฏร่วมกับคำช่วยกริยาอื่นๆ เช่น “อาจ” “น่า” “พอ” “มัก” “ซัก” “ใกล้” “ต้อง” “เคย” “อยู่” “แล้ว” และ “กำลัง” ดังในตัวอย่างข้างต้น หน่วยสร้างนี้สามารถแสดงเป็นแผนภูมิภาพหน่วยสร้างได้ดังนี้

**นามวลี + (คำช่วยกริยา) + “จะ” + (คำช่วยกริยา) + กริยาวลีซึ่งเป็น
 คำกริยาที่อาจมีนามวลีทำหน้าที่เป็นกรรมตามหลังก็ได้ + (คำช่วยกริยา)**

จากแผนภาพดังกล่าวจะเห็นว่าคำช่วยกริยาปรากฏในเครื่องหมายวงเล็บแสดงว่าคำช่วยกริยาที่ปรากฏในหน่วยสร้างนี้สามารถเลือกปรากฏได้ 4 ตำแหน่ง ได้แก่

(1) หน้าคำว่า “จะ” ในหน่วยสร้าง นามวลี+คำช่วยกริยา+ “จะ”+กริยาวลี ดังแสดงในตัวอย่างที่ (11) - (15)

(2) หลังคำว่า “จะ” ในหน่วยสร้าง นามวลี+ “จะ” +คำช่วยกริยา+กริยาวลี ดังแสดงในตัวอย่างที่ (17) และ (18)

(3) หลังกริยาวลี ในหน่วยสร้าง นามวลี+ “จะ” +กริยาวลี+คำช่วยกริยา ดังแสดงในตัวอย่างที่ (19)

(4) ปรากฏร่วมกันมากกว่าหนึ่งตำแหน่งคือทั้งในตำแหน่งหน้า “จะ” และหลังคำกริยาในหน่วยสร้าง นามวลี+คำช่วยกริยา+ “จะ”+กริยาวลี+คำช่วยกริยา เช่นในตัวอย่างที่ (16) และ (20) หรือปรากฏร่วมกันในตำแหน่งหลัง “จะ” และหลังคำกริยา ในหน่วยสร้าง นามวลี+ “จะ” + คำช่วยกริยา+กริยาวลี + คำช่วยกริยา ดังตัวอย่างที่ (21) หรือแม้แต่ปรากฏร่วมกันในทุกตำแหน่งในหน่วยสร้าง นามวลี + คำช่วยกริยา + “จะ”+ คำช่วยกริยา + กริยาวลี + คำช่วยกริยา ดังในตัวอย่างที่ (22) ซึ่งการปรากฏในสองลักษณะหลังนี้มักเป็นการปรากฏร่วมกันของคำช่วยกริยาประเภทแสดงการณ์ลักษณะเท่านั้น

เช่นเดียวกับในหน่วยสร้างแรกนามวลีประธานที่สามารถปรากฏในหน่วยสร้างนี้สามารถเป็นได้ทั้งที่เป็นสิ่งมีชีวิต ดังตัวอย่างที่ (13) - (15) และในตัวอย่างที่ (17) - (22) หรือสิ่งไม่มีชีวิต

ดังตัวอย่างที่ (11) (12) และ (16) คุณสมบัติการมีชีวิต (animacy) ของนามวลีประธาน ก็มีบทบาทสำคัญต่อการแสดงความหมายของหน่วยสร้างเช่นเดียวกับหน่วยสร้างที่หนึ่ง กล่าวคือ ความหมายที่แสดงโดยหน่วยสร้างนี้คือ เหตุการณ์การกระทำ (action) หรือ เหตุการณ์สภาพ (state) ไม่ได้เกิดขึ้นจริง ณ เวลากล่าวถ้อย หรือเวลาอ้างอิง แต่เหตุการณ์ดังกล่าวมีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นได้ภายหลังจากเวลาถ้อยหรือเวลาอ้างอิง ในกรณีที่นามวลีประธานอ้างอิงถึงสิ่งมีชีวิต แนวโน้มที่เหตุการณ์ที่แสดงโดยประโยคจะเกิดขึ้นนั้นสามารถตีความได้ว่าเกิดจากความตั้งใจที่จะก่อกริยาของนามวลีประธาน หรือเกิดจากการประเมินความเป็นไปได้ของตัวผู้พูดก็ได้ ในกรณีที่นามวลีประธานเป็นสิ่งมีชีวิต แนวโน้มที่เหตุการณ์จะเกิดขึ้นนั้นจะถูกตีความว่าเกิดจากการประเมินความเป็นไปได้จากมุมมองผู้พูดได้เพียงอย่างเดียว ไม่สามารถตีความว่าเกิดจากความตั้งใจที่จะก่อกริยาของนามวลีประธานได้

ส่วนคำช่วยกริยาที่ปรากฏในทั้งสี่ตำแหน่ง ที่กล่าวมานั้น ผู้วิจัยสังเกตเห็นว่ามีคำช่วยกริยา 2 ประเภท ประเภทหนึ่งได้แก่คำช่วยกริยาที่แสดงทัศนภาวะบอกความเห็น เช่น “อาจ” “ต้อง” “ควร” และคำแสดงการณลักษณะ เช่น “กำลัง” “ยัง” ส่วนอีกประเภทหนึ่งได้แก่คำช่วยกริยาประเภทที่แสดงความหมายแบบหลากหลาย (polysemous words) โดยคำช่วยกริยาที่ปรากฏในหน่วยสร้างนี้เป็นคำที่ยังมีคุณสมบัติทางอรรถศาสตร์ในลักษณะของคำหลัก คือยังมีหน้าที่การใช้เป็นคำกริยา หรือคำวิเศษณ์อยู่ ซึ่งเมื่อมาปรากฏในหน่วยสร้างนี้จะแสดงพฤติกรรมทางวากยสัมพันธ์และอรรถศาสตร์ค่อนข้างไปทางคำไวยากรณ์มากกว่า ด้วยเหตุที่คำช่วยกริยาที่ปรากฏหน้า “จะ” มีคุณสมบัติที่แตกต่างกันดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงจำแนกประเภทย่อยของคำช่วยกริยาที่ปรากฏในตำแหน่งหน้า “จะ” ออกเป็น 2 ประเภท คือ 1) คำช่วยกริยาประเภทต้นแบบ (prototypical auxiliaries) ได้แก่คำช่วยกริยาประเภทแรก และ 2) คำช่วยกริยาประเภทไม่ใช่ต้นแบบ (non-prototypical auxiliaries) ได้แก่คำช่วยกริยาประเภทหลัง ดังนั้นในส่วนนี้ผู้วิจัยจะแบ่งการอธิบายเป็นอีกสองหัวข้อย่อยตามการจัดประเภทคำช่วยกริยาข้างแสดง โดยแผนภูมิภาพหน่วยสร้างต่อไปนี้

3.2.1. นามวลี + (คำช่วยกริยาประเภทต้นแบบ) + จะ + (คำช่วยกริยาต้นแบบ) + กริยาวลีซึ่งเป็นคำกริยาที่อาจมีนามวลีทำหน้าที่เป็นกรรมตามหลังก็ได้ + (คำช่วยกริยาต้นแบบ)

คำช่วยกริยา (auxiliary) คือคำไวยากรณ์ประเภทหนึ่งซึ่งทำหน้าที่ขยายหรือเพิ่มความหมายให้กับคำกริยาหรือกริยาวลีในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง อาทิ เพิ่มความหมายให้กับคำกริยาหรือกริยาวลีในเชิงของกาล (tense) การณลักษณะ (aspect) เช่น “มัก” “กำลัง” “แล้ว” และในเชิงทัศนภาวะ (modality) ซึ่งแสดงการคาดคะเนของผู้พูด เช่น “อาจ” “คง” เป็นต้น คำ

ช่วยกริยาจะแสดงคุณสมบัติทางวากยสัมพันธ์และอรรถศาสตร์เป็นคำไวยากรณ์โดยสังเกตได้จากคุณสมบัติดังต่อไปนี้

1) คำไวยากรณ์ประเภทคำช่วยกริยาไม่สามารถแสดงการปฏิเสธด้วย “ไม่”² เช่นเดียวกับคำแสดงเนื้อความได้เช่น

(23)

- ก. *เขาไม่คงนอนหลับ
- ข. เขานอนไม่หลับ
- ค. เขาไม่นอนหลับ
- ง. *เราไม่จะนอนดีก็
- จ. เรานอนไม่ดีก็
- ฉ. เราไม่นอนดีก็

(เจ้าของภาษา)

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่าคำว่า “คง” และ “จะ” ไม่สามารถแสดงการปฏิเสธด้วย “ไม่” เช่นเดียวกับคำแสดงเนื้อความทั่วไปดังแสดงในตัวอย่างข้อ ก. และ ง.

2) คำไวยากรณ์ประเภทคำช่วยกริยา ไม่สามารถปรากฏโดยลำพังในหน่วยสร้างกริยวลี และไม่สามารถขยายความด้วยคำวิเศษณ์เหมือนกับคำกริยาอื่นๆ ได้ เช่น

(24)

- ค. เขาจะทำงานตอน 8.00 น.
- ง. *เขาจะตอน 8.00 น.
- จ. นื่องเดินเร็ว
- ฉ. *นื่องอาจเร็ว

จากตัวอย่างข้อ ง. จะเห็นได้ว่า “จะ” ไม่สามารถปรากฏตามลำพังโดยไม่มีคำกริยาปรากฏร่วมด้วยได้ คำว่า “จะ” ต้องปรากฏร่วมกับคำแสดงเนื้อความอื่นเพื่อเพิ่มความหมายทางไวยากรณ์ดังแสดงในตัวอย่างข้อ ค. เท่านั้น นอกจากนี้ “จะ” ยังเป็นคำที่ไม่สามารถแสดงเหตุการณ์หลักของประโยคด้วยตัวเองได้ ดังนั้นคำว่า “จะ” ที่ปรากฏในตัวอย่างข้อ ฉ. จึงไม่สามารถขยายด้วยส่วนขยายเช่นเดียวกับคำกริยา “เดิน” ในตัวอย่างข้อ จ. ได้

3) คำไวยากรณ์ประเภทคำช่วยกริยาไม่สามารถทำเป็นหน่วยสร้างแสดงกรรมวาจก เช่นเดียวกับคำกริยาทั่วไปได้ เช่น

(25)

- ข. *ฉันถูกดี* (หน่วยสร้างแสดงกรรมวาจก)
 ข. *เขาดีฉัน* (หน่วยสร้างกรรตุวาจก)
 ฉ. **เขาถูกควร*

จากตัวอย่าง ข้อ ข. และ ข. จะเห็นว่า เป็นประโยคที่ถูกไวยากรณ์ เนื่องจาก คำว่า “ดี” เป็นคำกริยาที่แสดงเนื้อความหลักของประโยค ดังนั้น จึงสามารถปรากฏในหน่วยสร้างแสดงกรรมวาจกและมีคู่เทียบในหน่วยสร้างกรรตุวาจกได้ ในขณะที่คำว่า “ควร” ในตัวอย่างข้อ ฉ. เป็นคำช่วยกริยาที่ไม่ได้แสดงเนื้อความหลักของประโยคจึงไม่สามารถทำเป็นหน่วยสร้างแสดงกรรมวาจกได้

การไม่สามารถรับการ ปฏิเสธโดยคำว่า “ไม่” ของคำช่วยกริยา รวมถึง ไม่สามารถปรากฏตามลำพัง และแสดงคุณสมบัติทาง อรรถศาสตร์ เช่นเดียวกับคำกริยาอื่นๆ แสดงให้เห็นว่าคำช่วยกริยานั้นไม่ใช่คำที่แสดงใจความหลักหรือเหตุการณ์หลัก (main event) ของประโยค แต่เป็นคำที่ตัวมันเองเข้าไปประกอบร่วม เนื่องจากความหมายแสดงหน้าที่ทางไวยากรณ์ (grammatical meaning) คือความหมายของคำหรือรูปภาษา ที่ไม่แสดงใจความสมบูรณ์ในตัวเอง ดังนั้นคำหรือรูปภาษาที่แสดงหน้าที่ทางไวยากรณ์จะต้องปรากฏร่วมกับคำที่มีความหมายแสดงเนื้อความ (lexical meanings) หรือบริบทอื่นๆ โดยทำหน้าที่บ่งชี้ความสัมพันธ์ของคำในประโยคหรือเชื่อมส่วนต่างๆ ของปริจเฉท (discourse) เพื่อประกอบเป็นความหมายที่สมบูรณ์ขึ้นเท่านั้น

ในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยจำแนกประเภทย่อยของคำช่วยกริยาที่ปรากฏในตำแหน่งหน้า “จะ” ออกเป็น 2 ประเภท คือ 1) คำช่วยกริยาประเภทต้นแบบ (prototypical auxiliaries) และ 2) คำช่วยกริยาประเภทไม่ใช่ต้นแบบ (non-prototypical auxiliaries)

คำช่วยกริยาประเภทต้นแบบได้แก่คำไวยากรณ์ที่เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่าเป็นคำที่ทำหน้าที่ขยายหรือเพิ่มความหมายให้กับคำกริยาหรือกริยาวลีในเชิงของกาล (tense) การณ์ลักษณะ (aspect) และทัศนภาวะ (modality) โดยคำช่วยกริยา (auxiliary) จัดเป็นคำไวยากรณ์ประเภทหนึ่งที่ส่วนใหญ่เชื่อว่าเป็นผลผลิตจากกระบวนการกลายเป็นคำไวยากรณ์ (grammaticalization) ซึ่งส่วนใหญ่เป็นคำมีวิวัฒนาการมาจากคำกริยา (Lehmann, 1982) ดังจะเห็นได้จากร่องรอยการ

เป็นคำแสดงเนื้อความของคำหลายคำ เช่น “มัก” “ยอม” “ยัง” ที่ยังมีการปรากฏใช้ในลักษณะของคำหลักหรือคำกริยาในบางบริบท เช่น “มัก” มีที่ใช้เป็นคำหลักหรือคำกริยาในบริบทเฉพาะ เช่น มักคุ้น (คำกริยา หมายถึงชอบพอกัน คั่นเคย) มักง่าย (คำกริยา หมายถึง มีนิสัยชอบเอาแต่ความสะดวกเข้าว่า) “ยอม” มีที่ใช้เป็นคำหลักหรือคำวิเศษณ์ใน บริบทเฉพาะ หมายถึงมีขนาดค่อนข้างเล็กเมื่อเปรียบเทียบกับสิ่งที่ใหญ่กว่า เช่น นี้นขนาดใหญ่ นั้นขนาดยอม และ “ยัง” มีการใช้เป็นคำหลักหรือคำกริยาในบริบทเฉพาะ หมายความว่า คงอยู่ มี ดังตัวอย่าง ตายฝั่ง ยังเลี้ยง และมีการใช้เป็นคำบุพบทในความหมายว่า ถึง ดังตัวอย่าง ไปยังบ้าน เป็นต้น

คำช่วยกริยาประเภทต้นแบบที่รวบรวมได้จากข้อมูลมี 2 ประเภทได้แก่ คำช่วยกริยาประเภทแสดงการณลักษณะเช่น “มัก” “กำลัง” “เคย” “ยัง” และคำช่วยกริยาประเภทแสดงทัศนภาวะบอกความเห็น ได้แก่ “คง” “อาจ” “น่า” “ควร” “ยอม” ดังนั้นในส่วนนี้ผู้วิจัยจึงจะแบ่งการอภิปรายเป็นอีกสองหัวข้อย่อยคือ 3.2.1.1 หน่วยสร้างที่ “จะ” ปรากฏร่วมกับคำช่วยกริยาต้นแบบแสดงการณลักษณะ และ 3.2.1.2 หน่วยสร้างที่ “จะ” ปรากฏร่วมกับคำช่วยกริยาต้นแบบแสดงทัศนภาวะ ดังนี้

3.2.1.1 หน่วยสร้างที่ “จะ” ปรากฏร่วมกับคำช่วยกริยาต้นแบบแสดงการณลักษณะ

หน่วยสร้างที่ “จะ” ปรากฏร่วมกับคำช่วยกริยาต้นแบบแสดงการณลักษณะมีรูปแบบการปรากฏเป็นแผนภูมิภาพหน่วยสร้างดังต่อไปนี้

นามวลี + (คำช่วยกริยาประเภทต้นแบบแสดงการณลักษณะ) + จะ + (คำช่วยกริยาต้นแบบแสดงการณลักษณะ) + กริยาวลีซึ่งเป็นคำกริยาที่อาจมีนามวลีทำหน้าที่เป็นกรรมตามหลังก็ได้ + (คำช่วยกริยาต้นแบบแสดงการณลักษณะ)

คำช่วยกริยาประเภทต้นแบบที่แสดงการณลักษณะ⁴ (aspect) หมายถึงคำช่วยกริยาที่แสดง

⁴ การณลักษณะ (aspect) หมายถึงลักษณะของเหตุการณ์ตามความคิดของผู้พูด / ผู้เขียน เบอธนาร์ต คอมรี

(Comrie 1960) ได้แบ่งการณลักษณะออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ คือการณลักษณะสมบูรณ์ (perfective aspect) และการณลักษณะทางไม่สมบูรณ์ (imperfective aspect) ในการอ้างถึงเหตุการณ์หนึ่งๆ ผู้พูดสามารถอ้างถึงเหตุการณ์นั้นได้จากหลายมุมมอง เช่น อ้างถึงเหตุการณ์ในลักษณะที่เป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นและเสร็จสิ้นสมบูรณ์ หรืออ้างถึงเหตุการณ์ในลักษณะที่กำลังเกิดขึ้น ณ เวลาพูด การอ้างถึงเหตุการณ์ในลักษณะแรกเป็นการอ้างถึงจากมุมมองแบบสมบูรณ์ (perfective) กล่าวคืออ้างถึงเหตุการณ์ว่ามีจุดเริ่มต้น ส่วนกลาง และจุดสิ้นสุดเหตุการณ์ครบบริบูรณ์ ส่วนการอ้างถึงเหตุการณ์ในลักษณะที่สองเป็นการอ้างถึงจากมุมมองแบบไม่สมบูรณ์ (imperfective) กล่าวคืออ้างถึงเฉพาะส่วนกลางของเหตุการณ์เท่านั้นไม่ได้ให้ความสำคัญกับจุดเริ่มต้น หรือจุดสิ้นสุดแต่อย่างใด

มุมมองลักษณะต่างๆ ของผู้พูดที่มีต่อเหตุการณ์ที่อ้างถึง จากข้อมูลพบว่าคำช่วยกริยาแสดง
แสดงการณั้ลักษณะปรากฏร่วมกับคำว่า “จะ” มีทั้งหมด 6 คำ

ได้แก่ “กำลัง” “ยัง” “อยู่” “แล้ว” “เคย” และ “มัก”

- (26) เขากำลังกินข้าว
- (27) น้องยังทำการบ้านไม่เสร็จ
- (28) เขาเป็นครูอยู่
- (29) เขากินข้าวแล้ว
- (30) เขาเคยไปเมืองนอก
- (31) เขามักไปดูหนังคนเดียว

เนื้อหาในส่วนนี้ผู้วิจัยจะกล่าวถึงคุณสมบัติทางความหมายของคำบ่งชี้การณั้ลักษณะ
ดังกล่าวเมื่อปรากฏเดี่ยว ๆ ในประโยค จากนั้นจะเป็นการอภิปรายคุณสมบัติทางความหมายของ
คำบ่งชี้การณั้ลักษณะเหล่านี้เมื่อปรากฏร่วมกับ “จะ”

ในส่วน of คำช่วยกริยาประเภทต้นแบบที่แสดงการณั้ลักษณะ “กำลัง” งานวิจัยที่ผ่านมา
บางงานอธิบายว่า “เป็นคำแสดงความหมายเชิงปัจจุบันกาล (present tense) (พระยาอุปกิตศิลป
สาร, 2480; Scovel, 1970) บางงานอธิบายว่าผู้พูดใช้ “กำลัง” ในการอ้างถึงเหตุการณ์ที่กำลัง
เกิดขึ้น ณ เวลาใดเวลาหนึ่งโดยให้ความสำคัญกับส่วนกลางของเหตุการณ์เท่านั้นและไม่คำนึงถึง
จุดเริ่มต้นและจุดสิ้นสุดของเหตุการณ์ว่าเริ่มต้นหรือสิ้นสุดลงเมื่อใด (Hass, 1955; Scovel, 1970 ;
Warotamasikkhadit, 1972, 1976; Boonyapatipak, 1983; Sookgasem, 1990; Kullavanijaya
and Bisang, 2004)” (อ้างถึงใน ค.ชนทร์ ตัญศิริ, 2548) จากการประมวลคำอธิบายของนัก
ไวยากรณ์หลายท่าน ผู้วิจัยสรุปว่า “กำลัง” เป็นคำแสดงการณั้ลักษณะไม่สมบูรณ์ซึ่งอ้างถึง
เหตุการณ์ที่กำลังเกิดขึ้น ณ เวลาใดเวลาหนึ่งโดยให้ความสำคัญกับตอนกลางของเหตุการณ์
และ “กำลัง” จะเลือกเน้นเฉพาะส่วนกลางของเหตุการณ์ที่มีลักษณะพลวัตเท่านั้น

นอกจากนี้คำว่าการณั้ลักษณะ (aspect) ยังมีการใช้เพื่ออธิบายมโนทัศน์เกี่ยวกับโครงสร้างภายในเชิงเวลาของเหตุการณ์
ซึ่งเป็นการวิเคราะห์โครงสร้างเหตุการณ์ที่แสดงโดยรูปกริยา ว่ามีลักษณะอย่างไร เช่น มีจุดสิ้นสุดหรือไม่ (telic/atelic) เกิดขึ้น
แบบกินเวลาหรือฉับพลัน (durative/punctual) เพื่อแบ่งประเภทเหตุการณ์และกริยาตามลักษณะโครงสร้างเหตุการณ์เป็น
การณั้สภาพ(states) การณั้กระทำ(activities) การณั้ก่อผล (accomplishments) และการณั้สัมฤทธิ์ผล
(achievements) ในงานของเวนเดอร์ (Vendler 1967) เพื่อป้องกันความสับสนที่อาจเกิดจากการใช้คำศัพท์ ผู้วิจัย
ใช้คำศัพท์ การณั้ลักษณะ เพื่ออ้างถึงมโนทัศน์แรก ส่วนมโนทัศน์ที่สองผู้วิจัยใช้คำศัพท์ ประเภทเหตุการณ์

จากข้อมูลพบว่า “กำลัง” ปรากฏร่วมกับคำกริยาซึ่งแสดงเหตุการณ์สองประเภทได้แก่ (1) คำกริยาแสดงเหตุการณ์พลวัต (dynamic situation) แบบกินเวลา (durative) หรือเป็นเหตุการณ์ประเภทการกระทำ (activity) ดังตัวอย่าง (29) และ (2) คำกริยาแสดงเหตุการณ์ทรงสภาพ (state) ดังตัวอย่าง (30) โดยปกติ “กำลัง” ไม่ปรากฏร่วมกับคำกริยาแสดงเหตุการณ์พลวัตแบบฉับพลัน (punctual situation) หรือเป็นเหตุการณ์ประเภทการกระทำสัมฤทธิ์ผล (achievement) แต่ถ้า “กำลัง” ปรากฏร่วมกับคำกริยาแสดงเหตุการณ์ ดังกล่าว เช่นเหตุการณ์การ กระโดด และ เหตุการณ์การ เลิกงาน จะแสดงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแบบเกิดซ้ำ (iterative) หรือเหตุการณ์ที่ถูกตีความว่าเกิดขึ้นแบบกินเวลา ดังตัวอย่าง (31) และ (32)

- (29) เขากำลังกินข้าว
 (30) เขากำลังจน
 (31) คนงานกำลังเลิกงาน
 (32) ฉันเห็นเขากำลังกระโดดลงมาจากหน้าต่าง

(Boonyapatipark, 1983)

ในตัวอย่างที่ (29) กริยาวลี “กินข้าว” แสดงเหตุการณ์การกินข้าวของนามวลีประธาน “เขา” เหตุการณ์นี้เป็นเหตุการณ์ที่มีลักษณะพลวัต หรือเป็นเหตุการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดระยะเวลาของเหตุการณ์ นอกจากนี้เหตุการณ์การกินข้าว นั้น เป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแบบกินเวลา ไม่ใช่เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นและจบลงแบบฉับพลัน เมื่อปรากฏร่วมกับคำแสดงการณลักษณะทางไวยากรณ์ “กำลัง” ซึ่งแสดงมุมมองแบบไม่สมบูรณ์ หรือเป็นมุมมองที่ผู้พูดเลือกเน้นเฉพาะที่ ส่วนกลางของเหตุการณ์ ไม่ได้สนใจขอบเขตเหตุการณ์แต่อย่างใด ประโยคนี้จึงแสดงความหมายเชิงการณลักษณะว่าเหตุการณ์การกินข้าวของเขานั้นกำลังดำเนินอยู่ ณ เวลากล่าวถ้อย (speech time) หรือเวลาอ้างอิง (reference time)

สำหรับในตัวอย่างที่ (30) กริยาวลี “จน” แสดงเหตุการณ์การทรงสภาพจน หรือสภาพที่ไม่มีเงินของ นามวลีประธาน “เขา” เหตุการณ์การทรงสภาพจนนี้เป็นคุณสมบัติชั่วคราวของผู้ร่วม เหตุการณ์ ซึ่งเป็นคุณสมบัติที่มีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนแปลงได้ภายหลัง แต่อย่างไรก็ตามหากไม่มีการเปลี่ยนแปลงสภาพใดใดเกิดขึ้น เหตุการณ์การทรงสภาพนี้จะสามารถดำเนินต่อไปได้โดยไม่มีจุดสิ้นสุดเหตุการณ์ เมื่อ “กำลัง” ปรากฏร่วมกับเหตุการณ์ทรงสภาพชั่วคราว “กำลัง” แสดงความหมายเชิงการณลักษณะว่าเหตุการณ์ทรงสภาพที่อ้างถึงนั้นกำลังดำเนินอยู่ ณ เวลากล่าวถ้อย (speech time) หรือเวลาอ้างอิง (reference time) โดยปกติแล้ว คำบ่งชี้การณลักษณะทางไวยากรณ์แบบไม่สมบูรณ์นั้นจะปรากฏ ร่วมกับเหตุการณ์พลวัตแบบกินเวลา แต่จะไม่ปรากฏ

ร่วมกับเหตุการณ์ทรงสภาพ แต่ผู้พูดสามารถเลือกใช้ “กำลัง” ในการอ้างถึงเหตุการณ์ทรงสภาพ เช่นในกรณีนี้เพื่อเน้น สภาพของประธานในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่งหรือเวลาที่กล่าวอ้างเท่านั้นและสภาพนั้นไม่ใช่สภาพที่ถาวรของประธาน ในขณะที่ถ้าไม่มี “กำลัง” ปรากฏในประโยคตัวอย่างนี้ “เขาจน” แสดงสภาพที่เป็นคุณสมบัติของประธาน เป็นสภาพที่เป็นอยู่ของประธาน ไม่ใช่สภาพของประธานเฉพาะในเวลาที่กำลังอ้าง

ในตัวอย่างที่ (31) กริยาวลี “เลิกงาน” แสดงเหตุการณ์การเลิกงานของนามวลีประธาน “คนงาน” เหตุการณ์นี้เป็นเหตุการณ์ที่มีลักษณะพลวัต ซึ่งแสดงการเปลี่ยนแปลงสภาพจากสภาพไม่เลิกงาน เป็นสภาพเลิกงาน การเปลี่ยนแปลงสภาพดังกล่าว เป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแบบไม่กินเวลา เกิดขึ้นและจบลงแบบฉับพลัน แต่เมื่อปรากฏร่วมกับคำแสดงการณลักษณะทางไวยากรณ์ “กำลัง” ซึ่งแสดงมุมมองแบบไม่สมบูรณ์จะแสดงความหมายเชิงการณลักษณะว่าเหตุการณ์การเลิกงานดำเนินไปแบบเกิดซ้ำ (iterative) ในขณะที่ถ้าไม่มี “กำลัง” ปรากฏในประโยคตัวอย่างนี้ ประโยค “คนงานเลิกงาน” แสดงเหตุการณ์การเลิกงานซึ่งมีลักษณะเป็นเหตุการณ์พลวัตแบบฉับพลันที่เกิดขึ้นแบบไม่กินเวลา เกิดขึ้นและจบลงแบบฉับพลัน

สำหรับในตัวอย่างที่ (32) กริยาวลี “กระโดดลงมาจากหน้าต่าง ” แสดงเหตุการณ์การกระโดดของนามวลีประธาน “เขา” เหตุการณ์นี้เป็นเหตุการณ์ที่มีลักษณะพลวัต นอกจากนี้ เหตุการณ์การกระโดดนั้นเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแบบไม่กินเวลา เกิดขึ้นและจบลง แบบฉับพลัน แต่เมื่อปรากฏร่วมกับคำแสดงการณลักษณะทางไวยากรณ์ “กำลัง” ซึ่งแสดงมุมมองแบบไม่สมบูรณ์ หรือเป็นมุมมองที่ผู้พูดเลือกเน้นเฉพาะที่ส่วนกลางของเหตุการณ์ ประโยคนี้ถูกวิเคราะห์ใหม่ให้แสดงความหมายเชิงการณลักษณะว่าเหตุการณ์การกระโดดของเขานั้นดำเนินแบบกินเวลา ในขณะที่ถ้าไม่มี “กำลัง” ปรากฏในประโยคตัวอย่างนี้ ประโยค “ฉันเห็นเขากระโดดลงมาจากหน้าต่าง ” แสดงเหตุการณ์การกระโดดซึ่งมีลักษณะเป็นเหตุการณ์พลวัตแบบฉับพลันที่เกิดขึ้นแบบไม่กินเวลา เกิดขึ้นและจบลงแบบฉับพลัน

คำบ่งชี้การณลักษณะคำถัดมาที่สามารถปรากฏร่วมกับ “จะ” ได้คือ คำว่า “ยัง” งานวิจัยที่ผ่านมาอธิบายว่าเป็นคำแสดงปัจจุบันกาล (พระยาอุปกิต ศิลปสาร, 2325) และคำแสดงการณลักษณะคงเดิม (persistence) คือแสดงเหตุการณ์ที่คงอยู่ ณ เวลาใดเวลาหนึ่งหรือ ณ เวลาที่อ้างถึงโดย “ยัง” ปรากฏในบริบทที่ผู้พูดคาดว่า เหตุการณ์นั้น น่าจะสิ้นสุดไปแล้วแต่กลับยังคงอยู่ (Boonyapatipark, 1983) จากการประมวลคำอธิบายของนักไวยากรณ์ดังกล่าว ผู้วิจัยสรุปว่า “ยัง” เป็นคำแสดงการณลักษณะไม่สมบูรณ์ซึ่งอ้างถึงเหตุการณ์ที่คงอยู่ ณ เวลาใดเวลาหนึ่งหรือ ณ เวลาที่อ้างถึงต่างๆ ที่เหตุการณ์นั้นน่าจะสิ้นสุดไปแล้ว โดย “ยัง” ปรากฏในบริบทที่

แสดงเหตุการณ์ที่คาดว่าจะสิ้นสุดไปแล้วแต่กลับยังคงอยู่ “ยัง” แสดงเหตุการณ์โดยไม่คำนึงถึงจุดเริ่มต้นและจุดสิ้นสุดของเหตุการณ์ว่าเริ่มต้นหรือสิ้นสุดลงเมื่อใด

“ยัง” ปรากฏร่วมกับคำกริยาเกือบทุกประเภทยกเว้นคำกริยาที่แสดง เหตุการณ์พลวัตที่เกิดขึ้นแบบฉับพลัน และเหตุการณ์ทรงสภาพซึ่งเป็นคุณสมบัติถาวรของนามวลีประธานเช่น โลกกลม

(33) เขายังทำงานอยู่

(34) เขายังสวยอยู่

(35) *แกวยังแตก

(36) *โลกยังกลม

(เจ้าของภาษา)

ในตัวอย่างที่ (33) กริยาวลี “ทำงาน” แสดงเหตุการณ์การทำงานของนามวลีประธาน “เขา” เหตุการณ์การทำงานนี้เป็นเหตุการณ์ที่มีลักษณะพลวัต หรือเป็นเหตุการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดระยะเวลาของเหตุการณ์ นอกจากนี้เหตุการณ์การทำงานนั้น เป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแบบกินเวลา ไม่ใช่เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นและจบลงแบบฉับพลัน เมื่อปรากฏร่วมกับคำแสดงการณลักษณะทางไวยากรณ์ “ยัง” ซึ่งแสดงมุมมองแบบไม่สมบูรณ์ หรือเป็นมุมมองที่ผู้พูดเลือกเน้นเฉพาะที่ส่วนกลางของเหตุการณ์ ไม่ได้สนใจขอบเขตเหตุการณ์แต่อย่างใด ประโยคนี้จึงแสดงความหมายเชิงการณลักษณะว่าเหตุการณ์การทำงานของเขานั้นคงอยู่ ณ เวลากล่าวถ้อย (speech time) หรือเวลาอ้างอิง (reference time) นอกจากนี้ความหมายเชิงการณลักษณะแบบไม่สมบูรณ์แล้วคำบ่งชี้การณลักษณะ “ยัง” แสดงนัยทางความหมายว่าเหตุการณ์การทำงานนั้นคงอยู่ ณ เวลากล่าวถ้อยต่างๆ ที่น่าจะเสร็จสิ้นลงไปแล้ว (Boonyapatipark, 1983) ในขณะที่ถ้าไม่มี “ยัง” ปรากฏในประโยคตัวอย่างนี้ “เขาทำงานอยู่” แสดงเหตุการณ์การทำงานซึ่งมีลักษณะเป็นเหตุการณ์พลวัตแบบกินเวลาที่ประธาน “เขา” กระทำ สำหรับตัวอย่างที่ (34) กริยาวลี “สวย” แสดงเหตุการณ์ทรงสภาพซึ่งเป็นคุณสมบัติของนามวลีประธาน “เขา” เมื่อปรากฏร่วมกับคำแสดงการณลักษณะทางไวยากรณ์ “ยัง” ซึ่งแสดงมุมมองแบบไม่สมบูรณ์ หรือเป็นมุมมองที่ผู้พูดเลือกเน้นเฉพาะที่ส่วนกลางของเหตุการณ์ ประโยคนี้จึงแสดงความหมายเชิงการณลักษณะว่าการณสภาพสวยของเขานั้นคงอยู่ตั้งแต่เวลาในอดีตจนถึงเวลากล่าวถ้อย (speech time) หรือเวลาอ้างอิง (reference time) นอกจากนี้ “ยัง” แสดงนัยทางความหมายว่าสภาพการณสวยนั้นคงอยู่ ณ เวลากล่าวถ้อยต่างๆ ที่น่าจะสิ้นสุดลงไปแล้ว ในขณะที่ถ้าไม่มี “ยัง” ปรากฏในประโยคตัวอย่างนี้จะแสดงการณสภาพที่เป็นอยู่หรือที่เป็นคุณสมบัติของประธาน “เขา” ในขณะที่ตัวอย่างที่ (35) และตัวอย่างที่ (36) เป็นประโยคที่ผิดไวยากรณ์เนื่องจากกริยาวลีใน

ตัวอย่างที่ (35) แสดงเหตุการณ์พลวัตแบบซับซ้อน เหตุการณ์พลวัตการแตกของแก้วเกิดขึ้น และสิ้นสุดลงทันทีซึ่งไม่สอดคล้องทางความหมาย (semantically incompatible) กับ“ยัง” ซึ่งแสดงมุมมองแบบไม่สมบูรณ์ หรือเป็นมุมมองที่ผู้พูดเลือกเน้นเฉพาะที่ส่วนกลางของเหตุการณ์โดยไม่ได้สนใจขอบเขตเหตุการณ์แต่อย่างใด ประโยคนี้จึงเป็นประโยคที่ผิดไวยากรณ์ ส่วนในตัวอย่างที่ (36) กริยาวลี “กลม” แสดงการณัสภาพซึ่งเป็นคุณสมบัติประจำตัวของนามวลีประธาน โลกซึ่งเป็นสภาพคงที่ถาวรไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ ดังนั้นคำกริยา “กลม” จึงไม่สอดคล้องทางความหมาย (semantically incompatible) กับคำแสดงการณัลักษณะไม่สมบูรณ์ และไม่สามารถปรากฏร่วมกับ “ยัง” ซึ่งแสดงมุมมองแบบไม่สมบูรณ์ ประโยคนี้จึงเป็นประโยคที่ผิดไวยากรณ์

ส่วนคำช่วยกริยาแสดงการณัลักษณะ “อยู่” ยังคงมีที่ใช้ในลักษณะของคำหลักคือ คำกริยาหมายความว่า มี ปรากฏ ณ ที่ใดที่หนึ่งอาศัย หลงเหลือ เมื่อ “อยู่” ปรากฏหลังคำกริยานักภาษาศาสตร์บางท่านจัดว่าเป็นคำไวยากรณ์เรียกว่า กริยานุเคราะห์ (พระยาอุปกิตศิลปสาร, 2480) หรือคำช่วยหลังกริยา (Panupong, 1970; Warotamasikkhadit, 1972, 1976) หรือคำแสดงการณัลักษณะทางไวยากรณ์แบบไม่สมบูรณ์ประเภทดำเนินต่อเนื่อง (Boonyapatipak, 1983) โดยแสดงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ณ เวลาใดเวลาหนึ่งและดำเนินมาจนถึงเวลาที่ผู้พูดกล่าวถึงเหตุการณ์นั้น ในการกล่าวถึงเหตุการณ์ในลักษณะดังกล่าว ผู้พูดให้ความสำคัญกับส่วนกลางของเหตุการณ์โดยแสดงว่าเหตุการณ์ดำเนินอยู่ ยังไม่เสร็จสิ้น (Scovel, 1970 ; Warotamasikkhadit, 1972, 1976; Thepkanjana, 1986; Boonyapatipak, 1983; Sookgasem, 1990; Kullavanijaya and Bisang, 2004)

สำหรับงานวิจัยนี้ กำหนดให้ “อยู่” เป็นคำแสดงการณัลักษณะทางไวยากรณ์แบบไม่เสร็จสิ้นสมบูรณ์ประเภทดำเนินต่อเนื่อง โดย “อยู่” สามารถปรากฏร่วมกับเหตุการณ์พลวัตแบบกินเวลา และเหตุการณ์ทรงสภาพแบบไม่ถาวร แต่ไม่ปรากฏร่วมกับเหตุการณ์พลวัตแบบซับซ้อน และเหตุการณ์ทรงสภาพแบบถาวร ยกเว้นในบริบทเฉพาะ

(37) นื่องนอนอยู่

(38) เขาเป็นครูอยู่

(39) *แก้วแตกอยู่

(40) *โลกกลมอยู่

(เจ้าของภาษา)

ในตัวอย่างที่ (37) กริยาวลี “นอน” แสดงเหตุการณ์การนอนของนามวลีประธาน “นื่อง” เหตุการณ์นี้เป็นเหตุการณ์ที่มีลักษณะพลวัต หรือเป็นเหตุการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอด

ระยะเวลาของเหตุการณ์ นอกจากนี้เหตุการณ์ การนอนนั้น เป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแบบกินเวลา ไม่ใช่เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นและจบลงแบบฉับพลัน เมื่อปรากฏร่วมกับคำแสดงการณั้ลักษณะ “อยู่” ซึ่งแสดงมุมมองแบบไม่สมบูรณ์ หรือเป็นมุมมองที่ผู้พูดเลือกเน้นเฉพาะที่ส่วนกลางของเหตุการณ์ ไม่ได้สนใจขอบเขตเหตุการณ์แต่อย่างใด ด ประโยคนี้จึงแสดงความหมายเชิงการณั้ลักษณะว่า เหตุการณ์การนอนของน้องนั้นกำลังเกิดขึ้น ณ เวลากล่าวถ้อย หรือเวลาอ้างอิง

สำหรับคำช่วยกริยาแสดงการณั้ลักษณะ “แล้ว” นั้นเดิมมีที่ใช้ในลักษณะของคำหลักคือ คำกริยาหมายความว่ จบ เสร็จ ล้ัน หรือ มีความหมายตรงกับ *to be finished* ในภาษาอังกฤษ (มิ่งมิตร, 2546; Hass, 1964; Scovel, 1970 อ้างถึงใน คเชนทร์ ตัญศิริ, 2549) เช่น “งานต้องแล้ว ภายในหกเดือน” เมื่อ “แล้ว” ปรากฏหลังคำกริยานักไวยากรณ์วิเคราะห์ว่าแสดงความหมายเชิงการณั้ลักษณะโดยแสดงว่าเหตุการณ์ที่แสดงโดยคำกริยานั้นเพิ่งเส ร็จล้ัน (Warotamasikkhadit, 1976 อ้างถึงใน Boonyapatipak, 1983) หรือแสดงลักษณะเหตุการณ์ 3 ลักษณะคือแสดง ลักษณะเหตุการณ์ที่เสร็จล้ันสมบูรณ์ (completed situation) แสดงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นและมีสภาพ เปลี่ยนไปจากเดิม (inchoative situation) และแสดงเหตุการณ์ที่จะ เกิดขึ้นในไม่ช้า (imminent situation) (Boonyapatipak, 1983) นอกจากนี้ยังมีผู้กล่าวว่า “แล้ว” เป็นคำแสดงการณั้ลักษณะ ทางไวยากรณ์แบบเสร็จล้ันสมบูรณ์เนื่องจาก “แล้ว” มีปฏิสัมพันธ์กับขอบเขตของเหตุการณ์ใน โครงสร้างเหตุการณ์โดย “แล้ว” อาจจะไม่เลือกเน้นจุดเริ่มต้นหรือจุดล้ันสุดของเหตุการณ์ก็ได้ โดย ถ้า “แล้ว” เลือกเน้นจุดเริ่มต้น จะแสดงว่าเหตุการณ์นั้นเริ่มเกิดขึ้นบางส่วน ถ้าหาก “แล้ว” เลือก เน้นจุดล้ันสุด จะแสดงว่าเหตุการณ์นั้นจบล้ันลง (Kullavanijaya and Bisang, 2004) และยังมีผู้ วิเคราะห์ว่า “แล้ว” แสดงการณั้ลักษณะความสมบูรณ์ของเหตุการณ์ (perfect aspect) ในอดีตที่ สัมพันธ์กับสถานการณ์ในเวลาอ้างอิง (Dahl, 1985; Thepkanjana, 1986 และ Howard, 2000)” (อ้างถึงใน คเชนทร์ ตัญศิริ, 2549)

จากการประมวลคำอธิบายของนักไวยากรณ์หลายท่าน พบว่า “แล้ว” สามารถแสดง ความหมายได้หล ากหลาย คือสามารถแสดงการณั้ลักษณะของเหตุการณ์ที่เสร็จล้ันสมบูรณ์ (perfective) รวมทั้งแสดงการณั้ลักษณะความสมบูรณ์ของเหตุการณ์ (perfect) และแสดง เหตุการณ์ที่มีสภาพเปลี่ยนไปจากเดิมเนื่องจาก “แล้ว” อาจเลือกเน้นจุดต้นของเหตุการณ์หรือจุด ท้ายของเหตุการณ์ที่แสดงโดยคำกริยา

(41) เขาทำการบ้านแล้ว

(42) เขามอม(ลง)แล้ว

(เจ้าของภาษา)

ในตัวอย่างที่ (41) กริยาวลี “ทำการบ้าน” แสดงเหตุการณ์การทำงานของนามวลีประธาน เหตุการณ์นี้เป็นเหตุการณ์พลวัตแบบกินเวลา หรือเป็น เหตุการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดระยะเวลาของเหตุการณ์ เมื่อปรากฏร่วมกับคำแสดงการณ์ลักษณะทางไวยากรณ์ “แล้ว” ประโยคนี้แสดงความหมายเชิงการณ์ลักษณะ ได้สองความหมายคือ ก) เหตุการณ์การทำงานบ้านได้เกิดขึ้นและสิ้นสุดลงในอดีต ซึ่งเป็นการแสดงจุดสนใจของผู้พูดที่เหตุการณ์ทั้งเหตุการณ์ การแสดงความหมายเชิงการณ์ลักษณะ นี้ตรงกับการณ์ลักษณะทางไวยากรณ์แบบสมบูรณ์ และ ข) เหตุการณ์การทำงานบ้านได้เกิดขึ้นในอดีตและดำเนินอยู่ ยังไม่เสร็จสิ้น ณ เวลากล่าวถ้อยหรือเวลาอ้างอิง เห็นได้จากการที่สามารถเติมข้อความแสดงว่าเหตุการณ์ยังไม่เสร็จสิ้นได้เช่น “เขาทำการบ้านแล้ว แต่ยังไม่เสร็จ จ” การอ้างถึงเหตุการณ์ในลักษณะนี้เป็นการแสดงจุดสนใจที่เฉพาะจุดเริ่มต้นของเหตุการณ์ การอ้างถึงเหตุการณ์ในลักษณะนี้ตรงกับประเภททางไวยากรณ์ ความสมบูรณ์ของเหตุการณ์ (perfect หรือ anterior)

ส่วนในตัวอย่างที่ (42) กริยาวลีแสดงการณ์สภาพของนามวลีประธาน “เขา” เมื่อปรากฏร่วมกับคำแสดงการณ์ลักษณะทางไวยากรณ์ “แล้ว” ซึ่งเลือกเน้นขอบเขตเหตุการณ์ ประโยคนี้จึงแสดงความหมายเชิงการณ์ลักษณะว่า เหตุการณ์ทรงสภาพ “ผอม” ของนามวลีประธานนั้นเริ่มต้นซึ่งแสดงการเปลี่ยนแปลงสภาพ (change of state) จากสภาพไม่ผอมเป็นสภาพผอม ผู้พูดสนใจจุดเริ่มต้นเหตุการณ์ซึ่งอาจจะเกิดขึ้นก่อนเวลากล่าวถ้อยหรือเกิดขึ้นพร้อมกับเวลากล่าวถ้อย “แล้ว” ที่ปรากฏที่ใช้เป็นคำไวยากรณ์แสดงการณ์ลักษณะจะยังมีความเชื่อมโยงทางความหมายกับความหมายของคำกริยา คือ แสดงว่าเหตุการณ์บางอย่างสิ้นสุดลงหรือ แสดงว่ามีการเริ่มต้นของเหตุการณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง

ส่วนคำช่วยกริยาแสดงการณ์ลักษณะ “เคย” เป็นคำไวยากรณ์ที่ผ่านกระบวนการกลายเป็นคำไวยากรณ์จากคำหลักคือคำกริยา หมายถึง คำนว้เคย เช่นในตัวอย่าง “เขาเคยกับอาหารไทย” (Boonyapatipark, 1983) เมื่อ “เคย” เป็นคำไวยากรณ์งานวิจัยที่ผ่านมาอธิบายว่าเป็นคำแสดง อดีตกาล (พระยาอุปกิตศิลปสาร, 2480; Panupong, 1975) บางงานอธิบายว่าเป็นคำแสดงการณ์ลักษณะประเภทแสดงประสบการณ์แต่ไม่สามารถปรากฏร่วมกับคำบอกอดีตกาลที่ชี้เฉพาะ เช่น เมื่อวานนี้ (Scovel, 1970) ในขณะที่บางงานอธิบายว่า “เคย” ไม่ใช่คำแสดงอดีตกาล แต่เป็นคำแสดงการณ์ลักษณะประเภทแสดงประสบการณ์ โดย “เคย” สามารถแสดงประสบการณ์ที่ทำซ้ำๆจนกลายเป็นความเคยชิน หรือแสดงประสบการณ์ที่เกิดในอดีตโดยไม่มีผลในปัจจุบันแต่ในบางบริบท “เคย” อาจแสดงประสบการณ์ในปัจจุบัน และอธิบายว่า “เคย” เป็นคำกริยาหมายถึงมีประสบการณ์ เนื่องจาก “เคย” สามารถปรากฏเป็นคำตอบแบบสั้นของคำถามที่ลงท้ายด้วย “ไหม” แต่เมื่อ “เคย” อยู่หน้าคำกริยาจะเป็นคำแสดงลักษณะเหตุการณ์ที่เป็นประสบการณ์ที่

เกิดขึ้น (Sindhavananda, 1970) และบางงานอธิบายว่า “เคย” เป็นคำแสดงประสบการณ์ซึ่งแสดงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างน้อยหนึ่งครั้งหรือแสดงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเพียงครั้งเดียวในอดีตที่ไม่มีผลกับปัจจุบันหรือในบางบริบท “เคย” แสดงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในอดีตและอาจมีผลในปัจจุบัน โดย “เคย” สามารถปรากฏร่วมกับคำกริยาได้ทุกประเภท (Boonyapatipark, 1983)

(43) *เขาเคยทำงานที่นี่*

(เจ้าของภาษา)

ในตัวอย่างที่ (43) กริยาวลี “ทำงานที่นี่” แสดงเหตุการณ์การทำงานของนามวลีประธาน “เขา” เหตุการณ์นี้เป็นเหตุการณ์พลวัตแบบกินเวลา เมื่อปรากฏร่วมกับคำแสดงการณั้ลักษณะทางไวยากรณ์ “เคย” จะแสดงความหมายเชิงการณั้ลักษณะ คือเหตุการณ์การทำงานของ เขา ได้เกิดขึ้นและสิ้นสุดลงมาแล้วอย่างน้อยหนึ่งครั้ง และ ณ เวลากล่าวถ้อย (speech time) หรือเวลาอ้างอิง (reference time) เขาได้ออกจากงานไปแล้ว

ส่วนคำแสดงการณั้ลักษณะ “มัก” มีที่ใช้เป็นคำหลักหรือคำกริยามีความหมายว่า “ชอบ” ซึ่งยังมีการใช้ในภาษาถิ่น เช่น ภาษาอีสาน และภาษาลาว ส่วนในภาษาไทยมาตรฐาน คำว่า “มัก” ในความหมายแสดงเนื้อความนี้ยังมีการใช้ในบริบทเฉพาะที่แสดงการชอบหรือเหตุการณ์ที่ชอบกระทำจนเป็นลักษณะนิสัย เช่น “มักคุ้น” (คำกริยา หมายถึงชอบพอกัน คุ้นเคย) “มักง่าย” (คำกริยา หมายถึง มีนิสัยชอบเอาแต่ความสะดวกเข้าว่า) “มักได้” (คำกริยา หมายถึงเห็นแก่ได้) “มักน้อย” (คำกริยา หมายถึง สั้นโตษ) “มักมาก” (คำกริยา หมายถึงโลภมาก ปรารถนามาก โดยใช้เฉพาะในทางกามคุณ) “มักใหญ่” (คำกริยา หมายถึง อยากเป็นใหญ่เป็นโต ใช้คู่กับ มักใหญ่ใฝ่สูง)

(44) *เขามักน้อย*

(เจ้าของภาษา)

ในตัวอย่างที่ (44) “มักน้อย” หมายถึง ชอบสั้นโต ษ เมื่อ “มัก” ปรากฏในกริยาวลีในลักษณะของคำไวยากรณ์ประเภทคำช่วยกริยาจะแสดงการณั้ลักษณะของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นบ่อยๆ (frequentative aspect)

(45) *เขามักไปดูหนังคนเดียว*

(เจ้าของภาษา)

ในตัวอย่างที่ (45) “มัก” ยังคงแสดงความหมายที่เชื่อมโยงกับความหมายเดิม คือ หมายถึงเหตุการณ์ที่เขาชอบกระทำหรือหมายถึงลักษณะเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นบ่อยๆ เช่น เหตุการณ์การไปดูหนังคนเดียวเกิดขึ้นบ่อยๆหรือการไปดูหนังคนเดียวเป็นลักษณะนิสัยที่เขาชอบทำเป็นประจำ

เมื่อปรากฏร่วมกับ “จะ” คำช่วยกริยาประเภทต้นแบบที่แสดงการณั้ลักษณะสามารถ ปรากฏร่วมกันมากกว่าหนึ่งตำแหน่งดังที่ได้กล่าวแล้วข้างต้น การปรากฏร่วมกันมากกว่าหนึ่งตำแหน่งนี้คือสามารถปรากฏทั้งในตำแหน่งหน้า “จะ” และหลังคำกริยาในโครงสร้าง นามวลี+คำช่วยกริยา+ “จะ”+กริยาวลี+คำช่วยกริยา เช่นในตัวอย่างที่ (46) “เขายังจะทำงานอยู่ที่นี้ปีหน้า” หรือปรากฏร่วมกันในตำแหน่งหลัง “จะ” และหลังคำกริยา ในโครงสร้าง นามวลี+ “จะ” + คำช่วยกริยา+กริยาวลี + คำช่วยกริยา เช่นในตัวอย่างที่ (47) “เขาจะกำลังคิดอะไรอยู่นะตอนนี้” หรือแม้แต่ปรากฏร่วมกันในทุกตำแหน่งในโครงสร้าง นามวลี + คำช่วยกริยา+ “จะ”+ คำช่วยกริยา + กริยาวลี + คำช่วยกริยา เช่นในตัวอย่างที่ (48)

- (46) เขายังจะทำงานอยู่ที่นี้ปีหน้า
 (47) เขาจะกำลังคิดอะไรอยู่นะตอนนี้
 (48) เขาอาจจะกำลังคิดถึงเธออยู่ก็ได้

(เจ้าของภาษา)

- (49) พวกเขาจะยังมีศรัทธาในลัทธิมาร์กซิสต์อยู่

(คลังข้อมูลภาษาฯ)

เมื่อ “จะ” ปรากฏร่วมกับ “กำลัง” ในประโยค “จะ” จะเข้าแสดงความหมายเชิงการณั้ลักษณะเพิ่มเติมให้กับประโยคก่อน จากนั้น “กำลัง” จะแสดงความหมายเชิงการณั้ลักษณะเพิ่มเติมให้กับประโยคอีกที ลำดับก่อนหลังของการเข้าขยายความหมายเพิ่มเติมให้กับประโยคของ “จะ” และ “กำลัง” นั้นเห็นได้จากการเปรียบเทียบความหมาย เชิงการณั้ลักษณะของประโยคที่มี “จะ” ปรากฏกับประโยคที่มี “กำลัง” ปรากฏ และกับประโยคที่มีทั้ง “จะ” และ “กำลัง” ปรากฏร่วมกันดังตัวอย่าง

- (50) ก. เขาจะไปทำงาน
 ข. เขากำลังไปทำงาน
 ค. เขากำลังจะไปทำงาน

(เจ้าของภาษา)

ประโยคตัวอย่างสามประโยคข้างต้นแสดงเหตุการณ์เดียวกันคือเหตุการณ์การไปทำงานของนามวลีประธาน เขา ซึ่งเป็นเหตุการณ์พลวัต แบบกินเวลา เหตุการณ์ดังกล่าวแสดงโดยกริยาวลี “ไปทำงาน” อย่างไรก็ตามประโยคข้างต้นแตกต่างกันที่ความหมายเชิงการณัลักษณะ (aspect) กล่าวคือ ประโยค (ก) แสดงความหมายเชิงการณัลักษณะว่า ณ เวลาอ้างอิง (reference time) หรือเวลาที่กล่าวถ้อย (speech time) เหตุการณ์การไปทำงานของนามวลีประธาน “เขา” นั้นมีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นภายหลัง ในการใช้คำว่า “จะ” ผู้พูดแสดงจุดสนใจ (focus) ที่สภาพก่อน (pre-state) ของเหตุการณ์ที่แสดงโดยกริยาวลี โดย “จะ” แสดงสถานะของเหตุการณ์ว่า ณ เวลาอ้างอิง หรือเวลาที่กล่าวถ้อย นั้น เหตุการณ์ดังกล่าวมีแนวโน้มจะเกิดขึ้น อย่างไรก็ตามผู้พูดไม่ได้ยืนยันสถานะความเป็นจริง (status of reality) ของเหตุการณ์ว่าเหตุการณ์ที่อ้างถึงนั้นจะเกิดขึ้นจริงหรือไม่ ถ้าเหตุการณ์ดังกล่าวจะเกิดขึ้นจริงก็จะต้องขึ้นภายหลังเวลากล่าวถ้อย หรือเวลาอ้างอิง ในขณะที่ประโยค ข) แสดงความหมายเชิงการณัลักษณะว่า ณ เวลาอ้างอิง หรือเวลากล่าวถ้อย เหตุการณ์การไปทำงานของนามวลีประธาน กำลังดำเนินอยู่ ผู้พูดแสดงจุดสนใจที่เฉพาะส่วนกลางเหตุการณ์ซึ่งมีลักษณะพลวัต ไม่ได้สนใจจุดเริ่มต้นและจุดสิ้นสุดเหตุการณ์ จะเห็นได้ว่าประโยคตัวอย่าง (ก) และ (ข) แสดงจุดสนใจของผู้พูดที่แตกต่างกันคือ ผู้พูดใช้ “จะ” เพื่อแสดงจุดสนใจที่สภาพก่อน (pre-state) แต่ผู้พูดใช้ “กำลัง” เพื่อแสดงจุดสนใจที่ส่วนกลางเหตุการณ์ แต่เมื่อ “จะ” และ “กำลัง” ปรากฏร่วมกัน “จะ” เข้าขยายความหมายก่อน “กำลัง” เห็นได้จากความหมายเชิงการณัลักษณะของประโยคตัวอย่าง (ค) คือเหตุการณ์ที่แสดงโดยกริยาวลีนั้นมีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นภายหลังเวลาอ้างอิง หรือเวลากล่าวถ้อย ซึ่งเป็นการแสดงจุดสนใจของผู้พูดที่สภาพก่อน (pre-state) ไม่ใช่ส่วนกลางเหตุการณ์เหมือนตัวอย่าง (ข) อย่างไรก็ตามถึงแม้ว่าความหมายเชิงการณัลักษณะของประโยค (ค) และ (ก) มีความคล้ายคลึงกันคือจุดสนใจของผู้พูดอยู่ที่สภาพก่อน แต่ความหมายเชิงการณัลักษณะของประโยค (ค) แสดงความหมายว่าเหตุการณ์ที่อ้างถึงนั้นมีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นในระยะเวลาที่ใกล้กว่าประโยค (ก) ทั้งนี้เนื่องจากสภาพก่อน (pre-state) ที่ “จะ” แสดงนั้นถูกขยายความหมายเพิ่มเติมโดย “กำลัง” โดยที่ “กำลัง” เพิ่มเติมความหมายลักษณะพลวัตไปที่สภาพก่อน (pre-state) ส่งผลให้สภาพที่อ้างถึงนั้นมีลักษณะมีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนแปลงสภาพได้มากกว่า จึงทำให้ผู้พูดรู้สึกว่าการเหตุการณ์ “เขากำลังจะไปทำงาน” มีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นในเวลาใกล้เคียงกับเวลาที่อ้างถึงมากกว่าเมื่อกล่าววว่า “เขาจะไปทำงาน” ลำดับการเข้าขยายความหมายของ “จะ” และ “กำลัง” สามารถแสดงเป็นแผนภาพได้ดังต่อไปนี้

เขา [กำลัง [จะไปทำงาน]₁]₂

คำปัจจัยการณลักษณะ ณะคำที่สองที่สามารถปรากฏร่วมกับ “จะ” คือ “ยัง” เมื่อปรากฏเดี่ยวๆ “ยัง” แสดงความหมายว่า ณ เวลากล่าวถ้อย หรือเวลาอ้างอิง เหตุการณ์ที่อ้างถึงนั้น คงดำเนินอยู่ในเวลาที่อ้างถึงต่างๆ ที่เหตุการณ์ดังกล่าวน่าจะสิ้นสุดลงไปแล้ว เมื่อปรากฏร่วมกับ “จะ” คำปัจจัยการณลักษณะ ณะ “ยัง” สามารถปรากฏได้สองตำแหน่งคือ ก) ปรากฏหน้า “จะ” ดังตัวอย่าง (51ค.) หรือ ข) ปรากฏหลัง “จะ” ดังตัวอย่าง (51ง.) ลำดับการเข้าขยายความหมายให้กับประโยคของ “จะ” และ “ยัง” ดูได้จากตำแหน่งการปรากฏคือ คำช่วยกริยาที่ปรากฏใกล้กริยาลีมากที่สุด จะเข้าขยายความหมายก่อน ในกรณี ก) “จะ” จะเข้าขยายความหมายก่อนจากนั้น “ยัง” จะเข้ามาขยายความหมายภายหลัง แต่ในกรณี ข) “ยัง” จะเข้าขยายความหมายก่อน และ “จะ” จะเข้าขยายความหมายภายหลัง

- (51) ก. เขาจะทำงานที่นี่
 ข. เขายังทำงานที่นี่
 ค. เขายังจะทำงานที่นี่
 ง. เขาจะยังทำงานที่นี่

(เจ้าของภาษา)

ในตัวอย่าง (51) ประโยค “เขาทำงานที่นี่” แสดงเหตุการณ์การทำงานของนามวลีประธาน เหตุการณ์นี้เป็นเหตุการณ์พลวัต แบบกินเวลา เมื่อปรากฏร่วมกับ “จะ” ดังตัวอย่าง (51 ก.) ความหมายเชิง การณลักษณะที่ประโยคนี้แสดงคือ เหตุการณ์การทำงานของนามวลีประธานมีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นภายหลังเวลากล่าวถ้อย หรือเวลาอ้างอิง เมื่อกริยาลีเดียวกันนี้ปรากฏร่วมกับ “ยัง” ดังตัวอย่าง (51 ข.) ความหมายเชิงการณลักษณะที่ประโยคนี้แสดงคือ ณ เวลากล่าวถ้อย หรือเวลาอ้างอิง เหตุการณ์การทำงานของนามวลีประธานกำลังดำเนินอยู่ นอกจากนี้ยังมีนัยทางความหมายว่า ณ เวลานั้นเหตุการณ์การทำงาน น่าจะสิ้นสุดลงแต่กลับยังดำเนินอยู่ เมื่อ “จะ” และ “ยัง” ปรากฏร่วมกันโดยที่ “ยัง” ปรากฏหน้า “จะ” ดังตัวอย่าง (51 ค.) “จะ” จะเข้าขยายความหมายก่อน เห็นได้จากความหมายเชิงการณลักษณะโดยรวมของประโยคซึ่งคือ เหตุการณ์ที่แสดงโดยกริยาลีนั้นมีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นภายหลังเวลาอ้างอิง หรือเวลากล่าวถ้อย ซึ่งเป็นการแสดงจุดสนใจของผู้พูดที่สภาพก่อน (pre-state) ไม่ใช่ส่วนกลางเหตุการณ์เหมือนตัวอย่าง (ข) อย่างไรก็ตามถึงแม้ว่าความหมายเชิงการณลักษณะของประโยค (ค) และ (ง) มีความคล้ายคลึงกันคือจุดสนใจของผู้พูดอยู่ที่สภาพก่อน แต่ความหมายเชิงการณลักษณะของประโยค (ค) แสดงความหมายว่าเหตุการณ์ที่อ้างถึงนั้นมีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นต่างๆ ที่เหตุการณ์นั้นไม่ควรจะมีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้น จุดสนใจของผู้พูดอยู่ที่สภาพก่อน (pre-state) ของเหตุการณ์ที่อ้างถึงโดยประโยค ซึ่งแสดงโดย “จะ” และนัยทางความหมายว่าแนวโน้มที่เหตุการณ์การทำงานของเขานั้นยังดำเนินอยู่

ทั้งๆ ที่ควรจะสิ้นสุดลง หรือไม่มีแนวโน้มที่จะเกิดอีกต่อไป แสดงโดย “ยัง” ลำดับการเข้าขยายความหมายของ “ยังจะ” สามารถแสดงโดยแผนภาพดังต่อไปนี้

เขา [ยัง [จะ ทำงาน]₁]₂ ที่นี้

ประโยค (ง) แสดงความหมายว่าเหตุการณ์ที่อ้างถึงนั้นมีแนวโน้มที่จะคงดำเนิน อยู่ ภายหลังจากกล่าวถ้อย หรือเวลาอ้างอิง ทั้งๆ ที่เหตุการณ์นั้นควรจะสิ้นสุดลงไปแล้ว จุดสนใจของผู้พูดอยู่ที่ส่วนกลางของเหตุการณ์การทำงานซึ่งแสดงโดย “ยัง” และ “จะ” แสดงความหมายเพิ่มเติมว่าการดำเนินอยู่ของเหตุการณ์การทำงานนั้นมีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้น ซึ่งแตกต่างจาก ประโยค (ค) ที่จุดสนใจของผู้พูดอยู่ที่สภาพก่อนของเหตุ การณ์ที่แสดงโดยกริยาวลี ลำดับการเข้าขยายความหมายของ “จะยัง” สามารถแสดงโดยแผนภาพได้ดังนี้

เขา [จะ [ยัง ทำงาน]₁]₂ ที่นี้

นอกจากนี้ “จะ” ยังสามารถปรากฏร่วมกับ คำบ่งชี้การณั้ลักษณะ “แล้ว” โดย “แล้ว” ปรากฏหลัง กริยาวลีที่ตามหลัง “จะ” ดังในตัวอย่างที่ (55) “เขาจะไปทำงานแล้ว ” สำหรับ “แล้ว” นั้นนักภาษาวិเคราะห์ว่า “หากปรากฏหลังคำกริยาจะแสดงความหมายเชิงการณั้ ลักษณะซึ่งแสดงว่าเหตุการณ์ที่แสดงโดยคำกริยานั้นเพ็งเสร็จสิ้น (Warotamasikkhadit, 1976 อ้างถึงใน Boonyapatipak, 1983) หรือแสดงลักษณะเหตุการณ์ 3 ลักษณะคือแสดงลักษณะ เหตุการณ์ที่เสร็จสิ้นสมบูรณ์ (completed situation) แสดงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นและมีสภาพ เปลี่ยนไปจากเดิม (inchoative situation) และแสดงเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นในไม่ช้า (imminent situation) (Boonyapatipak, 1983) นอกจากนี้ยังมีผู้กล่าวว่า “แล้ว” เป็นคำแสดงการณั้ ลักษณะทางไวยากรณ์แบบเสร็จสิ้นสมบูรณ์เนื่องจาก “แล้ว” มีปฏิสัมพันธ์กับขอบเขตของ เหตุการณ์ในโครงสร้างเหตุการณ์โดย “แล้ว” อาจจะทำเลือกเน้นจุดเริ่มต้นหรือจุดสิ้นสุดของ เหตุการณ์ก็ได้ โดยถ้า “แล้ว” เลือกเน้น จุดเริ่มต้น จะแสดงว่าเหตุการณ์นั้นเริ่มเกิดขึ้น บางส่วน ถ้าหาก “แล้ว” เลือกเน้นจุดสิ้นสุด จะแสดงว่าเหตุการณ์นั้นจบสิ้นลง (Kullavanijaya and Bisang, 2004) และยังมีผู้วิเคราะห์ว่า “แล้ว” แสดงการณั้ลักษณะความสมบูรณ์ของ เหตุการณ์ (perfect aspect) (Howard, 2000) ในอดีตที่สัมพันธ์กับสถานการณ์ในเวลาอ้างอิง (Dahl, 1985; Thepkanjana, 1986)” (อ้างถึงใน คเชนทร์ ตัญศิริ, 2549)

เมื่อ “จะ” ปรากฏร่วมกับ “แล้ว” ในประโยค “จะ” จะเข้าแสดงความหมายเชิงการณั้ ลักษณะเพิ่มเติมให้กับประโยคก่อน จากนั้น “แล้ว” จะแสดงความหมายเชิงการณั้ลักษณะเพิ่มเติม ให้กับประโยคอีกที ลำดับก่อนหลังของการเข้าขยายความหมายเพิ่มเติมให้กับประโยคของ “จะ” และ “แล้ว” นั้นเห็นได้จากการเปรียบเทียบความหมายเชิงการณั้ลักษณะของประโยคที่มี “จะ”

ปรากฏกับประโยคที่มี “แล้ว” ปรากฏ และกับประโยคที่มีทั้ง “จะ” และ “แล้ว” ปรากฏร่วมกันดังตัวอย่าง

- (52) ก. เขาจะไปทำงาน
 ข. เขาไปทำงานแล้ว
 ค. เขาจะไปทำงานแล้ว

(เจ้าของภาษา)

ประโยคตัวอย่างสามประโยคข้างต้นอ้างถึงเหตุการณ์เดียวกันคือ เหตุการณ์การไปทำงานของนามวลีประธาน “เขา” ซึ่งเป็นเหตุการณ์พลวัต แบบกินเวลา เหตุการณ์ดังกล่าวแสดงโดยกริยาวลี “ไปทำงาน” อย่างไรก็ตามประโยค ข้างต้นแตกต่างกันที่ความหมายเชิงการณลักษณะ (aspect) กล่าวคือ ประโยค ก) แสดงความหมายเชิงการณลักษณะว่า ณ เวลาอ้างอิง (reference time) หรือเวลาที่กล่าวถ้อย (speech act time) เหตุการณ์การไปทำงานของนามวลีประธาน “เขา” นั้นมีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้น ในการใช้คำว่า “จะ” ผู้พูดแสดงจุดสนใจ (focus) ที่สภาพก่อน (pre-state) ของเหตุการณ์ที่แสดงโดยกริยาวลี อย่างไรก็ตามผู้พูดไม่ได้ยืนยันสถานะความเป็นจริง (status of reality) ของเหตุการณ์ว่าเหตุการณ์ที่อ้างถึงนั้นจะเกิดขึ้นจริงหรือไม่ ถ้าเหตุการณ์ดังกล่าวจะเกิดขึ้นจริงก็ต้องขึ้น ภายหลังเวลากว่าถ้อย หรือเวลาอ้างอิง ในขณะที่ประโยค ข) แสดงความหมายเชิงการณลักษณะว่า ณ เวลาอ้างอิง หรือเวลากว่าถ้อย เหตุการณ์การไปทำงานของนามวลีประธานเกิดขึ้นแล้ว ผู้พูดแสดงจุดสนใจที่เฉพาะจุดสิ้นสุดหรืออาจหมายถึงจุดเริ่มเหตุการณ์ซึ่งมีลักษณะพลวัต ในกรณีที่หมายถึงการเปลี่ยนแปลงจากการไม่ไปทำงานไปเป็นการไปทำงาน จะเห็นได้ว่าประโยคตัวอย่าง ก) และ ข) แสดงจุดสนใจของผู้พูดที่แตกต่างกันคือ ผู้พูดใช้ “จะ” เพื่อแสดงจุดสนใจที่สภาพก่อน (pre-state) แต่ผู้พูดใช้ “แล้ว” เพื่อแสดงจุดสนใจที่จุดสิ้นสุดหรืออาจหมายถึงจุดเริ่มเหตุการณ์ แต่เมื่อ “จะ” และ “แล้ว” ปรากฏร่วมกัน “จะ” เข้าขยายความหมายก่อน “แล้ว” เห็นได้จากความหมายเชิงการณลักษณะของประโยคตัวอย่าง ค) คือเหตุการณ์ที่แสดงโดยกริยาวลีนั้นมีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นภายหลังเวลาอ้างอิง หรือเวลากว่าถ้อย ซึ่งเป็นการแสดงจุดสนใจของผู้พูดที่สภาพก่อน (pre-state) อย่างไรก็ตามถึงแม้ว่าความหมายเชิงการณลักษณะของประโยค ค) และ ก) มีความคล้ายคลึงกันคือจุดสนใจของผู้พูดอยู่ที่สภาพก่อน แต่ความหมายเชิงการณลักษณะของประโยค ค) แสดงความหมายว่าเหตุการณ์ที่อ้างถึงนั้นมีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นใน ระยะเวลาที่ใกล้กว่าประโยค ก) ทั้งนี้เนื่องจากสภาพก่อน (pre-state) ที่ “จะ” แสดงนั้นถูกขยายความหมายเพิ่มเติมโดย “แล้ว” โดยที่ “แล้ว” เพิ่มเติมความหมายลักษณะการเริ่มไปที่สภาพก่อน (pre-state) ส่งผลให้สภาพที่อ้างถึงนั้นมีลักษณะมีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นใน

เวลาที่ใกล้เคียงกับเวลาที่อ้างถึงมากกว่าเมื่อกล่าวว่า “เขาจะกินข้าวแล้ว” ดังแสดงโดยแผนภาพต่อไป

เขา [[จะ กินข้าว]₁ แล้ว]₂

นอกจากนี้ จะ ยังสามารถปรากฏร่วมกับ “กำลัง” “อยู่” และ “แล้ว” ดังในตัวอย่าง “เขากำลังจะกินข้าวอยู่แล้ว”

เมื่อ “จะ” ปรากฏหลัง “กำลัง” และหน้า “อยู่” และ “แล้ว” ในประโยค “จะ” จะเข้าแสดงความหมายเชิงการณลักษณะเพิ่มเติมให้กับประโยคก่อน จากนั้น “กำลัง” จะแสดงความหมายเชิงการณลักษณะเพิ่มเติมให้กับประโยคอีกที ลำดับก่อนหลังของการเข้าขยายความหมายเพิ่มเติมให้กับประโยคของ “จะ” “กำลัง” “อยู่” และ “แล้ว” นั้นเห็นได้จากการเปรียบเทียบความหมายเชิงการณลักษณะของประโยคที่มี “จะ” ปรากฏกับประโยคที่มี “กำลัง” “อยู่” และ “แล้ว” ปรากฏ ดังที่ได้อธิบายแล้วก่อนหน้านี้ ในที่นี้จะอธิบายประโยคที่มีทั้ง “จะ” “กำลัง” “อยู่” และ “แล้ว” ปรากฏร่วมกันดังตัวอย่าง

(53) เขากำลังจะไปทำงานแล้ว

(54) เขากำลังจะไปทำงานอยู่แล้ว

(เจ้าของภาษา)

สำหรับประโยคตัวอย่าง ที่ (53) และ (54) แสดงเหตุการณ์เดียวกันคือเหตุการณ์การไปทำงานของนามวลีประธาน “เขา” ซึ่งเป็นเหตุการณ์พลวัต แบบกินเวลา เหตุการณ์ดังกล่าวแสดงโดยกริยาวลี “ไปทำงาน” อย่างไรก็ตามประโยคข้างต้นแตกต่างกันที่ความหมายเชิงการณลักษณะ (aspect) กล่าวคือ ประโยค (53) แสดงความหมายเชิงการณลักษณะว่า ณ เวลาอ้างอิง (reference time) หรือเวลาที่กล่าวถ้อย (speech time) เหตุการณ์การไปทำงานของนามวลีประธาน มีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้น อย่างไรก็ตามผู้พูดไม่ได้ยืนยันสถานะความเป็นจริง (status of reality) ของเหตุการณ์ว่าเหตุการณ์ที่อ้างถึงนั้นจะเกิดขึ้นจริงหรือไม่ ถ้าเหตุการณ์ดังกล่าวจะเกิดขึ้นจริงก็ต้องขึ้นภายหลังเวลากล่าวถ้อย หรือเวลาอ้างอิง เมื่อ “จะ” และ “กำลัง” ปรากฏร่วมกัน “จะ” เข้าขยายความหมายก่อน “กำลัง” เห็นได้จากความหมายเชิงการณลักษณะคือ เหตุการณ์ที่แสดงโดยกริยาวลีนั้นมีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นภายหลังเวลาอ้างอิง หรือเวลากล่าวถ้อย ซึ่งเป็นการแสดงจุดสนใจของผู้พูดที่สภาพก่อน (pre-state) แต่ความหมายเชิงการณลักษณะของประโยคนี้ แสดงความหมายว่าเหตุการณ์ที่อ้างถึงนั้นมีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นในระยะเวลาที่ใกล้ ทั้งนี้เนื่องจากสภาพก่อน (pre-state) ที่ “จะ” แสดงนั้นถูกขยายความหมายเพิ่มเติมโดย “กำลัง” โดยที่ “กำลัง” เพิ่มความหมายลักษณะพลวัตไปที่สภาพก่อน (pre-state) ส่งผลให้สภาพที่อ้างถึงนั้น

มีลักษณะมีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนแปลงสภาพได้มากกว่า จึงทำให้ผู้พูดรู้สึกว่าการณ์ “เขากำลังจะไปทำงาน” จะเกิดขึ้นในเวลาใกล้เคียงกับเวลาที่อ้างถึงมากกว่าเมื่อกล่าว “เขาจะไปทำงาน” จากนั้นเหตุการณ์ดังกล่าวถูกขยายความหมายเพิ่มเติมโดย “แล้ว” ผู้พูดใช้ “แล้ว” เพื่อแสดงจุดสนใจที่จุดสิ้นสุดหรืออาจหมายถึงจุดเริ่มเหตุการณ์ “แล้ว” เพิ่มเติมความหมายลักษณะการเริ่มไปที่สภาพก่อน (pre-state) ส่งผลให้สภาพที่อ้างถึงนั้นมีลักษณะมีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นในเวลาใกล้เคียงกับเวลาที่อ้างถึงมากกว่าเมื่อกล่าว “เขากำลังจะไปทำงาน” ดังแสดงโดยแผนภาพต่อไปนี้

เขา [[กำลัง [จะ ไปทำงาน]₁]₂ แล้ว]₃

ส่วนประโยคตัวอย่างที่ (54) ก็แสดงความหมายเชิงการณ์ลักษณะว่า ณ เวลาอ้างอิง (reference time) หรือเวลาที่กล่าวถ้อย (speech time) เมื่อ “จะ” และ “กำลัง” ปรากฏร่วมกัน “จะ” เข้าขยายความหมายก่อน “กำลัง” เห็นได้จากความหมายเชิงการณ์ลักษณะคือเหตุการณ์ที่แสดงโดยกริยาลักษณะมีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นภายหลังเวลาอ้างอิง หรือเวลากล่าวถ้อย ซึ่งเป็นการแสดงจุดสนใจของผู้พูดที่สภาพก่อน (pre-state) แต่ความหมายเชิงการณ์ลักษณะของประโยคนี้แสดงความหมายว่าเหตุการณ์ที่อ้างถึงนั้นมี แนวโน้มที่จะเกิดขึ้นในระยะเวลาที่ใกล้ ทั้งนี้เนื่องจากสภาพก่อน (pre-state) ที่ “จะ” แสดงนั้นถูกขยายความหมายเพิ่มเติมโดย “กำลัง” โดยที่ “กำลัง” เพิ่มเติมความหมายลักษณะพลวัตไปที่สภาพก่อน (pre-state) ส่งผลให้สภาพที่อ้างถึงนั้นมีลักษณะมีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนแปลงสภาพได้มากกว่า จึงทำให้ผู้พูดรู้สึกว่าการณ์ “เขากำลังจะไปทำงาน” จะเกิดขึ้นในเวลาใกล้เคียงกับเวลาที่อ้างถึงมากกว่าเมื่อกล่าว “เขาจะไปทำงาน” และเหตุการณ์ดังกล่าวถูกขยายความหมายเพิ่มเติมโดย “อยู่” ซึ่งแสดงการดำเนินต่อเนื่องของเหตุการณ์ และเข้าขยายความหมายเพิ่มเติม ผู้พูดใช้ “แล้ว” เพื่อแสดงจุดสนใจที่จุดสิ้นสุดหรืออาจหมายถึงจุดเริ่มเหตุการณ์ “แล้ว” เพิ่มเติมความหมายลักษณะการเริ่มไปที่สภาพก่อน (pre-state) ส่งผลให้สภาพที่อ้างถึงนั้นมีลักษณะมีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นในเวลาใกล้เคียงกับเวลาที่อ้างถึงมากกว่าเมื่อกล่าว “เขากำลังจะไปทำงานแล้ว” ดังแสดงโดยแผนภาพต่อไปนี้

เขา [[กำลัง [จะ ไปทำงาน]₁]₂ อยู่]₃ แล้ว]₄

คำช่วยกริยาแสดงการณ์ลักษณะ “เคย” สามารถปรากฏร่วมกับ “จะ” ในสองตำแหน่งคือ ก) ปรากฏหน้า “จะ” เช่นในตัวอย่าง “เขาเคยจะไปเมืองนอก” หรือ ข) ปรากฏหลัง “จะ” เช่นในตัวอย่าง “เขาจะเคยไปเมืองนอกหรือเปล่านั้นไม่รู้” เมื่อ “จะ” ปรากฏในตำแหน่งหลัง “เคย” “จะ”

เข้าขยายความหมายก่อน “เคย” เห็นได้จากความหมายเชิงการณลักษณะของประโยคตัวอย่าง คือเหตุการณ์ที่แสดงโดยกริยาวลีนั้นมีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้น ณ เวลาใดเวลาหนึ่งก่อนเวลากว่า ถ้อย และเหตุการณ์ที่แสดงโดย “จะไปเมืองนอก” นั้นถูกขยายความหมายเพิ่มเติมโดย “เคย” โดยที่ “เคย” เพิ่มเติมความหมายลักษณะประสพการณ์ไปที่เหตุการณ์ที่แสดงโดย “จะไปเมืองนอก” ประโยคนี้จึงแสดงความหมายว่าประสพการณ์การไปเมืองนอกมีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นกับ นามวลี ประธาน “เขา” อย่างน้อยหนึ่งครั้งก่อนเวลากว่าถ้อย หรือเวลาอ้างอิง ลำดับการเข้าขยายความหมายของ “เคยจะ” สามารถแสดงเป็นแผนภาพดังต่อไปนี้

เขา[เคย[จะไปเมืองนอก]₁]₂

ในแง่การใช้ ผู้พูดมักจะใช้ “เคยจะ+กริยาวลี” เพื่อแสดงความหมายว่าเหตุการณ์ที่แสดงโดยกริยาวลีนั้น เคยมีแนวโน้มจะเกิดขึ้นอย่างน้อยหนึ่งครั้งในอดีต อย่างไรก็ตามเหตุการณ์ดังกล่าวก็ไม่ได้เกิดขึ้นจริง ดังนั้นการปรากฏร่วมของ “เคย” และ “จะ” จึงมักจะต้องมีถ้อยความแสดงว่าเหตุการณ์ดังกล่าวไม่ได้เกิดขึ้นอยู่เสมอเช่น “ผมเคยจะไปเที่ยวที่ภูเก็ต แต่ไม่ได้ไป ” หรือ “เขาเคยจะได้เป็นครู แต่สุดท้ายก็ไม่ได้เป็น”

ถ้า “จะ” ปรากฏในตำแหน่งหน้า “เคย” ดังในตัวอย่าง “เขาจะเคยไปเมืองนอกหรือเปล่าก็ไม่รู้” “เคย” เข้าขยายความหมายก่อน “จะ” เห็นได้จากความหมายเชิงการณลักษณะของประโยคตัวอย่างคือเหตุการณ์ที่แสดงโดยกริยาวลีนั้นเป็นประสพการณ์ของนามวลีประธาน “เขา” ณ เวลาใดเวลาหนึ่งก่อนเวลากว่า ถ้อย และประสพการณ์นั้นถูกขยายความหมายเพิ่มเติมโดย “จะ” โดยที่ “จะ” เพิ่มเติมความหมายแสดงความไม่แน่ใจว่าลักษณะประสพการณ์การไปเมืองนอกของนามวลีประธานเกิดขึ้นหรือเปล่าก่อนเวลากว่าถ้อย ผู้พูดไม่แน่ใจว่าเหตุการณ์การไปเมืองนอกของนามวลีประธาน “เขา” จะเคยเกิดขึ้นก่อนเวลากว่าถ้อยหรือไม่

ส่วน “มัก” ซึ่งเป็นคำแสดงลักษณะเหตุการณ์ที่นามวลีประธานของคำกริยาชอบกระทำหรือหมายถึงลักษณะเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นบ่อยๆ เช่นในตัวอย่าง “เขามักไปดูหนังคนเดียว ” หมายถึงเหตุการณ์การไปดูหนังคนเดียวเกิดขึ้นบ่อยๆหรือการไปดูหนังคนเดียวเป็นลักษณะนิสัยที่เขาชอบทำเป็นประจำ เมื่อ “จะ” ปรากฏร่วมกับ “มัก” เช่นในตัวอย่าง “เขามักจะไปดูหนังคนเดียว” แสดงว่าเหตุการณ์การไปดูหนังคนเดียว นั้นเป็นลักษณะนิสัยที่ นามวลีประธาน “เขา” ทำบ่อยๆ แต่อย่างไรก็ตามผู้พูดไม่ได้อ้างถึงเหตุการณ์การดูหนังคนเดียวนั้นว่าเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง ณ เวลากว่าถ้อย หรือเวลาอ้างอิง

จากการวิเคราะห์คุณสมบัติทางความหมายของ “จะ” เมื่อปรากฏร่วมกับคำแสดงการณั้ ลักษณะคำอื่นๆ พบว่า “จะ” แสดงความ หมายว่า เหตุการณ์ที่อ้างถึงนั้นมีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้น ภายหลังจากเวลากล่าวถ้อย หรือเวลาอ้างอิง อย่างไรก็ตามผู้พูดไม่ได้ยืนยันสถานะความเป็นจริง (status of reality) ของเหตุการณ์ว่าเหตุการณ์ที่อ้างถึงนั้นจะเกิดขึ้นจริงหรือไม่ ถ้าเหตุการณ์ ดังกล่าวจะเกิดขึ้นจริงก็ต้องขึ้นภายหลังเวลากล่าวถ้อย หรือเวลาอ้างอิง

ในกรณีที่คำช่วยกริยาแสดงการณั้ลักษณะปรากฏร่วมกันตั้งแต่สองคำขึ้นไปนั้น ลำดับการ เข้าขยายความหมายของคำช่วยกริยาสามารถสรุปเป็นแผนภาพได้ดังนี้

$$[[[\text{คำช่วยกริยา} + [\text{คำช่วยกริยา} + \text{คำกริยา}]_1]_2 + \text{คำช่วยกริยา}]_3 + \text{คำช่วยกริยา}]_4$$

แผนภาพนี้แสดงว่าคำช่วยกริยาที่ปรากฏหน้าคำกริยาจะเข้าขยายความหมายก่อนคำช่วย กริยาที่ปรากฏหลัง คำกริยา และคำช่วยกริยาที่ปรากฏใกล้กับคำกริยามากที่สุดจะเข้าขยาย ความหมายก่อนคำช่วยกริยาที่ปรากฏไกลออกไป ลำดับการเข้าขยายความหมายของคำช่วยกริยา แสดงโดยการใช้เครื่องหมาย [] และกำกับด้วยเลขลำดับ (1, 2, 3, และ 4)

3.2.1.2. หน่วยสร้างที่ “จะ” ปรากฏร่วมกับคำช่วยกริยาต้นแบบแสดงทัศนภาวะ

หน่วยสร้างที่ “จะ” ปรากฏร่วมกับคำช่วยกริยาต้นแบบแสดงทัศนภาวะมีรูปแบบการ ปรากฏเป็นแผนภูมิภาพหน่วยสร้างดังต่อไปนี้

นามวลี + คำช่วยกริยาประเภทต้นแบบที่แสดงทัศนภาวะ + จะ + กริยาวลีซึ่งเป็น คำกริยาที่อาจมีนามวลีทำหน้าที่เป็นกรรมตามหลังก็ได้

- (55) *ตัวนำจะชายถูกกว่านี้*
 (56) *เขาคงจะเหลืออดจริงๆ จึงพูดเช่นนั้น*
 (57) *ทุกอย่างนำจะจบลงด้วยดี*
 (58) *ข้อมูลเล็กๆน้อยๆที่ไม่สลักสำคัญอะไรเลยอาจจะเป็นกุญแจสำคัญที่จะเปิดโปงท่อสายใย ขององค์การค้ายาเสพติด*
 (59) *คอบอกว่าคงจะมาดูหนังที่ฉายในงานทุกปี*

- (60) ผมว่าข่าวปีใหม่นี้ไม่ค่อยมี เทียบกับปีที่แล้วแม้เป็นปีแรกที่เพิ่งจะเริ่มจัดงาน
- (61) รัฐบาลควรจะพิจารณาประเด็นดังกล่าวอย่างรอบคอบ
- (62) คนหัวแข็งไม่ค่อยจะลงรอยกับเพื่อนร่วมงาน
- (63) พลอยจะต้องทำให้ประไพมีความสุข

(คลังข้อมูลภาษาฯ)

คำช่วยกริยาประเภทต้นแบบแสดงทัศนภาวะ ที่รวบรวมได้จากข้อมูลนั้นจำแนกได้เป็นสองประเภท ได้แก่ (1) คำช่วยกริยาแสดงทัศนภาวะประเภทแสดง ความเห็นของผู้พูด (epistemic modality) และ (2) คำช่วยกริยาแสดงทัศนภาวะประเภทแสดงความเป็นหรือการบังคับจากปัจจัยภายนอก (deontic modality)

คำช่วยกริยาแสดงทัศนภาวะประเภทแสดงความเห็นของผู้พูด (epistemic modality) หมายถึงคำช่วยกริยาที่มีคุณสมบัติ แสดงการประเมินโอกาสของความเป็นไปได้ที่เหตุการณ์อย่างหนึ่งอย่างใดจะเกิดขึ้นโดยผู้พูดเป็นคนประเมิน (Palmer, 1986) และในการประเมินความเป็นไปได้ของการเกิดเหตุการณ์นั้นผู้พูดยังแสดงระดับความเป็นไปได้มากน้อยต่างกัน เช่น แสดงความเป็นไปได้ของการเกิดเหตุการณ์ หรือแสดงความน่าจะเป็นของการเกิดเหตุการณ์ หรือประเมินการเกิดของเหตุการณ์จากการอนุมาน เป็นต้น คำช่วยกริยาประเภทต้นแบบที่แสดงทัศนภาวะที่พบในข้อมูล ได้แก่ “คง” “อาจ” “ย่อม” และ “ต้อง”

- (64) เขาคงจะอยู่บ้าน
- (65) เขาอาจจะไปต่างประเทศ

(เจ้าของภาษา)

- (66) คนแก่ย่อมจะมีโอกาสแพ้ยามากกว่าคนหนุ่มสาว

(คลังข้อมูลภาษาฯ)

คำว่า “คง” “อาจ” และ “ย่อม” เป็นคำช่วยกริยาแสดงทัศนภาวะประเภทแสดงความเห็นของผู้พูด (epistemic modality) ว่าเหตุการณ์อย่างใดอย่างหนึ่งที่แสดงโดยคำกริยานั้นมีความเป็นไปได้เพียงไรที่จะเกิดขึ้น (นววรรณ พันธุเมธา, 2527) หรือเสนอเหตุการณ์ในลักษณะว่าเป็นการคาดคะเนของผู้พูดหรือเป็นการอนุมานด้วยวิธีนัย (Palmer, 1986) โดยทั่วไปแล้วคำช่วยกริยาแสดงทัศนภาวะประเภทแสดงความเห็นของผู้พูดจะแสดงระดับการประเมินความเป็นได้ของเหตุการณ์แตกต่างกัน โดย “อาจ” แสดงระดับความเป็นไปได้ของเหตุการณ์ต่ำที่สุดในขณะที่คำว่า “ย่อม” เป็นคำช่วยกริยาที่แสดงระดับของความเป็นไปได้ของเหตุการณ์มากที่สุด

จากตัวอย่างที่ (64) คำว่า “คง” เป็นคำช่วยกริยาประเภทต้นแบบที่แสดงการคาดคะเนว่า เหตุการณ์การอยู่บ้านของประธาน “เขา” มีความเป็นไปได้ที่จะเกิดขึ้น เช่นเดียวกับในตัวอย่างที่ (65) คำว่า “อาจ” แสดงการคาดคะเนว่าเหตุการณ์การไปต่างประเทศของประธาน “เขา” เป็นสิ่งที่ อาจเกิดขึ้นได้เช่นเดียวกัน อย่างไรก็ตามคำว่า “คง” และ “อาจ” แสดงระดับความเป็นไปได้ของ เหตุการณ์ที่ต่างกัน การที่ผู้พูดใช้ “อาจ” แสดงถึงการคาดคะเนในลักษณะที่เป็นกลางที่ได้จาก การประเมินสถานการณ์แวดล้อมต่างๆ ไป ในขณะที่การใช้ “คง” แสดงการคาดคะเนในลักษณะที่ ผู้พูดมีความโน้มเอียงไปในทางที่ตนจะเบนพื้นฐานของข้อมูลหรือหลักฐานที่ชัดเจนมากกว่า สังเกตจากตัวอย่างการปรากฏในเหตุการณ์ที่เป็นเหตุเป็นผลสอดคล้องกันดังต่อไปนี้

- (67) ก. รถชนกันขนาดนี้ คงมีคนตายไม่น้อย
 ข. ? รถชนกันขนาดนี้ อาจมีคนตายไม่น้อย
 ค. ฟ้ามืดครึ้มมาเลย ฝนคงตกแน่วันนี้
 ง. * ฟ้ามืดครึ้มมาเลย ฝนอาจตกแน่วันนี้

(เจ้าของภาษา)

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นว่าทั้งเหตุการณ์ “รถชน” และเหตุการณ์ “ฟ้ามืดครึ้ม” เป็น เหตุการณ์ที่ชี้ให้เห็นว่าผลลัพธ์ที่น่าจะเกิดขึ้นตามมาควรเป็นเหตุการณ์ “คนตาย” และเหตุการณ์ “ฝนตก” ตามลำดับ เนื่องจากคำว่า “อาจ” เป็นคำช่วยกริยาแสดงทัศนภาวะประเภทแสดง ความเห็นที่แสดงระดับของความเป็นไปได้ที่จะเกิดขึ้นของเหตุการณ์น้อยกว่าคำว่า “คง” ดังนั้น เหตุการณ์ที่มีลำดับเหตุการณ์สอดคล้องกันอย่างไร ในประโยคที่ (67) จึงฟังดูแปลกเมื่อนำคำว่า “อาจ” ไปใช้แสดงการคาดการณ์ในตัวอย่างที่ (67 ข.) และ (67 ง.) เนื่องจาก “อาจ” เป็นการ คาดการณ์เหตุการณ์ที่อยู่บนพื้นฐานของข้อมูลหรือหลักฐานที่ไม่ชัดเจนมากเท่ากับเหตุการณ์ที่ แสดงโดยคำว่า “คง” อีกประการหนึ่งจะสังเกตเห็นได้ว่าเมื่อคำว่า “อาจ” ต้องปรากฏร่วมกับคำว่า “แน่” ในตัวอย่างที่ (67 ง.) ยิ่งเป็นประโยคที่ผิดไวยากรณ์อย่างเห็นได้ชัดเนื่องจาก “อาจ” และ “แน่” เป็นการปรากฏร่วมที่ไม่สอดคล้องกันทางความหมาย (semantically incompatible) อย่าง สิ้นเชิง

ในขณะที่ “ยอม” แสดงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นโดยประเมินจากข้อเท็จจริงบางอย่างที่เป็นที่ ยอมรับกันโดยทั่วไปทำให้ผู้พูดมีความเห็นว่าเหตุการณ์นั้นน่าจะเกิดขึ้นจริง เช่น ในตัวอย่างที่ (66) คำว่า “ยอม” แสดงการคาดคะเนเหตุการณ์ตามข้อเท็จจริงที่เป็นที่ยอมรับกันว่าอายุมี ความสัมพันธ์กับการแพ้ยา หรือในอีกตัวอย่าง เช่น

- (68) ทำดียอมได้ดี

(คลังข้อมูลภาษาฯ)

ในตัวอย่างที่ (68) “ยอม” แสดงความเห็นของผู้พูดว่าเหตุการณ์ที่แสดงโดยคำกริยา “ได้ดี” อาจเกิดขึ้นโดยผู้พูดประเมินจากข้อเท็จจริงบางอย่างที่เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปในลักษณะของสังขรณ์ ทำให้ผู้พูดประเมินเหตุการณ์เช่นนั้น จากพื้นฐานของการประเมินเหตุการณ์ที่แตกต่างกันจะเห็นว่า “ยอม” ทำหน้าที่เป็นคำช่วยกริยาแสดงทัศนภาวะประเภทแสดงความเห็นที่แสดงระดับความเป็นไปได้ของเหตุการณ์มากที่สุดเนื่องจาก “ยอม” เป็นการประเมินบนพื้นฐานของสิ่งที่เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไป ในขณะที่ “อาจ” และ “คง” เป็นการประเมินเหตุการณ์บนพื้นฐานของหลักฐานหรือสภาพการณ์ที่ผู้พูดสังเกตได้เท่านั้น โดย “อาจ” เป็นการคาดการณ์จากข้อมูลที่ไม่ชัดเจนมากเท่ากับการคาดการณ์ที่แสดงโดยคำว่า “คง”

ส่วนคำช่วยกริยาแสดงทัศนภาวะประเภทแสดงความจำเป็นหรือการบังคับหมายถึงคำช่วยกริยาที่มีคุณสมบัติแสดงความจำเป็นหรือการบังคับให้เกิดการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งขึ้น โดยสามารถแบ่งได้เป็นสามประเภทคือ (1) ความจำเป็นที่ควรกระทำ (weak obligation) ซึ่งแสดงโดยคำช่วยกริยา “ควร” และ “น่า” (2) ความจำเป็นเชิงหน้าที่ (strong obligation) ซึ่งแสดงโดยคำช่วยกริยา “ต้อง” และ (3) ความสามารถ (ability) ซึ่งแสดงโดยคำช่วยกริยา “สามารถ” (Lyons, 1977: 823 อ้างถึงในสุดา รังกุพันธ์, 2547)

(69) คนที่เป็นไข้**ควร**หยุดงาน

(70) นักศึกษา**ต้อง**ลงทะเบียนก่อนเข้าฟังการบรรยาย

(71) การตรวจสอบอายุนักฟุตบอลด้วยเครื่องเอ็กซ์เรย์อาจไม่ **สามารถ**ตรวจสอบอายุได้อย่างแม่นยำ

(สุดา รังกุพันธ์, 2547)

ในตัวอย่างที่ (69) “ควร” แสดงทัศนภาวะที่แสดงความจำเป็นที่ควรกระทำโดยมีปัจจัยจากภายนอกบางอย่างก่อให้เกิดการกระทำการหยุดงาน เช่น คนที่เป็นไข้ควรรีบไปหาหมอ เพราะไข้ อาจทำให้เกิดการเจ็บป่วยที่ร้ายแรงขึ้นตามมาได้ คนที่เป็นไข้จึงไม่ควรแพร่เชื้อให้คนอื่น “ควร” ในตัวอย่างนี้แสดงการที่ผู้พูดแนะนำคนที่เป็นไข้ให้กระทำตามคือ หยุดงาน ส่วนในตัวอย่างที่ (70) “ต้อง” แสดงทัศนภาวะที่แสดงความจำเป็นในเชิงหน้าที่เพื่อแสดงการบังคับโดยมีกฎระเบียบเป็นสิ่งบังคับให้นักศึกษาทุกคนปฏิบัติตามซึ่งในที่นี้คือการลงทะเบียน ดังนั้น “ต้อง” จึงแสดงระดับความจำเป็นสูงกว่า “ควร” เนื่องจากแสดงความจำเป็นของเหตุการณ์เชิงหน้าที่ที่จำเป็นต้องปฏิบัติอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ สำหรับตัวอย่างที่ (71) “สามารถ” แสดงทัศนภาวะที่แสดงความสามารถซึ่ง

ในที่นี้หมายถึงความสามารถที่เป็นคุณสมบัติเฉพาะตัวของเครื่องอิเล็กทรอนิกส์เรย์ในการตรวจสอบอายุ นักฟุตบอล

อย่างไรก็ตามแม้งานวิจัยส่วนใหญ่จะแบ่งประเภทระหว่างคำช่วยกริยาแสดงทัศนภาวะ ประเภทแสดงความเห็น กับประเภทที่แสดงความจำเป็นหรือการบังคับไว้อย่างชัดเจน แต่ในบางกรณีก็ไม่สามารถระบุได้อย่างแน่ชัดว่าคำช่วยกริยาคำนี้เป็นคำช่วยกริยาแสดงทัศนภาวะประเภทใดดังตัวอย่างต่อไปนี้

(72) เขา**ต้อง**ตกใจถ้ารู้ว่านี่

(73) นักศึกษา**ต้อง**ลงทะเบียนก่อนเข้าฟังการบรรยาย

(เจ้าของภาษา)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า แม้ว่า “ต้อง” โดยทั่วไปจะจัดเป็นคำช่วยกริยาแสดงทัศนภาวะ ประเภทแสดงความจำเป็นหรือการบังคับก็ตาม แต่ในตัวอย่างที่ (72) “ต้อง” แสดงการคาดคะเนความเป็นไปได้ของเหตุการณ์ที่ ผู้พูดประเมินว่าอาการตกใจของประธาน “เขา” อาจเกิดขึ้นได้จากสภาพการณ์บางอย่างซึ่งในที่นี้ได้แก่นี้อาหาของ “ข่าว” ที่ทำให้ผู้พูดเชื่อว่าเหตุการณ์ “ตกใจ” มีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นจริง ดังนั้นคำว่า “ต้อง” ในตัวอย่างนี้จึงเป็นคำช่วยกริยาแสดงทัศนภาวะ แสดงความเห็นของผู้พูดมากกว่าจะเป็นคำช่วยกริยาแสดงทัศนภาวะประเภทแสดงความจำเป็นหรือการบังคับ ส่วนในตัวอย่างที่ (73) เหตุการณ์การลงทะเบียนเป็นเหตุการณ์ที่แสดงให้เห็นว่ามีปัจจัยภายนอก อันได้แก่กฎระเบียบที่เป็นตัวบังคับให้นักศึกษาทุกคนกระทำ ดังนั้นคำว่า “ต้อง” ในตัวอย่างนี้จึงเป็นคำช่วยกริยาแสดงทัศนภาวะแสดงความจำเป็นที่มีเงื่อนไขหรือปัจจัยภายนอก บางอย่างเป็นตัวบังคับให้เหตุการณ์การลงทะเบียนเกิดขึ้นมากกว่าการแสดงความเห็น เป็นต้น

ส่วนคำว่า “น่าจะ”⁵ ก็เช่นเดียวกัน โดยปกติ “น่าจะ” จัดเป็นคำช่วยกริยาแสดงทัศนภาวะประเภทแสดงความจำเป็นที่ควรกระทำ (weak obligation) เช่น “หากไม่สบายกะทันหัน ทางที่ดีน่าจะเลื่อนวันเดินทางไปก่อนจนกว่าอาการจะดีขึ้น ” (สุดา รังกูพันธ์, 2547: 58) ในตัวอย่างนี้ผู้พูดแสดงความจำเป็นที่ผู้ฟังสมควรกระทำเหตุการณ์ เลื่อนวันเดินทางเนื่องจากปัจจัยคืออาการไม่สบายกะทันหัน แต่ในตัวอย่างที่ (57) “ทุกอย่าง**น่าจะ**จบลงด้วยดี” คำช่วยกริยา “น่าจะ” ในประโยคนี้แสดงการคาดคะเนของผู้พูดว่ามีความเป็นไปได้สูงที่เหตุการณ์ทุกอย่างจะจบลงด้วยดี จึง เป็นคำช่วยกริยาแสดงทัศนภาวะแสดงความเห็นของผู้พูดมากกว่าจะเป็น คำช่วยกริยาแสดงทัศนภาวะประเภทแสดงความจำเป็นที่ควรกระทำ

⁵ น่าจะ ปรากฏเป็นวลีเฉพาะ (fixed phrase) ไม่สามารถละ “จะ” เช่นเดียวกับ “เห็นจะ”

เมื่อคำช่วยกริยาแสดงทัศนภาวะ เหล่านี้ปรากฏร่วมกับคำว่า “จะ” สถานะความจริงของเหตุการณ์จะเป็นเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นจริงหรือไม่จริงก็ได้ เนื่องจากคำว่า “จะ” จะแสดงเหตุการณ์ที่ยังไม่เกิดขึ้นจริง ณ เวลากล่าวถ้อย เช่นในตัวอย่างที่ (56) “เขาคงจะเหลืออดจริงๆ จังพูดเช่นนั้น” คำช่วยกริยา “คง” ในประโยคนี้นี้แสดงการคาดคะเนความรู้สึกของผู้คนที่อยู่บนพื้นฐานของข้อมูลหรือหลักฐาน ผู้พูดมีความโน้มเอียงไปในทางที่ตนคะเนบนพื้นฐานของข้อมูลหรือหลักฐานที่ชัดเจน แต่อย่างไรก็ตาม สถานะความจริงของเหตุการณ์ที่แสดงผ่านคำว่า “คง” ที่ปรากฏร่วมกับคำว่า “จะ” นี้แสดงว่าเหตุการณ์การเหลืออดของประธาน “เขา” ไม่ได้เกิดขึ้นจริงในขณะที่พูด สถานะของเหตุการณ์ที่ “เขา” รู้สึกเหลืออดจึงเป็นเพียงการอนุมานความเป็นไปได้ที่อาจเกิดขึ้นจริงเท่านั้น เช่นเดียวกับในตัวอย่างที่ (58) และ (68) “ข้อมูลเล็กๆน้อยๆที่ไม่สลักสำคัญอะไรเลยอาจจะเป็นกุญแจสำคัญที่จะเปิดโปงท่อสายใยขององค์กรค้ายาเสพติด” และ “ทำดีย่อมจะได้ดี” สถานะของเหตุการณ์ที่แสดงโดย คำช่วยกริยา “อาจ” และ “ย่อม” ที่ปรากฏร่วมกับ “จะ” จะเป็นเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นหรือไม่เกิดขึ้นเลยก็ได้ ด้วยเหตุที่คำว่า “จะ” แสดงเหตุการณ์ที่ไม่เกิดขึ้นจริง ณ เวลากล่าวถ้อย เหตุการณ์ที่ “จะ” ปรากฏร่วมกับคำช่วยกริยาแสดงทัศนภาวะเหล่านี้จึงช่วยเสริมให้ความหมายการคาดคะเนการเกิดเหตุการณ์ของผู้พูดชัดเจนยิ่งขึ้น

3.2.2. นามวลี + (คำช่วยกริยาไม่ต้นแบบ) + จะ + (คำช่วยกริยาไม่ต้นแบบ) + กริยาวลีซึ่งเป็นคำกริยาที่อาจมีนามวลีทำหน้าที่เป็นกรรมตามหลังก็ได้

คำช่วยกริยาไม่ใช่ต้นแบบหมายถึงคำช่วยกริยาประเภทที่แสดงความหมายแบบหลากหลาย (polysemy) และยังมีคุณสมบัติทางอรรถศาสตร์ในลักษณะของคำหลัก กล่าวคือยังมีหน้าที่การใช้เป็นคำกริยา หรือคำวิเศษณ์อยู่ ซึ่งคำเหล่านี้เมื่อมาปรากฏในบริบทเฉพาะบางบริบท จะแสดงพฤติกรรมทางวากยสัมพันธ์และคุณสมบัติทางอรรถศาสตร์ค่อนข้างไปทางคำไวยากรณ์มากกว่าคำแสดงเนื้อความ คำช่วยกริยาไม่ใช่ต้นแบบที่รวบรวมได้จากข้อมูลจัดว่าเป็นคำช่วยกริยาประเภทแสดงการณลักษณะและแสดงทัศนภาวะ ได้แก่ “เกือบ” “จวน” “พอ” “แทบ” “ใกล้” “คล้าย” “ออก” “ซัก” “ดูเหมือน” “เห็นที” “ไม่สู้” และ “ไม่ค่อย” ดังตัวอย่างต่อไปนี้

- (74) **น้องเกือบจะคลอด**
- (75) **ขณะที่ก้าวเข้าไป จวนจะถึงประตูของซูเปอร์มาร์เก็ตแห่งหนึ่ง เขาเห็นมันยืนอยู่หน้าเคาน์เตอร์คิดเงิน**
- (76) **เขาแทบจะทรงตัวไม่อยู่**
- (77) **เขาออกจะไม่สบายใจกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น**
- (78) **รถใกล้จะออกแล้ว**

- (79) **ผมซั้กจะโกรธขึ้นมาแล้ว**
- (80) **พอจะกล่าวได้ว่างานนี้เป็นแรงบันดาลใจให้ผมเขียนภาพนี้ขึ้นมา**
- (81) **สิ่งที่คุณปรารถนาใจว่าอะไรทั้งหมดก็ดูเหมือนจะได้แก่ม้า**
- (82) **ใครที่กำลังมองหาหน้าจอสวยๆ เกมมันๆ เห็นทีจะต้องรอไปก่อน**
- (83) **เขาชอบจะกินแต่ของเดิมๆ เสมอๆ**
- (84) **คนหัวแข็งไม่ค่อยจะลงรอยกับเพื่อนร่วมงาน**
- (85) **เธอรู้สึกคล้ายจะเป็นลม**
- (86) **เขาดู(เหมือน) จะไม่มีความสุขเลย**
- (87) **เห็นทีจะ/ ทำจะไม่สู้ดี**
- (88) **เห็นทีจะ/ ทำจะไม่สำเร็จ**

(คลังข้อมูลภาษาฯ)

เนื่องจาก “จะ” แสดงลักษณะของเหตุการณ์ที่แตกต่างกันออกไปตามการปรากฏร่วมกับคำช่วยกริยาไม่ใช่ต้นแบบคำต่างๆ ดังนั้นในส่วนนี้ผู้วิจัยจะอภิปรายคุณสมบัติทางวากยสัมพันธ์และอรรถศาสตร์ของ “จะ” ตามการปรากฏร่วมกับคำช่วยกริยาไม่ต้นแบบโดยแยกการอภิปรายเป็นคำๆ ดังต่อไปนี้

คำว่า “เกือบ” “จวน” และ “แทบ” เป็นคำที่มีการใช้ในลักษณะของคำเนื้อหาในจำนวนเฉพาะหมายถึง “จวนเจียน หูดหวิด หรือเฉียด” เช่น เกือบไป (หมายถึงหูดหวิด เฉียด) จวนตัว (เข้าที่คับขัน) เมื่ออยู่ในหน่วยสร้างที่ปรากฏร่วมกับคำว่า “จะ” ทั้งสามคำถูกนำมาใช้ในลักษณะของคำไวพจน์ อดีตประเภทคำช่วยหน้ากริยาแสดง เหตุการณ์ซึ่งใกล้จะเกิดขึ้นแต่ไม่ได้เกิดขึ้นจริง การที่เหตุการณ์ดังกล่าวไม่ได้เกิดขึ้นจริงอาจเนื่องจากมีบางสิ่งบางอย่างมาขัดขวางทำให้เหตุการณ์ดังกล่าวไม่สามารถเกิดขึ้นได้ โดยคำว่า “เกือบ” “จวน” และ “แทบ” เป็นคำที่ผู้พูดใช้ประเมินความเป็นไปได้ของการเกิดเหตุการณ์โดยคาดคะเนว่าเหตุการณ์ดังกล่าวน่าจะเกิดขึ้นจริงหากไม่มีบางสิ่งบางอย่างมาขัดขวาง

จากข้อมูล ผู้วิจัยสังเกตว่า “แทบ” จะปรากฏร่วมกับคำกริยาที่แสดงความหมายในเชิงลบ เช่น “ตาย” “ล้ม” “แย” และความรู้สึกในทางลบ คำกริยาที่ปรากฏหน้าคำว่า “จะ” กับหลังคำว่า “จะ” มักเป็นคำกริยาที่มีความหมาย แสดงเหตุการณ์ที่เกือบจะเกิดแต่ยังไม่เกิด โดยคำกริยาหลัง “จะ” มักเป็นคำที่กล่าวในลักษณะเกินจริง เช่น “เขาเหนื่อยแทบ (จะ) ตาย” “เขาแทบ (จะ) ล้มทั้งยืนเมื่อได้ยินข่าวนั้น” “เขาเสียใจแทบ (จะ) บ้า”

ส่วน “เกือบ” สามารถปรากฏร่วมกับคำกริยาที่แสดงความหมายทั้งในเชิงลบและเชิงบวก เช่น “ดี” “ใช้ได้” “คลอด” “หกล้ม” “เป็นลม” เช่น “งานของเขาเกือบ (จะ) ดีแล้ว” “ขนมที่อบไว้เกือบ (จะ) ใช้ได้แล้ว” “น้องเกือบ (จะ) คลอดแล้ว” “เขาเกือบ(จะ)หกล้ม” “ตอนที่อยู่ในห้องฉันทเกือบ(จะ)เป็นลม” คำกริยาที่ตามหลัง “เกือบ” เป็นได้ทั้งคำกริยาแสดงการกระทำและคำกริยาแสดงสภาพ ถ้าคำกริยาเป็นคำกริยาแสดงการกระทำ “เกือบ” จะแสดงเหตุการณ์ที่เป็นสัญญาณว่าเหตุการณ์ที่แสดงโดยคำกริยานั้นมีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้น แต่กลับไม่เกิดขึ้นจากมูลเหตุและปัจจัยบางประการ เช่น “เกือบใช้ได้” หมายถึงผู้พูดมีมาตรฐานหรือเกณฑ์ที่กำหนดไว้ว่าระดับไหนจึงจะเรียกว่า “ใช้ได้” แต่เหตุการณ์สภาพที่กล่าวถึงยังไม่ถึงมาตรฐานเนื่องจากปัจจัยบางประการ แต่ก็ใกล้เคียงกับมาตรฐานหรือเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ส่วนในตัวอย่างที่ (74) “น้องเกือบจะคลอด” “เกือบ” แสดงว่ามีอาการก่อนการคลอดบางอย่างเป็นสัญญาณให้รู้ว่าการคลอดกำลังจะเกิดขึ้นในไม่ช้า นอกจากนี้ “เกือบ” ยังแสดงการเข้าใกล้เหตุการณ์เชิงเวลาโดยสามารถปรากฏร่วมกับคำบอกเวลา และ “แล้ว” เช่น “ไปเร็วๆ ลินเกือบจะสายแล้วนะ” ดังนั้น “เกือบ” และ “แทบ” จึงจัดเป็นคำช่วยกริยาแสดงลักษณะเหตุการณ์ก่อนการเกิดของเหตุการณ์

สำหรับ “จวน” เมื่อมาปรากฏร่วมกับคำว่า “จะ” จะต่างจาก “เกือบ” และ “แทบ” โดย “จวน” จะแสดงการเข้าใกล้เหตุการณ์เชิงเวลาเท่านั้น “จวน” มักจะปรากฏร่วมกับคำบอกเวลา “แล้ว” เช่น “จวน(จะ)สายแล้ว” “จวน(จะ)ค่ำแล้ว” หรือแสดงทัศนภาวะประเภทการเข้าใกล้เหตุการณ์ที่วางกำหนดการไว้แล้ว ในกรณีนี้ผู้พูดกล่าวถึงเหตุการณ์ที่ยังไม่ได้เกิดขึ้นจริง โดยผู้พูดประเมินความเป็นไปได้ของการเกิดเหตุการณ์นั้นจากการคาดคะเนว่าเหตุการณ์ดังกล่าวมีความเป็นไปได้ที่จะเกิดในระยะเวลาอันใกล้ภายหลังเวลาที่กล่าวอ้างถึงเหตุการณ์นั้น “จวน” มักปรากฏกับคำกริยาประเภทอ้างอิงเชิงเวลา เช่น “สาย” “บ่าย” และคำกริยาแสดงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแบบฉับพลัน เช่น “มาถึง” และคำกริยาที่แสดงกำหนดการ เช่น “แต่งงาน” เป็นต้น ซึ่งจากข้อมูลดังกล่าวสรุปได้ว่า “จวน” เป็นคำช่วยกริยาที่สัมพันธ์กับคำกริยาแสดงเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับกำหนดการหรือจุดหมายที่กำหนดไว้

“เกือบ” “จวน” “แทบ” ที่มาปรากฏร่วมกับคำว่า “จะ” ในหน่วยสร้างนี้ถูกวิเคราะห์ใหม่เป็นคำไวยากรณ์ประเภทคำช่วยหน้ากริยาที่ยังคงแสดงความหมายเชื่อมโยงกับความหมายดั้งเดิมอยู่ในระดับหนึ่ง กล่าวคือ “เกือบ” “จวน” “แทบ” ในตัวอย่างข้างต้นนี้เป็นคำที่แสดงทัศนภาวะเชิงการคาดคะเนของผู้พูดที่ประเมินว่าเหตุการณ์หนึ่งๆ น่าจะเกิดขึ้นในเวลาอันใกล้กับอีกเหตุการณ์หนึ่งภายหลังเวลาที่อ้างถึง โดยเหตุการณ์ที่คาดว่าใกล้จะเกิดขึ้นนั้นเป็นเหตุการณ์ที่ไม่ได้เกิดขึ้นจากสาเหตุบางประการ ดังนั้นความหมายของ “เกือบ” “จวน” “แทบ” ในฐานะของ

คำไวยากรณ์จึงยังคงแสดงนัยทางความหมายของคำหลักที่แสดงว่าเหตุการณ์นั้นเป็นเพียงเหตุการณ์ที่ใกล้จะเกิดขึ้นแต่ก็ไม่ได้เกิดขึ้นนั่นเอง

ส่วน “ออก” และ “ซัก” เป็นคำกริยาหมายความว่ “ปรากฏพ้นจากที่ปิดบัง” เช่น “เลือดออก” “โจรสลัดมีดมาขู่เหยื่อ” เมื่อมาปรากฏพร้อมกับ “จะ” จะแสดงลักษณะเหตุการณ์ที่เริ่มปรากฏออกมาให้เห็น กล่าวคือผู้พูดกล่าวถึงความเป็นไปได้ของการเกิดเหตุการณ์ที่ยังไม่เกิดขึ้น และอาจไม่เกิดขึ้นเลยก็ได้จากการประเมินข้อมูลบางส่วนที่ปรากฏออกมาให้เห็นโดยที่ผู้พูดไม่ได้ยืนยันการเกิดเหตุการณ์ดังกล่าว หากแต่ผู้พูดประเมินความเป็นไปได้ของการเกิดเหตุการณ์นั้นจากสิ่งที่ปรากฏออกมาให้เห็นถึงความเป็นไปได้ที่เหตุการณ์ดังกล่าวจะเกิดขึ้น เช่น ในตัวอย่างที่ (77) “เขาออกจะ/ ซักจะไม่สบายใจกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น”

“ออก” และ “ซัก” ในตัวอย่างข้างต้นแสดงความหมายว่าอาการไม่สบายใจที่คาดว่าน่าจะเกิดขึ้นนั้นเป็นการประเมินที่เกิดขึ้นจากการสังเกตการณ์บางสิ่งบางอย่างที่ปรากฏเป็นสัญญาณออกมาให้เห็นจากด้านนอก แม้ว่าจะยังไม่เกิดขึ้นอย่างสมบูรณ์หรืออาจไม่เกิดขึ้นเลยก็ตาม เนื่องจากผู้พูดเห็นว่าประธานของประโยคคือ “เขา” แสดงอาการบางอย่างออกมาให้รับรู้ได้จากภายนอก เช่น ทางสีหน้าหรืออาการบางอย่างว่า เขาไม่สบายใจ แต่ผู้พูดไม่มีความมั่นใจที่จะยืนยันการเกิดเหตุการณ์ดังกล่าว ดังนั้นผู้พูดจึงประเมินความเป็นไปได้ของการเกิดเหตุการณ์นั้นจากสิ่งที่ปรากฏออกมาให้เห็น ออก และ ซัก เมื่อเป็นคำไวยากรณ์จึงยังมีความเชื่อมโยงทางความหมายกับคำหลัก คือ “การปรากฏออกมาให้เห็นได้จากภายนอก” “ออก” และ “ซัก” จะปรากฏพร้อมกับคำกริยาประเภทแสดงสภาพคืออารมณ์ ความรู้สึกซึ่งสามารถปรากฏออกมาให้เห็นได้เท่านั้น เช่น “ออกจะรู้สึกโกรธ” “ซักจะหลงใหล” “ซักจะงงๆ” “ซักจะยาก” เป็นต้น

คำว่า “ใกล้” แสดงความหมายดั้งเดิมเป็นคำบอกความสัมพันธ์เชิงปริภูมิ (spatial relation) ระหว่างคำนามที่มีระยะใกล้ชิดกัน เช่น “จุฬาฯ อยู่ใกล้ๆ กับมานูญครอง” จากตัวอย่างคำว่า “ใกล้” บอกความสัมพันธ์เชิงระยะทางระหว่างคำนามแสดงสถานที่ “จุฬาฯ” และ “มานูญครอง” โดยบ่งชี้ว่าสถานที่ทั้งสองอยู่ไม่ไกลจากกัน อย่างไรก็ตามคำว่า “ใกล้” ที่ปรากฏพร้อมกับคำว่า “จะ” นี้อาจแสดงความหมายเป็นการบอกระยะทางในเชิงเวลามากกว่าเช่นในตัวอย่างที่ (78) “รถใกล้จะออกแล้ว” “การบ้านใกล้จะเสร็จแล้ว” “ใกล้” ที่ปรากฏในตัวอย่างนี้เป็นคำแสดงความสัมพันธ์เชิงเวลา ในลักษณะที่บ่งชี้ว่าการออกรถและการทำการบ้านมีระยะเวลาไม่ห่างกับอีกเหตุการณ์หนึ่งที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น เหตุการณ์ที่แสดงโดยหน่วยสร้างที่ “ใกล้” ปรากฏพร้อมกับ “จะ” นี้เป็นเหตุการณ์ที่ แสดงว่าการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งจะเกิดขึ้นในระยะเวลาอันใกล้กับการกระทำอันเป็นผลลัพธ์หรือเป้าหมายที่เกิดขึ้นเป็นลำดับ (sequential) ของการกระทำซึ่งแสดงโดยคำกริยาที่ตามหลัง ดังนั้นจึงไม่ใช่คำกริยาทุกตัวที่สามารถปรากฏในหน่วยสร้างนี้ได้ คำกริยาที่

ปรากฏหลัง “จะ” ต้องเป็นคำกริยาที่แสดงลำดับเหตุการณ์ในลักษณะที่จะเกิดขึ้นในระยะเวลาใกล้เคียงกับเหตุการณ์ที่แสดงโดยคำกริยาที่ปรากฏหน้า “จะ” เท่านั้น ความสัมพันธ์เชิงปริภูมิของเวลา (location in time) นี้เกิดจากการมองเหตุการณ์หนึ่งที่เกิดขึ้นในปัจจุบันเชื่อมโยงไปยังเวลาในอนาคตผ่านมุมมองของผู้พูด โดยผู้พูดวางตัวเองเป็นส่วนหนึ่งของเหตุการณ์ในลักษณะผู้ร่วมเหตุการณ์ที่เคลื่อนที่ผ่านเวลาไปยังอีกเหตุการณ์หนึ่งในอนาคต ความหมายทางไวยากรณ์ที่แสดงทัศนภาวะของการประเมินเหตุการณ์ที่ใกล้จะเกิดขึ้นกับอีกเหตุการณ์หนึ่งนี้จึงเป็นความหมายที่มีความเชื่อมโยงกับความหมายดั้งเดิมจากการเทียบเคียงในเชิงอุปลักษณะของผู้พูดดังที่กล่าวมาแล้ว

คำว่า “พอ” เป็นคำกริยาและคำวิเศษณ์หมายความว่า “เพียงพอแก่ความต้องการ ไม่มากและไม่น้อยเกินไป” เช่น “ในการเดินทางจะต้องเตรียมเงินไปเท่าไรจึงจะพอ (คำกริยา)” “พูดเก่งพอกัน (คำวิเศษณ์)” เมื่อมาปรากฏร่วมกับคำว่า “จะ” จะแสดงทัศนภาวะประเภทแสดงความเพียงพอของข้อมูลและผู้พูดกล่าวถึงความเป็นไปได้ของการเกิดเหตุการณ์ซึ่งยังไม่เกิดขึ้นและอาจไม่เกิดขึ้นเลยก็ได้จากการประเมินข้อมูลที่มีอยู่อย่างเพียงพอ เช่นในตัวอย่างที่ (80) “พอจะกล่าวได้ว่างานนี้เป็นแรงบันดาลใจให้ผมเขียนภาพนี้ขึ้นมา ” แสดงว่าไม่มีข้อเท็จจริงยืนยันให้ยอมรับว่างานนี้ทำให้ประธาน “ผม” เขียนภาพขึ้นมา แต่ก็มีหลักฐานเพียงพอให้คาดการณ์เช่นนั้น “พอ” ในตัวอย่างข้างต้นแสดงความหมายแสดงทัศนภาวะของผู้พูดที่เห็นว่ามีหลักฐานเพียงพอให้คาดการณ์เช่นนั้น ดังนั้น “พอ” ที่ปรากฏในลักษณะของคำไวยากรณ์นี้จึงแสดงความหมายเชื่อมโยงกับคำหลัก คือเพียงพอแก่ความต้องการ โดย “พอ” และ “จะ” เกิดขึ้นกับกริยาประเภทการกระทำทางวาจาที่แสดงเป้าหมายในการสื่อสารจากการมีข้อสรุปบางอย่างที่พอเพียงและการกระทำโดยทั่วไป เช่น “กล่าว” “พูด” “ให้” “ใช้” “อยู่” “ดำเนินชีวิต” เป็นต้น

คำว่า “ชอบ” มีความหมายดั้งเดิมหมายถึง “ถูกใจ หรือพอใจกับของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง” เช่น “ฉันชอบหนังเรื่องนี้มาก” “แม่ไม่ค่อยชอบหน้าเขา” “เขาชอบแมวมาก” เป็นต้น โดยปกติ คำว่าชอบมักตามด้วยนามวลีที่มีบทบาทเป็นสิ่งที่หรือเป้าหมายของการชอบ เช่น “หนัง” “หน้า(เขา)” และ “แมว” อย่างไรก็ตามคำว่าชอบอาจตามด้วยคำกริยาที่แสดงเป้าหมายของการชอบได้เช่นกัน เช่น “ฉันชอบกินขนมหวาน” “แดงชอบนอนอาบแดด” “เขาชอบไปไหนมาไหนคนเดียว” เป็นต้น คำว่า “ชอบ” เมื่อปรากฏร่วมกับคำกริยาดั้งเดิมจะมีพฤติกรรมเป็นคำช่วยกริยาแสดงการณลักษณะที่มีความหมายเป็นเหตุการณ์แสดงนิสัย หรือเหตุการณ์ที่เป็นกิจวัตร (habitual aspect) โดยอาจมีคำว่า “จะ” คั่นกลางด้วยก็ได้ ความหมายดังกล่าวเกิดจากการตั้งคุณสมบัติทางความหมายดั้งเดิมบางประการที่คำว่า “ชอบ” แสดง กล่าวคือการชอบทำอะไรบางอย่าง แสดงนัยว่าสิ่งที่ชอบกระทำนั้นมักจะเกิดขึ้นซ้ำๆ เป็นประจำ เช่นตัวอย่างที่ (83) “เขาชอบจะกินแต่ของเดิมๆ เสมอๆ”

ประโยคดังกล่าวแสดงเหตุการณ์ที่นามวลีประธาน กระทำการ “กิน” ของที่กินประจำอย่าง สม่่าเสมอ เนื่องจากเป็นสิ่งที่ชอบ

“คล้าย” ในฐานะคำหลักเป็นคำกริยาหมายความถึง “การเปรียบเทียบความเหมือนของคนสองคนหรือของสองสิ่ง” เช่น “คนที่คล้ายพ่อแต่คนน้องคล้ายแม่” เมื่อมาปรากฏร่วมกับคำว่า “จะ” จะเป็นคำไวยากรณ์แสดงทัศนภาวะประเภทคาดคะเนเชิงเปรียบเทียบเหตุ การณ์หนึ่งกับอีก เหตุการณ์หนึ่งทั้งที่เหตุการณ์ดังกล่าวยังไม่เกิดขึ้นและอาจไม่เกิดขึ้นเลยก็ได้ เช่นในตัวอย่างที่ (85) “เธอรู้สึกคล้ายจะเป็นลม” “คล้าย” ในตัวอย่างข้างต้นแสดงทัศนภาวะของผู้พูดที่ประเมิน เหตุการณ์นั้นโดยเปรียบเทียบความรู้สึกของเธอกับความรู้สึกของคนที่เป็นลม เช่น “มีอาการหน้ามืด” “วิงเวียนศีรษะ” เป็นต้น ทั้งที่เหตุการณ์นั้นยังไม่เกิดขึ้นและอาจไม่เกิดขึ้นเลย เนื่องจากผู้พูดเห็นว่ามีความเป็นไปได้ของการเกิดเหตุการณ์ดังกล่าว “คล้าย” จะปรากฏกับคำกริยาประเภท แสดงการณีสภาพ เช่น “เป็นลม” และคำกริยา แสดงการกระทำที่แสดงลักษณะบางอย่าง ก่อให้เกิดการเปรียบเทียบได้

ส่วน “ดูเหมือน” “เห็นที” “เห็นท่า” มาจากคำกริยา “ดู” และ “เห็น” ซึ่งหมายถึง “การรับรู้ด้วยตา ปรากฏแก่ตา” ตัวอย่าง “เขาดูโทรทัศน์” “เขาเห็นคนถูกรถชน” และมีการขยาย ความหมายจากการเป็นคำกริยาแสดงการคาดคะเน หมายถึง “เข้าใจว่า ค่ะเนว่า เห็นว่า” เมื่อ มาปรากฏร่วมกับคำว่า “จะ” จะเป็นคำช่วยกริยาแสดงทัศนภาวะในเชิงอนุমানที่ได้จากการรับรู้ ด้วยตาโดยตรงรวมถึงการรับรู้สภาพซึ่งไม่สามารถรับรู้ด้วยตาโดยตรง เช่นในตัวอย่างที่ (86) “เขา ดูเหมือน) จะไม่มีความสุขเลย ” ตัวอย่างที่ (87) “เห็นทีจะ/ ท่าจะไม่สู้ดี” และตัวอย่างที่ (88) “เห็นทีจะ/ ท่าจะไม่สำเร็จ” “ดูเหมือน” “เห็นที” “เห็นท่า” ในตัวอย่างข้างต้นเป็นคำ ไวยากรณ์ประเภทคำช่วยหน้ากริยา แสดงทัศนภาวะประเภทการอนุমান กล่าวคือผู้พูดกล่าวถึง ความเป็นไปได้ของการเกิดเหตุการณ์ซึ่งยังไม่เกิดขึ้นและอาจไม่เกิดขึ้นเลยก็ได้จากการประเมิน ข้อมูลบางอย่างที่รับรู้มาหรือที่ปรากฏแก่ตาและผู้พูดไม่มีความมั่นใจที่จะยืนยันการเกิดเหตุการณ์ ดังกล่าว คำช่วยกริยากลุ่มนี้จะปรากฏร่วมกับคำกริยาประเภทที่แสดงสภาพที่รับรู้ได้ด้วยตา โดยตรงและสภาพซึ่งไม่สามารถรับรู้ด้วยตาโดยตรง เนื่องจากคำกริยาเหล่านี้มีคุณสมบัติทาง อรรถศาสตร์สอดคล้องกับคุณสมบัติทางอรรถศาสตร์ของคำช่วยกริยา

3.3. นามวลี + คำกริยา₁ + (ว่า/ ที่) + “จะ” + คำกริยาหรือกริยาวลี₂ ซึ่งเป็น คำกริยาที่อาจมีนามวลีทำหน้าที่เป็นกรรมตามหลังก็ได้

(89) เขาเต็มใจ(ที่)จะให้เธอยืมรถ

(90) ท่านปรารถนาจะกลับไปใช้ชีวิตเรียบง่าย

- (91) ไม่ห้ามหากผู้ใดประสงค์จะเดินทางด้วยวิธีนี้
- (92) ผมตั้งใจจะประกอบอาชีพส่วนตัว
- (93) ผมใฝ่ฝันจะไปเยือนนอร์เวย์สักครั้ง
- (94) คณะรัฐมนตรีดำริจะกู้เงิน
- (95) เขาคิดจะเรียนต่อ
- (96) มาเลเซียตกลงจะซื้อข้าวจากอินเดีย
- (97) เราตัดสินใจจะเสี่ยงกันในวันพรุ่งนี้
- (98) เขาตกลงใจว่าจะเรียนต่อ
- (99) เตรียมจะใช้มาตรการตามมาตรา 301
- (100) สถาบันของสหรัฐได้วางแผนจะจัดตั้งธนาคารพันธุข้าวขึ้นในเร็ว ๆ นี้
- (101) การเจรจากำหนดจะให้มีขึ้นที่เมืองยะการตา
- (102) เขากลัวจะถูกเข้าใจผิด
- (103) เขากล้าจะเล่นบพนี
- (104) ตนก็ยินดีจะช่วยเต็มที่
- (105) บริษัทเจรจาจะขอกู้เงินจากธนาคาร
- (106) ที่ประชุมเน้นจะให้ความช่วยเหลือกับประเทศที่ยากจน
- (107) รัฐมนตรีก็จ้อคิ้วจะเหินฟ้าไปเช่นกัน
- (108) ระยะนี้จับปากกาจะเขียนวิจารณ์สถานการณ์บ้านเมืองก็เขียนไม่ค่อยได้
- (109) เขาเหยียบคันเร่งจะหลบ รถเลยเสียขึ้นฟุตปาธไปชนกำแพง
- (110) ฝรั่งเข้ามาจะตั้งบริษัท
- (111) เราเชื่อว่าจะมีเหตุการณ์ที่เข้าใจกันผิดอย่างหนึ่งอย่างใด
- (112) เขาไม่เชื่อว่าจะเป็นเรื่องจริง
- (113) ประชาชนเริ่มจะยอมรับความจริง
- (114) ผมเริ่มจะหายใจไม่ออก

(จินดารัตน์ จรัสกำจรกุล, 2536)

นามวลีที่ปรากฏในโครงสร้างนี้ได้แก่ ประธานของคำกริยาที่ ที่แสดงบทบาททาง
 ความหมายเป็นผู้กระทำการบางอย่างที่แสดงโดยคำกริยาอันได้แก่คำกริยาที่เกี่ยวกับสภาวะจิต ใจ
 เช่น “เต็มใจ” ในตัวอย่างที่ (89) การกระทำซึ่งอาจเป็นการกระทำทางกายและทางวาจา เช่น
 “เจรจา” ในตัวอย่างที่ (105) อารมณ์ เช่น “กลัว” ในตัวอย่างที่ (102) ความรู้สึก เช่น “ยินดี” ใน
 ตัวอย่างที่ (104) ความเชื่อ เช่น “เชื่อ” ในตัวอย่างที่ (111-112) และการเริ่มของเหตุการณ์ เช่น
 “เริ่ม” ในตัวอย่างที่ (113-114)

คำกริยาที่สามารถปรากฏหน้า “จะ” ในโครงสร้างนี้ สามารถจำแนกได้เป็นประเภทใหญ่ๆ ตามคุณสมบัติทางอรรถศาสตร์ได้เป็น 1) คำกริยาที่เกี่ยวกับสภาวะจิตใจ 2) คำกริยาแสดงการกระทำ 3) คำกริยาแสดงการเริ่มข องเหตุการณ์ ลักษณะของเหตุการณ์ที่แสดงโดยหน่วยสร้างที่ “จะ” ปรากฏกับคำกริยาเหล่านี้จะแสดงคุณสมบัติทาง วากยสัมพันธ์และ อรรถศาสตร์แตกต่างกัน ไปตามการปรากฏร่วม ผู้วิจัยจึงจะอภิปรายลักษณะของเหตุการณ์ตามการปรากฏร่วมกับคำกริยา ทั้ง 3 ประเภทเป็นรายคำดังต่อไปนี้

3.3.1 คำกริยาแสดงสภาวะจิตใจ (Mentality verbs)

คำกริยาแสดงสภาวะทางจิต หมายถึงคำกริยาที่แสดงความหมายเกี่ยว ข้องกับอารมณ์ (emotion) หรือกิจกรรมอันเป็นผลจากกระบวนการทางจิต (mental activities) เช่นการแสดง ความชอบ การแสดงความต้องการ หรือการแสดง งบการตัดสินใจ เป็นต้น ในภาษาอังกฤษ กิวอน (Givón, 1990) ศึกษาและเรียก คำกริยากลุ่มนี้ว่า Modality verbs คำกริยาที่กิวอนจัดให้เป็น Modality verb ได้แก่คำกริยาที่มีความหมายสอดคล้องกับความหมายของ modality ที่ นักภาษาศาสตร์อธิบายไว้ว่า หมายถึงความคิดเห็น หรือทัศนคติของผู้พูดต่อความเป็นไปได้ของ เหตุการณ์อย่างหนึ่งอย่างใด กล่าวคือคำกริยาเหล่านี้จะแสดงความหมายเกี่ยวกับความคิด ความรู้สึก ตลอดจนความเห็นของผู้พูด เช่น *expect intend prefer want try* เป็นต้น เช่น

(115) *He wants to work.*

(116) *He decided to come here.*

(117) *He tried to build to build a house.*

สำหรับในภาษาไทย อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (Prasithrathsint, 2007: 3) เรียกคำกริยา ประเภทนี้ว่าคำกริยาแสดงอารมณ์ (emotive verbs) จากการศึกษาพบว่าคำกริยาประเภทนี้มักจะ ปรากฏร่วมกับหน่วยนำอนุพากย์เติมเต็ม “ที่”⁶ หน้า “จะ” เสมอเนื่องจากคำกริยาเหล่านี้เป็น คำกริยาในกลุ่มที่ต้องการส่วนเติมเต็ม (complement) เพื่อแสดงใจความสมบูรณ์ให้แก่ประโยค

6 อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (Prasithrathsint, 2007: 7) อธิบายว่าคำกริยาที่ปรากฏใช้ร่วมกับหน่วยนำอนุพากย์เติมเต็ม “ที่” ได้แก่ กลุ่มคำกริยาประเภทแสดงการตัดสินใจประเมินค่า (evaluative verbs) เช่น

1) มันไม่จริงที่ฉันรักเขา

คำกริยาแสดงสภาวะทางจิตสามารถจัดประเภทย่อยตามแนวคิดของอมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์⁷ได้ เป็น 4 ประเภทย่อย เหตุการณ์ที่แสดงโดยการปรากฏร่วมของคำกริยาแต่ละประเภทกับคำว่า “จะ” จะแสดงคุณสมบัติทางอรรถศาสตร์ต่างกันดังนี้

1) คำกริยาแสดงความรู้สึก (verbs of feeling) เช่น “ดีใจ” “เสียใจ” “ประหลาดใจ” “กลัว” “กล้า” “ยินดี” “รัก” “พอใจ” “หวั่น” “ชอบ” เมื่อคำว่า “จะ” ปรากฏร่วมกับ คำกริยา, แสดงทัศนคติ อารมณ์ ความรู้สึก ส่วนเติมเต็มที่ตามมาจะเสริมความหมาย ในลักษณะแสดง เป้าหมายของทัศนคติ อารมณ์ ความรู้สึกที่แสดงโดยคำกริยา, ที่มาข้างหน้า ดังตัวอย่างที่ (103) “เขากล้าจะเล่นบพนี” นามวลีประธาน “เขา” แสดงทัศนคติ “กล้า” โดยมีเป้าหมายที่จะ “เล่นบพนี” ซึ่งเป็นเหตุการณ์ที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงในขณะพูด เป็นต้น

2) คำกริยาแสดงความตั้งใจหรือเจตนา (verbs of intention) เช่น “ตั้งใจ” “หวัง” “อยาก” “ต้องการ” “ประสงค์” “ปรารถนา” “ฝัน” “ใฝ่ฝัน” “มุ่ง” “มุ่งหวัง” “หมาย” “มุ่งหมาย” “จ้อง⁷” “เจตนา” “จงใจเจตนา” “สมัครใจ” “วางแผน” “กำหนด” “เตรียม” “คบคิดกัน” “ดำริ” เมื่อ “จะ” ปรากฏร่วมกับคำกริยา, แสดงสภาวะจิตใจ ประเภทแสดง ความตั้งใจหรือเจตนาเหล่านี้ คำกริยาหรือกริยาวลีในส่วนเติมเต็มที่ตามหลัง “จะ” จะแสดงเหตุการณ์ที่เสริมความหมายให้กับ คำกริยาหลักโดยแสดงเป้าหมายของคำกริยาหลักเป็นความอยากให้เกิดเหตุการณ์บางอย่างเกิดขึ้น ดังตัวอย่างที่ (90) “ท่านปรารถนาจะกลับไปใช้ชีวิตเรียบง่าย” ประธาน “ท่าน” มีความต้องการที่จะให้เหตุการณ์ “กลับไปใช้ชีวิตเรียบง่าย” เกิดขึ้นโดยเหตุการณ์ดังกล่าวอาจเกิดขึ้นจริงหรือไม่ก็ได้ หรือแสดงเหตุการณ์ที่เสริมความหมายให้กับคำกริยาหลักโดยแสดงการกระทำที่เป็นผลของการวางแผนที่แสดงโดยคำกริยาหลัก ดังตัวอย่างที่ (100) “สถาบันของสหรัฐได้วางแผนจะจัดตั้ง

และคำกริยาที่แสดง อารมณ์ความรู้สึก (emotive verbs) ซึ่งสามารถแบ่งออกได้เป็น 4 ประเภทคือ 1) คำกริยาแสดงความรู้สึก (verbs of feeling) เช่น “ดีใจ” “เสียใจ” “ประหลาดใจ” 2) คำกริยาแสดงความตั้งใจหรือเจตนา (verbs of intention) เช่น “ตั้งใจ” “หวัง” 3) คำกริยาแสดงลักษณะทางจิต (verbs of mental character) เช่น “จริงใจ” “ใจเย็น” และ 4) คำกริยาแสดงความเป็นไปได้ (ที่เกิดขึ้นจากการตัดสินทางจิต) (verbs of possibility) เช่น “เป็นไปได้” “สะดวก” ตัวอย่างเช่น

- 2) เขาตั้งใจฉันสอบผ่าน
- 3) เขาดังใจที่จะบอกฉันก่อนคนอื่น
- 4) เขาใจเย็นมาที่รถฉันสองชั่วโมง
- 5) เป็นไปได้ที่ฉันจะสอบผ่าน

⁷ ในที่นี้ “จ้อง” ไม่ใช่คำกริยาแสดงอากัปกริยาการมอง แต่เป็นการใช้คำกริยา “จ้อง” ในความหมายในเชิงปริชาน หมายถึงการคิดวางแผน การรอคอยที่จะกระทำการบางอย่างอย่างใจจดใจจ่อ

ธนาคารพันธุข้าวขึ้นในเร็ววันนี้ ” นามวลีประธาน “สถาบันของสหรัฐ ” แสดงความมุ่งหมายให้ เหตุการณ์ “จัดตั้งธนาคารพันธุข้าว” เกิดขึ้น ซึ่งเหตุการณ์ดังกล่าวอาจจะเกิดขึ้นหรือไม่ก็ได้เช่นกัน

3) คำกริยาแสดงลักษณะทางจิต (verbs of mental character) เช่น “จริงใจ” “ใจเย็น” “ตกลงใจ” “สนใจ” “ตัดสินใจ” “ตกลง” “เลือก” “คิด” “นึก” เมื่อ “จะ” ปรากฏร่วมกับ คำกริยา₁ แสดงสภาวะจิตใจ ประเภทแสดงการตัดสินใจ คำกริยาหรือกริยาวลีในส่วนเติมเต็มที่ตามหลัง “จะ” แสดงเหตุการณ์ที่เสริมความหมายให้กับคำกริยาหลักโดยแสดงการกระทำที่เป็นผลของการตัดสินใจของประธาน ดังตัวอย่างที่ (98) “เขตกลงใจว่าจะเรียนต่อ ” นามวลีประธาน “เขา” มีการตัดสินใจที่จะกระทำเหตุการณ์ที่แสดงโดยคำกริยา₂ “เรียนต่อ” ในกรณีที่คำกริยา₁ เป็น “ตัดสินใจ” อาจมี “ที่” หรือ “ว่า” ซึ่งเป็นคำนำหน้าส่วนเติมเต็มปรากฏหน้า “จะ” ด้วยก็ได้

4) คำกริยาแสดงความเป็นไปได้ (เช่น ที่เกิดขึ้นจาก ความเชื่อ) (verbs of possibility) เช่น “เป็นไปได้” “สะดวก” “เชื่อ” เมื่อ “จะ” ปรากฏร่วมกับ คำกริยา₁ แสดงความเชื่อ คำกริยาหรือกริยาวลีในส่วนเติมเต็มที่ตามหลัง “จะ” จะแสดงเหตุการณ์ที่เสริมความหมายให้กับ คำกริยาหลักโดยแสดงผลของความเชื่อที่คาดว่าจะเกิดขึ้น ดังตัวอย่างที่ (111) “เราเชื่อว่าจะมี เหตุการณ์ที่เข้าใจกันผิดอย่างหนึ่งอย่างใด ” นามวลีประธาน “เรา” มีความเชื่อว่าเหตุการณ์ที่ แสดงโดยคำกริยา₂ ซึ่งเป็นผลของความเชื่ออาจเกิดขึ้น ในกรณีที่คำกริยา₁ เป็นคำแสดงความเชื่อ “ว่า” ซึ่งเป็นคำนำหน้าส่วนเติมเต็มจะต้องปรากฏหน้า “จะ” เสมอ

3.3.2 คำกริยาที่แสดงการกระทำ (Action verbs)

คำกริยาแสดงการกระทำหมายถึงคำกริยาที่แสดงการกระทำบางสิ่งบางอย่างโดยแสดง เหตุการณ์แบบมีพลวัต (dynamics) คำกริยาแสดงการกระทำสามารถ จำแนกได้เป็น 2 ประเภท ใหญ่ๆ คือ

1). คำกริยาที่แสดงการกระทำทางกาย (physical action) เช่น “จ่อคิว” “จับปากกา” “เหยียบคันเร่ง” “แสดงท่าที” “เข้ามา” “เดินไปที่จอดรถ” “ออกจากร้าน” “คบคิดกัน” “ตั้งท่า” “สมัคร” “รวมตัว” เมื่อ “จะ” ปรากฏร่วมกับ คำกริยา₁ แสดงการกระทำทางกาย คำกริยา₂ หรือ กริยาวลีในส่วนเติมเต็มที่ตามหลัง “จะ” แสดงเหตุการณ์ที่เป็นวัตถุประสงค์ของการกระทำทาง กายที่แสดงโดยคำกริยา₁ ที่มาข้างหน้า ดังตัวอย่างที่ (110) “ฝรั่งเข้ามาจะตั้งบริษัท ” นามวลี ประธาน “ฝรั่ง” “เข้ามา” โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อ “ตั้งบริษัท” เป็นต้น ซึ่งวัตถุประสงค์ที่แสดงโดย คำกริยา₂ เป็นเหตุการณ์ที่ยังไม่เกิดขึ้นและมีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นจริงหรือไม่ก็ได้

2). คำกริยาที่แสดงการกระทำทางวาจา (communication verb) เช่น “ประกาศ” “สัญญา” “รับปาก” “ยืนยัน” “ย้ำ” “ชู” “เจรจา” “เน้น” “ปฏิเสธ” จากการศึกษาพบว่า คำกริยาแสดงการกระทำทางวาจา มักจะปรากฏร่วมกับ หน่วยนำอนุพากย์เติมเต็ม “ว่า”⁸ เพื่อเติมเต็มใจความในประโยคให้สมบูรณ์เสมอ เมื่อ “จะ” ปรากฏร่วมกับ คำกริยา, แสดงการกระทำทางวาจา คำกริยาหรือกริยาวลีในส่วนเติมเต็มที่ตามหลัง “จะ” แสดงเหตุการณ์ที่เสริมความหมายให้กับ คำกริยาหลักโดยแสดงผลที่คาดหวัง หรือมุ่งหมายให้เกิดขึ้นจากการกระทำทางวาจา ดังตัวอย่างที่ (105) “บริษัทเจรจายืมจะขอกู้เงินจากธนาคาร ” นามวลีประธาน “บริษัท” แสดง การกระทำ ทางวาจา “เจรจา” โดยมุ่งหมายที่จะให้เกิดการ กระทำ “ขอกู้เงิน ” ขึ้น โดยเหตุการณ์ที่แสดงโดย คำกริยา₂ นั้นเป็นเหตุการณ์ที่ยังไม่เกิดขึ้นและมีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นจริงหรือไม่ก็ได้

3.3.3 คำกริยาแสดงการเริ่มของเหตุการณ์ (Inceptive verbs)

คำกริยาแสดงการเริ่มของเหตุการณ์หมายถึงคำกริยาที่แสดงการเริ่มต้นของเหตุการณ์ หรือการกระทำบางอย่าง จากการสืบค้นในคลังข้อมูลภาษาพบว่า คำกริยาแสดงการเริ่มของ เหตุการณ์คำเดียว คือ “เริ่ม” เมื่อ “จะ” ปรากฏร่วมกับ คำกริยา₁ แสดงการ เริ่ม คำกริยาหรือ กริยาวลีในส่วนเติมเต็มที่ตามหลัง “จะ” แสดงเหตุการณ์ที่เติมความหมายให้กับคำกริยา₁ โดย แสดงการกระทำที่นามวลีประธานได้เริ่มกระทำไว้บางส่วน ดังตัวอย่างที่ (116) “ประชาชนเริ่มจะ ยอมรับความจริง” นามวลีประธาน “ประชาชน” มีการเริ่มเหตุการณ์หรือสภาพ “ยอมรับความจริง” ที่แสดงโดยคำกริยา₂ แต่เหตุการณ์หรือสภาพ “ยอมรับความจริง ” นั้นยังไม่สมบูรณ์ เพียงแต่ ลักษณะดังกล่าวมีการส่อเค้าให้เห็นและรับรู้ได้ว่าเหตุการณ์หรือสภาพดังกล่าวได้เริ่มขึ้นบ้างแล้ว

ความสัมพันธ์ของ “จะ” กับคำกริยาที่ปรากฏร่วม

จากข้อมูลพบว่าคำว่า “จะ” ที่ปรากฏร่วมกับคำกริยาในกลุ่มนี้อาจมีลักษณะการปรากฏ ที่เป็นแบบละได้ (optional) การที่ “จะ” สามารถปรากฏแบบละได้ นั้นขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ทาง

8 อมร ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (Prasithratsint, 2007) อธิบายว่าคำกริยาที่ปรากฏใช้ร่วมกับหน่วยนำอนุพากย์เติมเต็ม “ว่า” ได้แก่ กลุ่มคำกริยาประเภทแสดงการสื่อสาร (communicative verbs) เช่น “พูด”

1) เขาพูดว่าทุกอย่างดีขึ้นแล้ว

และกลุ่มคำกริยาแสดงการรับรู้ (cognition verbs) เช่น “รู้”

2) เขารู้ว่าทุกอย่างดีขึ้นแล้ว

อรรถศาสตร์ระหว่างคำกริยาทั้งสอง กล่าวคือ ถ้าคำกริยา₁ และคำกริยา₂ มีความสัมพันธ์กัน
อย่างแนบแน่น เช่น เหตุการณ์ที่แสดงโดยคำกริยา₁ และเหตุการณ์ที่แสดงโดยคำกริยา₂ เกิดขึ้น
พร้อมกัน ในกรณีนี้ “จะ” สามารถถูกละได้ โดยเหตุการณ์ทั้งสองเหตุการณ์จะมีลักษณะทาง
วากยสัมพันธ์เสมือนเป็นหน่วยสร้างเดียว เช่น

(118) เขาจงใจ(จะ)สร้างภาพ

(119) สหรัฐเตรียม(จะ)ใช้มาตรการตามมาตรา 301

(120) การเข้าตลาดหลักทรัพย์เริ่ม(จะ)กลับมามีบทบาทสำคัญอีกครั้งหนึ่ง

(จินดารัตน์ จรัสกำจรกุล, 2536)

การเกิดขึ้นแบบละได้ ของคำว่า “จะ” นั้นเกิดจากข้อจำกัดทางอรรถศาสตร์ที่คำกริยาสอง
คำมีต่อกัน โดยคำกริยาที่จะสามารถปรากฏแบบเรียงต่อกันได้นั้นต้องเป็นคำกริยาที่แสดง
ความหมายหรือเหตุการณ์ที่สอดคล้องกัน (semantic compatibility) ในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง
เท่านั้น

ในกรณีที่คำกริยาสองคำแสดงความหมายสอดคล้องกัน คำว่า “จะ” สามารถปรากฏแบบ
ละได้ในทุกกรณี เช่น คำกริยา “จงใจ” กับ “สร้างภาพ” ในตัวอย่างที่ (118) เป็นคำกริยาที่แสดง
ความหมายสอดคล้องกันในลักษณะที่ “สร้างภาพ” เป็นเหตุการณ์ที่แสดงวัตถุประสงค์หรือ
เป้าหมายของการกระทำ “จงใจ” คำกริยา “เตรียม” กับ “ใช้ (มาตรการตาม มาตรา 301)” ใน
ตัวอย่างที่ (119) เป็นคำกริยาที่แสดงความหมายสอดคล้องกันในแง่ที่ “ใช้ (มาตรการตาม มาตรา
301)” เป็นเหตุการณ์เป้าหมายของการ “เตรียม” และ “เริ่ม” กับ “กลับ (มา มีบทบาทสำคัญ)” ใน
ตัวอย่างที่ (120) เป็นคำกริยาที่มี ความหมายสอดคล้องกันในลักษณะที่ “กลับ (มา มีบทบาท
สำคัญ)” เป็นเหตุการณ์ที่เป็นปฏิบัติการของการกระทำหนึ่งอันได้แก่ “เริ่ม” เป็นต้น เนื่องจาก
เหตุการณ์ที่แสดงโดยคำกริยาทั้งสองที่กล่าวมานี้เป็นเหตุการณ์ที่เป็นเหตุเป็นผลสอดคล้องกันใน
ตัว คำกริยาดังกล่าวจึงสามารถเรียงต่อกันได้โดยไม่จำเป็นต้องมีคำว่า “จะ” เข้ามาคั่นกลาง

เช่นเดียวกับหน่วยสร้างอื่นๆ ที่กล่าวมาแล้วข้างต้น เหตุการณ์ที่แสดงโดยคำกริยาหรืออนุ
พากย์ในส่วนเติมเต็ม ที่ถูกบ่งชี้ด้วยคำว่า “จะ” ในหน่วยสร้างนี้ มีสถานะความจริงของเหตุการณ์
เป็นเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นหรืออาจไม่เกิดขึ้นจริงในอนาคตก็ได้ สถานะความจริงของเหตุการณ์
ในลักษณะดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดเรื่องความไม่เกิดขึ้นจริง (irrealism) ของเหตุการณ์ ซึ่ง
ในทางแบบลักษณ์ภาษาพบว่าการแสดงเหตุการณ์ในลักษณะดังกล่าวมีรูปแบบการแสดงที่

หลากหลาย โดยอาจเป็นประเภททางไวยากรณ์หนึ่ง หรือแฝงอยู่ในส่วนใดส่วนหนึ่งของภาษาก็ได้ สำหรับในภาษาไทยเองดูเหมือนว่าลักษณะของเหตุการณ์แบบไม่เกิดขึ้นจริงนี้จะถูกแสดงด้วยคำว่า “จะ” โดยเหตุการณ์ที่ไม่เกิดขึ้นจริงนี้จะมีรูปแบบทางความหมายแตกต่างกันออกไปตามบริบทที่ “จะ” ปรากฏ ดังนั้นในบทที่ 4 ผู้วิจัยจะอธิบายถึงแนวคิดดังกล่าวพร้อมวิเคราะห์ให้เห็นถึงรูปแบบของความไม่เกิดขึ้นจริงของเหตุการณ์ที่แสดงโดยการปรากฏร่วมกันของ “จะ” และคำประเภทต่างๆ ที่กล่าวมาในบทที่ 3 นี้อย่างละเอียด พร้อมชี้ให้เห็นถึงการทำหน้าที่ตัวบ่งชี้ความไม่เกิดขึ้นจริงของเหตุการณ์ที่แสดงโดย “จะ” ในเชิงแบบลักษณ์ภาษาต่อไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 4

สถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริง (Irrealis) ที่แสดงโดยคำว่า “จะ”

ในบทนี้ ผู้วิจัยจะวิเคราะห์ลักษณะของเหตุการณ์ที่ “จะ” ในฐานะที่เป็นองค์ประกอบทางความหมายหนึ่งของหน่วยสร้างที่อธิบายไว้ในบทที่ 3 แสดง โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 3 ตอน ในตอนที่ 4.1 ผู้วิจัยจะอธิบายเกี่ยวกับแนวคิดเรื่อง “สถานะเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงและเหตุการณ์ที่ไม่เกิดขึ้นจริง (realis/ irrealis)” ในเชิงแบบลักษณ์ภาษา โดยจะอธิบายถึงรูปแบบทางไวยากรณ์ และบริเวณทางอรรถศาสตร์ (semantic domains) ที่แนวคิดดังกล่าวปรากฏ ส่วนในตอนที่ 4.2 ผู้วิจัยจะอธิบายคำว่า “จะ” ในฐานะที่เป็นรูปแบบทางไวยากรณ์ประเภทหนึ่งที่ไม่ใช่ประเภทย่อยของกาล หรือการณลักษณะ แต่เป็นมาลาประเภทแสดงสถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริงในภาษาไทย และวิเคราะห์ให้เห็นถึงบริเวณทางอรรถศาสตร์ หรือเงื่อนไขทางอรรถศาสตร์ที่อนุญาตให้ “จะ” ในสามหน่วยสร้างปรากฏ และในส่วนที่ 4.3 จะอธิบายถึงหน้าที่และความหมาย เชิงวัจนปฏิบัติของคำว่า “จะ”

4.1. สถานะเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงและเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริง (realis/ irrealis)

แนวคิดเรื่องสถานะเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง (realis) และเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริง (irrealis) ถูกเสนอเป็นครั้งแรกในงานของซาเพียร์ ปี 1917 (Elliott, 2000) โดยซาเพียร์ (Sapir, 1930: 168) กล่าวว่าหน่วยคำที่แสดงสถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริง (irrealis modal suffix) คือหน่วยคำที่บ่งชี้ว่าเหตุการณ์ดังกล่าว เป็นเหตุการณ์ที่ยังไม่เกิดขึ้น หรือไม่ได้เกิดขึ้น เช่นเหตุการณ์แสดงศักยภาพ (potential) และเหตุการณ์ที่ตรงข้ามกับความเป็นจริง (counterfactual event) แนวคิดดังกล่าวเป็นประเด็นที่นักภาษาศาสตร์หลายต่อหลายคนให้ความสนใจอย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะในงานแนวภาษาศาสตร์พรรณนา (descriptive linguistics) และงานในเชิงแบบลักษณ์ภาษา (typological linguistics) เช่น ไบบี (Bybee, 1985, 1998) พาล์มเมอร์ (Palmer, 1986, 2001) ไบบีและคณะ (Bybee et al, 1994) ลาซาร์ด (Lazard, 1998) เอลเลียต (Elliott, 2000) พลังเงียน (Plungian, 2005) แมคเกรเกอร์และวากเนอร์ (McGregor and Wagner, 2006) แวสเตรท (Verstraete, 2006) และเดอฮาน (Ferdinand de Haan: to appear) เป็นต้น แม้แนวคิดเรื่องสถานะเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง (realis) และเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริง (irrealis) จะได้รับการกล่าวถึงและเป็นประเด็นศึกษาทางภาษาศาสตร์ในงานวิจัยจำนวนมาก แต่กลับไม่ได้รับการนิยามไว้อย่างชัดเจนและสมบูรณ์ (Elliott, 2000) เนื่องจากเป็นแนวคิดที่ถูกนำไปใช้ในบริบทและคำจำกัดความที่หลากหลายจนไม่สามารถหาความหมายที่แน่นอนได้ (Ferdinand de Haan: to appear)

แม้ประเด็นดังกล่าวยังคงเป็นปัญหาทางทฤษฎี มาจนถึงปัจจุบัน แต่งานวิจัยส่วนใหญ่ กล่าวถึงความแตกต่างระหว่างแนวคิดเรื่องการแสดงสถานะเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง (realis) กับ สถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดขึ้นจริง (irrealis) เป็นสองลักษณะคือ

1) ความแตกต่างในเรื่องการเกิดขึ้นหรือไม่เกิดขึ้นของเหตุการณ์ (actualization of event) โดยชุงและทิมเบอร์เลค (Chung and Timberlake, 1985: 241 อ้างถึงใน Bybee, Perkins and Pagliuca, 1994) กล่าวว่า

“...language commonly distinguishes between actual and non-actual events or to use morphological terms between ‘realis’ and ‘irrealis moods’ Realis is basically equivalent to indicative and irrealis is equivalent to subjunctive, conditional, hypothetical and the like.”

2) ความแตกต่างในแง่ของสถานะความใกล้เคียงของเวลาที่อ้างถึงเหตุการณ์ (referent time of event) โดยซีทาว (Zeitoun, 2005: 279) กล่าวถึงความแตกต่างดังกล่าวว่า :

“The whole system...is based on a modal dichotomy, where ‘realis’ contrasts with ‘irrealis’. In the realis, situations are viewed as having occurred or as actually taking place; in the irrealis, they are regarded as having not (yet) occurred, whether or not they may happen.....”

สถานะความจริงของเหตุการณ์ (reality status) ในแง่หนึ่งจึงอาจหมายถึงสถานะการเกิดขึ้นจริงของเหตุการณ์ (actualization of event) โดยเหตุการณ์ที่ไม่ได้เกิดขึ้นจริง (non-actual event) ไม่ว่าจะในช่วงเวลาใดก็ตามจะถือเป็นเหตุการณ์ที่มีสถานะเป็นเหตุการณ์ที่ไม่เกิดขึ้นจริง (irrealis) ส่วนเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง (actual event) ไม่ว่าจะช่วงเวลาใดก็ตามจะถือเป็นเหตุการณ์ที่มีสถานะเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง (realis) เสมอ ในอีกแง่หนึ่งสถานะความจริงของเหตุการณ์อาจหมายถึงสถานะความใกล้เคียงของเวลาที่อ้างถึงเหตุการณ์ (referent time of event) โดยเหตุการณ์ที่ถูกอ้างถึงในระยะเวลาที่ไกลจากเวลากว่าถ้อย (remote time reference) จะหมายถึงเหตุการณ์ที่มีสถานะเป็นเหตุการณ์ที่ไม่เกิดขึ้นจริง (irrealis) ส่วนเหตุการณ์ที่ถูกอ้างถึงในระยะเวลาที่ใกล้กับเวลาที่กล่าวถ้อย หรือในเวลากว่าถ้อย (immediate time reference) จะหมายถึงเหตุการณ์ที่มีสถานะเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง

ในเชิงแบบลักษณ์ภาษาสถานะเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง (realis) กับ สถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดขึ้นจริง (irrealis) ถูกแสดงผ่านรูปแบบทางไวยากรณ์ที่หลากหลาย โดยในแง่หนึ่งซุงและทิมเบอร์เลค (Chung and Timberlake อ้างถึงใน Shopen, 1985: 241) กล่าวว่า การแสดงสถานะเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง (realis) มักจะแสดงผ่านมาลาประเภทแสดงการบอกเล่า (indicative) ส่วนสถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดขึ้นจริง (irrealis) มักจะแสดงผ่านมาลาสมมติ (subjunctive) มาลาที่แสดงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตามเงื่อนไข (conditional) และมาลาที่แสดงการสันนิษฐาน (hypothetical) เป็นต้น เดอฮาน (Ferdinand de Haan: to appear) กล่าวว่าในบางภาษาสถานะเหตุการณ์ทั้งสองแบบถือเป็นประเภททางไวยากรณ์หนึ่ง (grammatical category) ที่จำเป็นต้องแสดงการบ่งชี้ (marked) ความแตกต่างระหว่างสถานะเหตุการณ์ทั้งสองประเภทอย่างชัดเจน แต่โดยส่วนมากสถานะเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง (realis) มักปรากฏเป็นแบบไม่ต้องการรูปบ่งชี้ (unmarked) มากกว่า นอกจากนี้รูปแบบการบ่งชี้ ดังกล่าวจะแสดงผ่านรูปแบบทางไวยากรณ์รวมถึงบริเวณอรรถศาสตร์ (semantic domain) ที่แตกต่างกันด้วย ดังนั้นในส่วนต่อไปผู้วิจัยจะชี้แจงให้เห็นถึงรูปแบบทางไวยากรณ์และบริเวณทางอรรถศาสตร์ที่อนุญาตหรือบังคับให้แนวคิดดังกล่าวปรากฏ

4.1.1 รูปแบบทางไวยากรณ์ที่แสดงสถานะเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง (realis) และเหตุการณ์ที่ไม่เกิดขึ้นจริง (irrealis)

ในภาษาที่มีการแสดงการบ่งชี้ (marked) ความแตกต่างระหว่างสถานะเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง (realis) กับสถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดขึ้นจริง (irrealis) อย่างชัดเจน สถานะเหตุการณ์ดังกล่าวอาจถูกแสดงผ่านประเภททางไวยากรณ์เช่นมาลา (moods) หรืออวาก (voice) ต่างประเภทกัน เช่นในภาษาละติน มาลาสมมติ (subjunctive mood) จะแสดงเหตุการณ์ประเภทที่เป็นเหตุการณ์ที่ไม่เกิดขึ้นจริง (unreal) เหตุการณ์ศักยภาพ (potential) และเหตุการณ์ที่ไม่เกิด (unactualized events) เช่น

(1) ภาษาละติน (Latin)

a. *habe-bo ac si scrips-isses* (Hypotheses)

Regard-1SG.IND.FUT and if write-2SG.SUBJ.PST.PERF

'I shall regard it as if you had written....'

b. *cueo hoc agmen disici-as* (Potential)

wedge this line split-2SG.SUBJ.PRES

'With a wedge, one could split this (military) line.'

c. *sint beati* (Wishes)

be.3PL.SUBJ.PRES happy.PL

'May they be happy!'

(Hale and Buck, 1903 อ้างถึงใน Ferdinand de Haan: to appear: 9)

มาลาประเภทแสดงการบอกเล่า (indicative) จะแสดงลักษณะของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง (actual event) เช่น

(2) ภาษาละติน (Latin)

a. *quid* *tac-es?* (Present fact)

why be: silent-2SG.IND.PRES

'Why are you silent?'

b. *quoad* *potu-it* *resist-it* (Past factual event)

as.long.as can-3SG.IND.PERF resist-3SG.IND.PERF

'As long as he could, he resisted.'

(Hale and Buck, 1903 อ้างถึงใน Ferdinand de Haan: to appear: 9)

ส่วนในภาษาไซ่ว (Tsou) ภาษาในตระกูลออสโตรนีเซียน (Austronesian) จะแสดงความแตกต่างระหว่างสถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริง (irrealis) กับสถานะเหตุการณ์ที่เกิดจริง (realis) ผ่านวาก (voice) โดยมีระบบดังนี้

	Immediate	remote
Realis (Actor voice)	<i>mi- mio, mo</i>	<i>mo(h)-</i>
Realis (Undergoer voice)	<i>i-</i>	<i>o(h)-</i>
Irrealis AV/ UV		
Habitual		<i>la</i>
Predictive	<i>te tena, ta</i>	
Hypothetical	<i>nte</i>	
Counterfactual		<i>nto(h)-</i>
		<i>ntoso</i>

(Zeitoun, 2005: 279)

สำหรับภาษาที่ไม่มี การแสดงการบ่งชี้ (marked) ความแตกต่างระหว่างสถานะเหตุการณ์เกิดจริง (realis) กับสถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริง (irrealis) อย่างชัดเจน สถานะเหตุการณ์ที่เกิดจริง (realis) มักปรากฏรูปแบบทางไวยากรณ์เป็นหน่วยที่ไม่แสดงการบ่งชี้ (unmarked) ในขณะที่

สถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริงจะแสดงการบ่งชี้ด้วยประเภททางไวยากรณ์ที่หลากหลายทั้งรูปอิสระ (free morphemes) และรูปผูกติด (bound morphemes)

รูปผูกติด (affixes) ที่แสดงการบ่งชี้สถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริงในภาษาต่างๆ มักเป็นรูปผูกติดที่คำกริยา เช่น

- (3) ภาษาลิมบู (Limbu) ในตระกูลทิเบต-เบอร์มา (Tibeto-Burma)

yan *kott-u-ŋ-gooni* *iŋ-u-ŋ-ba* (counterfactual)

Money have-3P-1sAG-IRR buy-3P-1sAG-IPF

'If only I had the money. I would buy it.'

(Van Driem, 1987: 140 - 2)

- (4) ภาษาฮัวลาไป (Hualapai)

olo-h-ch *haa* *thii-hi-k-wi*

Horse-DEM-SUBJ water 3/3.drink-IRR-SS-AUX/be

'The horse is going to drink the water.'

(Watahomigie et al, 2001: 309-14)

ในบางภาษาอย่างภาษาซาเกา (Sakao) สามารถแสดงสถานะเหตุการณ์ด้วยรูปผูกติดที่คำนาม (nominal affixes) ได้เช่นกัน โดยสถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริงจะถูกบ่งชี้ด้วยรูปผูกติด *t-* ที่รากคำที่แสดงสถานะเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น นจริงที่ไม่มีการบ่งชี้ (unmarked realis) เพื่อบ่งชี้ว่าคำนามมีสถานะเป็นคำที่น่าสงสัย (doubted noun) หรือคำนามที่อยู่ในรูปปฏิเสธ (negated noun)

- (5) ภาษาซาเกา (Sakao)

REALIS IRREALIS GLOSS

ara *t-ara* pig

né *té* axe

nođ *tođ* fowl

(Guy, 1974: 29 - 30)

สำหรับภาษาที่มีการแสดงรูปแบบสถานะของเหตุการณ์ที่จำกัด สถานะเหตุการณ์จะถูกเลือกแสดงในบางบริบทเท่านั้น เช่น ภาษาอเมเล (Amele) และภาษาอื่นๆ ในกลุ่มเช่นภาษาโปโม (Central Pomo) หนึ่งในภาษาปาปวน (Papuan) จะแสดงสถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริงในรูปของ

คำเชื่อมอนุพากย์ (clause linker) เฉพาะในกรณีที่เป็นประโยคแสดงความต่อเนื่องของเหตุการณ์ (clause chaining) เช่น

(6) ภาษาอามेल (Amele)

ho	bu-busal-eb	age	qo-qag-an
pig	SIM-run.out-3SG.DS.IRR.	3PL	hit-3PL.REM.FUT

'They will kill the pig as it runs out.'

(Robert, 1990: 372)

ส่วนการแสดงสถานะเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงและเหตุการณ์ที่ไม่เกิดขึ้นจริงด้วยรูปอิสระ สถานะเหตุการณ์ดังกล่าวมักแสดงผ่านอนุภาค (particles) คำกริยา และคำวิเศษณ์ เช่นในภาษาแมงเซง (Mangseng) ในกลุ่มออสโตรเนเซียนที่แสดงสถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดขึ้นด้วยอนุภาค *aro* ในเหตุการณ์เงื่อนไขประเภทสมมติ ในขณะที่สถานะเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงปรากฏแบบไม่บ่งชี้ (unmarked) เช่น

(7) ภาษาแมงเซง (Mangseng)

a.	<i>I</i>	<i>es</i>	<i>a</i>	<i>rebo</i>
	3SG	go	to	village

'He went/ is going to the village.'

b.	<i>aro</i>	<i>ve</i>	<i>wok</i>	<i>i</i>	<i>velpol</i>	<i>aro</i>	<i>tho</i>	<i>es</i>
	IRR	thus	canoe	3SG	arrive	IRR	1SG	go

'If the boat comes, I will go.'

(Bugenhagen, 1994: 22)

เดอฮาน (Ferdinand de Haan: to appear: 19) ได้สรุปรูปแบบการแสดงการบ่งชี้สถานะเหตุการณ์ในภาษาต่างๆไว้เป็นตารางดังนี้

Expression	Example
Moods	ในภาษาละติน (Latin) เช่น indicative/ subjunctive

Modal affixes	ในภาษาเมือง (Maung) และยูลนิลัน (Nyulnyulan)
Modal verbs	ในภาษาอังกฤษ เช่น <i>will</i>
Clause linkers	ในภาษาอเมล (Amele) และภาษาอื่นๆ ในกลุ่ม เช่น ภาษาโปโม (Central Pomo)
Voice marker	ในภาษาโซว (Tsou)
Nominal affixes	ในภาษาซาเกา (Sakao)
Subject affixes	ในภาษาคาดโด (Caddo) ภาษานิอัสเซลาดัน (Nias Selatan) และภาษาซัวร์ซัวร์ริงกา (Sursurunga)
Particles and adverbs	ในภาษาอิตาเลียน เช่น <i>magari</i> 'maybe' และในภาษาแมงเซง (Mangsen) เช่น <i>aro</i>

สำหรับในภาษาไทยผู้วิจัยพบว่าคำว่า “จะ” เป็นคำที่มีคุณสมบัติทางความหมายสอดคล้องกับสถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริงที่พบในแบบลักษณ์ภาษา เนื่องจาก เหตุการณ์ที่แสดงโดยคำว่า “จะ” ในภาษาไทยมักเป็นเหตุการณ์ที่ยังไม่เกิดขึ้นจริง ณ ขณะที่สุด เช่น เหตุการณ์แสดงอนาคต เป็นต้น คำว่า “จะ” ที่แสดงการบ่งชี้สถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริงนี้จะถูกอนุญาตให้เกิดในบริเวณทางอรรถศาสตร์หรือเหตุการณ์ที่มีคุณสมบัติทางความหมาย เป็นเหตุการณ์ที่ไม่เกิดขึ้นจริง ณ เวลากล่าวถ้อยซึ่งอาจเป็นไปได้ทั้งเวลาในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต ในส่วนต่อไปผู้วิจัยจะชี้แจงบริเวณทางอรรถศาสตร์ประเภทต่างๆ ที่อนุญาตให้คำบ่งชี้สถานะเหตุการณ์โดยเฉพาะสถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริงเกิดขึ้น โดยบริเวณทางอรรถศาสตร์ที่ อนุญาตให้คำบ่งชี้แสดงสถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริงที่พบในแบบลักษณ์ภาษานี้ อาจเหมือนหรือแตกต่างจากที่พบในภาษาไทย ซึ่งผู้วิจัยจะกล่าวถึงในลำดับต่อไป

4.1.2 บริเวณทางอรรถศาสตร์ที่สถานะเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงและเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริงปรากฏ (semantic domains of reality status)

บริเวณทางอรรถศาสตร์ที่มีการแสดงสถานะความจริงของเหตุการณ์ (semantic domains of reality status) คือเงื่อนไข หรือข้อกำหนดทางอรรถศาสตร์ที่อนุญาตให้มีการปรากฏสถานะความจริงของเหตุการณ์ กล่าวคือคำบ่งชี้สถานะเหตุการณ์ที่เกิดจริงหรือ เหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริงจะปรากฏในประเภททางความหมายที่สถานะเหตุการณ์ดังกล่าวมีความสอดคล้องด้วยเท่านั้น เช่น สถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริงมักปรากฏในประโยค หรือบริเวณทางอรรถศาสตร์ที่แสดงเงื่อนไข (conditional) เนื่องจากเหตุการณ์แสดงเงื่อนไขมักเป็นเหตุการณ์ที่ยัง ไม่เกิดขึ้นจริง ณ

เวลาที่พูด เป็นต้น ในทางแบบลักษณ์ภาษาเอลเลียต (Elliott, 2000) และ เดอฮาน (de Haan: to appear) พบว่าสถานะเหตุการณ์ที่เกิดจริงและเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริง (realis / irrealis) มักจะปรากฏสอดคล้องทางความหมายกับบริเวณทางอรรถศาสตร์ 8 บริเวณดังต่อไปนี้

1) อดีตกาล (Past tense)

เนื่องจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในอดีตเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแล้วและเปลี่ยนแปลงไม่ได้ ในภาษาส่วนใหญ่ที่มีการแสดงอดีตกาลจึงมักแสดงรูปอดีตกาลผ่านหน่วยคำแสดงสถานะเหตุการณ์ที่เกิดจริง (realis) ซึ่งโดยส่วนมากมักเป็นหน่วยที่ไม่ปรากฏรูปแสดง (unmarked) เสมอ อย่างไรก็ตามในบางภาษาอดีตกาลอาจแสดงด้วยหน่วยคำแสดงสถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริง (irrealis) ได้ด้วยเช่นกัน เช่น ภาษาในกลุ่มออสโตรเนเซียน (Bugenhagen, 1994) ที่มีรูปคำแสดงอดีตกาลเป็นรูปเดียวกับคำแสดงเหตุการณ์ที่ไม่จริง (unreal events) เช่นในภาษาอังกฤษที่มีการใช้รูปอดีตกาลในเหตุการณ์แสดงเงื่อนไขดังตัวอย่างต่อไปนี้

(8) *If I said you have a beautiful body, would you hold it against me?*

(Ferdinand de Haan: to appear: 20)

ปรากฏการณ์ดังกล่าวสามารถอธิบายในเชิงประวัติได้ว่าเป็นปรากฏการณ์ที่เกิดจากการที่ภาษาดังกล่าวมีวิวัฒนาการมาจากภาษาดั้งเดิม (Proto language) ที่รวมสถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริง (irrealis) กับอดีตกาลไว้ตั้งแต่แรก เช่นในภาษาชโยตัสคาน (Uto-Aztecan) ที่หน่วยคำตั้งต้น *ta เป็นหน่วยคำตั้งต้นที่แสดงสถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริง (irrealis) รวมกับอดีตกาล (de Haan: to appear) เป็นต้น

สตีล (Steele, 1975) กล่าวว่า สาเหตุที่บริเวณทางอรรถศาสตร์แสดงอดีตกาลในบางภาษาอนุญาตให้มีการบ่งชี้ด้วยรูปแสดงสถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริง (irrealis marker) เนื่องจากในภาษานั้นๆ อาจมองว่าเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริงจำกัดอยู่แค่เหตุการณ์ใดๆ ก็ตามที่ไม่เกิดจริงในปัจจุบัน ดังนั้นเหตุการณ์ในอดีตจึงถือเป็นเหตุการณ์ที่ไม่ใช่ความจริงในปัจจุบัน และจำเป็นต้องบ่งชี้ด้วยรูปแสดงสถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริงด้วย ส่วนภาษาที่มีการบ่งชี้รูปแสดงสถานะเหตุการณ์ที่เกิดจริง (realis marker) ในอดีตกาล ในแง่มุมหนึ่งพาล์มเมอร์ (Palmer, 1986) กล่าวว่า เป็นเพราะรูปอดีตกาลถูกนำมาใช้แสดงเหตุการณ์ประเภทอื่นๆ เช่น การแสดงความรู้สึก ซึ่งมีนัยแสดงเหตุการณ์ที่จะเกิดในปัจจุบัน เพียงแต่ถูกใช้เป็นกลวิธีหนึ่งในการแสดงความรู้สึกเท่านั้น ไม่ได้มีนัยแสดงการเกิดขึ้นจริงหรือไม่จริงของเหตุการณ์แต่อย่างใด ดังนั้นจึงมีการบ่งชี้ด้วยรูปแสดงสถานะเหตุการณ์ที่เกิดจริงแทน

2) อนาคตกาล (Future tense)

ในทางแบบลักษณ์ภาษาพบว่าอนาคตกาลเป็นบริเวณทางอรรถศาสตร์ที่มักแสดงด้วยรูปบ่งชี้สถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริง เนื่องจากอนาคตกาลในอีกนัยหนึ่งหมายถึงเหตุการณ์ที่ยังไม่เกิดขึ้นจริง ณ เวลาปัจจุบันหรือเวลากล่าวัด้อย เช่นในภาษาอเมล (Amele)

(9) ภาษาอเมล (Amele)

<i>Ho</i>	<i>bu-busal-eb</i>	<i>age</i>	<i>qo-qag-an</i>
pig	SIM-run.out-3SG.DS.IRR	3PL	hit-3PL-FUT

'They will kill the pig as it runs out.'

(Roberts, 1990: 372)

แม้ว่าบริเวณทางอรรถศาสตร์ที่แสดงอนาคตจะแสดงความหมายใกล้เคียงกับสถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริง (irrealis) มากก็ตาม แต่จากข้อมูลพบว่าในบางภาษารูปอนาคตกาลอาจถูกแสดงผ่านรูปแสดงสถานะเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงได้เช่นเดียวกัน (de Haan: to appear) เช่นภาษาละติน

(10) ภาษาละติน (Latin)

<i>non</i>	<i>fer-am</i>
NEG	bear-1SG.IND.FUT

'I will not bear it.'

(Hale and Buck, 1903: 304)

สาเหตุที่อนาคตกาลสามารถบ่งชี้ด้วยรูปแสดงสถานะเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง หรือไม่เกิดจริงได้นั้นเป็นผลมาจากความมั่นใจของผู้พูดที่มีต่อสถานะความเกิดขึ้นจริงของเหตุการณ์ กล่าวคือถ้าผู้พูดมั่นใจว่าเหตุการณ์นั้นน่าจะเกิดขึ้นจริงก็จะเลือกใช้รูปแสดงสถานะเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง (realis) หากไม่มั่นใจก็จะเลือกแสดงโดยรูปบ่งชี้สถานะเหตุการณ์ตรงข้าม ดังนั้นจึงอาจมองได้ว่าความแตกต่างระหว่างสถานะเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง (realis) กับเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริง (irrealis) ในแง่หนึ่งคือความแตกต่างในสถานะความเป็นไปได้ของการเกิดขึ้นของเหตุการณ์ด้วย

3) ปัจจุบันกาล (Present tense)

โดยธรรมชาติแล้วปัจจุบันกาลมักจะแสดงสถานะเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง (realis) แต่ในบางภาษารูปแสดงปัจจุบันกาลอาจถูกบ่งชี้ด้วยหน่วยคำแสดงสถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริง (irrealis) ได้เช่นภาษา มูยูว (Muyuw) (de Haan: to appear)

(11) ภาษามูยูว (Muyuw)

a. *i-ni-nou-n* *b-ei-n* *wa-ven*
 3SG-RED-RED-go IRR-3SG-go to-village

'He is traveling and will go to the village.'

b. *bo* *b-ei-n* *wa-ven*
 EMPH IRR-3SG-GO to-village

'Right now he is leaving for the village.'

(Bugenhagen, 1994: 18)

การใช้รูปปัจจุบันกาลที่มีหน่วยคำแสดงสถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริง (irrealis) เช่น *b-* ในตัวอย่าง (11 b.) ไม่ค่อยพบในแบบลักษณภาษา แต่ปรากฏการณ์นี้มักจะเป็นการแสดงอนาคตอันใกล้มากกว่าเหตุการณ์ปัจจุบัน การที่รูปปัจจุบันกาลไม่ถูกแสดงด้วยหน่วยคำแสดงสถานะเหตุการณ์ที่เกิดจริง (realis) แสดงว่ารูปปัจจุบันกาลอาจไม่ใช่เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเสมอไป

4) การณ์ลักษณะแสดงเหตุการณ์ที่เป็นนิสัย (Habitual aspect)

สำหรับเหตุการณ์ที่ทำเป็นประจำหรือทำเป็นนิสัยโดยส่วนมากจะถือว่าเป็นเหตุการณ์ที่เกิดจริง ดังนั้นคำแสดงการณ์ลักษณะที่ทำเป็นนิสัยมักจะแสดงด้วยรูปบ่งชี้สถานะเหตุการณ์ที่เกิดจริง (realis) เสมอ อย่างไรก็ตามในบางภาษาเหตุการณ์นี้จัดเป็นประเภททางไวยากรณ์แสดงเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริงและมีหน่วยคำแสดงสถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริง (irrealis) ปรากฏอยู่ด้วย เช่น ภาษาเวสต์ กรีนแลนด์ิก (West Greenlandic) เนื่องจากหน่วยคำแสดงการณ์ลักษณะที่ทำเป็นนิสัยในภาษาเหล่านี้ถูกใช้บ่งชี้เหตุการณ์อื่นๆ ที่ไม่ได้แสดงนัยของการเกิดขึ้นจริงของเหตุการณ์ เช่นเหตุการณ์ที่ทำจนเป็นนิสัยในอดีตแสดงเหตุการณ์ที่เป็นการขอรับรอง (request) ในภาษาดาโฮโล (Dahalo) แสดงเหตุการณ์อนาคต (future) ในภาษาเอทซาโก (Etsako) แสดงความเป็นไปได้ (possibility) เหตุการณ์ที่ถูกปฏิเสธ (negated events) และความพยายามที่ล้มเหลว (failed attempts) ในภาษาเกอร์-โกนิ (Gurr-Goni) เป็นต้น

5) การปฏิเสธ (Negation)

ในทางแบบลักษณภาษาพบว่าเหตุการณ์แสดงการปฏิเสธมักเป็นเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริง เช่น ภาษามูยูว (Muyuw) ที่มีหน่วยคำแสดงสถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริง (irrealis) กับเหตุการณ์ที่แสดงปฏิเสธเสมอ

6) เหตุการณ์แสดงเงื่อนไข (Conditionals)

โดยปกติแล้วเหตุการณ์ที่เป็นเงื่อนไขนี้หมายถึงเหตุการณ์ที่ยังไม่เกิดขึ้น หรือเหตุการณ์ที่ตรงข้ามความเป็นจริง ดังนั้นเหตุการณ์ดังกล่าวจึงมักมีรูปแสดงอยู่ในขอบข่ายของสถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริง (irrealis) เสมอ อย่างไรก็ตามในทางแบบลักษณะภาษาพบว่าในบางภาษาอย่างภาษาซิโนโกโก (Sinaugoro) และภาษาซัวร์ซัวร์ริงกา (Sursurunga) เหตุการณ์ที่เป็นเงื่อนไขอาจถูกแสดงด้วยรูปแสดงสถานะเหตุการณ์ที่เกิดจริง (irrealis) ได้ เช่น

(12) ภาษาซิโนโกโก (Sinaugoro)

- a. *bema bo daroa-ni nai tu kurabo*
 if 2SG.REAL.REM sweep-IPF when TOP floor
yitayita-na be namo-ni
 sight-3SG 3SG.REAL.REM good-IPF
 'If you clean the floor, it will look nice.'
- b. *bere namo mo numa mainai boyoro raga-ia*
 if good that house here 2PL.IRR.REM build-3SG
 'It would have been good if you had built that house here.'

(Tauberschmidt, 1999: 27, 31)

สาเหตุที่เหตุการณ์แสดงเงื่อนไขสามารถบ่งชี้ด้วยรูปแสดงสถานะเหตุการณ์ที่เกิดจริงได้ เนื่องจากผู้พูดมีความมั่นใจว่าเหตุการณ์ที่เป็นเงื่อนไขดังกล่าวจะสามารถเกิดขึ้นจริงได้อีกในอนาคต หรือมีผลแน่นอน ดังนั้นในภาษาดังกล่าวจึงถือว่าเหตุการณ์เงื่อนไขที่ผู้พูดมีความมั่นใจมีสถานะเป็นเหตุการณ์ที่เกิดจริงได้ด้วย

7) การสั่งให้ทำ (Imperative) และการห้ามไม่ให้ทำ (Prohibitive)

เหตุการณ์แสดงการสั่งให้ทำและเหตุการณ์การห้ามไม่ให้ทำจัดเป็นเหตุการณ์อนาคตซึ่งเป็นเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริงประเภทหนึ่ง แต่บางภาษา เช่นภาษาซิโอ (Sio) จะมีอนุภาคแสดงสถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริง (irrealis) กับเหตุการณ์การสั่งให้ทำ แต่ไม่มีอนุภาคแสดงสถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริง (irrealis) กับเหตุการณ์ห้ามไม่ให้ทำ เนื่องจากการห้ามมีคุณสมบัติที่ขัดแย้งกับเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริง เช่น ถ้าผู้พูดบอกว่า “ทำอย่างนี้ สิ (Do that!)” แสดงว่าเหตุการณ์ดังกล่าวยังไม่เกิดจริง ณ เวลาที่พูด แต่ถ้าพูดว่า “อย่าทำอย่างนี้ สิ (Don't do that!)” จะหมายถึงเหตุการณ์นั้นได้เกิดขึ้นแล้ว

8) ประเภททางความหมายที่หลากหลาย (Miscellaneous categories)

นอกจากบริเวณทางอรรถศาสตร์ที่กล่าวมาแล้ว สถานะเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงและเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริงยังสามารถปรากฏในบริเวณทางความหมายอื่นๆ ได้เช่นเดียวกัน เช่น ความสามารถ (ability) ความตั้งใจ (volition) วัตถุประสงค์ (purpose) ความสงสัย (doubt) คำถาม (question) และความปรารถนา (desire)

เช่นเดียวกับบริเวณทางอรรถศาสตร์อื่นๆ บริเวณทางความหมายเหล่านี้สามารถเลือกแสดงด้วยหน่วยคำแสดงสถานะเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง (realis) หรือหน่วยคำแสดงสถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริง (irrealis) ก็ได้ ด้วยเหตุนี้แนวคิดเรื่องสถานะเหตุการณ์จึงยังคงเป็นแนวคิดที่มีความกำกวมระหว่างประเภททางไวยากรณ์ที่แสดงการเกิดขึ้นจริงและไม่เกิดจริงของเหตุการณ์

สาเหตุที่บริเวณทางอรรถศาสตร์ในแต่ละภาษาสามารถเลือกแสดงสถานะความจริงของเหตุการณ์ได้ในที่แตกต่างกัน เนื่องจากสถานะความจริงของเหตุการณ์ ในแต่ละภาษาถูกมองจากมุมมองที่แตกต่างกัน 2 ลักษณะคือ

1) มองจากความแตกต่างของเวลาอันใกล้ (immediate time) กับเวลาอันไกล (remote time) โดยไม่คำนึงถึงการเกิดขึ้นจริงหรือไม่จริงของเหตุการณ์ กล่าวคือเหตุการณ์ใดๆ ที่ไม่ใช่เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ณ ขณะทีพูด (ปัจจุบัน) จะถือเป็นเหตุการณ์ที่มีสถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริง (irrealis) ส่วนเหตุการณ์ใดๆ ที่เกิดขึ้น ณ ขณะทีพูด (ปัจจุบัน) จะถือเป็นเหตุการณ์ที่มีสถานะเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง (realis) เช่น ในภาษาที่มีการบ่งชี้อดีตกาลด้วยคำบ่งชี้สถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริง (irrealis marker) แม้เหตุการณ์ในอดีตจะเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นแล้วก็ตาม แต่การอ้างถึงเหตุการณ์ในอดีตเป็นการอ้างถึงเวลาไกลตัว กล่าวคือเป็นสิ่งที่ไม่ได้กำลังเกิดขึ้น ณ ขณะทีพูด ดังนั้นในภาษานั้นๆ จึงบ่งชี้เหตุการณ์ดังกล่าวด้วยคำบ่งชี้สถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริง (irrealis marker) หรือในภาษาที่มีการบ่งชี้สถานะเหตุการณ์ที่เพิกวัตรด้วยคำแสดงการบ่งชี้สถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริง แม้เหตุการณ์ที่เพิกวัตรจะเป็นเหตุการณ์ที่แท้จริงเป็นปกตินิสัย แต่ถ้าเหตุการณ์ดังกล่าวไม่ใช่เหตุการณ์ที่กำลังเกิดขึ้น ณ ขณะทีพูด เหตุการณ์ดังกล่าวจะถูกบ่งชี้ด้วยคำบ่งชี้สถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริงทันที เนื่องจากการอ้างถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในเวลาทีไกลตัว

2) มองจากความแตกต่างระหว่างการเกิดขึ้นจริงของเหตุการณ์ (actualization of event) กับการไม่เกิดขึ้นจริงของเหตุการณ์ (non-actualization of event) โดยไม่คำนึงถึงเวลา (ใกล้ หรือไกล) กล่าวคือเหตุการณ์ใดๆ ที่เกิดขึ้นจริงไม่ว่าจะเวลาใดก็ตามจะถือเป็นเหตุการณ์ที่มีสถานะเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง (realis) ส่วนเหตุการณ์ใดๆ ที่ไม่เกิดขึ้นจริงไม่ว่าจะเวลา

ใดก็ตามจะถือเป็นเหตุการณ์ที่มีสถานะเหตุ การณ์ที่ไม่เกิดจริง (irrealis) ด้วย เช่น ในภาษาที่มีการบ่งชี้อดีตกาลด้วยคำบ่งชี้สถานะเหตุการณ์ที่เกิดจริง (realis marker) แม้เหตุการณ์ในอดีตจะไม่ใช้สิ่งที่กำลังเกิดขึ้น ณ ขณะทีพูด แต่เหตุการณ์ในอดีตเป็นเหตุการณ์ที่ได้เกิดขึ้นจริงมาแล้ว ดังนั้นในบางภาษาจึงมักบ่งชี้เหตุการณ์ดังกล่าวด้วยคำบ่งชี้สถานะเหตุการณ์ที่เกิดจริงมากกว่า หรือในภาษาที่มีการบ่งชี้สถานะเหตุการณ์ที่เป็นกิจวัตรด้วยคำแสดงการบ่งชี้สถานะเหตุการณ์ที่เกิดจริง แม้การอ้างถึงเหตุการณ์ที่เป็นกิจวัตรอาจไม่จำเป็นต้องหมายถึงสิ่งที่กำลังเกิดขึ้นจริง ณ ขณะทีพูด แต่ถ้าเหตุการณ์ดังกล่าวเป็นเหตุการณ์ที่ได้เกิดขึ้นจริงมาแล้วแบบซ้ำแล้วซ้ำอีก เหตุการณ์ดังกล่าวจะถูกบ่งชี้ด้วยคำบ่งชี้สถานะเหตุการณ์ที่เกิดจริงทันที เนื่องจากการอ้างถึงเหตุการณ์ที่ได้เกิดขึ้นแล้วไม่ว่าจะเกิดขึ้นในอดีต ปัจจุบัน หรืออนาคตก็ตาม

แม้การมองสถานะของเหตุการณ์ในเชิงแบบลักษณ์ภาษาอาจมองได้จากมุมมองใน 2 ลักษณะดังที่กล่าวมาแล้ว แต่ในภาษาหนึ่งๆ อาจไม่จำเป็นต้องเลือกมองสถานะความจริงของเหตุการณ์จากมุมมองใดมุมมองหนึ่งเพียงอย่างเดียวก็ได้ สถานะเหตุการณ์ที่เกิดจริง และไม่เกิดจริงอาจเป็นความแตกต่างได้ทั้งความแตกต่างของเวลาอันใกล้ (immediate time) กับเวลาอันไกล (remote time) หรือ ความแตกต่างระหว่างการเกิดขึ้นจริงของเหตุการณ์ (actualization of event) กับการไม่เกิดขึ้นจริงของเหตุการณ์ (non-actualization of event) ก็ได้

4.2 “จะ” ในฐานะคำแสดงสถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริง (Irrealis marker)

จากการทบทวนวรรณกรรมเบื้องต้นผู้วิจัยพบว่าคำว่า “จะ” ในภาษาไทยน่าจะจัดเป็นคำแสดงการบ่งชี้สถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริง (irrealis) แม้คำที่มีความหมายสอดคล้องกับคำว่า “จะ” ในหลายๆ ภาษาจะไม่ถูกมองว่าเป็นคำบ่งชี้สถานะเหตุการณ์ก็ตาม เหตุผลประการหนึ่งที่ว่าที่มีความหมายสอดคล้องกับคำว่า “จะ” ไม่ถูกมองว่าเป็นคำบ่งชี้สถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริง (irrealis) เนื่องจากระบบการบ่งชี้ความแตกต่างระหว่างสถานะเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงกับเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริง (realis-irrealis distinction) ไม่เป็นระบบที่ปรากฏใช้ในภาษานั้นมาก่อน กล่าวคือคำที่มีความหมายสอดคล้องกับคำว่า “จะ” ส่วนใหญ่เป็นคำที่ถูกจัดอยู่ในระบบการบ่งชี้กาล (tense) เป็นคำแสดงการบ่งชี้อนาคตกาล (future tense) หรือการณัลักษณะ (aspect) เป็นคำแสดงการบ่งชี้การณัลักษณะคาดคะเน (prospective aspect) (Dik, 1978) (Boonyapatipark, 1983) มากกว่าระบบการบ่งชี้สถานะเหตุการณ์ หรือมาลา (mood) (de Haan: to appear) เนื่องจากในการวิเคราะห์ที่ให้มีประเภททางไวยากรณ์ที่แสดงสถานะความจริงของเหตุการณ์เข้ามาเพิ่มในภาษาที่มีระบบการบ่งชี้กาลหรือการณัลักษณะ อยู่แล้วเป็นการทำให้ระบบซับซ้อนมากเกินไป ดังนั้นคำที่มีความหมายสอดคล้องกับคำว่า “จะ” ที่แม้จะแสดงสถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริงได้จึงมักถูกปรับให้เข้าไปอยู่ในระบบการบ่งชี้เวลาแบบใดแบบหนึ่งแทน

สำหรับภาษาที่มีระบบการบ่งชี้กาล หรือการณัลักษณะอยู่แล้ว คำที่มีความหมายสอดคล้องกับคำว่า “จะ” จะสามารถแสดงลักษณะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริง (irrealis) ได้จากการมองว่า สถานะเหตุการณ์ดังกล่าวเป็นการตั้งเอาคุณสมบัติทางอรรถศาสตร์ในการแสดงอนาคตมาใช้แสดงสถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริง (irrealis) สถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริง (irrealis) จึงถูกมองเป็นความหมายขยายความหมายหนึ่ง ไม่ใช่ประเภททางไวยากรณ์ที่แสดงสถานะเหตุการณ์ โดยเฉพาะ เช่นกรณีของ *will* ในภาษาอังกฤษที่แม้จะมีหลายความหมายแสดงสถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริง (irrealis) แต่หน้าที่หลักยังคงจัดว่าเป็นคำแสดงอนาคตกาล ความหมายที่แสดงสถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริงของ *will* ได้แก่ความหมายเชิงทัศนภาวะ (modality) แสดงความตั้งใจ (volition) แสดงนิสัย (habituality) เหตุการณ์ที่เป็นการสันนิษฐาน (hypothetical) รวมถึงการแสดงนิสัยของ *will* และ *would* ที่แสดงนิสัยในปัจจุบันและในอดีตด้วย โดยถ้าเป็นนิสัยในอดีตจะมีรูปแทนคือ *used to* แต่ถ้าเป็นนิสัยในปัจจุบันจะไม่มีหน่วยคำอื่นนอกจากใช้รูปปัจจุบันกาล นอกจากนี้ *will* ยังสามารถใช้แสดงเงื่อนไขที่เป็นการสมมติ (conditionals) ได้ด้วย คำว่า *will* เป็นตัวอย่างของคำที่มีความหมายขยายขอบแสดงสถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริง (irrealis) หลายความหมายแต่ไม่ถูกจัดเป็นประเภททางไวยากรณ์แสดงสถานะเหตุการณ์เนื่องจาก *will* ในภาษาอังกฤษถูกจัดเป็นหน่วยคำที่แสดงอนาคตกาล (future tense) อย่างชัดเจนอยู่แล้ว

อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาคุณสมบัติทางความหมายของคำว่า “จะ” ในภาษาไทย ผู้วิจัยเห็นว่า “จะ” ควรจัดเป็นคำบ่งชี้สถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริง (irrealis marker) โดยคุณสมบัติเนื้อหาของตัว “จะ” เอง ไม่ใช่เป็นการตั้งเอาคุณสมบัติทางความหมายของการแสดงอนาคตกาลมาใช้แสดงเช่นเดียวกับในภาษาอังกฤษ เนื่องจากเหตุการณ์ที่แสดงโดย “จะ” ในบริบทต่างๆ ดังที่อภิปรายในบทที่ 3 ล้วนแสดงสถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดขึ้นจริง ทั้งในเวลาگذว่ถ้อย และเวลาในอดีต และอนาคต ดังนั้นผู้วิจัยจึงเห็นว่าประเภททางไวยากรณ์แสดงสถานะเหตุการณ์ที่เกิดจริง (realis) และสถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริง (irrealis) นี้ควรจัดเป็นประเภททางไวยากรณ์หนึ่งที่ไม่ใช่ประเภททางไวยากรณ์กาล (tense) หรือการณัลักษณะ (aspect) ดังที่ปรากฏในงานวิจัยที่ผ่านมา สาเหตุที่ภาษาไทยไม่น่าจะเป็นภาษาที่จัดอยู่ในกลุ่มภาษาที่บังคับรูปแสดงกาลเป็นหลัก (tense-prominent language) หรือ กลุ่มภาษาที่บังคับรูปแสดงการณัลักษณะเป็นหลัก (aspect-prominent language) เนื่องจากภาษาไทยขาดคุณสมบัติตามเกณฑ์การจัดประเภทภาษาของ ภัต (Bhat, 1999) บางประการดังนี้

⁹ไบบีและคณะ (Bybee et al. 1994) กล่าวว่า เป็นความหมายเชิงนิสัยซึ่งอยู่ในขอบข่ายของสถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริง (irrealis) มาตั้งแต่ภาษาอังกฤษโบราณ (Old English)

1. มีการกลายเป็นคำไวยากรณ์ของคำแสดงกาลหรือการณลักษณะ (Grammaticalization of tense and aspect)

ภาษาที่มีการบังคับรูปแสดงกาลหรือการณลักษณะมักเป็นภาษา ที่มีการกลายเป็นคำไวยากรณ์ของคำแสดงกาลหรือการณลักษณะเพื่อบ่งชี้ความแตกต่างในการแสดงเวลาหรือลักษณะของเหตุการณ์มากกว่าภาษาอื่นๆ เช่นภาษาในตระกูลดราวิเดียน (Dravidian) อย่างภาษาทมิฬ (Tamil) ที่มีการกลายเป็นคำไวยากรณ์ของคำปัจจัย (suffix) แสดงการบ่งชี้ความแตกต่างระหว่างอดีตกาลกับปัจจุบันกาล (past/ non-past distinction) *nt/ tt ที่คำกริยา (Paramasivam, 1979) หรือในภาษาซูปรี (Supyire) ที่มีการกลายเป็นคำไวยากรณ์ของรูปกริยาแสดงการณลักษณะไม่สมบูรณ์ (imperfective aspect) จากคำกริยาพื้นฐานในภาษาที่มีคุณสมบัติเป็นคำกริยาแสดงการณลักษณะสมบูรณ์ (perfective aspect) ในตัว เช่น

Base (perfective)	imperfective	gloss
<i>cùgò</i>	<i>cùgùlì</i>	'deep'
<i>cenme</i>	<i>cenmì</i>	'transplant'
<i>muguro</i>	<i>mugure</i>	'smile'

(Carlson, 1994: 130)

เมื่อเปรียบเทียบกับภาษาที่บังคับรูปแสดงกาลเช่น ภาษาทมิฬ และภาษาที่บังคับรูปแสดงการณลักษณะเช่น ภาษาซูปรี จะเห็นได้ว่าในภาษาไทยเองมีการกลายเป็นคำไวยากรณ์ของคำแสดงกาลหรือคำแสดงการณลักษณะไม่มากนัก โดยเฉพาะอย่างยิ่งคำแสดงการบ่งชี้กาล เนื่องจากมโนทัศน์ เรื่องเวลาไม่ได้แสดงผ่านรูปภาษา ที่แสดงหน้าที่ทางไวยากรณ์โดยตรงอย่างในภาษาอังกฤษที่มีการเติมหน่วยคำเติมท้าย -s และ -ed ที่คำกริยาแท้ (finite verb) ทุกคำ เพื่อแสดงปัจจุบันกาล และอดีตกาลตามลำดับ แต่จะแสดงโดยนามวลีซึ่งเป็นคำหลัก (content word) เช่น “วันนี้” “ตอนนี้” “เมื่อวานนี้” และ “พรุ่งนี้” แทน ดังนั้นกระบวนการกลายเป็นคำไวยากรณ์ของคำบ่งชี้กาลจึงไม่ใช่ปรากฏการณ์ที่โดดเด่น และพบได้ทั่วไปในภาษาไทย

ในส่วนของระบบการแสดงความหมายเชิงการณลักษณะ ถึงแม้ว่าคำบ่งชี้การณลักษณะในภาษาไทยส่วนใหญ่จะผ่านกระบวนการกลายเป็น คำไวยากรณ์มาจากคำกริยาตามที่กล่าวถึงข้างต้นเช่น คำบ่งชี้การณลักษณะแบบไม่สมบูรณ์ (imperfective aspect) “อยู่” ผ่านการกลายเป็นคำไวยากรณ์มาจากคำกริยาที่มีความหมายว่า “ปรากฏ” คำแสดงการณลักษณะแบบสมบูรณ์ “แล้ว” ผ่านการกลายเป็นคำไวยากรณ์มาจากคำกริยาที่มีความหมายว่า “เสร็จ” หรือ “จบ” หรือคำแสดงการณลักษณะยังดำเนินอยู่ (persistent aspect) “ยัง” ผ่านการกลายเป็นคำ

ไวยากรณ์มาจากคำกริยาที่มีความหมายว่า “มี” ก็ตาม แต่คำบ่งชี้การณ์ลักษณะเหล่านี้ยังไม่ได้ผ่านกระบวนการกลายเป็นคำไวยากรณ์อย่างเสร็จสิ้นสมบูรณ์ เนื่องจากคำบางคำ ยังปรากฏใช้ในลักษณะของการเป็นคำประเภทกึ่งคำช่วยกริยา¹⁰ (vector verb) คือปรากฏเป็นได้ทั้งคำแสดงเนื้อความ และคำไวยากรณ์ในเวลาเดียวกัน ดังนั้นสถานะความเป็นคำไวยากรณ์ของคำบ่งชี้การณ์ลักษณะบางคำจึงยังกำกวมอยู่ระหว่างการเป็นคำหลัก หรือคำไวยากรณ์อยู่มาก

ภัต (Bhat, 1999) กล่าวว่าในภาษากลุ่มที่มีการบังคับรูปแสดงกาล (tense-prominent languages) รูปภาษาบ่งชี้ประเภททางไวยากรณ์กาลจะผ่านกระบวนการกลายเป็นคำไวยากรณ์ในระดับที่มากกว่ารูปภาษาแสดงประเภททางไวยากรณ์การณ์ลักษณะ และมาลา ส่วนในภาษาที่มีการบังคับรูปแสดงการณ์ลักษณะ (aspect-prominent languages) รูปภาษาแสดงการณ์ลักษณะจะผ่านกระบวนการกลายเป็นคำไวยากรณ์ในระดับที่มากกว่ารูปภาษาแสดงประเภททางไวยากรณ์การณ์กาล และมาลา ระดับของการผ่านกระบวนการกลายเป็นคำไวยากรณ์ของรูปภาษาจะส่งผลเป็นอย่างมากต่อการบังคับปรากฏของรูปภาษานั้นๆ กล่าวคือรูปภาษาที่ผ่านกระบวนการกลายเป็นคำไวยากรณ์ในระดับที่สูงกว่าจะมีการบังคับปรากฏที่มากกว่า ดังจะกล่าวถึงในส่วนต่อไป

2. การบังคับเกิดของกาล (Obligatoriness of tense and aspect)

ภาษาที่มีการบังคับรูปแสดงกาลหรือการณ์ลักษณะเป็นหลักมักเป็นภาษาที่มีการบ่งชี้แบบบังคับเกิด (obligatory) ตายตัว เช่นในภาษาตระกูลดราวิเดียน (Dravidian) มีการบังคับเกิดของรูปบ่งชี้แสดงกาล (tense marker) ที่คำกริยาทุกคำ แต่การณ์ลักษณะ (aspect) หรือมาลา (mood) จะถูกแสดงได้ก็ต่อเมื่อผู้พูดต้องการเพิ่มความหมายที่สอดคล้องกับเหตุการณ์หรือแสดงการเน้นย้ำเท่านั้น ไม่ใช่รูปบังคับเกิดเช่นเดียวกับคำแสดงกาล ในทำนองเดียวกัน ในภาษาที่บังคับรูปแสดงการณ์ลักษณะเช่นภาษาลังโก (Lango) ภาษาในตระกูลนิโลซาฮารัน (Nilo-Saharan) คำกริยาทุกคำจำเป็นต้องแสดงรูปบ่งชี้การณ์ลักษณะเพื่อบ่งชี้ลักษณะเหตุการณ์หรือออกเป็นลักษณะเหตุการณ์สมบูรณ์ (perfective) เหตุการณ์ดำเนินอยู่ (progressive) และเหตุการณ์ที่เป็นลักษณะ

¹⁰ คำกริยาที่แสดงเนื้อความเต็ม (full verb) ที่ปรากฏเป็นคำกริยาเดี่ยวในอนุพากย์จะพัฒนากลายเป็นคำกริยาช่วย (auxiliary) เมื่อปรากฏใช้ร่วมกับคำกริยาอื่นโดยคำกริยาช่วยโดยทั่วไปจะยังคงคุณสมบัติทางความหมายของคำกริยาแสดงเนื้อความเต็มอยู่เนื่องจากสามารถแสดงกาล กาลลักษณะ หรือมาลาได้เหมือนคำกริยาแสดงเนื้อความเต็มทั่วไป ในการปรากฏร่วมของคำกริยาสองคำ จะมีคำกริยาตัวหนึ่งแสดงสถานะกึ่งกริยาช่วย (quasi-auxiliary) โดยอีกคำหนึ่งทำหน้าที่เป็นคำกริยาหลัก (main/ primary verb) เสมอ คำกริยาที่มีสถานะเป็นคำกึ่งกริยาช่วยดังกล่าวถูกเรียกโดยฮุก (Hook 1974, 1991) ว่า “light verbs” หรือ “vector verbs”

นิสัย (habitual) แต่จะแสดงกาลหรือมาลาได้จากการใช้คำวิเศษณ์บอกเวลาที่เหมาะสมเข้ามาขยาย ซึ่งจะไม่บังคับเกิดเหมือนกับคำแสดงการณลักษณะดังกล่าว (Bhat, 1999)

โดยปกติแล้วการบังคับเกิดของรูปบ่งชี้มักปรากฏเป็นระบบในลักษณะทวิลักษณ์ (binary) คือหากบ่งชี้ด้วยรูปแสดงกาลหรือการณลักษณะประ เภทหนึ่งแล้ว รูปภาษาที่ไม่มีบ่งชี้จะถือเป็นอีกประเภทหนึ่งไปโดยปริยาย เช่นในภาษาซูปรี (Supyire) รูปคำกริยาที่บ่งชี้ด้วย *-i* จะกลายเป็นคำกริยาในการณลักษณะไม่สมบูรณ์ (imperfective) ส่วนกริยาที่ไม่บ่งชี้ด้วย *-i* จะกลายเป็นคำกริยาในการณลักษณะสมบูรณ์โดยปริยาย หรือในภาษาอังกฤษที่แยกความแตกต่างระหว่างอดีตกาลกับไม่ใช่อดีตกาล (past/ non-past) ด้วยรูปบ่งชี้ *-ed* โดยรูปกริยาที่บ่งชี้ด้วย *-ed* จะเป็นรูปอดีตกาลส่วนรูปที่ไม่มีบ่งชี้จะเป็นรูปไม่ใช่อดีตกาลไปโดยปริยาย

สำหรับภาษาไทยแม้จะมีคำที่ใช้แสดงการณลักษณะหลายคำก็ตาม แต่คำเหล่านี้ไม่ได้ปรากฏใช้แบบบังคับเกิดเช่นเดียวกับภาษาที่กล่าวมา เช่น

- (13) ก: *นี่เรากำลังทำอะไรอยู่นะ*
ข: *ทำการบ้าน*
- (14) ก: *นี่เรทำอะไรนะ*
ข: *ทำการบ้าน*
- (15) ก: *เธอกินข้าวแล้วหรือยัง*
ข: *กินแล้วเมื่อตอนบ่ายนี้เอง*
- (16) ก: *เธอกินข้าวแล้วหรือยัง*
ข: *กินเมื่อตอนบ่ายนี้เอง*

(เจ้าของภาษา)

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่าคำแสดงการณลักษณะอย่างคำว่า “กำลัง” “อยู่” “แล้ว” หรือ “ยัง” ในภาษาไทยเป็นคำแสดงการณลักษณะที่มีลักษณะการปรากฏแบบไม่บังคับเกิด กล่าวคือ การเลือกใช้คำแสดงการณลักษณะเหล่านี้ขึ้นอยู่กับความต้องการในการเลือกมองเห็นเหตุการณ์ของผู้พูดเท่านั้น เช่นในตัวอย่างที่ (13) ที่ผู้พูดต้องการถามคำถามโดยเน้นช่วงกลางของเหตุการณ์โดยการใช้คำว่า “กำลัง” และ “อยู่” ซึ่งหากไม่ต้องการเน้นลักษณะเหตุการณ์ดังกล่าว ผู้พูดสามารถเลือกถามคำถามในตัวอย่างที่ (14) ก็ได้ และในการตอบคำถามผู้ฟังไม่จำเป็นต้องตอบโดยใช้คำว่า “กำลัง” และ “อยู่” ทวนคำถามอีก หรือในกรณีของคำว่า “แล้ว” และ “ยัง” ที่แม้จะดูเหมือนบังคับเกิดในรูปของคำถาม แต่การปรากฏดังกล่าวเป็นลักษณะของการเกิดแบบตายตัว (fixed phrase) ของโครงสร้างประโยคคำถาม มากกว่าจะเป็นการบังคับ เพื่อบ่งชี้การณลักษณะ

ของคำถามโดยคำตอบที่ปรากฏอาจยังคงไว้ซึ่งคำแสดงการณ์ลักษณะ “แล้ว” เพื่อทวนคำถาม หรือละไปแล้วก็ได้ สาเหตุที่ภาษาไทยยอมให้มีการละคำแสดงการณ์ลักษณะได้เนื่องจากภาษาไทยเป็นภาษาที่สามารถตีความได้จากบริบท

3. การใช้อย่างเป็นระบบของการบ่งชี้กาลและการณ์ลักษณะ (Systematicity of tense and aspect)

การใช้อย่างเป็นระบบของคำบ่งชี้แสดงกาลและการณ์ลักษณะในภาษาที่มีการบังคับการบ่งชี้กาลและการณ์ลักษณะจะเห็นได้จากการที่ภาษาดังกล่าวมีชุดของคำหรือกระบวนทัศน์ (paradigm) ที่ใช้แสดงกาลและการณ์ลักษณะเป็นระบบที่สมบูรณ์และชัดเจน เช่นในภาษามาลดีส (Maltese) ที่มีชุดคำแสดงการบ่งชี้ความสัมพันธ์ทางไวยากรณ์แสดงบุรุษ (personal agreement affixes) เพื่อบ่งชี้ความแตกต่างระหว่างการณ์ลักษณะสมบูรณ์ (perfective) และการณ์ลักษณะไม่สมบูรณ์ (imperfective) ที่คำกริยาอย่างแยกขาด (Bhat, 1999) ดังที่ได้กล่าวมาแล้วภาษาไทยแม้จะมีชุดคำที่ใช้แสดงการณ์ลักษณะก็ตามแต่เป็นการใช้ที่ไม่มีการบังคับเกิดเพื่อแสดงความแตกต่างระหว่างการณ์ลักษณะอย่างสมบูรณ์ชัดเจน

4. การกระจายการใช้ของกาลและการณ์ลักษณะในระบบ (Pervasiveness of tense and aspect)

คุณสมบัติประการสุดท้ายของภาษาที่มีการบังคับการบ่งชี้กาลและกาลลักษณะคือการปรากฏการใช้กระจายทั่วทั้งระบบ เช่นในภาษาในกลุ่มอินโดอารยัน (Indo-Aryan) ที่การบ่งชี้ความแตกต่างระหว่างการณ์ลักษณะสมบูรณ์และการณ์ลักษณะไม่สมบูรณ์มีการใช้ที่กระจายไปทั้งระบบ นอกจากจะใช้กับคำกริยาแท้ (finite verb) การบ่งชี้ดังกล่าวยังกระจายการใช้ไปในหน่วยสร้างคำกริยาต่างๆ ด้วย เช่นคำกริยาคุณศัพท์ (adjectival verb) กลุ่มคำกริยาแสดงวิเศษณ์ (adverbial participle) คำกริยาประสม (verb compounds) การแสดงเงื่อนไข (conditionals) วิเศษณ์แสดงเวลา (temporal adverbial) และคำบ่งชี้ความเป็นนาม (nominalizer) เป็นต้น ซึ่งในภาษาไทยไม่น่าจัดอยู่กลุ่มภาษาที่มีการบังคับการบ่งชี้ทั้งกาลและการณ์ลักษณะอยู่แล้ว ดังนั้นคุณสมบัตินี้จึงไม่พบในภาษาไทยอย่างสิ้นเชิง

จากคุณสมบัติข้างต้นจะเห็นได้ว่าภาษาไทยเองไม่น่าจัดอยู่ในประเภทภาษาที่มีการบังคับรูปแสดงกาล (tense-prominent languages) หรือการณ์ลักษณะ (aspect-prominent language) เป็นหลัก ในทางตรงกันข้ามผู้วิจัยเห็นว่าคำว่า “จะ” อาจจัดอยู่ในประเภททางไวยากรณ์อีกประเภทหนึ่งที่เรียกว่ามาลา (mood) ประเภทแสดงสถานะความจริงของเหตุการณ์

(reality status) เนื่องจาก “จะ” มีคุณสมบัติที่สอดคล้องกับคุณสมบัติของภาษาที่บังคับรูปแสดงมาลาเป็นหลัก (mood-prominent language) ตามเกณฑ์ของภัต (Bhat, 1999) มากกว่าดังนี้

1. การกลายเป็นคำไวยากรณ์ของ “จะ”

จากข้อมูลพบว่าคำว่า “จะ” ในภาษาปัจจุบันมีลักษณะการใช้เป็นคำไวยากรณ์ในทุกการปรากฏ กล่าวคือ ปรากฏในลักษณะของคำช่วยกริยา (auxiliary) ทั้งเป็นคำช่วยหน้ากริยา และหลังกริยาในกลุ่มคำแสดงทัศนภาวะและการณ์ลักษณะ ดังนั้นคำว่า “จะ” จึงมีสถานะเป็นคำไวยากรณ์อยู่แล้ว แม้ในทางแบบลักษณ์ภาษาจะพบว่าคำที่มีความหมายสอดคล้องกับคำว่า “จะ” น่าจะมีวิวัฒนาการมาจากคำแสดงเนื้อความที่มีความหมาย “ตั้งใจ” หรือ “ต้องการ” ก็ตาม แต่ในภาษาไทยยังไม่พบแหล่งที่มาที่แน่ชัดของคำคำนี้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงไม่ขอกล่าวในรายละเอียดเกี่ยวกับการกลายเป็นคำไวยากรณ์ของคำว่า “จะ” ในที่นี้ เนื่องจากงานวิจัยชิ้นนี้ ศึกษาคำว่า “จะ” ในแง่ของการศึกษาแบบช่วงเวลาเดียว (synchronic) เท่านั้น อย่างไรก็ตามคำว่า “จะ” ที่มีสถานะเป็นคำไวยากรณ์นี้แสดงให้เห็นว่า “จะ” มีคุณสมบัติของการเป็นประเภททางไวยากรณ์อีกประเภทหนึ่ง ได้แก่ มาลาประเภทแสดงสถานะความจริงของเหตุการณ์ (reality status) ที่แยกออกจากกาล หรือการณ์ลักษณะอย่างชัดเจน

2. การบังคับการเกิดและการใช้อย่างเป็นระบบของคำว่า “จะ”

คำว่า “จะ” ในฐานะคำบ่งชี้สถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริง (irrealis) มีลักษณะการปรากฏแบบบังคับเกิด (obligatory) มากกว่าคำแสดงกาลหรือการณ์ลักษณะ เนื่องจากสถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริงไม่สามารถตีความจากบริบทได้ง่ายเท่าคำแสดงการณ์ลักษณะในภาษาไทย ดังนั้นการละหรือใส่ “จะ” ลงในประโยคจะมีผลต่อการตีความสถานะความจริงของเหตุการณ์อย่างแตกต่างชัดเจน โดย “จะ” มีระบบการปรากฏแบบทวิลักษณ์ (binary) กล่าวคือ หากใส่ “จะ” เข้าไปในประโยคจะแสดงเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริงได้ แต่หากละ “จะ” ในประโยค ประโยคดังกล่าวจะแสดงความหมายสถานะเหตุการณ์ที่เกิดจริง (realis) โดยปริยายเช่น

สถานะเหตุการณ์ที่เกิดจริง (realis)	สถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริง (irrealis)
(17) ก. เมื่อวานนี้ดำไปเชียงใหม่ (*แต่ไม่ได้ไป)	ข. เมื่อวานนี้ดำจะไปเชียงใหม่ (แต่ไม่ได้ไป)
(18) ก. วันนี้ดำไปเชียงใหม่ (*แต่ไม่ได้ไป)	ข. วันนี้ดำจะไปเชียงใหม่ (แต่ไม่ได้ไป)
(19) ก. พรุ่งนี้ดำไปเชียงใหม่ (*แต่ไม่ได้ไป)	ข. พรุ่งนี้ดำจะไปเชียงใหม่ (แต่ไม่ได้ไป)

จากตัวอย่างที่ (17) - (19) จะเห็นได้ว่าประโยค (ก) ที่ไม่มี “จะ” ปรากฏอยู่ด้วยนั้นจะเป็นประโยคที่มีสถานะเหตุการณ์ที่เกิดจริงไม่ว่าจะเป็นช่วงเวลาในอดีต ปัจจุบัน หรืออนาคตก็ตาม ด้วยเหตุนี้เหตุการณ์ดังกล่าวจึงไม่สามารถปรากฏร่วมกับถ้อยความที่แสดงการปฏิเสธว่า เหตุการณ์ดังกล่าวไม่เกิดขึ้นได้ ในขณะที่ประโยค (ข) ที่มี “จะ” ปรากฏจะเป็นประโยคที่มีสถานะเป็นเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริง สืบเนื่องจากการที่ประโยคดังกล่าวสามารถปรากฏร่วมกับถ้อยความที่แสดงการปฏิเสธว่าเหตุการณ์ดังกล่าวไม่เกิดขึ้นได้

จากข้อสังเกตเบื้องต้นจะเห็นได้ว่าสถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริงจะปรากฏก็ต่อเมื่อมี “จะ” ปรากฏอยู่ในประโยค โดยรูปประโยคที่ละ “จะ” จะถูกตีความว่าเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงไปโดยปริยาย เมื่อเปรียบเทียบคุณสมบัติการบังคับการปรากฏกับคำบ่งชี้การณลักษณะในภาษาไทยแล้ว จะพบว่าคำบ่งชี้การณลักษณะมีลักษณะการปรากฏแบบละได้มากกว่า เนื่องจากความหมายเชิงการณลักษณะนั้นๆ สามารถตีความได้ง่ายจากบริบท ในขณะที่ “จะ” ไม่สามารถละได้ในแทบทุกบริบทที่ผู้พูดต้องการสื่อความ มว่าเหตุการณ์ที่อ้างถึงนั้นมีสถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริง ด้วยเหตุนี้ “จะ” จึงมีคุณสมบัติผ่านเกณฑ์ของภัก (Bhat, 1999) ในแง่ของการบังคับเกิดและการมีระบบตายตัวของรูปแสดงมาลาประเภทแสดงสถานะความจริงของเหตุการณ์ในภาษาไทย

3. การกระจายการใช้ของคำว่า “จะ” ในระบบ

คุณสมบัติประการสุดท้ายของภาษาที่มีการบังคับการบ่งชี้มาลาประเภทแสดงสถานะความจริงของเหตุการณ์เป็นหลัก คือการปรากฏการใช้กระจายทั่วทั้งระบบ จากการศึกษาพบว่าคำว่า “จะ” ในภาษาไทยมีการกระจายการบ่งชี้สถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริงไปยังหน่วยสร้างกริยาอยู่บ้างได้แก่ หน่วยสร้างที่แสดงการบ่งชี้ความเป็นนาม (nominalization) อย่าง “การจะทำอาหารฝรั่งด้วยตัวเองไม่ใช่เรื่องง่าย” “การจะไปเรียนเมืองนอกคงต้องใช้เงินจำนวนไม่น้อย” และ “การจะหาแฟนดีๆสักคน คงต้องใช้เวลาเป็นปีๆ” เป็นต้น ส่วนที่ขีดเส้นใต้หมายถึงนามวลีที่ถูกบ่งชี้ความเป็นนามด้วยคำว่า “การ” จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่าคำว่า “จะ” สามารถปรากฏใช้ในการบ่งชี้สถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริง ได้แก่ เหตุการณ์ “ทำอาหาร” “ไปเรียนเมืองนอก” และ “หาแฟนดีๆสักคน” ในหน่วยสร้างกริยาที่แสดงการบ่งชี้ความเป็นนามทั่วๆ ไปได้

จากการพิจารณาตามเกณฑ์ที่ ๓ ของภัก (Bhat, 1999) จะเห็นได้ว่าคำว่า “จะ” ในภาษาไทยมีคุณสมบัติหลายประการสอดคล้องกับการเป็นประเภททางไวยากรณ์ของภาษาที่มีการบ่งชี้ประเภททางไวยากรณ์มาลาแสดงสถานะความจริงของเหตุการณ์ มากกว่ากาล และการณลักษณะ โดยจากข้อมูลพบว่า “จะ” มีความหมายแสดงการบ่งชี้สถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริงใน

บริเวณทางอรรถศาสตร์เฉพาะเป็น 4 บริบท ซึ่งผู้วิจัยจะวิเคราะห์ให้เห็นถึงสถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริง และบริเวณทางอรรถศาสตร์ที่คำว่า “จะ” แสดงในส่วนต่อไป

4.2.1. “จะ” ที่ปรากฏในหน่วยสร้าง นามวลี + “จะ” + กริยาวลี

“จะ” ที่ปรากฏในหน่วยสร้าง นามวลี + “จะ” + กริยาวลี จะแสดงการบ่งชี้สถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

- (20) เขาจะรวยแน่ๆ
- (21) เรื่องที่เรายกมาถกเถียงกันประจำจะเป็นเรื่องความเลื่อมทรมทางศีลธรรม
- (22) เราจะกันพวกมันสักคนมาเป็นพยาน
- (23) เพื่อนๆจะโทรมาให้กำลังใจว่า เออ ทำดีแล้วนะ
- (24) ถ้าเขามีเวลา เขาจะเที่ยวรอบโลก
- (25) หมอนั้นจะเรียกสเปคตรัมว่าปีศาจ
- (26) การสร้างสะพานจะช่วยย่นระยะทาง

(คลังข้อมูลภาษาฯ)

ในหน่วยสร้างนี้ “จะ” แสดงการบ่งชี้สถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริง ในบริเวณทางอรรถศาสตร์ (semantic domain) ที่หลากหลายซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับบริเวณทางอรรถศาสตร์ที่เดอฮาน (de Haan: to appear) เสนอไว้ สามารถวิเคราะห์ได้ ดังนี้

1) ความเป็นไปได้ของการเกิดเหตุการณ์ (Possibility)

“จะ” ที่ปรากฏในหน่วยสร้างนี้สามารถปรากฏในบริเวณทางความหมายที่แสดงความเป็นไปได้ของเหตุการณ์ (possibility) ทั้งแบบเป็นไปได้มากและเป็นไปได้น้อยตามระดับความมั่นใจของผู้พูด (speaker's confidence) ความเป็นไปได้ของเหตุการณ์มีคุณสมบัติทางอรรถศาสตร์สอดคล้องกับความเป็นสถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริง (irrealis) เนื่องจากเหตุการณ์ที่แสดงความเป็นไปได้นั้นเป็นเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นหรือไม่เกิดขึ้นก็ได้ แม้ผู้พูดจะแสดงระดับความมั่นใจมากน้อยเพียงใดก็ตาม เช่น ในตัวอย่างที่ (20) “เขาจะรวยแน่ๆ” แสดงเหตุการณ์ที่ผู้พูดมีความเชื่อมั่นว่านามวลีประธาน “เขา” มีความเป็นไปได้สูงที่จะรวย แม้ผู้พูดจะแสดงระดับความมั่นใจว่าเหตุการณ์ดังกล่าวมีความเป็นไปได้ที่จะเกิดขึ้นสูง สืบเนื่องจากการใช้วิเศษณ์ “แน่ๆ” แสดง

ความมั่นใจในสถานะของการเกิดขึ้นของเหตุการณ์ก็ตาม แต่เหตุการณ์ “รวย” ดังกล่าวเป็น เหตุการณ์ที่ยังไม่เกิดขึ้นจริง ณ เวลากล่าวถ้อย ความเป็นไปได้ของเหตุการณ์จึงมีแนวโน้มที่จะ เกิดขึ้นหรือไม่ก็ได้ ด้วยเหตุนี้เหตุการณ์ดังกล่าวจึงแสดงสถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริงและสามารถ ถูกบ่งชี้ด้วยคำว่า “จะ” ได้

เช่นเดียวกับในอย่างที่ (26) “การสร้างสะพาน จะช่วยย่นระยะทาง ” แสดงเหตุการณ์ที่ผู้ พุดมีความมั่นใจว่านามวลีประธาน “การสร้างสะพาน” มีความเป็นไปได้ที่จะยังผลให้ เกิดการย่น ระยะทาง อย่างไรก็ตามเหตุการณ์การย่นระยะทาง ไม่ใช่เหตุการณ์ที่เกิดจริง ณ เวลากล่าวถ้อย และอาจเกิดขึ้นหรือไม่เกิดขึ้นก็ได้ สถานะของเหตุการณ์ดังกล่าวจึงมีลักษณะเป็นเหตุการณ์ที่ไม่ เกิดจริงและสามารถถูกบ่งชี้ด้วยคำว่า “จะ” ได้

2) ความตั้งใจ เจตนา (Volition)

“จะ” ที่ปรากฏในหน่วยสร้างนี้สามารถปรากฏในบริเวณทางความหมายที่แสดงความ ตั้งใจ หรือเจตนา (volition) ได้เนื่องจากเหตุการณ์ที่เป็นเจตนาของผู้พูดมีคุณสมบัติทาง อรรถศาสตร์สอดคล้องกับความเป็นสถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริง (irrealis) ในลักษณะที่ผลของ ความตั้งใจหรือเจตนามักเป็นผลที่ไม่เกิดขึ้นแน่นอน เช่นในตัวอย่างที่ (22) “เราจะกันพวกมันสัก คนมาเป็นพยาน” แสดงเหตุการณ์ความตั้งใจ และเจตนาของนามวลีประธานบุรุษที่หนึ่ง “เรา” ที่ จะกันคนสักคนไว้เป็นพยาน เนื่องจากเหตุการณ์ดังกล่าวเป็นความตั้งใจที่มีผลไม่แน่นอน “การกัน คนสักคนไว้เป็นพยาน” จึงอาจเกิดขึ้นจริงหรือไม่จริงก็ได้ ดังนั้นเหตุการณ์ในลักษณะดังกล่าวจึง ถูกบ่งชี้ด้วยคำแสดงการบ่งชี้สถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริง “จะ”

3) เหตุการณ์ที่จะเกิดตามเงื่อนไข (Conditionals)

โดยปกติแล้ว เหตุการณ์เงื่อนไขมักจะ มีสถานะเหตุการณ์เป็นเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริงซึ่ง หมายถึงเหตุการณ์ที่ตรงข้ามความจริง ในภาษาไทยเหตุการณ์เงื่อนไขจะมีรูปคำเชื่อมอนุภาคย์ “ถ้า” และ “หาก” นำหน้าอนุภาคย์ที่แสดงเงื่อนไข เช่นในตัวอย่างที่ (24) “ถ้าเขามีเวลา เขาจะ เที่ยวรอบโลก” ผู้พูดแสดงเหตุการณ์ที่ตรงข้ามกับเหตุการณ์จริง กล่าวคือการเที่ยวรอบโลกไม่ได้ เกิดจริง แต่ผู้พูดแสดงการคาดคะเนว่าถ้าเงื่อนไขคือการมีเวลาเกิดขึ้น เหตุการณ์หลักคือการ เที่ยวรอบโลก ก็จะมีความเป็นไปได้ที่จะเกิดขึ้นด้วย อย่างไรก็ตามในความเป็นจริงผู้พูดรู้ว่า เหตุการณ์เงื่อนไขนี้ ไม่ได้เกิดขึ้นจริง ณ ขณะที่พูด เหตุการณ์หลักคือการเที่ยวรอบโลกจึงไม่ สามารถเกิดขึ้นจริงได้ด้วยเช่นกัน ด้วยเหตุนี้เหตุการณ์ที่แสดงการเกิดตามเงื่อนไขจึงมักถูกบ่งชี้ ด้วยคำแสดงสถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริง “จะ” ในภาษาไทยเสมอ

4) อนาคตกาล (Futurity)

ในทางแบบลักษณ์ภาษาพบว่าความหมายแสดงอนาคตกาลเป็นความหมายที่มีคุณสมบัติทางอรรถศาสตร์สอดคล้องกับสถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริง (irrealis) เนื่องจากเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริงมีคุณสมบัติเป็นเหตุการณ์ที่ยังไม่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ดังนั้นสถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริงที่แสดงโดย “จะ” ในภาษาไทยจึงแสดงนัยว่าเป็นเหตุการณ์ในอนาคตด้วย โดยในทุกบริเวณความหมายทั้ง ความเป็นไปได้ของเหตุการณ์ ความตั้งใจหรือเจตนา และเหตุการณ์แสดงเงื่อนไข ที่แสดงโดยหน่วยสร้างนี้สามารถตีความเป็นเหตุการณ์ในอนาคตได้ทั้งสิ้น

5) เหตุการณ์ที่ทำเป็นนิสัย (Habituality)

เหตุการณ์ที่ทำเป็นนิสัยเป็นอีกเหตุการณ์หนึ่งในหน่วยสร้างนี้ที่มีคุณสมบัติทางอรรถศาสตร์สอดคล้องกับสถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริงเนื่องจากเหตุการณ์ที่ทำเป็นนิสัยแม้จะเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในกิจวัตรประจำวัน แต่เหตุการณ์ดังกล่าวไม่จำเป็นต้องเกิดขึ้น ณ ขณะที่ถูกก็ได้ เช่นในตัวอย่างที่ (21) “เรื่องที่เรายกมาถกเถียงกันประจำจะเป็นเรื่องความเสื่อมทรามทางศีลธรรม” แสดงเหตุการณ์ที่ทำเป็นนิสัยสังเกตจากวลีแสดงการกระทำที่เป็นนิสัยคือ “ประจำ” ว่าเมื่อใดก็ตามที่มีการถกเถียงกัน ก็จะมีความเป็นไปได้ที่เหตุการณ์ที่ยก มากล่าวจะเป็นเหตุการณ์เกี่ยวกับความเสื่อมทรามทางศีลธรรมเสมอ อย่างไรก็ตามแม้ประเด็นทางศีลธรรมจะเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจริงแทบทุกครั้งที่มีการถกเถียงกัน แต่เหตุการณ์ดังกล่าวอาจไม่ใช่สิ่งที่เกิดขึ้นจริงในขณะที่ถูกก็ได้ ดังนั้นเหตุการณ์ดังกล่าวจึงมีสถานะเป็นเหตุกา รณ์แบบสมมติและมักถูกบ่งชี้ด้วยคำว่า “จะ”

4.2.2. “จะ” ที่ปรากฏในหน่วยสร้าง นามวลี + (คำช่วยกริยา) + “จะ” + (คำช่วยกริยา) + กริยาวลี + (คำช่วยกริยา)

4.2.2.1 “จะ” ที่ปรากฏร่วมกับคำช่วยกริยาต้นแบบ

(27) ข้อมูลเล็กๆน้อยๆที่ไม่สลักสำคัญอะไรเลย**อาจจะ**เป็นกุญแจสำคัญที่จะเปิดโปงท่อสายใยขององค์การค้ายาเสพติด

(28) คุณเปรม**มักจะ**ขึ้นม้าออกไปฝึกแต่เช้ามีดทุกวัน

(29) เขาเล่นซ่อนแอบ หากใครถูกหาพบก่อน **คนนั้นจะต้อง**ถูกปรับแพ้

(คลังข้อมูลภาษาฯ)

(30) รถชนกันขนาดนี้ **คงจะมีคนตาย**ไม่น้อย

- (31) เขาเคยจะไปเมืองนอก (แต่ไม่ได้ไป)
- (32) เขากำลังจะไปทำงาน
- (33) เขากำลังจะไปทำงานอยู่แล้ว

(เจ้าของภาษา)

คำช่วยกริยาประเภทต้นแบบ (prototypical auxiliaries) ที่ปรากฏในหน่วยสร้างนี้มีสองประเภทได้แก่ 1) คำช่วยกริยาที่แสดงทัศนภาวะบอกความเห็น เช่น “อาจ” “คง” “ต้อง” และ 2) คำช่วยกริยาแสดงการณลักษณะ เช่น “มัก” “กำลัง” “เคย” เมื่อ “จะ” ปรากฏในหน่วยสร้างนามวลี + (คำช่วยกริยาต้นแบบ) + “จะ” + (คำช่วยกริยาต้นแบบ) + กริยาวลี + (คำช่วยกริยาต้นแบบ) นี้ “จะ” แสดงการบ่งชี้สถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริงในบริเวณทางอรรถศาสตร์ที่แสดงโดยคำช่วยกริยาแต่ละประเภทดังต่อไปนี้

4.2.2.1.1 “จะ” ที่ปรากฏร่วมกับคำกริยากริยาต้นแบบแสดงการณลักษณะ

1) เหตุการณ์ที่ทำเป็นนิสัย (Habituality)

ดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้นเหตุ การณ์ที่ทำเป็นนิสัยเป็นเหตุการณ์ที่มีคุณสมบัติทางอรรถศาสตร์สอดคล้องกับสถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริงเนื่องจากเหตุการณ์ที่ทำเป็นนิสัยแม้จะเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน แต่เหตุการณ์ดังกล่าวอาจไม่ใช่สิ่งที่เกิดขึ้น ณ ขณะทีพูด เช่น ในตัวอย่างที่ (28) “คุณเปรมมักจะขึ้นม้าออกไปฝึกแต่เช้ามีดทุกวัน” แม้คำว่า “มัก” จะแสดงลักษณะเหตุการณ์ที่นามวลีประธาน “คุณเปรม” กระทำการ “ขึ้นม้าออกไปฝึกแต่เช้ามีด” บ่อยๆ แต่ ณ ขณะทีพูดการกระทำดังกล่าวอาจไม่ใช่สิ่งที่กำลังเกิดขึ้นก็ได้ ด้วยเหตุนี้เหตุการณ์ดังกล่าวจึงแสดงสถานะเป็นเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริงและถูกบ่งชี้ด้วยคำว่า “จะ”

2) แสดงเหตุการณ์ที่เป็นประสบการณ์ (Experience) ที่ยังไม่ได้เกิดขึ้น

แม้เหตุการณ์แสดงประสบการณ์โดยทั่วไปจะหมายถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแล้วและมีสถานะเป็นเหตุการณ์จริง (realis) แต่หากประสบการณ์ดังกล่าวเป็นสิ่งที่ยังไม่ได้เกิดขึ้น ประสบการณ์ดังกล่าวจะมีสถานะเป็นเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริง เช่น ในตัวอย่างที่ (31) “เขาเคยจะไปเมืองนอก (แต่ไม่ได้ไป)” ผู้พูดแสดงเหตุการณ์ที่นามวลีประธาน “เขา” เคยมีประสบการณ์จะได้ไปเมืองนอกอย่างน้อยหนึ่งครั้ง ก่อนเวลาที่กล่าวถ้อย เช่นมีการวางแผนการที่จะไปเมืองนอกมาแล้วในอดีตแต่ในที่สุดก็ไม่ได้ไป เหตุการณ์ดังกล่าวจึงไม่ได้เกิดขึ้นจริง คำว่า “เคย” แม้จะแสดง

ประสบการณ์ของเหตุการณ์ดังกล่าว แต่เหตุการณ์ที่บ่งชี้ด้วย “จะ” นี้มีสถานะเป็นเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริง

3) อนาคตอันใกล้ (Imminence of action)

เนื่องจากสถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริงเป็นเหตุการณ์ที่ไม่เกิดขึ้นจริง ณ ขณะที่พูด กล่าวคือไม่ใช่เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน เหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริงจึงอาจหมายถึงเหตุการณ์ในอนาคตได้ด้วย ดังนั้นเหตุการณ์แสดงอนาคตในภาษาสนทนาใหญ่จึงเป็นเหตุการณ์ที่มักมีการบ่งชี้ด้วยคำแสดงสถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริง รวมถึงภาษาไทยด้วย เช่น ในตัวอย่างที่ (32) “เขากำลังจะไปทำงาน” แสดงเหตุการณ์ที่นามวลีประธาน “เขา” มีแนวโน้มที่จะแสดงการกระทำ “ไปทำงาน” ภายหลังเวลาที่กล่าวถ้อย โดยเห็นว่าเหตุการณ์ ที่อ้างถึงนั้นมีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นในระยะเวลาที่ใกล้กับเวลากล่าวถ้อย ทั้งนี้เนื่องจาก “กำลัง” เพิ่มเติมความหมายลักษณะพลวัตไปที่สภาพก่อน (pre-state) ที่แสดง เหตุการณ์ดังกล่าวจึงเป็นเหตุการณ์ที่แสดงอนาคตอันใกล้ อย่างไรก็ตามเนื่องจากเหตุการณ์แสดงอนาคตอันใกล้เป็นเหตุการณ์ที่ไม่ได้เกิดขึ้นจริง ณ ขณะที่พูด เหตุการณ์ดังกล่าวจึงมีสถานะเป็นเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริง และมักเกิดร่วมกับคำว่า “จะ” เสมอ

เช่นเดียวกับในตัวอย่างที่ (33) “เขากำลังจะไปทำงานอยู่แล้ว” แสดงเหตุการณ์ที่นามวลีประธาน “เขา” มีแนวโน้มที่จะกระทำเหตุการณ์ “ไปทำงาน” ภายหลังเวลาที่กล่าวถ้อย โดยเห็นว่าเหตุการณ์ที่อ้างถึงนั้นเป็นเหตุการณ์ที่มีแนวโน้มจะเกิดขึ้นใกล้กับเวลาที่กล่าวถ้อยจากการขยายความหมายเพิ่มเติมด้วยคำว่า “อยู่” ซึ่งแสดงการดำเนินต่อเนื่องของเหตุการณ์ และคำว่า “แล้ว” ที่แสดงการเน้นไปที่สภาพก่อน (pre-state) เหตุการณ์ดังกล่าวจึงแสดงอนาคตอันใกล้มากขึ้นกว่าประโยค “เขากำลังจะไปทำงาน” เช่นเดียวกันเหตุการณ์แสดงอนาคตอันใกล้เป็นเหตุการณ์ที่ไม่เกิดขึ้นจริง ณ ขณะที่พูด เหตุการณ์ดังกล่าวจึงมีสถานะเป็นเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริง

4.2.2.1.2 “จะ” ที่ปรากฏร่วมกับคำกริยากริยาต้นแบบแสดงทัศนภาวะบอกความเห็น

คำช่วยกริยาต้นแบบประเภทแสดงทัศนภาวะบอกความเห็น (epistemic modal) โดยทั่วไปแล้วจะแสดงระดับของการประเมินความน่าจะเป็นของเหตุการณ์ ดังนี้

1) ความเป็นไปได้ของการเกิดเหตุการณ์ (Possibility)

การประเมินความเป็นไปได้ของการเกิดขึ้นของเหตุการณ์ (possibility) มีคุณสมบัติทางอรรถศาสตร์สอดคล้องกับสถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริง (irrealis) เนื่องจากเหตุการณ์ที่ถูกประเมินนั้นเป็นเหตุการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้นจริงหรือไม่ก็ได้ เช่นในตัวอย่างที่ (27) “ข้อมูลเล็กๆน้อยๆที่ไม่

สลักสำคัญอะไรเลยอาจ จะเป็นกุญแจสำคัญที่จะเปิดโปงท่อสายใยขององค์การค้ายาเสพติด ” แสดงความเป็นไปได้ของเหตุการณ์ที่ว่าข้อมูลเล็กๆ น้อยๆ อาจเป็นกุญแจสำคัญโดยคำว่า “อาจ” แสดงการคาดคะเนในลักษณะที่เป็นกลางจากการประเมินสถานการณ์แวดล้อมต่างๆ ไป แม้ เหตุการณ์ดังกล่าวจะมีความเป็นไปได้ที่จะเกิดขึ้นไม่มากก็น้อย แต่สิ่งที่ได้จากการคาดคะเนมี คุณสมบัติเป็นสิ่งที่ไม่แน่นอน กล่าวคืออาจเกิดขึ้นจริงหรือไม่ก็ได้ ดังนั้นเหตุการณ์ดังกล่าวจึง สอดคล้องกับสถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริงและมักถูกบ่งชี้ด้วยคำว่า “จะ” เสมอ

2) ความน่าจะเป็นของการเกิดเหตุการณ์ (Probability)

แม้ความน่าจะเป็น (probability) จะแสดงโอกาสของการเกิดขึ้นของเหตุการณ์มากกว่า เหตุการณ์ที่แสดงความเป็นไปได้ก็ตาม แต่ความน่าจะเป็นก็มีคุณสมบัติทางอรรถศาสตร์ที่ สอดคล้องกับสถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริง (irrealis) ด้วยเนื่องจากเหตุการณ์ที่ถูกระเมินว่า น่าจะเกิดขึ้นอาจเกิดขึ้นหรือไม่ก็ได้ แม้ผู้พูดจะแสดงระดับความมั่นใจต่อสิ่งที่คาดว่าน่าจะเป็น มากเพียงใดก็ตาม เช่นในตัวอย่างที่ (30) “รถชนกันขนาดนี้ คงจะมีคนตายไม่น้อย” แม้การที่ผู้ พูดยใช้ “คง” จะแสดงการคาดคะเนในลักษณะที่ผู้พูดมีความโน้มเอียงไปในทางที่ตนคะเนบน พื้นฐานของข้อมูลหรือหลักฐานที่ชัดเจนมากกว่าการใช้ “อาจ” ก็ตาม แต่เหตุการณ์ “มีคนตายไม่ น้อย” อาจเกิดขึ้นหรือไม่เกิดขึ้นอย่างที่ได้คาดคะเนไว้ก็ได้ เนื่องจากเหตุการณ์ดังกล่าวไม่ใช่สิ่งที่ เกิดขึ้นในขณะที่มีการกล่าวถ้อย ด้วยเหตุนี้เหตุการณ์ดังกล่าวจึงถูกบ่งชี้ด้วยคำว่า “จะ” เพื่อแสดง ให้เห็นว่าการคาดคะเนดังกล่าวมีสถานะเป็นเพียงเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริงที่อาจเกิดขึ้นจริงหรือไม่ก็ ได้

เช่นเดียวกับในตัวอย่างที่ (29) “เขาเล่นซนแอบ หากใครถูกหาพบก่อน คนนั้นจะต้อง ถูกปรับแพ้” แม้จะเลือกใช้คำว่า “ต้อง” เพื่อแสดงความจำเป็นที่มีเงื่อนไขหรือปัจจัยภายนอก บางอย่างเป็นตัวบังคับให้เหตุการณ์การถูกปรับแพ้เกิดขึ้นก็ตาม แต่เหตุการณ์นี้อาจเกิดขึ้น หรือไม่เกิดขึ้นก็ได้

4.2.2.2. “จะ” ที่ปรากฏร่วมกับคำช่วยกริยาไม่ต้นแบบ

(34) จากที่เคยมาร่วมงานในปีที่แล้ว เขา**พอจะ**ให้ความเห็นว่าตัวหนึ่งมีความน่าสนใจมากขึ้น

(35) มีชื่ออะไรบ้าง **ฉัน**จะรู้สึกสนุกขึ้นมาแล้ว

(36) น้อง**เกือบจะ**คลอด

(37) ขณะที่ก้าวเข้าไป**จน**จะถึงประตูของซูเปอร์มาร์เก็ตแห่งหนึ่ง เขาเห็นมันยืนอยู่หน้า เคาน์เตอร์คิดเงิน

(38) เขา**แทบจะ**ทรงตัวไม่อยู่

(คลังข้อมูลภาษาฯ)

- (39) เขาชอบจะกินแต่ของเดิมๆ เสมอๆ
 (40) นี่ใกล้จะเที่ยงแล้ว ยังไม่ไปกินข้าวอีกหรือ

(เจ้าของภาษา)

เช่นเดียวกับคำช่วยกริยาต้นแบบ คำช่วยกริยาไม่ต้นแบบสามารถแบ่งประเภทตามลักษณะหน้าที่ได้เป็นสองประเภท ได้แก่ 1) คำช่วยกริยาไม่ต้นแบบแสดงการณั้ลักษณะ และ 2) คำช่วยกริยาไม่ต้นแบบแสดงทัศนภาวะบอกความเห็น โดยคำว่า “จะ” ที่ปรากฏร่วมกับคำช่วยกริยาป ระเภทไม่ต้นแบบนี้จะแสดงการบ่งชี้สถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริงในบริเวณทางอรรถศาสตร์ที่หลากหลายตามประเภทของคำช่วยกริยา ดังนี้

4.2.2.2.1 “จะ” ที่ปรากฏร่วมกับคำช่วยกริยาไม่ต้นแบบแสดงการณั้ลักษณะ

1) เหตุการณ์ที่ทำเป็นนิสัย (Habituality)

เหตุการณ์ที่ทำเป็นนิสัยมีสถานะเป็นเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริงเนื่องจากไม่ได้กำลังเกิดขึ้นในขณะที่สุด เช่นตัวอย่างที่ (39) “เขาชอบจะกินแต่ของเดิมๆ เสมอๆ ” แสดงเหตุการณ์ที่นามวลีประธาน “เขา” กระทำการ “กินของเดิมๆ” เป็นประจำ สืบเนื่องจากการใช้คำว่า “ชอบ” ที่แสดงนัยของการทำเป็นกิจวัตร แม้ความช อบดังกล่าวจะเกิดขึ้นจริงเป็นประจำแต่ในขณะที่กำลังกล่าวประโยคนั้นนามวลีประธาน “เขา” อาจไม่ได้ทำการ “กิน” อยู่ก็ได้ ดังนั้นเหตุการณ์ดังกล่าวจึงมีสถานะเป็นเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริง

2) อนาคตอันใกล้ (Imminence of action)

เหตุการณ์แสดงอนาคตอันใกล้มีคุณสมบัติเป็นเหตุ ก ารณ์ที่ไม่เกิดจริงเนื่องจากเป็น เหตุการณ์ที่ยังไม่เกิดขึ้น ณ เวลาที่กล่าวถ้อย เช่นในตัวอย่างที่ (40) “นี่ใกล้จะเที่ยงแล้ว ยังไม่ไปกินข้าวอีกหรือ ” แสดงเหตุการณ์ที่ผู้พูดมองระยะห่างของเวลาปัจจุบันกับเวลาเที่ยง ซึ่งเป็นเวลาในอนาคตว่าไม่ไกลจากกัน อย่างไรก็ตามเวลา ที่ยั้งซึ่งเป็นเวลาในอนาคตยังไม่มาถึง ดังนั้นรูปประโยคดังกล่าวจึงมีสถานะเป็นเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริง

4.2.2.2.2 “จะ” ที่ปรากฏร่วมกับคำช่วยกริยาไม่ต้นแบบแสดงทัศนภาวะบอกความเห็น

1) การอนุมาน (Deductive)

เหตุการณ์แสดงการอนุมานเป็นเหตุการณ์ที่มีคุณสมบัติสอดคล้องกับส ถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริงเนื่องจากการอนุมานเป็นการคาดเดาในสิ่งที่ยังไม่เกิดขึ้น และผลของการอนุมานก็เป็น สิ่งที่ไม่แน่นอน เช่น ในตัวอย่างที่ (34) “จากที่เคยมาร่วมงานในปีที่แล้ว เขาพอจะให้ความเห็นว่าตัวหนังมีความน่าสนใจมากขึ้น ” แสดงเหตุการณ์ที่นามวลีประ ธาน “เขา” แสดงการอนุมาน

คุณค่าของ “ตัวหนัง” จากพื้นฐานข้อมูลที่เพียงพอว่าเป็นหนังที่มีความน่าสนใจมากกว่าหนังที่ฉายในปีก่อน อย่างไรก็ตามเหตุการณ์ที่แสดงการอนุมานคุณค่าของตัวหนังนี้อาจเป็นสิ่งที่ไม่สามารถเกิดขึ้นเลยก็ได้หากมีหลักฐานหรือข้อมูลไม่เพียงพอ ดังนั้นเหตุการณ์การอนุมานดังกล่าวจึงมีสถานะเป็นเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริงเท่านั้น

เช่นเดียวกับในตัวอย่างที่ (35) “มีชื่ออะไรบ้าง ฉันซักจะรู้สึกสนุกขึ้นมาแล้ว ” แสดงเหตุการณ์ที่นามวลีประธาน “ฉัน” แสดงการอนุมานความรู้สึกของตนเองที่คาดว่าน่าจะเกิดขึ้นจากการสังเกตการณ์และประเมินบางสิ่งบางอย่างที่ปรากฏออกมาให้เห็นเป็นสัญญาณจากภายนอก เช่น รายชื่อภาพยนตร์ที่เข้าฉายเป็นภาพยนตร์ที่ทำให้ผู้พูดรู้สึกตื่นเต้นจนสามารถเกิดความรู้สึกสนุกขึ้นมาได้ อย่างไรก็ตามอาการดังกล่าวอาจไม่เกิดขึ้นอย่างสมบูรณ์หรืออาจไม่เกิดขึ้นเลยก็ได้ หากไม่มีสิ่งใดปรากฏให้เห็นว่าเป็นเรื่องน่าสนใจ ดังนั้นเหตุการณ์ดังกล่าวจึงมีสถานะเป็นเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริง และปรากฏใช้กับคำว่า “จะ” ได้

2) ความน่าจะเป็นของเหตุการณ์ (Probability)

ความน่าจะเป็นของเหตุการณ์มีคุณสมบัติทางอรรถศาสตร์สอดคล้องกับสถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริงในแง่ที่ว่าความน่าจะเป็นหรือความน่าจะเป็นเกิดขึ้นของเหตุการณ์เป็นสิ่งที่ไม่ได้เกิดขึ้นในขณะที่พูด แต่คาดว่าน่าจะเกิดขึ้นได้ในอนาคต หรือน่าจะได้เกิดขึ้นมาแล้วในอดีต เช่น ในตัวอย่างที่ (36) “น้องเกือบจะคลอด” แสดงเหตุการณ์ที่นามวลีประธาน “น้อง” มีแนวโน้มที่จะคลอดลูกแต่ยังไม่ได้คลอดในขณะที่พูด ตัวอย่างที่ (37) “ขณะที่ก้าวเข้าไป จวนจะถึงประตูของซูเปอร์มาร์เก็ตแห่งหนึ่ง เขาเห็นมันยืนอยู่หน้าเคาน์เตอร์คิดเงิน ” แสดงเหตุการณ์ที่ประธาน (ที่ถูกไล่ไว้) มีแนวโน้มที่จะเข้าไปถึงประตูของซูเปอร์มาร์เก็ต แต่ยังไม่ถึง และในตัวอย่างที่ (38) “เขาแทบจะทรงตัวไม่อยู่” แสดงเหตุการณ์ความน่าจะเป็นที่นามวลีประธาน “เขา” จะทรงตัวไม่อยู่ แต่กลับทรงตัวได้ในขณะที่พูด คำว่า “เกือบ” “จวน” “แทบ” ในตัวอย่างข้างต้นนี้เป็นคำที่แสดงทัศนภาวะเชิงการ คาดคะเนของผู้พูดที่ประเมินว่าเหตุการณ์หนึ่งๆ มีศักยภาพที่จะเกิดขึ้นในอนาคตอันใกล้เนื่องจากมีบางสิ่งบางอย่างทำให้คาดการณ์เช่นนั้น อย่างไรก็ตามเหตุการณ์ที่คาดว่า จะเกิดขึ้นเหล่านี้เป็นเหตุการณ์ที่ยังไม่เกิดขึ้น หรือกลับไม่ได้เกิดขึ้นตามที่คาด ลักษณะเหตุการณ์ดังกล่าวจึงมีสถานะเป็นเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริง

4.2.3. “จะ” ที่ปรากฏในหน่วยสร้าง นามวลี + คำกริยา₁ + (ว่า/ที่) + จะ + คำกริยาหรือกริยาวลี₂

(41) ผมตั้งใจจะประกอบอาชีพส่วนตัว

(42) ท่านปรารถนาจะกลับไปใช้ชีวิตเรียบง่าย

- (43) ไม่ห้ามหากผู้ใดประสงค์จะเดินทางด้วยวิธีนี้
- (44) เขาคิดจะเรียนต่อ
- (45) มาเลเซียตกลงจะซื้อข้าวจากอินเดีย
- (46) ตนนินดีจะช่วยเต็มที่
- (47) เขากล้าจะเล่นบพนี้
- (48) บริษัทเจรจาจะขอกู้เงินจากธนาคาร
- (49) ที่ประชุมเน้นจะให้ความช่วยเหลือกับประเทศที่ยากจน
- (50) เขาเหยียบคันเร่งจะหลบ รถเลยเสียขึ้นฟุตปาธไปชนกำแพง
- (51) ฝรั่งเข้ามาจะตั้งบริษัท
- (52) เราเชื่อว่าจะมีเหตุการณ์ที่เข้าใจกันผิดอย่างหนึ่งอย่างใด
- (53) ประชาชนเริ่มจะยอมรับความจริง
- (54) ผมเริ่มจะหายใจไม่ออก

(จินดาร์ตน์ จรัสกำจรกุล, 2536)

“จะ” ที่ปรากฏในหน่วยสร้าง **นามวลี + คำกริยา₁ + (ว่า/ที่) + จะ + คำกริยา₂** หรือ **กริยาวลี₂** จะแสดงการบ่งชี้สถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริงในบริเวณทางอรรถศาสตร์ที่หลากหลายตามบริเวณทางอรรถศาสตร์ของคำกริยาที่ปรากฏร่วมด้วย ดังนี้

1) ความตั้งใจ เจตนา (Volition)

เหตุการณ์แสดงความตั้งใจ หรือเจตนา (volition) เป็นเหตุการณ์ที่มีคุณสมบัติทางอรรถศาสตร์สอดคล้องกับสถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริง (irrealis) เนื่องจากผลของความตั้งใจหรือเจตนาเป็นสิ่งที่ไม่เกิดขึ้นแน่นอนและอาจเปลี่ยนแปลงได้ แม้จะผู้พูดจะมีความตั้งใจมาก น้อยเพียงใดก็ตาม ความตั้งใจ หรือเจตนาในหน่วยสร้างนี้มาจากคุณลักษณะทางอรรถศาสตร์ของคำกริยาเกี่ยวกับสถานะจิตใจที่แสดงความตั้งใจหรือเจตนา เช่น ในตัวอย่างที่ (41) “ผมตั้งใจจะประกอบอาชีพส่วนตัว” แสดงเหตุการณ์ความตั้งใจหรือเจตนาของนามวลีประธาน “ผม” ที่จะประกอบอาชีพส่วนตัว อย่างไรก็ตามเหตุการณ์ “ประกอบอาชีพส่วนตัว” อาจไม่เกิดขึ้นจริงตามที่ตั้งใจหรือเจตนาไว้ก็ได้ ดังนั้นเหตุการณ์ดังกล่าวจึงมีสถานะเป็นเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริงที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงในขณะทีพูด

เช่นเดียวกับในตัวอย่างที่ (42) “ท่านปรารถนาจะกลับไปใช้ชีวิตเรียบง่าย” แสดงเหตุการณ์ความตั้งใจหรือความปรารถนาของนามวลีประธาน “ท่าน” ที่จะกลับไปใช้ชีวิตเรียบง่ายซึ่งแม้จะเป็นความปรารถนาที่แรงกล้าเพียงใดก็ตาม แต่เหตุการณ์การกลับไปใช้ชีวิตเรียบง่าย

อาจไม่เกิดขึ้นจริงในเวลาหลังจากที่กล่าวถ้อยก็ได้ ดังนั้นเหตุการณ์ดังกล่าวจึงมีสถานะเป็นเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริงที่มีการเปลี่ยนแปลงได้

2) วัตถุประสงค์ (Purpose)

เหตุการณ์แสดงวัตถุประสงค์เป็นเหตุการณ์ที่สอดคล้องกับสถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริง เนื่องจากเหตุการณ์ที่เป็นวัตถุประสงค์เป็นเหตุการณ์ที่ยังไม่เกิดขึ้น ความหมายแสดงวัตถุประสงค์ในหน่วยสร้างนี้มาจากคุณลักษณะทางอรรถศาสตร์ของคำกริยาที่เกี่ยวกับการกระทำทางกายและการกระทำทางวาจาที่ปรากฏร่วมกับคำกริยาอื่นในลักษณะของหน่วยสร้างกริยาเรียง เช่นในตัวอย่างที่ (51) “ฝรั่งเข้ามา **จะ**ตั้งบริษัท” แสดงเหตุการณ์ที่ประธานวลีประธาน “ฝรั่ง” เข้ามาในสถานที่ใดสถานที่หนึ่งเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์คือการตั้งบริษัท แต่เหตุการณ์การตั้งบริษัทยังไม่เกิดขึ้น ณ เวลากล่าวถ้อย เช่นเดียวกับในตัวอย่างที่ (48) “บริษัทเจรจา **จะ**ขอกู้เงินจากธนาคาร” แสดงเหตุการณ์ที่นามวลีประธาน “บริษัท” แสดงการกระทำทางวาจาเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์คือการขอกู้เงิน อย่างไรก็ตามเหตุการณ์การ “กู้เงิน” เป็นเหตุการณ์ที่ยังไม่เกิดขึ้น ณ เวลากล่าวถ้อย

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่าเหตุการณ์แสดงวัตถุประสงค์ที่ปรากฏหลังคำกริยาแสดงการกระทำทั้งทางกายและวาจาใน หน่วยสร้างกริยาเรียงเหล่านี้ล้วนมีสถานะเป็นเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริงทั้งสิ้น เนื่องจากเหตุการณ์แสดงวัตถุประสงค์เป็นเหตุการณ์ต่อเนื่องที่ไม่ได้เกิดขึ้นพร้อมกับเหตุการณ์ที่แสดงโดยคำกริยาตัวแรก กล่าวคือยังไม่เกิดขึ้น ณ ขณะที่พูดดังนั้นเหตุการณ์ดังกล่าวจึงอาจเป็นลำดับที่เกิดขึ้นหรือไม่ก็ได้ ดังนั้นเหตุการณ์แสดงวัตถุประสงค์เหล่านี้จึงมักมีการบ่งชี้ด้วยคำว่า “จะ” เพื่อแสดงสถานะเป็นเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริงเสมอ

3) ความเป็นไปได้ของเหตุการณ์ (Possibility)

ความเป็นไปได้ของเหตุการณ์มีสถานะเป็นเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริง (irrealis) เนื่องจากเหตุการณ์ที่แสดงความเป็นไปได้ นั้นเป็นเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นหรือไม่ก็ได้ แม้ผู้พูดจะแสดงระดับความมั่นใจ (speaker's confidence) มากน้อยเพียงใดก็ตาม เช่นในตัวอย่างที่ (52) “เราเชื่อว่า **จะ**มีเหตุการณ์ที่เข้าใจกันผิดอย่างหนึ่งอย่างใด” แสดงเหตุการณ์ที่นามวลีประธาน “เรา” เชื่อว่าเหตุการณ์ที่แสดงโดยคำกริยา₂ ในส่วนเติมเต็มที่ตามหลัง “จะ” มีความเป็นไปได้ที่จะเกิดขึ้น แม้ผู้พูดจะแสดงระดับความมั่นใจมากสังเกตจากการใช้คำว่า “เชื่อ” ก็ตาม แต่เหตุการณ์ดังกล่าวมีสถานะความเป็นไปได้ไม่แน่นอน กล่าวคืออาจเกิดขึ้นหรือไม่ก็ได้ ดังนั้นเหตุการณ์ความเป็นไปได้ของเหตุการณ์ดังกล่าวจึงมักปรากฏร่วมกับคำว่า “จะ” เพื่อบ่งชี้สถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริงเสมอ

4) การเริ่มของเหตุการณ์ (Inceptive)

การเริ่มต้นของเหตุการณ์มีคุณสมบัติเป็นเหตุการณ์ ที่ไม่เกิดจริงเนื่องจากเหตุการณ์ที่แสดงการเริ่มของเหตุการณ์ซึ่งแสดงโดยคำกริยา $_2$ ในส่วนเติมเต็มที่ตามหลัง “จะ” เป็นเพียงเหตุการณ์บางส่วนที่ยังไม่เกิดขึ้นอย่างสมบูรณ์ ณ เวลากล่าวถ้อย เช่นในตัวอย่างที่ (53) “ประชาชนเริ่มจะยอมรับความจริง” แสดงเหตุการณ์ที่นามวลีประธาน “ประชาชน” แสดงการเริ่มของเหตุการณ์การยอมรับความจริง แต่เหตุการณ์การยอมรับความจริงนั้นเป็นเพียงระยะเริ่มต้นยังไม่สมบูรณ์ ณ เวลากล่าวถ้อยเท่านั้น ดังนั้นเหตุการณ์ ที่เริ่มเพียงบางส่วนแต่ยังไม่เกิดขึ้นอย่างสมบูรณ์ดังกล่าวจึงมีสถานะเป็นเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริงด้วย

5) เหตุการณ์เป้าหมาย (Goal)

เช่นเดียวกับบริเวณทางอรรถศาสตร์อื่นๆ เหตุการณ์แสดงเป้าหมายมีคุณสมบัติทางอรรถศาสตร์สอดคล้องกับสถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริงเนื่องจากเหตุการณ์เป้าหมายซึ่งแสดงโดยคำกริยา $_2$ ในส่วนเติมเต็มที่ตามหลัง “จะ” เป็นเหตุการณ์ที่ยังไม่เกิดขึ้น ณ เวลากล่าวถ้อย เช่นในตัวอย่างที่ (46) “ตนยินดีจะช่วยเต็มที่” แสดงเหตุการณ์ที่นามวลีประธาน “ตน” แสดงความรู้สึกริษยาที่ จะทำให้เกิดเหตุการณ์เป้าหมายซึ่งแสดงโดยคำกริยา $_2$ ในส่วนเติมเต็มที่ตามหลัง “จะ” คือการ “ช่วยเต็มที่” แต่เหตุการณ์การช่วยนั้นยังไม่เกิดขึ้น ณ เวลากล่าวถ้อย เช่นเดียวกับในตัวอย่างที่ (47) “เขากล้าจะเล่นบพนี่” แสดงเหตุการณ์ที่นามวลีประธาน “เขา” แสดงความกล้าที่จะทำให้เกิดเหตุการณ์เป้าหมายซึ่งแสดงโดย คำกริยา $_2$ ในส่วนเติมเต็มที่ตามหลัง “จะ” คือการ “เล่นบพนี่” แต่เหตุการณ์การแสดงบทบาทนั้นยังไม่เกิดขึ้น ณ เวลากล่าวถ้อย

การวิเคราะห์ข้างต้นแสดงให้เห็นว่า “จะ” ในฐานะที่เป็นองค์ประกอบทางความหมายหนึ่งของหน่วยสร้างที่อธิบายไว้ในบทที่ 3 แสดงสถานะเป็นตัวบ่งชี้เหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริง (irrealis marker) ในภาษาไทยโดยสามารถปรากฏในบริเวณทางอรรถศาสตร์ที่หลากหลาย อาทิ เช่น ความเป็นไปได้ของการเกิดเหตุการณ์ ความตั้งใจ เจตนา ความปรารถนา วัตถุประสงค์ การอนุมานอนาคตอันใกล้ เหตุการณ์ที่แสดงประสบการณ์ เหตุการณ์ที่เป็นนิสัย เหตุการณ์ที่แสดงเงื่อนไข เหตุการณ์เป้าหมาย ความแน่ใจ การเริ่มของเหตุการณ์ เป็นต้น

4.3 หน้าที่และความหมายเชิงวัจนปฏิบัติของคำว่า “จะ”

ทางวิจัยปฏิบัติ มีการใช้รูปภาพแสดงการลดระดับความมั่นใจ¹¹ รูปภาพแสดงการลดระดับความมั่นใจคือ กลวิธีทางภาษาที่ทำหน้าที่ลดระดับการยืนยันความถูกต้องของถ้อยความ (assertion) ให้มีน้ำเสียงอ่อนลง บลุ่มคูลกา และสกีวิส (Blum-Kulka, 1990; Skewis, 2003) กล่าวว่ารูปภาพที่ใช้ลดระดับความมั่นใจมักปรากฏในลักษณะของคำ หรือวลีที่ไม่มีหน้าที่หรือน้ำหนักสำคัญในประโยค กล่าวคือ สามารถละได้

ในเชิงวิจัยปฏิบัติคำว่า “จะ” ที่ทำหน้าที่เป็นคำบ่งชี้สถานะ เหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริงเป็นรูปภาพหนึ่งที่แสดงการลดระดับความมั่นใจของการกล่าวถ้อยได้เช่นกัน โดย “จะ” มักปรากฏแบบละได้ในหลายๆ ประโยค เช่น

- (55) ก. ผู้ที่ป่วยเป็นไข้เลือดออกมักจะมีไข้สูงประมาณ 5 – 7 วัน
ข. ผู้ที่ป่วยเป็นไข้เลือดออกมักมีไข้สูงประมาณ 5 – 7 วัน
- (56) ก. ความเครียดจากการทำงานหนักจะทำให้ป่วยเป็นโรคไมเกรน
ข. ความเครียดจากการทำงานหนักทำให้ป่วยเป็นโรคไมเกรน
- (57) ก. การศึกษาวิจัยนี้ทำให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ด้านไวยากรณ์ภาษาไทย นอกจากนี้ยังเสนอความรู้พื้นฐานเพื่อการศึกษาความช่วยเหลืออื่นๆและการศึกษาด้านอื่นๆ ซึ่ง **จะ**เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาระบบไวยากรณ์ภาษาไทย และการศึกษาแบบลักษณะภาษาด้วย
ข. การศึกษาวิจัยนี้ทำให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ด้านไวยากรณ์ภาษาไทย นอกจากนี้ยังเสนอความรู้พื้นฐานเพื่อการศึกษาความช่วยเหลืออื่นๆและการศึกษาด้านอื่นๆ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาระบบไวยากรณ์ภาษาไทย และการศึกษาแบบลักษณะภาษาด้วย
(เจ้าของภาษา)

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่าประโยค ก . กับประโยค ข . สามารถตีความได้ไม่แตกต่างกัน แม้จะมีคำว่า “จะ” อยู่ในประโยคด้วยหรือไม่ก็ตาม แต่เมื่อพิจารณาในแง่การใช้ภาษาจะพบว่าประโยค ก . ที่มีคำว่า “จะ” มีลักษณะน้ำเสียงที่แตกต่างไปจากประโยค ข . กล่าวคือแสดงระดับความมั่นใจต่อความถูกต้องของข้อความที่กล่าวขึ้นในลักษณะที่อ่อนกว่า

¹¹ “รูปภาพแสดงการลดระดับความมั่นใจ” เป็นคำศัพท์ที่มีผู้เรียกไว้แตกต่างกันเช่น “รูปภาพแสดงการลดทอนระดับน้ำเสียง (mitigator)” ในงานของบลุ่มคูลกา (Blum-Kulka, 1990) สกีวิส (Skewis, 2003) “รูปภาพแสดงการกลบเกลื่อน (hedging)” ในงานของบราวและเลวินสัน (Brown and Levinson, 1987) เป็นต้น

สาเหตุที่ถ้อยความ (proposition) ที่แสดงผ่านคำว่า “จะ” แสดงการยืนยันความถูกต้องของถ้อยความในระดับต่ำ เนื่องจากค่าความจริงของเหตุการณ์จะถูกมองในลักษณะที่เป็นความเป็นไปได้ หรือการคาดคะเนของเหตุการณ์มากกว่าการเป็นข้อเท็จจริง เช่น ในตัวอย่างที่ (55 ก.) ถ้อยความที่ว่า “ผู้ที่ป่วยเป็นไข้เลือดออกมักจะมีไข้สูง ประมาณ 5 – 7 วัน” แสดงระดับความมั่นใจเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นจากการเป็นไข้เลือดออกคือ “มีไข้สูงประมาณ 5 – 7 วัน” ในระดับที่ต่ำกว่าถ้อยความที่ว่า “ผู้ที่ป่วยเป็นไข้เลือดออกมักมีไข้สูงประมาณ 5 – 7 วัน” เนื่องจากคำว่า “จะ” บ่งชี้สถานะเหตุการณ์ว่าเป็นเหตุการณ์ ที่ยังไม่เกิดขึ้น ณ เวลาที่ถ้อย แสดงว่าเหตุการณ์ “มีไข้สูง 5 – 7 วัน” อาจเกิดขึ้นหรือไม่ก็ได้ เช่นอาจจะมีไข้ไม่ถึง 5 วัน หรือมากกว่า 7 วันเลยก็ได้ ดังนั้นถ้อยความดังกล่าวจึงมีสถานะไม่จริงแท้แน่นอน

ในประโยคที่ (56 ก.) ถ้อยความที่ว่า “ความเครียดจากการ ทำงานหนักจะทำให้ป่วยเป็นโรคไมเกรน ” แสดงระดับความมั่นใจต่อเหตุการณ์ “ทำให้เป็นโรคไมเกรน ” ในระดับต่ำกว่าในประโยค (56 ข.) “ความเครียดจากการทำงานหนักทำให้ป่วยเป็นโรคไมเกรน ” เนื่องจากเหตุการณ์ “ทำให้ป่วยเป็นโรคไมเกรน ” ที่บ่งชี้ด้วยคำว่า “จะ” แสดงนัยว่าเหตุการณ์ ดังกล่าวเป็นเหตุการณ์ที่ยังไม่เกิดขึ้น ดังนั้นผลที่ตามมาอาจเป็นไปได้หลายแบบไม่จำกัดอยู่ที่การเป็นโรคไมเกรนเท่านั้น เช่น ความเครียดจากการทำงานหนักอาจทำให้เกิดอาการปวดหลัง เป็นโรคกระเพาะ เป็นต้น

เช่นเดียวกับในประโยคตัวอย่างที่ (57 ก.) ถ้อยความที่ว่า “การศึกษาวิจัยนี้ทำให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ด้านไวยากรณ์ภาษาไทย นอกจากนี้ยังเสนอความรู้พื้นฐานเพื่อการศึกษาคำช่วยกริยาอื่นๆและการศึกษาด้านอื่นๆ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาาระบบไวยากรณ์ภาษาไทย และการศึกษาแบบลักษณะภาษาด้วย ” แสดงระดับความมั่นใจของเหตุการณ์ “เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาาระบบไวยากรณ์ภาษาไทย และการศึกษาแบบลักษณะภาษาด้วย” ในระดับต่ำกว่าในประโยค (57 ข.) ที่ไม่มีคำว่า “จะ” เนื่องจากเหตุการณ์ดังกล่าวที่บ่งชี้ด้วยคำว่า “จะ” มีสถานะเป็นเหตุการณ์ที่ยังไม่เกิดขึ้น ดังนั้นสิ่งที่คาดว่าเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาาระบบไวยากรณ์ไทย และการศึกษาแบบลักษณะภาษาจึงอาจเกิดขึ้นหรือไม่ก็ได้

การลดระดับน้ำเสียงของประโยค (55 ก.) – (57 ก.) เกิดจากการตั้งคุณสมบัติทางอรรถศาสตร์ของการบ่งชี้สถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริงของคำว่า “จะ” มาใช้ปรับระดับความรับผิดชอบต่อค่าความจริงของเหตุการณ์ให้อยู่ใน ระดับต่ำ โดยเหตุการณ์ที่แสดงผ่านคำกริยาที่ปรากฏในตำแหน่งหลังคำว่า “จะ” ที่บ่งชี้สถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริงนี้จะทำให้สถานะของเหตุการณ์ที่แสดงผ่านถ้อยความกลายเป็นเพียงการคาดการณ์ที่มีความเป็นไปได้หลากหลาย

ดังนั้นถ้อยความที่กล่าวในลักษณะนี้จึงมีแรงของการยืนยัน (assertive force) น้อยและทำให้น้ำเสียงของถ้อยความที่กล่าวในลักษณะดังกล่าวฟังดูอ่อนลงไปด้วย

โดยสรุป คำว่า “จะ” จัดเป็นคำไวยากรณ์ประเภทหนึ่งในกลุ่มมาลาแสดงสถานะความจริงของเหตุการณ์ (reality status) ที่ทำหน้าที่เป็นคำบ่งชี้สถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริง (irrealis marker) แม้งานวิจัยในอดีตจะพบว่า “จะ” ทำหน้าที่ได้หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นคำแสดงอนาคตกาล (future tense) คำแสดงการณลักษณะคาดคะเน (prospective aspect) หรือคำช่วยกริยาแสดงทัศนภาวะ (epistemic modal) แต่การวิเคราะห์ในลักษณะดังกล่าวยังเป็นปัญญาเนื่องจากตามเกณฑ์การจัดกลุ่มภาษาของภักดิ์ (Bhat, 1999) พบว่าภาษาไทยไม่น่าจะจัดเป็นภาษาที่มีระบบการบังคับรูปบ่งชี้กาล หรือการณลักษณะเป็นหลัก (tense- or aspect-prominent language) ในทางตรงข้าม ภาษาไทยมีแนวโน้มเป็นภาษาในกลุ่มที่มี การบังคับรูปบ่งชี้มาลาประเภทแสดงสถานะความจริงของเหตุการณ์มากกว่า โดยพบว่า 1) คำว่า “จะ” น่าจะมีวิวัฒนาการกลายเป็นคำไวยากรณ์จากคำแสดงเนื้อความมาอย่างสมบูรณ์ยาวนาน เนื่องจาก “จะ” ที่พบในคลังข้อมูลภาษาปัจจุบันส่วนใหญ่ปรากฏในหน้าที่ทางไวยากรณ์คือเป็นคำช่วยกริยา (auxiliary) 2) คำว่า “จะ” มีลักษณะการปรากฏแบบบังคับเกิด 3) การบังคับเกิดของคำว่า “จะ” มีลักษณะเป็นระบบแบบทวิลักษณ์ (binary) ตายตัวคือ ประโยคที่บ่งชี้ด้วย “จะ” จะมีสถานะเป็นประโยคที่ยังไม่เกิดจริง ในขณะที่ประโยคที่ละ “จะ” จะเป็นประโยคที่มีสถานะเป็นเหตุการณ์ที่เกิดจริงโดยปริยาย และ 4) การบ่งชี้สถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริงโดยคำว่า “จะ” กระจายไปสู่ระบบการใช้ทั่วไปในภาษา เช่น ในการบ่งชี้สถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริงในหน่วยสร้างที่แสดงการบ่งชี้ความเป็นนาม (nominalization) นอกจากนี้ยังพบว่าคำว่า “จะ” ในภาษาไทยจะเลือกปรากฏในบริเวณทางอรรถศาสตร์เฉพาะ โดยพบว่า “จะ” จะปรากฏเฉพาะบริเวณทางอรรถศาสตร์ที่มีความสอดคล้องทางความหมายกับสถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดจริง เช่น เหตุการณ์แสดงอนาคตกาลความเป็นไปได้ ความน่าจะเป็น เป็นต้น

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

เนื้อหาในส่วนนี้ ผู้วิจัยจะสรุป และอภิปรายผล การศึกษาวิเคราะห์ คุณสมบัติทาง ความหมายของคำว่า “จะ” ตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานของการวิจัย พร้อมทั้งเสนอแนวทางการวิจัยที่อาจทำต่อจากงานวิจัยนี้

5.1. สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

เดิมงานวิจัยนี้มุ่งศึกษาการมีหลายหน้าที่หรือพหุหน้าที่ของ “จะ” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาวิเคราะห์บริบทแวดล้อมทางวากยสัมพันธ์ของ “จะ” 2) ศึกษาวิเคราะห์ประเภททางวากยสัมพันธ์ต่างๆ ของ “จะ” และ 3) ศึกษาวิเคราะห์ความสัมพันธ์ทางอรรถศาสตร์ของประเภททางวากยสัมพันธ์ต่างๆ ของ “จะ”

จากวัตถุประสงค์ดังกล่าวผู้วิจัยตั้งสมมติฐานไว้ดังนี้ในการศึกษานี้ผู้วิจัยมีสมมติฐานดังต่อไปนี้

1. “จะ” สามารถปรากฏหน้าคำกริยาทุกประเภทยกเว้นคำกริยาแสดงสภาพคงที่ถาวร (permanent state verbs)
2. “จะ” สามารถปรากฏหน้าคำช่วยกริยาบอกความจำเป็น (deontic modal auxiliary) “ต้อง”
3. “จะ” สามารถปรากฏหลังคำช่วยกริยาบอกทัศนคติ (epistemic modal auxiliary)
4. “จะ” สามารถปรากฏระหว่างคำกริยา mental state verbs และคำกริยาทุกประเภท นอกจากคำกริยาแสดงภาวะสภาพคงที่ถาวร (permanent state verbs)
5. “จะ” ทำหน้าที่เป็นประเภททางวากยสัมพันธ์ต่างๆ กล่าวคือ
 - ก. เป็นคำแสดงความตั้งใจ (intentional modal marker) ในกรณีที่ประธานของประโยคเป็นบุรุษที่หนึ่ง
 - ข. เป็นคำแสดงอนาคตกาล (future tense marker) คำแสดงการณ์ลักษณะการคาดคะเน (prospective aspect marker) ในกรณีที่ประธานของประโยค ไม่ใช่บุรุษที่หนึ่ง
 - ค. เป็นคำแสดงเหตุการณ์ที่ไม่เกิดขึ้นจริง (irrealis mood) ในกรณีที่ปรากฏร่วมกับคำเชื่อมแสดงเงื่อนไข
6. ความสัมพันธ์ทางอรรถศาสตร์ของประเภททางวากยสัมพันธ์ต่างๆ ของ “จะ” สามารถแสดงโดยแผนภูมิต่อไปนี้

คำแสดง		คำแสดง		คำแสดง		คำแสดง
ความตั้งใจ	>	อนาคตกาล	>	การณ์ลักษณะ คาดคะเน	>	สถานะเหตุการณ์ที่ไม่ เกิดขึ้นจริง

โดยในการวิเคราะห์การมีหลายความหมายและอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างความหมายแต่ละความหมายของคำว่า “จะ” นั้น ผู้วิจัยจะนำแนวคิดเรื่องแผนที่ทางอรรถศาสตร์มาใช้เป็นแนวทางในการวิเคราะห์

อย่างไรก็ตามหลังจากทำการวิจัยแล้ว ผู้วิจัยพบว่าผลการวิเคราะห์ความหมายของคำว่า “จะ” ขัดแย้งกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ คำว่า “จะ” ไม่ได้มีหน้าที่ที่หลากหลาย แต่มีเพียงหน้าที่เดียวคือแสดงความหมาย สถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดขึ้นจริง (irrealis) หน้าที่ต่างๆ ที่ได้ตั้งสมมติฐานไว้ นั้นเป็นผลมาจากบริบทแวดล้อมทางวากยสัมพันธ์ที่คำว่า “จะ” ปรากฏ เช่นการแสดง ความหมายความตั้งใจพบในกรณีที่นามวลีประธานของหน่วยสร้างอ้างถึงสิ่งมีชีวิตเท่านั้น ไม่พบในกรณีที่นามวลีประธานอ้างถึงสิ่งไม่มีชีวิต ในส่วนของการวิเคราะห์นี้ ให้คำว่า “จะ” แสดงความหมาย อนาคตกาล และการณ์ ลักษณะคาดคะเนนั้นอาจจะมีข้อบกพร่องหลายประการดังจะอภิปรายในหัวข้อ 5.1.3

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมมาพบว่า “จะ” แสดงความหมายในบริเวณทางอรรถศาสตร์ (semantic domain) ที่หลากหลายซึ่งบริเวณทางอรรถศาสตร์เหล่านี้มีความสอดคล้องทางความหมาย (semantic compatibility) กับความหมายสถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดขึ้นจริง (irrealis) ซึ่งหมายถึงการอ้างถึงเหตุการณ์ที่แสดงโดยหน่วยสร้างว่าเป็น เหตุการณ์ที่ไม่เกิดขึ้นจริง ณ เวลาที่กล่าวถึง หรือเวลาอ้างอิง ดังนั้นผู้วิจัยจึงเสนอให้วิเคราะห์ “จะ” ในฐานะคำที่มีหน้าที่ทางวากยสัมพันธ์เพียงหน้าที่เดียวคือคำบ่งชี้สถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดขึ้นจริง (irrealis marker) แทนการวิเคราะห์คำๆ นี้ให้เป็นคำหลายหน้าที่

ในการวิเคราะห์คุณสมบัติทางวากยสัมพันธ์และอรรถศาสตร์ของคำว่า “จะ” ผู้วิจัยอาศัยแนวทฤษฎีอรรถศาสตร์ ปรึกษาโดยใช้บริบททางภาษาและ บริบทภายนอกภาษาเช่น ความรู้ทางโลกมาเป็นเกณฑ์ การวิเคราะห์ บริบททางภาษาที่ใช้ ในการวิเคราะห์คุณสมบัติทางวากยสัมพันธ์และอรรถศาสตร์ของ “จะ” คือบริบทแวดล้อมที่คำๆ นี้ปรากฏ ซึ่งได้แก่ นามวลีที่ปรากฏในตำแหน่งประธาน คำช่วยกริยาอื่นๆ และคำกริยาที่ปรากฏในตำแหน่งหน้าและหลัง “จะ” ในหน่วยสร้าง

5.1.1 คุณสมบัติทางวากยสัมพันธ์ของหน่วยสร้างที่มีคำว่า “จะ” ปรากฏ

จากข้อมูลพบว่า “จะ” สามารถปรากฏในบริบทแวดล้อมทางวากยสัมพันธ์ต่างๆ ซึ่งสามารถสรุปเป็นแผนผังหน่วยสร้าง (schema) ได้เป็นสามลักษณะดังนี้

ก) นามวลี + “จะ” + กริยาวลี เช่น

- (1) เมื่อวานนี้แดงจะไปเชียงใหม่
- (2) ฝนจะตกหนัก

(เจ้าของภาษา)

ข) นามวลี + (คำช่วยกริยา) + “จะ” + (คำช่วยกริยา) + กริยาวลี + (คำช่วยกริยา) เช่น

- (3) แดงกำลังจะไปเชียงใหม่อยู่แล้ว
- (4) รถชนกันขนาดนี้ คงจะมีคนตายไม่น้อย
- (5) น้องใกล้จะคลอด

(เจ้าของภาษา)

(6) จากที่เคยมาร่วมงานในปีที่แล้ว เขาพอจะให้ความเห็นว่าตัวหนังสือมีความสนใจมากขึ้น

(คลังข้อมูลภาษาฯ)

ค) นามวลี + คำกริยา + “จะ” + คำกริยาหรือกริยาวลี เช่น

- (7) ผมตั้งใจจะประกอบอาชีพส่วนตัว
- (8) ฝรั่งเข้ามาจะตั้งบริษัท
- (9) ผมเริ่มจะหายใจไม่ออก

(จินดารัตน์ จรัสกำจรกุล, 2536)

หน่วยสร้างแรก คือ “จะ” ปรากฏหน้ากริยาวลี จากข้อมูลทั้งหมด 820 ตัวอย่าง พบข้อมูลที่แสดงหน่วยสร้างนี้ 410 ตัวอย่าง ในหน่วยสร้างนี้ นามวลีที่ปรากฏในตำแหน่งประธานของหน่วยสร้าง ได้แก่ นามวลีที่แสดงบทบาททางความหมายเป็นผู้กระทำบางอย่าง เมื่อปรากฏกับกริยาวลีแสดงเหตุการณ์การกระทำ (action) หรือผู้ทรงสภาพบางอย่าง เมื่อปรากฏกับกริยาวลีแสดงเหตุการณ์ทรงสภาพ (state) นามวลีประธานของหน่วยสร้างนี้อาจจะเป็น สิ่งมีชีวิต (animate subject) หรือสิ่งไม่มีชีวิต (inanimate subject) ก็ได้ คำกริยาที่ปรากฏในหน่วยสร้างนี้เป็นได้ทั้งคำกริยาแสดงเหตุการณ์การกระทำ (action) และคำกริยาแสดงเหตุการณ์ทรงสภาพ (state) เมื่อปรากฏในหน่วยสร้างนี้คำว่า “จะ” แสดงความหมายว่าเหตุการณ์ที่แสดงโดยหน่วยสร้างนั้นเป็นเหตุการณ์ที่ไม่ได้เกิดขึ้นจริง ณ เวลากล่าวถ้อยหรือเวลาอ้างอิง เหตุการณ์ที่อ้างถึงเป็นเพียงเหตุการณ์ที่มีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้น ในกรณีนี้นามวลีประธานเป็นสิ่งมีชีวิต แนวโน้มดังกล่าว

สามารถถูกตีความว่าเป็นความตั้งใจของนามวลีประธาน หรือเป็นผลมาจากการประเมินความเป็นไปได้ของผู้พูดก็ได้ ในกรณีที่นามวลีประธานเป็นสิ่งไม่มีชีวิตนั้น แนวโน้มดังกล่าวจะถูกตีความว่าเป็นผลมาจากการประเมินของผู้พูด ไม่สามารถตีความว่าเป็นความตั้งใจของนามวลีประธานได้

หน่วยสร้างที่สองคือ “จะ” ปรากฏร่วมกับคำช่วยกริยาอื่นๆ และตามด้วยกริยาวลี จากข้อมูลทั้งหมด 820 ตัวอย่าง พบข้อมูลที่แสดงหน่วยสร้างนี้ 204 ตัวอย่าง ในหน่วยสร้างนี้คำว่า “จะ” แสดงความหมายคล้ายกับเมื่อปรากฏในหน่วยสร้างแรกคือ เหตุการณ์ที่อ้างถึงโดยหน่วยสร้างนั้น ไม่ได้เกิดขึ้นจริง ณ เวลากล่าวถ้อยหรือเวลาอ้างอิง เหตุการณ์ดังกล่าวเป็นเพียงเหตุการณ์ที่มีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นได้เท่านั้น ในกรณีที่นามวลีประธานเป็นสิ่งมีชีวิต แนวโน้มดังกล่าวสามารถถูกตีความว่าเป็นความตั้งใจของนามวลีประธาน หรือเป็นผลมาจากการประเมินความเป็นไปได้ของผู้พูดก็ได้ ส่วนในกรณีที่นามวลีประธานเป็นสิ่งไม่มีชีวิตนั้น แนวโน้มดังกล่าวจะถูกตีความว่าเป็นผลมาจากการประเมินของผู้พูด ไม่สามารถตีความว่าเป็นความตั้งใจของนามวลีประธานได้

คำช่วยกริยาที่ปรากฏในหน่วยสร้างนี้สามารถ ปรากฏได้ 4 ตำแหน่ง ได้แก่ 1) หน้าคำว่า “จะ” 2) หลังคำว่า “จะ” 3) หลังกริยาวลี และ 4) ปรากฏร่วมกันมากกว่าหนึ่งตำแหน่งคือทั้งในตำแหน่งหน้า “จะ” และหลังกริยาวลี หรือปรากฏร่วมกันในตำแหน่งหลัง “จะ” และหลังกริยาวลี หรือแม้แต่ปรากฏร่วมกันในทุกตำแหน่งในหน่วยสร้าง นามวลี + คำช่วยกริยา + “จะ” + คำช่วยกริยา + กริยาวลี + คำช่วยกริยา ซึ่งการปรากฏในสองลักษณะหลังนี้มักเป็นการ ปรากฏร่วมกันของคำช่วยกริยาแสดงการณัลักษณะเท่านั้น

คำช่วยกริยาที่ปรากฏในตำแหน่งหน้า “จะ” แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ 1) คำช่วยกริยาประเภทต้นแบบ (prototypical auxiliaries) ได้แก่ คำไวยากรณัที่เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่าเป็นคำที่ทำหน้าที่ขยายหรือเพิ่มความหมายให้ กับคำกริยาหรือกริยาวลีในเชิงของกาล (tense) การณัลักษณะ (aspect) และทัศนะภาวะ (modality) เช่น อาจ ต้อง ควร กำลัง ยัง เป็นต้น และ 2) คำช่วยกริยาประเภทไม่ใช่ต้นแบบ (non-prototypical auxiliaries) ได้แก่ คำช่วยกริยาประเภทที่แสดงความหมายแบบหลากหลาย (polysemous words) โดยคำช่วยกริยาที่ปรากฏในหน่วยสร้างนี้เป็นคำที่ยังมีคุณสมบัติทางอรรถศาสตร์ในลักษณะของคำหลัก กล่าวคือยังมีหน้าที่การใช้เป็นคำกริยา หรือคำวิเศษณ์อยู่ แต่เมื่อปรากฏในหน่วยสร้างนี้จะแสดงพฤติกรรมทางวากยสัมพันธ์และอรรถศาสตร์ค่อนข้างไปทางคำไวยากรณัมากกว่า

ในส่วน of คำช่วยกริยาประเภทต้นแบบที่แสดงการณัลักษณะ จากข้อมูลพบว่าคำช่วยกริยาแสดงการณัลักษณะที่สามารถปรากฏร่วมกับคำว่า “จะ” มีทั้งหมด 6 คำ ได้แก่ คำช่วยกริยาแสดงการณัลักษณะไม่สมบูรณ์ประเภทกำลังดำเนิน (progressive aspect) “กำลัง” คำช่วย

กริยาแสดงการณั้ลักษณะไม่สมบูรณ์ประเภทคงดำเนินอยู่ (persistent aspect) “ยัง” คำช่วยกริยาแสดงการณั้ลักษณะไม่สมบูรณ์ประเภทดำเนินต่อเนื่อง (continuative aspect) “อยู่” คำช่วยกริยาแสดงการณั้ลักษณะสมบูรณ์ (perfective aspect) “แล้ว” คำช่วยกริยาแสดงการณั้ลักษณะประสบการณ์ (experiential aspect) “เคย” และ คำช่วยกริยาแสดงการณั้ลักษณะความถี่ของเหตุการณ์ (frequentative aspect) “มัก”

ส่วนคำช่วยกริยาประเภทต้นแบบที่แสดงทัศนั้ภาวะที่รวบรวมได้จากข้อมูลนั้นจำแนกได้เป็นสองประเภท ได้แก่ 1) คำช่วยกริยาแสดงทัศนั้ภาวะประเภทแสดงความเห็นของผู้พูด (epistemic modality) และ 2) คำช่วยกริยาแสดงทัศนั้ภาวะประเภทแสดงความจำเป็นหรือการบังคับจากปัจจัยภายนอก (deontic modality)

ถ้าคำช่วยกริยาเป็นคำช่วยกริยาแสดงการณั้ลักษณะ “จะ” อาจปรากฏ (1) หลังคำช่วยกริยาแสดงการณั้ลักษณะไม่สมบูรณ์ประเภทกำลังดำเนิน (progressive aspect) กำลัง คำช่วยกริยาแสดงการณั้ลักษณะไม่สมบูรณ์ประเภทคงดำเนินอยู่ (persistent aspect) ยัง และคำช่วยกริยาแสดงการณั้ลักษณะบอกประสบการณ์ (experiential aspect) เคย ตามด้วยกริยาวลี หรือ (2) อาจปรากฏหน้ากริยาวลีโดยมีคำช่วยกริยาแสดงการณั้ลักษณะไม่เสร็จสิ้นสมบูรณ์ประเภทดำเนินต่อเนื่อง (continuative aspect) อยู่ และ/หรือ คำช่วยกริยาแสดงการณั้ลักษณะสมบูรณ์ (perfective aspect) แล้ว ปรากฏตามหลัง กริยาวลี หรือ (3) อาจปรากฏหน้าคำช่วยกริยาแสดงการณั้ลักษณะไม่สมบูรณ์ประเภทกำลังดำเนิน (progressive aspect) กำลัง คำช่วยกริยาแสดงการณั้ลักษณะไม่เสร็จสิ้นสมบูรณ์ประเภทคงดำเนินอยู่ (persistent aspect) ยัง และคำช่วยกริยาแสดงการณั้ลักษณะบอกประสบการณ์ (experiential aspect) เคย ตามด้วยกริยาวลี โดยมีคำช่วยกริยาแสดงการณั้ลักษณะไม่เสร็จสิ้นสมบูรณ์ประเภทดำเนินต่อเนื่อง (continuative aspect) อยู่ และคำช่วยกริยาแสดงการณั้ลักษณะสมบูรณ์ แล้ว ตามหลัง

คำช่วยกริยาไม่ต้นแบบที่สามารถปรากฏหน้าคำว่า “จะ” ในหน่วยสร้างนี้แบ่งออกเป็น 2 ประเภทได้แก่ ก) คำช่วยกริยาไม่ต้นแบบแสดงความหมายการณั้ลักษณะเช่น “เกือบ” “จน” “ใกล้” “ซัก” และ “ชอบ” เป็นต้น และ ข) คำช่วยกริยาไม่ต้นแบบแสดงความหมายทัศนั้ภาวะ เช่น “พอ” “แทบ” “ออก” “คล้าย” “ดูเหมือน” “เห็นที” “ไม่สู้” และ “ไม่ค่อย” เป็นต้น

สำหรับหน่วยสร้างที่สาม คือ “จะ” ปรากฏระหว่างคำกริยา จากข้อมูลทั้งหมด 820 ตัวอย่างพบข้อมูลที่แสดงหน่วยสร้างนี้ 206 ตัวอย่าง ในหน่วยสร้างนี้ คำกริยาที่ปรากฏหน้า “จะ” ได้ ได้แก่

1. คำกริยาแสดงสภาวะ จิตใจ (modality verbs) ซึ่งสามารถจัดประเภทย่อยได้เป็น 4 ประเภท ดังนี้

1) คำกริยาแสดงความรู้สึก (verbs of feeling) เช่น “ดีใจ” “เสียใจ” “ประหลาดใจ” “กลัว” “กลัว” “ยินดี” “รัก” “พอใจ” “หวั่น” “ชอบ” เป็นต้น

2) คำกริยาแสดงความตั้งใจหรือเจตนา (verbs of intention) เช่น “ตั้งใจ” “หวัง” “อยาก” “ต้องการ” “ประสงค์” “ปรารถนา” “เจตนา” “จงใจเจตนา” เป็นต้น

3) คำกริยาแสดงลักษณะทางจิต (verbs of mental character) เช่น “จริงใจ” “ใจเย็น” “ตกลงใจ” “สนใจ” “ตัดสินใจ” “ตกลง” “เลือก” “คิด” “นึก” เป็นต้น

4) คำกริยาแสดงความเป็นไปได้ (เช่น ที่เกิดขึ้นจากความเชื่อ) (verbs of possibility) เช่น “เป็นไปได้” “สะดวก” “เชื่อ” เป็นต้น

2. คำกริยาที่แสดงการกระทำ (action verbs) ซึ่งจำแนกได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ คือ

1). คำกริยาที่แสดงการกระทำทางกาย (physical action verbs) เช่น “จ่อคิว” “จับปากกา” “เหยียบคันเร่ง” “แสดงท่าที” “เข้ามา” “เดินไปที่จอดรถ” “ออกจากร้าน” “คบคิดกัน” “ตั้งท่า” “สมัคร” “รวมตัว” เป็นต้น

2). คำกริยาที่แสดงการกระทำทางวาจา (communication verbs) เช่น “ประกาศ” “สัญญา” “รับปาก” “ยืนยัน” “ย้ำ” “ชู” “เจรจา” “เน้น” “ปฏิเสธ” เป็นต้น

3. คำกริยาแสดงการเริ่มของเหตุการณ์

จากการสืบค้นในคลังข้อมูลภาษาพบว่า คำกริยาแสดงการเริ่มของเหตุการณ์คำเดียวคือ “เริ่ม”

5.1.2 คุณสมบัติทางอรรถศาสตร์ของหน่วยสร้างที่มีคำว่า “จะ” ปรากฏ

หลังจากกล่าวถึงคุณสมบัติทางวากยสัมพันธ์ของหน่วยสร้างต่างๆ ที่มีคำว่า “จะ” ปรากฏต่อไป ผู้วิจัยจะกล่าวถึงคุณสมบัติทางอรรถศาสตร์ของหน่วยสร้างที่กล่าวถึงในส่วนที่หนึ่ง จากการวิเคราะห์คุณสมบัติทางอรรถศาสตร์ของบริบทแวดล้อมของคำว่า “จะ” ในหน่วยสร้างต่างๆ พบว่า คำว่า “จะ” สามารถปรากฏกับบริเวณทางอรรถศาสตร์ (semantic domain) ที่หลากหลายซึ่งสามารถสรุปเป็นตารางดังต่อไปนี้

บริเวณทางอรรถศาสตร์	หน่วย สร้างที่ 1.	หน่วยสร้างที่ 2				หน่วย สร้างที่ 3.
		คำช่วยกริยาต้นแบบ		คำช่วยกริยาไม่ ต้นแบบ		
		การณ ลักษณะ	ทัศนภ วะ	การณ ลักษณะ	ทัศนภ วะ	
1.	ความน่าจะเป็น		√		√	
2.	ความเป็นไปได้	√	√	√	√	
3.	ความตั้งใจ	√	√			√
4.	อนาคต	√	√	√	√	√
5.	เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตามเงื่อนไข	√				
6.	เหตุการณ์ที่ทำเป็นนิสัย	√	√	√		
7.	ประสมการณ(ที่ไม่เกิดขึ้น)		√			
8.	อนุमान				√	
9.	วัตถุประสงค์					√
10.	การเริ่มของเหตุการณ์					√
11.	เหตุการณ์เป้าหมาย					√

ตารางที่ 5.1 สรุปบริเวณทางอรรถศาสตร์ที่แสดงโดยคำว่า “จะ”

ก) บริเวณทางอรรถศาสตร์ความเป็นไปได้ของการเกิดเหตุการณ์ (Possibility)

ความเป็นไปได้ของการเกิดเหตุการณ์ หมายถึงแนวโน้มของเหตุการณ์ที่อ้างถึงโดย
ประโยคจะเกิดขึ้น ความเป็นไปได้ของเหตุการณ์มีทั้งแบบที่เป็นไปได้มาก และเป็นไปได้น้อยตาม
ระดับความมั่นใจของผู้พูด (speaker's confidence) บริเวณทางอรรถศาสตร์นี้พบในหน่วยสร้างที่
“จะ” ปรากฏ 5 หน่วยสร้างคือ

- 1) นามวลี+“จะ”+กริยาวลี
- 2) นามวลี+คำช่วยกริยาต้นแบบแสดงการณลักษณะ+“จะ”+กริยาวลี
- 3) นามวลี+คำช่วยกริยาต้นแบบแสดงทัศนภวะ+“จะ”+กริยาวลี
- 4) นามวลี+คำช่วยกริยาไม่ต้นแบบแสดงการณลักษณะ+“จะ”+กริยาวลี
- 5) นามวลี+คำช่วยกริยาไม่ต้นแบบแสดงทัศนภวะ+“จะ”+กริยาวลี

บริเวณทางอรรถศาสตร์นี้มีคุณสมบัติทางอรรถศาสตร์สอดคล้องกับความเป็นสถานะ
เหตุการณ์ที่ไม่เกิดขึ้นจริง (irrealis) เนื่องจากเหตุการณ์ที่แสดงความเป็นไปได้ที่จะเกิดขึ้นนั้นเป็น

เหตุการณ์ที่ไม่ได้เกิดขึ้น ณ เวลากล่าวถ้อย หรือเวลาอ้างอิง เป็นเพียงเหตุการณ์ที่มีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้น เหตุการณ์ดังกล่าวจะเกิดขึ้นหรือไม่เกิดขึ้นก็ได้แม้ผู้พูดจะแสดงระดับความมั่นใจมากน้อยเพียงใดก็ตามเช่น

- (10) เขาจะไปทำงาน
- (11) ฝนกำลังจะตก
- (12) น่องเกือบจะคลอตก่อนกำหนด
- (13) เขาแทบจะทรงตัวไม่อยู่

(เจ้าของภาษา)

- (14) ข้อมูลเล็กๆ น้อยๆ ที่ไม่สลักสำคัญอะไรเลยอาจจะเป็นกุญแจสำคัญที่จะเปิดโปงท่อสายใยขององค์กรค้ายาเสพติด

(คลังข้อมูลภาษาฯ)

จากตัวอย่างข้างต้นพบว่าความหมายความเป็นไปได้ที่เหตุการณ์จะเกิดขึ้นพบในหน่วยสร้างที่ “จะ” ปรากฏลำพัง (10) หรือปรากฏร่วมกับคำช่วยกริยาแสดงทัศนภาวะ (13) และ (14) หรือปรากฏร่วมกับคำช่วยกริยาแสดงการณัลักษณะ (11) และ (12) หน่วยสร้างที่ “จะ” ปรากฏดังกล่าวแสดงความหมายไปในทิศทางเดียวกันคือ ผู้พูดอ้างถึงเหตุการณ์ที่แสดงโดยประโยคว่าเป็นเหตุการณ์ที่มีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นภายหลังเวลา กล่าวถ้อย หรือเวลาอ้างอิง อย่างไรก็ตามผู้พูดไม่ได้ยืนยันสถานะความเป็นจริงของเหตุการณ์ว่าเหตุการณ์ที่อ้างถึงนั้นเกิดขึ้นจริง เหตุการณ์ดังกล่าวจะเกิดขึ้นหรือไม่เกิดขึ้นเลยก็เป็นได้ แต่ถ้าหากเหตุการณ์ดังกล่าวจะเกิดขึ้นจริงจำเป็นต้องเกิดขึ้นภายหลังเวลาถ้อยหรือเวลาอ้างอิง

ข) บริเวณทางอรรถศาสตร์ความหมายความเป็นของเหตุการณ์ (probability)

ความหมายความเป็นของเหตุการณ์หมายถึง การประเมินเหตุการณ์ที่แสดงโดยประโยคว่ามีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นภายหลังเวลาถ้อยหรือเวลาอ้างอิง ความหมายความเป็นที่แนวโน้มที่เหตุการณ์จะเกิดขึ้นสูงกว่าความเป็นไปได้ บริเวณทางอรรถศาสตร์นี้พบในหน่วยสร้างที่ “จะ” ปรากฏ 3 หน่วยสร้างคือ

- 1) นามวลี+คำช่วยกริยาต้นแบบแสดงทัศนภาวะ+“จะ”+กริยาวลี
- 2) นามวลี+คำช่วยกริยาไม่ต้นแบบแสดงทัศนภาวะ+“จะ”+กริยาวลี

บริเวณทางอรรถศาสตร์นี้มีคุณสมบัติทางอรรถศาสตร์สอดคล้องกับความเป็นสถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดขึ้นจริง (irrealis) เนื่องจากเหตุการณ์ที่ถูกอ้างถึงว่ามีความหมายความเป็นที่จะเกิดขึ้น

นั้น เป็นเหตุการณ์ที่ไม่ได้เกิดขึ้น ณ เวลากล่าวถ้อย หรือเวลาอ้างอิง เป็นเพียงเหตุการณ์ที่มีความน่าจะเป็นค่อนข้างสูงที่จะเกิดขึ้น เหตุการณ์ดังกล่าวจะเกิดขึ้นหรือไม่เกิดขึ้นก็ได้แม้ผู้พูดจะแสดงระดับความมั่นใจมากน้อยเพียงใดก็ตามเช่น

(15) รถชนกันขนาดนี้ **คงจะมีคนตายไม่น้อย**

(16) **เธอเหมือนจะเป็นลม**

(เจ้าของภาษา)

จากตัวอย่างข้างต้นพบว่าความหมายความน่าจะเป็นที่เหตุการณ์จะเกิดขึ้นพบในหน่วยสร้างที่ “จะ” ปรากฏร่วมกับคำช่วยกริยาต้นแบบและไม่ต้นแบบที่แสดงทัศนภาวะ (15) และ (16) ตามลำดับ หน่วยสร้างที่ “จะ” ปรากฏดังกล่าวแสดงความหมายไปในทิศทางเดียวกันคือ ผู้พูดอ้างถึงเหตุการณ์ที่แสดงโดยประโยคว่าเป็นเหตุการณ์ที่มีความน่าจะเป็นสูงที่จะเกิดขึ้นภายหลังเวลากล่าวถ้อย หรือเวลาอ้างอิง อย่างไรก็ตามผู้พูดไม่ได้ยืนยันสถานะความเป็นจริงของเหตุการณ์ว่า เหตุการณ์ที่อ้างถึงนั้นเกิดขึ้นจริง เหตุการณ์ดังกล่าวจะเกิดขึ้นหรือไม่เกิดขึ้นเลยก็เป็นได้ แต่ถ้าหากเหตุการณ์ดังกล่าวจะเกิดขึ้นจริงจำเป็นต้องเกิดขึ้นภายหลังเวลากล่าวถ้อยหรือเวลาอ้างอิง

ค) บริเวณทางอรรถศาสตร์ความหมายความตั้งใจหรือเจตนา (volition)

ความตั้งใจหรือเจตนาหมายถึงความหมายความตั้งใจ (intention) ของนามวลีประธานในการกระทำเหตุการณ์ที่แสดงโดยกริยาวลี บริเวณทางอรรถศาสตร์นี้พบในหน่วยสร้างทั้งหมด 3 หน่วยสร้างดังนี้

- 1) นามวลี+“จะ”+กริยาวลี
- 2) นามวลี+คำช่วยกริยาต้นแบบแสดงการณลักษณะ+“จะ”+กริยาวลี
- 3) นามวลี + คำกริยา + “จะ” + คำกริยาหรือกริยาวลี

บริเวณทางอรรถศาสตร์นี้มีคุณสมบัติทางอรรถศาสตร์สอดคล้องกับความเป็นสถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดขึ้นจริง (irrealis) ในลักษณะที่เหตุการณ์ที่แสดงโดยกริยาวลีนั้นไม่ได้เกิดขึ้น ณ เวลากล่าวถ้อยหรือเวลาอ้างอิง แต่เป็นเหตุการณ์ที่เป็นความตั้งใจของนามวลีประธานที่จะทำภายหลังจากเวลาถ้อยหรือเวลาอ้างอิงเช่น

(17) **เขาจะไปทำงาน**

(18) **เขากำลังจะไปทำงาน**

(เจ้าของภาษา)

(19) **ผมตั้งใจจะประกอบอาชีพส่วนตัว**

(จินดารัตน์ จรัสกำจรกุล, 2536)

จากตัวอย่างข้างต้น นามวลีประธานเป็นสิ่งมีชีวิตโดยเฉพาะเป็นสิ่งมีชีวิตประเภทบุคคล เหตุการณ์ที่แสดงโดยหน่วยสร้างเหล่านี้คือเหตุการณ์ที่ประธานแสดงความตั้งใจหรือเจตนาในการกระทำอะไรบางอย่างภาย หลังจากเวลากล่าวถ้อย หรือเวลาอ้างอิง ดังตัวอย่าง (17) และ (18) เหตุการณ์การไปทำงานที่แสดงโดยกริยาลีนั้นเป็นความตั้งใจของนามวลีประธาน เขา หรือใน ตัวอย่าง (19) เหตุการณ์การประกอบอาชีพส่วนตัวเป็นเหตุการณ์ที่เป็นความตั้งใจของนามวลีประธาน ผม ถ้าหากนามวลีประธาน เป็นสิ่งไม่มีชีวิต หน่วยสร้างนี้จะไม่แสดงความหมาย ความตั้งใจหรือเจตนาของนามวลีประธาน แต่แสดงความหมายว่าเหตุการณ์ที่อ้างถึงโดยหน่วยสร้างนั้นมีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นภายหลังจากเวลากล่าวถ้อย หรือเวลาอ้างอิง เช่น “ฝนกำลังจะตก” อย่างไรก็ตามในการใช้หน่วยสร้างเหล่านี้ผู้พูดไม่ได้ยืนยันสถานะความเป็นจริงของเหตุการณ์ว่าเหตุการณ์ที่อ้างถึงนั้นเกิดขึ้นจริง เหตุการณ์ดังกล่าวจะเกิดขึ้นหรือไม่เกิดขึ้นเลยก็เป็นได้ แต่ถ้าหากเหตุการณ์ดังกล่าวจะเกิดขึ้นจริงจำเป็นต้องเกิดขึ้นภายหลังจากเวลากล่าวถ้อยหรือเวลาอ้างอิง

เมื่อพิจารณาจาก บริบททางภาษา พบว่า “จะ” แสดงความตั้งใจของประธานในบริบทเฉพาะคือเมื่อประธานเป็นสิ่งมีชีวิตประเภทบุคคลโดยเฉพาะสรรพนามบุรุษที่หนึ่ง และเมื่อปรากฏร่วมกับกริยาแสดงเหตุการณ์ประเภทการกระทำ หากนามวลีประธานเป็นสิ่งไม่มีชีวิต หน่วยสร้างดังกล่าวจะไม่สามารถแสดงความหมายความตั้งใจของนามวลีประธานได้ แต่จะแสดงความหมายแนวโน้มของเหตุการณ์ที่แสดงโดยกริยาลีจะเกิดขึ้น

ง) บริเวณทางอรรถศาสตร์ความหมายอนาคต (future)

บริเวณทางอรรถศาสตร์อนาคตหมายถึงการอ้างถึงเหตุการณ์ที่แสดงโดยประโยคว่าจะเกิดขึ้นภายหลังจากเวลากล่าวถ้อย หรือเวลาอ้างอิง ความหมายอนาคตนี้มีนัยการอ้างถึงความ เป็นสถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดขึ้นจริงของเหตุการณ์เนื่องจากเป็นเหตุการณ์ที่ไม่ได้เกิดขึ้น ณ เวลา กล่าวถ้อยหรือเวลาอ้างอิง บริเวณทางอรรถศาสตร์อนาคตนี้พบในหน่วยสร้างที่ “จะ” ปรากฏอยู่ จำนวน 3 หน่วยสร้างดังนี้

- 1) นามวลี+“จะ”+กริยาลี
- 2) นามวลี+คำช่วยกริยาต้นแบบแสดงการณลักษณะ+“จะ”+กริยาลี
- 3) นามวลี+คำช่วยกริยาไม่ต้นแบบแสดงการณลักษณะ+“จะ”+กริยาลี

ในทางแบบลักษณ์ภาษา เหตุการณ์แสดงอนาคตส่วนใหญ่เป็นเหตุการณ์ที่มักมีการบ่งชี้ ด้วยคำแสดงสถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดขึ้นจริงในภาษาต่างๆ ไป ซึ่งในภาษาไทยก็เป็นเช่นนั้นเช่น

- (20) เขาจะไปทำงาน
 (21) เขากำลังจะไปทำงานอยู่แล้ว
 (22) เขาใกล้จะไปทำงาน

(เจ้าของภาษา)

ในตัวอย่างที่ (20) หน่วยสร้างนี้แสดงความหมายเชิงเวลาว่าเหตุการณ์การไปทำงานที่แสดงโดยประโยคนั้นไม่ได้เกิดขึ้น ณ เวลากล่าวถ้อย หรือเวลาอ้างอิง แต่จะเกิดขึ้นภายหลังประเด็นที่น่าสนใจของการแสดงบริเวณทางอรรถศาสตร์อนาคตโดยหน่วยสร้างเหล่านี้คือ เมื่อ “จะ” ปรากฏร่วมกับคำบ่งชี้การณลักษณะกำลังดำเนิน (progressive aspect) “กำลัง” คำบ่งชี้การณลักษณะดำเนินต่อเนื่อง (continuative aspect) และคำบ่งชี้การณลักษณะสมบูรณ์ (perfective aspect) “แล้ว” ในลักษณะต่างๆ จะแสดงระดับของความใกล้ของเหตุการณ์ในอนาคตที่ไม่เท่ากัน เช่น “เขาจะไปทำงาน” “เขากำลังจะไปทำงาน” “เขากำลังจะไปทำงานแล้ว” และ “เขากำลังจะไปทำงานอยู่แล้ว” ในประโยคแรกเหตุการณ์การทำงานขง นามวลีประธานนั้นจะเกิดขึ้นในอนาคต โดยไม่มีนัยว่าอนาคตนั้นจะใกล้มากน้อยแค่ไหนกับเวลากล่าวถ้อย หรือเวลาอ้างอิง แต่เมื่อมีคำบ่งชี้การณลักษณะอื่นๆ มาปรากฏร่วม คำบ่งชี้การณลักษณะเหล่านั้นจะช่วยแสดงความหมายเน้นย้ำว่าเหตุการณ์ในอนาคตที่อ้างอิงนั้นจะเกิดขึ้นใกล้ กับเวลากล่าวถ้อยหรือเวลาอ้างอิงมากยิ่งขึ้นเรื่อยๆ

จ) บริเวณทางอรรถศาสตร์ความหมายเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตามเงื่อนไข (conditional)

โดยปกติแล้ว เหตุการณ์เงื่อนไขมักจะมีสถานะเหตุการณ์เป็นเหตุการณ์สมมติ ซึ่งหมายถึงเหตุการณ์ที่ตรงข้ามความเป็นจริง ในภาษาไทยเหตุกา รณเงื่อนไขจะมีรูปคำเชื่อมอนุพากย์ “ถ้า” หรือ “หาก” ปรากฏนำหน้าอนุพากย์ที่แสดงเงื่อนไขดังตัวอย่างต่อไปนี้ “ถ้าเขามีเวลา เขา จะเที่ยวรอบโลก” ผู้พูดแสดงเหตุการณ์ที่ตรงข้ามกับความเป็นจริง ณ เวลากล่าวถ้อย หรือเวลาอ้างอิง กล่าวคือเหตุการณ์การเที่ยวรอบโลกของนามวลี ประธานนั้นไม่ได้เกิดขึ้นจริง แต่ผู้พูดแสดงการคาดคะเนว่าถ้าเงื่อนไขการมีเวลาเกิดขึ้นจริงเมื่อใด เหตุการณ์การเที่ยวรอบโลกก็มีความเป็นไปได้ที่จะเกิดขึ้นด้วย อย่างไรก็ตามในความเป็นจริงผู้พูดรู้ว่าเหตุการณ์เงื่อนไขนั้นไม่ได้เกิดขึ้นจริง ณ ขณะทีพูดเหตุการณ์การเที่ยวรอบโลกจึงไม่สามารถเกิดขึ้นจริงได้ด้วยเช่นกัน ด้วยเหตุนี้เหตุการณ์ที่แสดงการเกิดตามเงื่อนไขจึงมักถูกบ่งชี้ด้วยคำแสดงสถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดขึ้นจริง “จะ” ในภาษาไทย บริเวณทางอรรถศาสตร์นี้พบเมื่อ “จะ” ปรากฏในหน่วยสร้าง นามวลี + “จะ” + กริยาวลี และหน่วยสร้างนี้ปรากฏเป็นอนุพากย์หลักในประโยคซับซ้อนแสดงเงื่อนไข

ฉ) บริเวณทางอรรถศาสตร์ความหมายเหตุการณ์ที่ทำเป็นนิสัย (habituality)

ความหมายเหตุการณ์ที่ทำเป็นนิตยหมายถึงเหตุการณ์ที่อ้างถึงโดยประโยคนั้นเป็น เหตุการณ์ที่นามวลีประธานทำเป็นประจำ ถึงแม้ว่าเหตุการณ์ดังกล่าวมักจะเกิดขึ้นเป็นประจำแต่ก็ ไม่ได้หมายความว่า จะเกิดขึ้น ณ เวลากล่าวถ้อยหรือเวลาอ้างอิงเสมอไป บริเวณทางอรรถศาสตร์ นี้พบในหน่วยสร้างที่ “จะ” ปรากฏจำนวน 3 หน่วยสร้างคือ

- 1) นามวลี+“จะ”+กริยาวลี
- 2) นามวลี+คำช่วยกริยาต้นแบบแสดงการณลักษณะ+“จะ”+กริยาวลี
- 4) นามวลี+คำช่วยกริยาไม่ต้นแบบแสดงการณลักษณะ+“จะ”+กริยาวลี

บริเวณทางอรรถศาสตร์นี้จึงมีความสอดคล้องกับสถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดขึ้นจริงตรงที่ ไม่ใช่เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ณ เวลากล่าวถ้อยหรือเวลาอ้างอิงเช่น

(23) *เรื่องที่เราจะมาถกเถียงกันเป็นประจำจะเป็นเรื่องความเสื่อมทรามทางศีลธรรม*
(คลังข้อมูลภาษา)

(24) *เขามักจะไปโรงเรียนสาย*

(25) *เขาชอบจะไปดูหนังคนเดียว*

(เจ้าของภาษา)

หน่วยสร้างประเภทแรกหรือตัวอย่าง ที่ (23) แสดงเหตุการณ์ที่ทำบ่อยๆ เป็นนิตยสังเกต จากวลี “ประจำ” ว่าเมื่อใดที่มีการถกเถียงกัน ก็จะมีควา มเป็นไปได้ที่ประเด็นที่ถกมากล่าวถึงนั้น จะเป็นประเด็นที่เกี่ยวกับความเสื่อมทรามทางศีลธรรมเสมอ อย่างไรก็ตามแม้เหตุการณ์ดังกล่าว เป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นบ่อยๆ ก็ตาม แต่ก็อาจจะไม่ได้กำลังเกิดขึ้น ณ เวลากล่าวถ้อยหรือเวลา อ้างอิงก็เป็นได้ ในหน่วยสร้างสองประเภทถัดมา “จะ” จะปรากฏร่วมกับคำช่วยกริยาต้นแบบและ ไม่ต้นแบบแสดงการณลักษณะเกิดขึ้นบ่อย (frequentative aspect) เช่น “มัก” ในตัวอย่าง (24) และ “ชอบ” ในตัวอย่าง (25) ตามลำดับ

ข) บริเวณทางอรรถศาสตร์ประสบการณ์ (experience)

แม้เหตุการณ์แสดงโดยประสบการณ์โดยทั่วไปจะหมายถึง เหตุการณ์ที่ได้เคยเกิดขึ้นแล้ว ก่อนเวลาถ้อยหรือเวลาอ้างอิง อย่างน้อยหนึ่งครั้ง และมักจะมีสถานะเหตุการณ์เป็น เหตุการณ์จริง (realis) แต่ในกรณีที่ประสบการณ์ดังกล่าวเป็นสิ่งที่ไม่ทันได้เกิดขึ้น ประสบการณ์ ดังกล่าวจะมีสถานะเหตุการณ์เป็นเหตุการณ์สมมติ หน่วย สร้างที่สามารถแสดงบริเวณทาง อรรถศาสตร์นี้คือหน่วยสร้างที่ “จะ” ปรากฏร่วมกับคำช่วยกริยาต้นแบบแสดงการณลักษณะ ประสบการณ์ “เคย” หน่วยสร้างดังกล่าวสามารถ แสดงเป็นแผนผังหน่วยสร้างดังนี้ นามวลี +

“เคย” + “จะ” + กริยาวลี เช่น “เขาเคยจะไปเมืองนอก (แต่ไม่ได้ไป)” หน่วยสร้างนี้แสดงเหตุการณ์ที่นามวลีประธานเคยมีประสบการณ์จะไปเมืองนอกอย่างน้อยหนึ่งครั้งก่อนเวลากล่าว ถ้อยหรือเวลาอ้างอิง แต่ประสบการณ์ดังกล่าวไม่ได้เกิดขึ้นจริง ถึงแม้คำว่า “เคย” จะแสดงประสบการณ์ของเหตุการณ์ดังกล่าว แต่เหตุการณ์ที่มีการบ่งชี้ด้วย “จะ” นี้จะมีสถานะเหตุการณ์เป็นเหตุการณ์ที่ไม่เกิดขึ้นจริงทันที

ซ) บริเวณทางอรรถศาสตร์การอนุมาน (deductive)

การอนุมานเป็นการคาดเดาเหตุการณ์ที่ยังไม่เกิดขึ้นจริง เหตุการณ์การอนุมานนี้มีความสัมพันธ์ทางอรรถศาสตร์กับสถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดขึ้นจริงเนื่องจากการอนุมานเป็นการคาดเดาในสิ่งที่ไม่ได้เกิดขึ้น ณ เวลากล่าวถ้อย หรือเวลาอ้างอิง และผลของการอนุมานก็เป็นสิ่งที่ไม่แน่นอน บริเวณทางอรรถศาสตร์การอนุมานพบในหน่วยสร้างที่มี “จะ” ปรากฏเพียงหน่วยสร้างเดียวคือ เมื่อ “จะ” ปรากฏร่วมกับคำช่วยกริยาไม่ต้นแบบแสดงทัศน ะภาวะเช่น “พอ” และ “ซัก” เป็นต้น หน่วยสร้างนี้สามารถแสดงเป็นแผนผังหน่วยสร้างได้คือ นามวลี + คำช่วยกริยาไม่ต้นแบบแสดงทัศนะภาวะ+“จะ”+กริยาวลี เช่น

(26) จากที่เคยมาร่วมงานเมื่อปีที่แล้ว เขา**พอจะ**ให้ความเห็นว่าตัวหนังสือมีความน่าสนใจมาก

(27) มีชื่ออะไรบ้าง ฉัน**ซักจะ**รู้สึกสนุกขึ้นมาแล้ว

(คลังข้อมูลภาษาฯ)

ตัวอย่างที่ (26) แสดงเหตุการณ์ที่นามวลีประธาน “เขา” แสดงการอนุมานคุณค่าของ “ตัวหนังสือ” จากพื้นฐานข้อมูลที่เพียงพอว่าเป็นหนังสือที่มีความน่าสนใจมากกว่าหนังสือที่ฉายในปีก่อน ตัวอย่างที่ (27) แสดงเหตุการณ์ที่นามวลีประธาน “ฉัน” แสดงการอนุมาน

ณ) บริเวณทางอรรถศาสตร์วัตถุประสงค์ (goal)

เหตุการณ์แสดงวัตถุประสงค์พบในหน่วยสร้างที่มี “จะ” ปรากฏเพียงหน่วยสร้างเดียวคือ เมื่อ “จะ” ปรากฏระหว่างกริยา 2 คำซึ่งสามารถแสดงเป็นแผนผัง หน่วยสร้างได้ดังนี้ นามวลี + คำกริยา₁ + “จะ” + คำกริยา₂ หน่วยสร้างนี้แสดงเหตุการณ์อย่างน้อยสองเหตุการณ์แสดงโดย คำกริยา คำที่หนึ่งและสองตามลำดับ ความสัมพันธ์ระหว่างสองเหตุการณ์ดังกล่าวเป็นลักษณะ วัตถุประสงค์ โดยที่นามวลีประธานได้ทำเหตุการณ์ที่หนึ่งก่อนเพื่อจะได้ทำ เหตุการณ์ที่สองต่อไป ถ้านามวลีประธานไม่ได้ทำเหตุการณ์แรกก่อนเหตุการณ์ที่สองก็จะไม่เกิดขึ้นเช่นกัน กล่าวอีกนัยหนึ่ง เหตุการณ์ที่สองเป็นวัตถุประสงค์ของการทำเหตุการณ์ที่หนึ่งของนามวลีประธานเช่น

(28) เขาห้กพวกมาลัย**จะ**หลบสุนัข (แต่ไม่ได้หลบ)

(29) ฝรั่งเข้ามา**จะ**ตั้งบริษัท (แต่ไม่ได้ตั้ง)

(เจ้าของภาษา)

จากตัวอย่างข้างต้นคำว่า “จะ” ปรากฏระหว่างกริยาวลี “หักพวงมาลัย” และ “หลบ” ใน (28) และระหว่างกริยาวลี “เข้ามา” และ “ตั้งบริษัท” ใน (29) ตัวอย่าง (28) แสดงเหตุการณ์ 2 เหตุการณ์ที่เกิดต่อเนื่องกันคือเหตุการณ์การหักพวงมาลัย และเหตุการณ์การหลบ เหตุการณ์ทั้งสองเหตุการณ์นี้กระทำโดยนามวลีประธาน “เขา” โดยที่นามวลีประธานกระทำเหตุการณ์แรกโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อกระทำ เหตุการณ์ที่สอง ตัวอย่างที่ (29) แสดงเหตุการณ์สองเหตุการณ์คือ เหตุการณ์การเข้ามา และเหตุการณ์การตั้งบริษัท ซึ่งกระทำโดยนามวลีประธาน โดยที่เหตุการณ์ทั้งสองเป็นวัตถุประสงค์ของเหตุการณ์ทำเหตุการณ์แรก อย่างไรก็ตามเมื่อมีคำว่า “จะ” ปรากฏ เหตุการณ์ที่สองจะเกิดขึ้นหรือไม่เกิดขึ้นเลยก็ได้ ดังจะเห็นได้จาก การที่ประโยคที่ (28) และ (29) สามารถปรากฏกับถ้อยความแสดงการปฏิเสธว่าเหตุการณ์ที่สองไม่ได้เกิดขึ้นจริงได้ ในขณะที่หากประโยคตัวอย่างดังกล่าวไม่มีคำว่า “จะ” ปรากฏ ประโยคจะไม่ถูกไวยากรณ์ทันทีหากปรากฏกับถ้อยความแสดงการปฏิเสธเหตุการณ์ที่สองไม่ได้เกิดขึ้นจริงเช่น “*เขาหักพวงมาลัยหลบสุนัข แต่ไม่ได้หลบ” และ “*ฝรั่งเข้ามาตั้งบริษัท แต่ไม่ได้ตั้ง” บริเวณทางอรรถศาสตร์วัตถุประสงค์นี้มีความสอดคล้องกับสถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดขึ้นจริงในลักษณะที่เหตุการณ์ที่เป็นวัตถุประสงค์นั้นอาจจะเกิดขึ้นจริงหรือไม่เกิดขึ้นเลยก็เป็นได้ ดังนั้นเหตุการณ์แสดงวัตถุประสงค์เหล่านี้จึงมักจะมีการบ่งชี้ด้วยคำว่า “จะ” เพื่อแสดงสถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดขึ้นจริง

ญ) บริเวณทางอรรถศาสตร์การเริ่มเหตุการณ์ (incentive)

เหตุการณ์แสดงการเริ่มเหตุการณ์พบในหน่วยสร้างที่มี “จะ” ปรากฏเพียงหน่วยสร้างเดียวคือเมื่อ “จะ” ปรากฏระหว่างกริยา 2 คำและกริยาตัวแรกเป็นกริยาแสดงการเริ่มคือ “เริ่ม” ซึ่งสามารถแสดงเป็นแผนผังหน่วยสร้างได้ดังนี้ นามวลี+คำกริยา “เริ่ม”₁+“จะ”+คำกริยา₂ เช่น

(30) ประชาชนเริ่มจะยอมรับความจริง

(จินดารัตน์ จรัสกำจรกุล, 2536)

ในประโยคตัวอย่าง (30) คำว่า “จะ” ปรากฏระหว่างกริยาวลี 2 วลีคือ “เริ่ม” และ “รับความจริง” หน่วยสร้างนี้แสดงความหมายการเริ่มต้นของเหตุการณ์การรับความจริงซึ่งแสดงโดยกริยา₂ เหตุการณ์การรับความจริงที่อ้างถึงนั้นเพิ่งเริ่มต้นเพียงบางส่วน ยังไม่ได้เกิดขึ้นอย่างสมบูรณ์ทั้งหมด ณ เวลากล่าวถ้อย หรือเวลาอ้างอิง ซึ่งเหตุการณ์ดังกล่าวอาจจะไม่ได้เกิดขึ้นอย่างสมบูรณ์ก็เป็นได้ ดังนั้นบริเวณทางอรรถศาสตร์การเริ่มต้นของเหตุการณ์ดังกล่าวจึงมีความสอดคล้องกับคุณสมบัติทางอรรถศาสตร์ของความหมายสถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดขึ้นจริง และมักจะมีคำว่า “จะ” ปรากฏบ่อยครั้ง

ฎ) บริเวณทางอรรถศาสตร์เหตุการณ์เป้าหมาย (goal)

บริเวณทางอรรถศาสตร์นี้พบในหน่วยสร้างที่มีคำว่า “จะ” ปรากฏเพียงหน่วยสร้างเดียวคือ เมื่อคำว่าจะปรากฏระหว่างกริยาวลี 2 วลีซึ่งสามารถแสดงเป็นแผนผังหน่วยสร้างได้ดังนี้ นามวลี + คำกริยา₁+“จะ”+คำกริยา₂ เช่น

(31) *ตนยินดีจะช่วยเหลือที่*

(32) *เขากล้าจะเล่นบพนี้*

(จินดารัตน์ จรัสกำจรกุล, 2536)

ตัวอย่างที่ (31) แสดงเหตุการณ์ที่นามวลีประธาน “ตน” แสดงความรู้สึกยินดีที่จะทำให้ เกิดเหตุการณ์เป้าหมายซึ่งแสดงโดยกริยาวลีที่ปรากฏตามหลังคำว่า “จะ” อย่างไรก็ตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ณ เวลากล่าวถ้อยหรือเวลาอ้างอิงนั้นคือเหตุการณ์การยินดี แต่เหตุการณ์การช่วยเหลืออย่างเต็มที่นั้นยังไม่ได้เกิดขึ้น ณ เวลากล่าวถ้อยหรือเวลาอ้างอิง เหตุการณ์ดังกล่าวอาจจะเกิดขึ้น หรือไม่เกิดขึ้นเลยก็เป็นได้ เช่นเดียวกับตัวอย่างที่ (32) ซึ่งแสดงเหตุการณ์ที่นามวลีประธาน “เขา” แสดงความกล้าที่จะทำให้เกิดเหตุการณ์เป้าหมายซึ่งแสดงโดยกริยาวลีที่ปรากฏตามหลัง “จะ” คือ เหตุการณ์การเล่นบพนี้ อย่างไรก็ตามเหตุการณ์การเล่นบพนี้ยังไม่ได้เกิดขึ้น ณ เวลากล่าวถ้อย หรือเวลาอ้างอิง ความไม่แน่นอนว่าจะเกิดขึ้นหรือไม่เกิดขึ้นจริงของเหตุการณ์เป้าหมายซึ่งแสดง โดยกริยาวลีที่ 2 นั้นทำให้บริเวณทางอรรถศาสตร์เหตุการณ์เป้าหมายมีความสอดคล้องทาง อรรถศาสตร์กับสถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดขึ้นจริง

5.1.3 “จะ” ในฐานะคำบ่งชี้สถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดขึ้นจริง (irrealis marker)

จากการพิจารณาบริเวณทางอรรถศาสตร์ (semantic domain) ต่างๆ ที่แสดงโดยหน่วย สร้างที่มีคำว่า “จะ” ปรากฏพบว่า บริเวณทางอรรถศาสตร์ทั้งหมดนั้นมีความสอดคล้องกับ คุณสมบัติทางอรรถศาสตร์ของสถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดขึ้นจริง (irrealis) กล่าวอีกนัยหนึ่งบริเวณ ทางอรรถศาสตร์ทั้งหมดนั้นต่างมีนัยความหมายของการเป็นสถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดขึ้นจริง หรือ เป็นเหตุการณ์ที่ไม่ได้เกิดขึ้นจริง ณ เวลากล่าวถ้อยหรือเวลาอ้างอิง

ถึงแม้ว่าในงานวิจัยในอดีตที่เกี่ยวข้องกับคำว่า “จะ” มักจะวิเคราะห์ให้คำคำนี้แสดง คุณสมบัติในเชิงอนาคตกาล (future tense) เชิงการณลักษณะประเภทเหตุการณ์จะเกิดขึ้น (prospective aspect) หรือเชิงทัศนภาวะประเภทบอกความเห็น (epistemic modality) แต่ผู้วิจัย มีความเห็นว่าคำว่า “จะ” ควรจะวิเคราะห์ว่าเป็นคำบ่งชี้สถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดขึ้นจริง (irrealis marker) มากกว่าเป็นคำบ่งชี้ประเภททางไวยากรณ์ทั้งสามที่กล่าวถึงข้างต้นเนื่องจากเหตุผล หลายประการดังนี้

แม้ในทางแบบลักษณ์ภาษาคำที่มีความหมายสอดคล้องกับคำว่า “จะ” จะไม่ถูกมองว่าเป็นคำบ่งชี้สถานะเหตุการณ์ (reality status) ก็ตาม เหตุผลประการหนึ่งที่คำที่มีความหมายสอดคล้องกับคำว่า “จะ” ไม่ถูกมองว่าเป็นคำบ่งชี้สถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดขึ้นจริง (irrealis) เนื่องจากระบบการบ่งชี้ความแตกต่างระหว่าง สถานะเหตุการณ์จริงกับเหตุการณ์สมมติ (realis-irrealis distinction) ไม่เป็นระบบที่ปรากฏใช้ในภาษานั้นมาก่อน กล่าวคือคำที่มีความหมายสอดคล้องกับคำว่า “จะ” ส่วนใหญ่เป็นคำที่ถูกจัดอยู่ในระบบการบ่งชี้กาล (tense) ในภาษาทั่วไป (de Haan: to appear) แม้คำที่แสดง ความหมาย “จะ” จะสามารถแสดงลักษณะเหตุการณ์สมมติ (irrealis) ได้ก็ตาม แต่สถานะเหตุการณ์ดังกล่าวถูกมองว่าเป็นเพียงการตั้งเอาคุณสมบัติทางอรรถศาสตร์ในการแสดงอนาคตของ “จะ” มาใช้แสดงสถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดขึ้นจริง (irrealis) เท่านั้น สถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดขึ้นจริง (irrealis) จึงถูกมองเป็นความหมายขยายความหมายหนึ่ง ไม่ใช่ประเภททางไวยากรณ์ที่แสดงสถานะเหตุการณ์โดยเฉพาะ

เช่นกรณีของ *will* ในภาษาอังกฤษที่แม้จะมีหลายความหมายแสดงสถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดขึ้นจริง (irrealis) แต่หน้าที่หลักยังคงจัดว่าเป็นคำแสดงอนาคตกาล ความหมายที่แสดงสถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดขึ้นจริงของ *will* ได้แก่ ความหมายเชิงทัศนภาวะ (modality) แสดงความตั้งใจ (volition) แสดงนิสัย (habituality) เหตุการณ์สมมติ (hypothetical) รวมถึงการแสดงนิสัย¹²ของ *will* และ *would* ที่แสดงนิสัยในปัจจุบันและในอดีต ด้วย โดยถ้าเป็นนิสัยในอดีตจะมีรูปแบบคือ *used to* แต่ถ้าเป็นนิสัยในปัจจุบันจะไม่มีหน่วยคำอื่นนอกจากใช้รูปปัจจุบันกาลสำหรับความหมายแสดงนิสัยของ *will* นอกจากนี้ *will* ยังสามารถใช้แสดงเงื่อนไขที่เป็นการสมมติ (conditionals) ได้ด้วย คำว่า *will* เป็นตัวอย่างของคำที่มีความหมายขยายขอบแสดงสถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดขึ้นจริง (irrealis) หลายความหมายแต่ไม่ถูกจัดเป็นประเภททางไวยากรณ์แสดงสถานะเหตุการณ์เนื่องจาก *will* ในภาษาอังกฤษถูกจัดเป็นหน่วยคำที่แสดงอนาคตกาล (tense) อย่างชัดเจนอยู่แล้ว

อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาคุณสมบัติทางความหมายของคำว่า “จะ” ในภาษาไทย ผู้วิจัยเห็นว่า “จะ” ควรจัดเป็นคำบ่งชี้ สถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดขึ้นจริง (irrealis marker) เนื่องจากเหตุการณ์ที่แสดงโดย “จะ” ในบริบทต่างๆ ดังที่อภิปรายในบทที่ 3 และ 4 ล้วนเป็นเหตุการณ์ที่ไม่เกิดขึ้นจริง ณ เวลากล่าวถ้อย หรือเวลาอ้างอิงทั้งสิ้น ผู้วิจัยเห็นว่าประเภททางไวยากรณ์แสดงสถานะเหตุการณ์จริง (realis) และสถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดขึ้นจริง (irrealis) นี้ควรจัดเป็น

¹²ไบบีและคณะ (Bybee et al. 1994) กล่าวว่า เป็นความหมายเชิงนิสัยซึ่งอยู่ในขอบข่ายของ สถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดขึ้นจริง (irrealis) มาตั้งแต่ภาษาอังกฤษโบราณ (Old English)

ประเภททางไวยากรณ์หนึ่งที่ไม่ใช่ ประเภทย่อยของ ประเภททางไวยากรณ์กาล (tense) หรือ การณ์ลักษณะ (aspect) ดังที่ปรากฏในงานวิจัยที่ผ่านมา เนื่องจากภาษาไทยไม่น่าจะเป็นภาษาที่ จัดอยู่ในกลุ่มภาษาที่บังคับรูปแสดงกาลเป็นหลัก (tense-prominent language) หรือ กลุ่มภาษา ที่บังคับรูปแสดงการณ์ลักษณะเป็นหลัก (aspect-prominent language) ตามเกณฑ์การจัด ประเภทภาษาของ ภัต (Bhat, 1999) ดังนี้

เกณฑ์แรกที่ ภัต (Bhat, 1999) ใช้คือเกณฑ์ของการมีการกลายเป็นคำไวยากรณ์ของ คำบ่งชี้กาล (tense) การณ์ลักษณะ (aspect) และมาลา (mood) ภัต (Bhat, 1999) กล่าวว่าภาษา ที่จะจัดให้เป็นภาษาที่เน้นการปรากฏรูปของคำบ่งชี้ประเภทใดนั้นสามารถพิจารณาจากการเกิด กระบวนการกลายเป็นคำไวยากรณ์ของรูป ภาษาที่แสดงประเภททางไวยากรณ์นั้นๆ เช่น ในกลุ่ม ภาษาที่เป็นภาษาบังคับการปรากฏรูปบ่งชี้กาล (tense-prominent language) จะมีกระบวนการ กลายเป็นคำไวยากรณ์เกิดขึ้นกับรูปภาษาบ่งชี้กาลมากกว่ารูปภาษาบ่งชี้การณ์ลักษณะ หรือ มาลา อย่างไรก็ตามหากภาษาที่กำลังวิเคราะห์มีก บวนการกลายเป็นคำไวยากรณ์เกิดกับรูป ภาษาบ่งชี้ประเภททางไวยากรณ์หลายประเภทให้ดูที่ระดับของการผ่านกระบวนการกลายเป็นคำ ไวยากรณ์ของรูปภาษานั้นๆ เช่น ภาษาที่บังคับรูปบ่งชี้กาลจะมีรูปภาษาบ่งชี้กาลที่ผ่านกระบวนการ กลายเป็นคำไวยากรณ์ในระดับที่สูงกว่ารูปภาษาบ่งชี้การณ์ ลักษณะ และมาลา กล่าวอีกนัยหนึ่ง ภัต สนใจในสถานะของรูปภาษาว่ามีความเป็นคำไวยากรณ์ (grammatical word) มากน้อย เพียงใด การที่จะจัดให้ภาษาใดเป็นภาษาที่บังคับรูปภาษาบ่งชี้ประเภททางไวยากรณ์ประเภทใด รูปภาษาบ่งชี้ประเภททางไวยากรณ์นั้นจะต้องมีสถานะความเป็นคำไวยากรณ์ มากกว่ารูปภาษา บ่งชี้ประเภททางไวยากรณ์อื่นๆ เช่น ภาษาที่มีการบังคับรูปแสดงกาลหรือการณ์ลักษณะ (tense/aspect-prominent language) มักเป็นภาษาที่มีการกลายเป็นคำไวยากรณ์ของคำแสดง กาลหรือกาลลักษณะเพื่อบ่งชี้ความแตกต่างในการแสดงเวลาหรือลักษณะของเหตุการณ์มากกว่า ภาษาอื่นๆ เช่นภาษาในตระกูลดราวิเดียน (Dravidian) อย่างภาษาทมิฬ (Tamil) ที่มีการ กลายเป็นคำไวยากรณ์ของคำปัจจัย (suffix) แสดงการบ่งชี้ความแตกต่างระหว่างอดีตกาลกับ ปัจจุบันกาลที่คำกริยา (Paramasivam, 1979) หรือในภาษาซูปรี (Supyire) ที่มีการกลายเป็นคำ ไวยากรณ์ของรูปกริยาแสดงการณ์ลักษณะไม่สมบูรณ์ (imperfective aspect) จากคำกริยา พื้นฐานในภาษาที่มีคุณสมบัติเป็นคำกริยาแสดงการณ์ลักษณะสมบูรณ์ (perfective aspect) ใน ตัว

เมื่อเปรียบเทียบกับภาษาที่บังคับรูปแสดงกาลเช่น ภาษาทมิฬ และภาษาที่บังคับรูปแสดง การณ์ลักษณะเช่น ภาษาซูปรี (Supyire) จะเห็นได้ว่าในภาษาไทยเองไม่มีการกลายเป็นคำ ไวยากรณ์ของคำแสดงกาลเช่นเดียวกับภาษาดังกล่าว เนื่องจากมโนทัศน์นี้ไม่ได้แสดงรูปผ่าน

ภาษาโดยการใส่คำไวยากรณ์โดยตรงอย่างในภาษาอังกฤษที่มีการเติมหน่วยคำเติมท้าย *-s* และ *-ed* ที่คำกริยาเพื่อแสดงปัจจุบันกาล และอดีต กาลตามลำดับ และคำกริยาแท้ (finite verb) ทุกคำที่ปรากฏจะต้องมีการกำกับประเภททางไวยากรณ์นี้ทุกคำ ในภาษาไทยคำแสดงกาลเหล่านี้แสดงโดยนามวลีซึ่งเป็นคำหลัก (content word) เช่น “วันนี้” “ตอนนี้” “เมื่อวานนี้” และ “พรุ่งนี้” เป็นต้น ดังนั้นกระบวนการกลายเป็นคำไวยากรณ์ของคำบ่งชี้กาลจึงไม่พบในภาษาไทย

ในส่วนของระบบการแสดงความหมายเชิงการณั้ลักษณะ ถึงแม้ว่าคำบ่งชี้การณั้ลักษณะในภาษาไทยส่วนใหญ่จะผ่านกระบวนการกลายเป็นคำไวยากรณ์มาจากคำกริยาตามที่กล่าวถึงข้างต้นเช่น คำบ่งชี้การณั้ลักษณะแบบไม่สมบูรณ์ (imperfective aspect) “อยู่” ผ่านการกลายเป็นคำไวยากรณ์มาจากคำกริยาที่มีความหมายว่า “ปรากฏ” คำแสดงการณั้ลักษณะแบบสมบูรณ์ “แล้ว” ผ่านการกลายเป็นคำไวยากรณ์มาจากคำกริยาที่มีความหมายว่า “เสร็จ” หรือ “จบ” หรือคำแสดงการณั้ลักษณะยังดำเนินอยู่ (persistent aspect) “ยัง” ผ่านการกลายเป็นคำไวยากรณ์มาจากคำกริยาที่มีความหมายว่า “มี” ก็ตาม แต่คำบ่งชี้การณั้ลักษณะเหล่านี้ยังไม่ได้ผ่านกระบวนการกลายเป็นคำไวยากรณ์อย่างเสร็จสิ้นสมบูรณ์ กล่าวคือบางคำยังปรากฏใช้ในลักษณะของการเป็นคำประเภทกึ่งคำช่วยกริยา (vector verb) ดังนั้นสถานะความเป็นคำไวยากรณ์ของคำบ่งชี้การณั้ลักษณะบางคำจึงยังกำกวมอยู่ระหว่างการเป็นคำหลัก หรือคำไวยากรณ์ แต่สำหรับคำว่า “จะ” คำคำนี้ไม่ปรากฏว่าเป็นรูปภาษาที่ผ่านกระบวนการกลายเป็นคำไวยากรณ์มาจากคำหลักคำใด คำๆ นี้เป็นคำไวยากรณ์อยู่แล้ว ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่าคำว่า “จะ” มีสถานะความเป็นคำไวยากรณ์สูงกว่าคำบ่งชี้การณั้ลักษณะ

คุณสมบัติการผ่านกระบวนการกลายเป็นคำไวยากรณ์ หรือระดับความเป็นคำไวยากรณ์ของรูปภาษาแสดงประเภททางไวยากรณ์นั้นส่งผลเป็นอย่างมากต่อการบังคับปรากฏของรูปภาษานั้นๆ กล่าวคือรูปภาษาที่ผ่านกระบวนการกลายเป็นคำไวยากรณ์ในระดับที่สูงกว่าจะมีกา รบังคับปรากฏที่มากกว่า ดังจะกล่าวถึงในส่วนต่อไป

เกณฑ์ที่สองที่ ภัต (Bhat, 1999) ใช้คือเกณฑ์การบังคับเกิดของรูปภาษาบ่งชี้ประเภททางไวยากรณ์กาล การณั้ลักษณะ และมาลา ภาษาที่มีการบังคับรูปแสดงกาลหรือการณั้ลักษณะต้องเป็นภาษาที่มีการบ่งชี้รูปแสดงกาลและการณั้ลักษณะ แบบบังคับเกิด (obligatory) เช่นในภาษาตระกูลดราวิเดียน (Dravidian) ที่มีการบังคับเกิดของรูปบ่งชี้แสดงกาล (tense marker) ที่คำกริยาทุกคำโดยการณั้ลักษณะหรือมาลาจะถูกแสดงก็ต่อเมื่อผู้พูดต้องการเพิ่มความหมายที่สอดคล้องกับเหตุการณ์หรือแสดงการเน้นย้ำเท่านั้น ในทำนองเดียวกับภาษาที่บังคับรูปแสดงการณั้ลักษณะเช่นภาษาลังโก (Lango) ภาษาในตระกูลนิโลซาฮารัน (Nilo-Saharan) ที่คำกริยาทุกคำจำเป็นต้องแสดงรูปบ่งชี้การณั้ลักษณะเพื่อบ่งชี้ลักษณะเหตุการณ์ออกเป็นลักษณะเหตุการณ์สมบูรณ์

(perfective) เหตุการณ์ดำเนินอยู่ (progressive) และเหตุการณ์ที่เป็นลักษณะนิสัย (habitual) โดยคำกริยาที่แสดงการณลักษณะเหล่านี้อาจแสดงกาลหรือมาลาด้วยก็ได้จากการใช้คำวิเศษณ์บอกเวลาที่เหมาะสมเข้ามาขยาย (ไม่บังคับเกิด) (Bhat, 1999) แม้ภาษาไทยจะมีคำที่ใช้แสดงการณลักษณะหลายคำก็ตาม แต่คำเหล่านี้ปรากฏการใช้แบบไม่บังคับเกิด เช่น

- (33) ก: นี่เธอ(กำลัง)ทำอะไร(อยู่)นะ
 ข: (กำลัง) ทำการบ้าน (อยู่)

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่าคำแสดงการณลักษณะอย่างคำว่า “กำลัง” และ “อยู่” ในภาษาไทยเป็นคำแสดงการณลักษณะที่มีลักษณะการปรากฏแบบไม่บังคับเกิด การเลือกใช้คำแสดงการณลักษณะเหล่านี้ขึ้นอยู่กับความต้องการในการเลือกมองเน้นเหตุการณ์ของผู้พูดเท่านั้น เช่นในตัวอย่างที่ (33) ที่ผู้พูดต้องการถามคำถามโดยเน้นช่วงกลางของเหตุการณ์โดยการใช้คำว่า “กำลัง” และ “อยู่” ซึ่งหากไม่ต้องการเน้นลักษณะเหตุการณ์ดังกล่าว ผู้พูดสามารถเลือกถามคำถามโดยไม่มีคำบ่งชี้การณลักษณะใดๆ ได้ และในการตอบคำถามผู้ฟังไม่จำเป็นต้องตอบโดยใช้คำว่า “กำลัง” และ “อยู่” ทวนคำถามอีก สาเหตุที่ภาษาไทยยอมให้มีการละคำแสดงการบ่งชี้การณลักษณะได้เนื่องจากภาษาไทยเป็นภาษาที่สามารถตีความได้จากบริบท

เกณฑ์ที่สามที่ ภัต (Bhat, 1999) ใช้คือ เกณฑ์การใช้อย่างเป็นระบบของการบ่งชี้กาลการณลักษณะ และมาลา การใช้อย่างเป็นระบบของคำบ่งชี้แสดงกาลและการณลักษณะในภาษาที่มีการบังคับการบ่งชี้กาลและการณลักษณะจะเห็นได้จากการที่ภาษาดังกล่าวมีชุดของคำหรือกระบวนทัศน์ (paradigm) ที่ใช้แสดงกาลและการณลักษณะเป็นระบบที่สมบูรณ์และชัดเจน เช่น ในภาษามาลดีส (Maltese) ที่มีชุดคำแสดงการบ่งชี้ความสัมพันธ์ทางไวยากรณ์แสดงบุรุษ (personal agreement affixes) เพื่อบ่งชี้ความแตกต่างระหว่างการณลักษณะสมบูรณ์ (perfective) และการณลักษณะไม่สมบูรณ์ (imperfective) ที่คำกริยาอย่างแยกขาด (Bhat, 1999) ดังที่ได้กล่าวมาแล้วภาษาไทยแม้จะมีชุดคำที่ใช้แสดงการณลักษณะก็ตามแต่เป็นการใช้ที่ไม่มีการบังคับเกิดเพื่อแสดงความแตกต่างระหว่างการณลักษณะอย่างสมบูรณ์ชัดเจน

เกณฑ์สุดท้ายคือการปรากฏการใช้กระจายทั่วทั้งระบบ เช่นในภาษาในกลุ่มอินโดอารยัน (Indo-Aryan) ที่การบ่งชี้ความแตกต่างระหว่างการณลักษณะสมบูรณ์และการณลักษณะไม่สมบูรณ์มีการใช้ที่กระจายไปทั้งระบบ นอกจากจะใช้กับคำกริยาแท้ (finite verb) การบ่งชี้ดังกล่าวยังกระจายการใช้ไปในหน่วยสร้างคำกริยาต่างๆ ด้วย เช่นคำกริยาคุณศัพท์ (adjectival verb) กลุ่มคำกริยาแสดงวิเศษณ์ (adverbial participle) คำกริยาประสม (verb compounds) การแสดงเงื่อนไข (conditionals) วิเศษณ์แสดงเวลา (temporal adverbial) และคำบ่งชี้ความเป็นนาม (nominalizer) เป็นต้น ซึ่งในภาษาไทยไม่น่าจัดอยู่กลุ่มภาษาที่มีการบังคับการบ่งชี้ทั้งกาลและ

การณั้ลักษณะอยู่แล้วตั้งนั้นคุณสมบัตินี้จึงไม่พบในภาษาไทยอย่างสิ้นเชิง อย่างไรก็ตาม คำว่า “จะ” มีการปรากฏในระบบอื่นๆ มากกว่าคำบ่งชี้การณั้ลักษณะคือ “จะ” สามารถปรากฏในนามวลีแปลง (nominalization) ได้ในขณะที่คำบ่งชี้การณั้ลักษณะอื่นๆ ไม่สามารถปรากฏได้เช่น “การจะเป็นคนดี” “*การกำลังเป็นคนดี” “การเป็นคนดีอยู่” หรือ “*การเป็นคนดีแล้ว”

จากคุณสมบัตินี้ข้างต้นจะเห็นได้ว่าภาษาไทยเองไม่น่าจัดอยู่ในประเภทภาษาที่มีการบังคับรูปแสดงกาล (tense-prominent languages) หรือการณั้ลักษณะ (aspect-prominence language) เป็นหลัก ดังนั้นคำว่า “จะ” ในภาษาไทยจึงไม่ควรจัดประเภทเป็นคำแสดงกาล หรือการณั้ลักษณะ (aspect) เช่นเดียวกับในภาษาอื่นๆ ในทางกลับกันคำว่า “จะ” สมควรจัดเป็นประเภททางไวยากรณ์ประเภทหนึ่งเนื่องจากคำว่า “จะ” สามารถแสดงความหมายไวยากรณ์เป็นคำบ่งชี้สถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดขึ้นจริงด้วยตัวเองจากคุณสมบัตินี้ดังต่อไปนี้

ความหมายสถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดขึ้นจริง (irrealis) มีคุณสมบัตินี้การบังคับการปรากฏในตัวเอง กล่าวคือ “จะ” ไม่สามารถละได้ในบริบทของการแสดงความหมายเหตุการณ์สมมติ ซึ่งถ้าไม่มี “จะ” ปรากฏในประโยค ประโยคดังกล่าวจะแสดงความหมายสถานะเหตุการณ์ จริง (realis) โดยปริยายเช่น

- (34) ก. *เมื่อวานนี้ดำไปเชียงใหม่ (*แต่ไม่ได้ไป)*
 ข. *เมื่อวานนี้ดำจะไปเชียงใหม่ (แต่ไม่ได้ไป)*
- (35) ก. *วันนี้ดำไปเชียงใหม่ (*แต่ไม่ได้ไป)*
 ข. *วันนี้ดำจะไปเชียงใหม่ (แต่ไม่ได้ไป)*
- (36) ก. *พรุ่งนี้ดำไปเชียงใหม่ (*แต่ไม่ได้ไป)*
 ข. *พรุ่งนี้ดำจะไปเชียงใหม่ (แต่ไม่ได้ไป)*

(เจ้าของภาษา)

จากตัวอย่างที่ (34)-(36) จะเห็นได้ว่าประโยคที่ไม่มี “จะ” ปรากฏ (ก) อยู่ด้วยนั้นจะเป็นประโยคที่มีสถานะเหตุการณ์จริง กล่าวคือเกิดขึ้นจริง ดังนั้นเหตุการณ์ดังกล่าวจึงไม่สามารถปรากฏร่วมกับถ้อยความที่แสดงว่าเหตุการณ์ดังกล่าวไม่เกิดขึ้นได้ ในขณะที่ประโยคที่มี “จะ” ปรากฏ (ข) จะเป็นประโยคที่มีสถานะเป็นเหตุการณ์สมมติ สืบเนื่องจากการที่ประโยคดังกล่าวสามารถปรากฏร่วมกับถ้อยความที่แสดงว่าเหตุการณ์ดังกล่าวไม่เกิดขึ้นได้ ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่าสถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดขึ้นจริงจะปรากฏก็ต่อเมื่อมี “จะ” ปรากฏอยู่ในประโยค มิเช่นนั้นจะถูกตีความว่าเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงไปโดยปริยาย เมื่อเปรียบเทียบคุณสมบัตินี้การบังคับการปรากฏกับคำบ่งชี้การณั้ลักษณะแล้ว จะพบว่าคำบ่งชี้การณั้ลักษณะสามารถละได้หากความหมายเชิงการณั้ลักษณะนั้นๆ สามารถตีความได้จากบริบท ในขณะที่ “จะ” ไม่สามารถละได้

หากผู้พูดต้องการสื่อความว่าเหตุการณ์ที่อ้างถึงนั้นมี สถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดขึ้นจริง จึงอาจกล่าวได้ว่า “จะ” มีคุณสมบัติแสดงเหตุการณ์สมมติได้ด้วยตัวเอง

เนื่องจากคำว่า “จะ” ในทุกๆ หน่วยสร้างที่ปรากฏ แสดงความหมายสถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดขึ้นจริง (irrealis) หรือแสดงความหมายว่าเหตุการณ์ที่อ้างถึงโดยหน่วยสร้างนั้นไม่ได้เกิดขึ้นจริง ณ เวลากล่าวถ้อยหรือเวลาอ้างอิง ผู้พูดใช้คำว่า “จะ” เพื่อแสดงการไม่ยืนยันว่าเหตุการณ์ที่ตนผู้ถึงนั้นเกิดขึ้นจริงหรือไม่ การใช้ในลักษณะนี้เองที่ทำให้คำว่า “จะ” มีหน้าที่ทางวัจนปฏิบัติ (pragmatic function) ผู้พูดมักจะใช้คำว่า “จะ” ในการแสดงการลดระดับความมั่นใจของการกล่าวถ้อย โดยคำว่า “จะ” มักปรากฏแบบละได้ในหลายๆ ประโยค เช่น

(37) ก. ผู้ที่ป่วยเป็นไข้เลือดออกมักจะมียุงสูงประมาณ 5 – 7 วัน

ข. ผู้ที่ป่วยเป็นไข้เลือดออกมักมียุงสูงประมาณ 5 – 7 วัน

(38) ก. ความเครียดจากการทำงานหนักจะทำให้ป่วยเป็นโรคไมเกรน

ข. ความเครียดจากการทำงานหนักทำให้ป่วยเป็นโรคไมเกรน

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่าประโยค ก . กับประโยค ข . สามารถตีความได้ไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาในแง่การใช้ภาษาจะพบว่าประโยค ก. ที่มีคำว่า “จะ” มีลักษณะน้ำเสียงที่แตกต่างไปจากประโยค ข . กล่าวคือแสดงระดับความมั่นใจต่อความถูกต้องของข้อความที่กล่าวขึ้นในลักษณะที่อ่อนกว่า สาเหตุที่ถ้อยความ (proposition) ที่แสดงผ่านคำว่า “จะ” แสดงการยืนยันความถูกต้องของถ้อยความในระดับต่ำ เนื่องจากค่าความจริงของเหตุการณ์จะถูกมองในลักษณะที่เป็นความเป็นไปได้ หรือการคาดคะเนของเหตุการณ์มากกว่าการเป็นข้อเท็จจริง เช่น ในตัวอย่างที่ (37 ก.) แสดงระดับความมั่นใจในระดับที่ต่ำกว่า ตัวอย่างที่ (37 ข.) เนื่องจากคำว่า “จะ” บ่งชี้สถานะเหตุการณ์ว่าเป็นเหตุการณ์ที่ยังไม่เกิดขึ้น ณ เวลากล่าวถ้อย แสดงว่าเหตุการณ์ “มียุงสูง 5 – 7 วัน” อาจะเกิดขึ้นหรือไม่ก็ได้ เช่นอาจจะมีไข้ไม่ถึง 5 วัน หรือมากกว่า 7 วันเลยก็ได้ ดังนั้นถ้อยความดังกล่าวจึงมีสถานะเหตุการณ์ที่ไม่เกิดขึ้นจริง

5.2 ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยพบประเด็นที่น่าสนใจที่สามารถนำไปศึกษาค้นคว้าต่อไปได้ ดังต่อไปนี้

5.2.1. ในฐานะที่ผู้วิจัยเป็นเจ้าของภาษาคนหนึ่งที่ใช้ภาษาไทยมาตรฐาน ผู้วิจัยเห็นว่า “จะ” ยังสามารถปรากฏร่วมกับคำประเภตต่างๆ เช่น “ตามปกติ ” “ส่วนใหญ่ ” ดังตัวอย่าง “ตามปกติ เขาจะใจเย็น” “ส่วนใหญ่ เราจะไม่ออกจากบ้านตอนกลางคืน ” และปรากฏในวลี เช่น

“แสนจะน่าเบื่อ” ซึ่งไม่ปรากฏในข้อมูลที่ใช้ในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยเห็นว่าลักษณะดังกล่าวเป็นอีกลักษณะหนึ่งที่น่าจะนำมาศึกษาโดยละเอียดทั้งในแง่วากยสัมพันธ์และอรรถศาสตร์

5.2.2. จากการสังเกตการใช้ “จะ” ในข้อมูล ผู้วิจัยพบว่า “จะ” มักปรากฏในภาษาที่มีลักษณะไม่เป็นทางการหรือกึ่งทางการมากกว่าภาษาที่เป็นทางการ ผู้วิจัยเห็นว่าลักษณะดังกล่าวเป็นอีกลักษณะหนึ่งที่น่าจะนำมาศึกษาโดยละเอียด

5.2.3. ผู้วิจัยมีความเห็นว่า “จะ” มักปรากฏในประโยคคำถามประเภทที่ลงท้ายด้วย “หรือเปล่า” “ใช่ไหม” “ใช่หรือเปล่า” ลักษณะดังกล่าวเป็นอีกลักษณะหนึ่งที่น่าจะนำมาศึกษาโดยละเอียดทั้งในแง่วากยสัมพันธ์และอรรถศาสตร์

5.2.4. การศึกษาเกี่ยวกับ “จะ” ในงานนี้เป็นการศึกษาในเชิงปัจจุบัน ผลการศึกษาจึงไม่แสดงพัฒนาการของ “จะ” ตามที่ตั้งสมมติฐานไว้ ผู้วิจัยเห็นว่าการศึกษาเชิงประวัติซึ่งเป็นการศึกษาแบบข้ามสมัยอาจ แสดงถึง พัฒนาการของ “จะ” และจะทำให้เกิดองค์ความรู้ด้านไวยากรณ์ภาษาไทยมากขึ้น อันจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาระบบไวยากรณ์ไทย

5.2.5. จากการศึกษาพบว่า “จะ” แสดงความหมายเชิงวัจนปฏิบัติด้วย ผู้วิจัยเห็นว่าลักษณะดังกล่าวเป็นอีกลักษณะหนึ่งที่น่าจะนำมาศึกษาโดยละเอียด

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กึ่งกาญจน์ เทพกาญจน. 2549. หน่วยสร้างที่มีข้อขัดแย้งในภาษาไทย. กรุงเทพฯ . โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- คเชนทร์ ตัญศิริ. 2548. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างกรณีลักษณะทางไวยากรณ์กับการณ์ลักษณะประจำคำ : กรณีศึกษาโครงสร้างอกรรมแบบสลับในภาษาไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จินดารัตน์ จรัสกำจรกุล. 2536. เงื่อนไขทางอรรถศาสตร์ของการปรากฏของ จะ ระหว่างกริยาวลี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นworรณ พันธเมธา. 2527. ไวยากรณ์ไทย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : รุ่งเรืองสาส์นการพิมพ์.
- นworรณ พันธเมธา. 2527. การใช้ภาษา 2. กรุงเทพฯ : พลพันธ์การพิมพ์.
- บรรจบ พันธเมธา. 2521. ลักษณะภาษาไทย. กรุงเทพฯ :มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ราตรี ถันวารช. 2516. ลักษณะคำไวยากรณ์ในภาษาไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิจิตรนั ภาณุพงศ์. 2531. โครงสร้างภาษาไทย: ระบบไวยากรณ์. กรุงเทพมหานคร : ห.จ.ก. คุณพินอักษรกิจ.
- วิจิตรนั ภาณุพงศ์และราตรี ถันวารช. 1975. ลักษณะคำไวยากรณ์ในภาษาไทย. ใน Jimmy G. Harris and James R. Chamberlain, eds. Studies in Tai Linguistics : In Honor of William J. Gedney, pp. 355-367. Bangkok : Central Institute of English language Office of State Universities.
- สุดา รั้งภูพันธ์. 2547. ระบบฐานลักษณะในภาษาไทย. รายงานวิจัยสนับสนุนโดยสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษาและสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย
- อภิญา สร้อยอุหระ. 2528. การศึกษาเปรียบเทียบการใช้ภาษาที่แสดงเวลาอนาคตในภาษาอังกฤษและภาษาไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อิงอร สุพันธ์วิณิช. 2516. กาลในภาษาไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อุปกิตศิลปสาร, พระยา. 2532. หลักภาษาไทย. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

ภาษาอังกฤษ

- Aijmer, K. 1985. I think – an English modal particle. In Toril Swan and Olaf Jansen Westvik (eds.), Modality in Germanic Languages: historical and Comparative Perspectives. Berlin: Mouton de Gruyter.
- Asher, N. 1979. Tamil. Lingua Descriptive Series. Amsterdam; North Holland.
- Bertinetto, P. M., and Delfitto, D. 2000. Aspect VS Actionality: Why they should be kept apart. In Dahl (ed.), 189-225.
- Bhat, D. N. S. 1999. On the Prominence of Tense, Aspect, and Mood. Amsterdam: Benjamins.
- Boland, A. 2006. Aspect, tense and modality: Theory, typology, acquisition. Vol. 1 [Online]. Available from <http://www.lotpublications.nl/publish/articles/001661/bookpart.pdf>. [2010, March 27].
- Boonyapatipark, T. 1983. A Study of Aspects in Thai. Ph.D. Dissertation, University of London.
- Bugenhagen, R. D. 1994. The semantics of irrealis in the Austronesian languages of Papua New Guinea. In Ger P. Reesink. ed. Topics in descriptive Austronesian linguistics. Leiden: Rijksuniversiteit Leiden.
- Bybee, J. 1985. Morphology. John Benjamins.
- Bybee, J. 1997. Modality in Grammar and Discourse. Amsterdam : John Benjamins Publishing Company.
- Bybee, J., Revere, P., and William, P. 1994. The Evolution of Grammar : Tense, Aspect, and Modality in the Languages of the World. Chicago : the University of Chicago Press.
- Bybee, J. L. 1998. "Irrealis" as a Grammatical category. Anthropological Linguistics. 40-2 : 257-271.
- Carlson, R. 1994 A Grammar of Supyire city. Berlin publisher: Mouton de Gruyter series: Mouton Grammar Library volume: 14.
- Chung, S. and Timberlake, A. 1985. Tense, Aspect, and Mood. In Timothy

- Shopen (ed.), Language Typology and Syntactic Description. Vol. 3. :
Grammatical Categories and the Lexicon, 203-258. Cambridge : Cambridge
 University Press.
- Comrie, B. 1976. Aspect. Cambridge : Cambridge University Press.
- Comrie, B. 1985. Tense. Cambridge : Cambridge University Press.
- Croft, W. and Cruse, A. D. 2004. Cognitive Linguistics. Cambridge: Cambridge
 University Press.
- Dahl, Ö. 1985. Tense and Aspect System. Oxford : Blackwell.
- Dahl, Ö., ed. 2000. Tense and Aspect in the Languages of Europe. Berlin / New
 York : Mouton de Gruyter.
- De Haan, F. Irrealis : Fact or Fiction? [Online]. Available from : <http://www.u.arizona.edu/~fdehaan/papers/Irrealis.pdf>. [2011, February 12]
- Department of Linguistics, Chulalongkorn University. CU-Concordance [Online].
 2008. Available from : <http://www.arts.chula.ac.th/ling/>. [2008, January 22]
- Elliott, J. 2000. Realis and Irrealis: Forms and concepts of the grammaticalisation of
 reality. Linguistic Typology. 4 : 55-90.
- Evans, V. and Melanie G. 2006. Cognitive Linguistics : An Introduction.
 Edinburgh : Edinburgh University Press.
- Fleischman, S. 1982. The Future in Thought and Language. Cambridge: Cambridge
 University Press.
- Givón, T. 1973. The Time-Axis Phenomenon. Language, 49.4, 890-925.
- Givón, T. 1984. Syntax : A Functional-Typological Introduction. Vol. 1 Amsterdam :
 John Benjamins.
- Givón, T. 1990. Syntax : A Functional-Typological Introduction. Vol. 2 Amsterdam :
 John Benjamins.
- Givón, T. 1994. Irrealis and the Subjunctive. Studies in Language. 18 : 265-337.
- Givón, T. 1995. Functionalism and Grammar. Amsterdam : John Benjamins.
- Guy, J. B. M. 1974. A Grammar of the Northern Dialect of Sakao. Canberra: Dept. of
 Linguistics, Research School of Pacific Studies, Australian National University.

- Hale, W. G., & Buck, C. D. 1903. A Latin Grammar. Boston and London: Ginn & Co.
- Hass, M. R. 1955. Thai Vocabulary. American Council of Learned Societies.
Washington, D. C.
- Heine, B. 1993. Auxiliaries : Cognitive Forces and Grammaticalization. New York :
Oxford University Press.
- Howard, K. 2000. The Notion of Current Relevance in the Thai Perfect. *Linguistics*. 38-2
: 373-407.
- Iwasaki, S. and Ingkaphirom, P. 2005. A Reference Grammar of Thai. Cambridge :
Cambridge University Press.
- Kullavanijaya, P. 1968. A Study of Preverbs in Thai. Unpublished Master Thesis,
University of Hawaii.
- Kullavanijaya, P. and Bisang, W. 2004. Another Look at Aspect in Thai.
Paper presented at the SEALS XIII Conference in Bangkok. May 2004.
- Langacker, R. W. 1987. Foundations of Cognitive Grammar: Theoretical
Prerequisites. Vol. 1. Stanford: Stanford University Press.
- Lazard, G. 1998. L'expression de l'irréel: essai de typologie. Typology of Verbal
categories. Papers presented to Vladimir Nedjalkov on the occasion of his 70th
birthday. pp. 237-247. Tübingen: Niemeyer
- Lehmann, C. 1982. Grammaticalization : Synchronic Variation and Diachronic Change.
Lingua e Stile 20 : 303-318.
- Lyons, J. 1977. Semantics. 2 vols. Cambridge : Cambridge University Press.
- Mithun, M. 1995. "On the relativity of Irreality" Modality in Grammar and
Discourse. edited by Joan Bybee, Susanne Fleischman. Amsterdam/
Philadelphia : John Benjamins Publishing Company.
- Olbertz, H. 1996. The grammaticalization of Spanish haber plus participle. Jaap van
Marle ed. Historical Linguistics 1991: Papers from the 10th International
Conference on Historical Linguistics. Amsterdam : Benjamins.
- Palmer, F.R. 1986. Mood and Modality. Cambridge : Cambridge University Press.
- Palmer, F. R. 2001. Mood and Modality. 2nd ed. Cambridge: Cambridge University
Press
- Panupong, V. 1970. Inter-Sentence Relations in Modern Conversational Thai.

Bangkok : The Siam Society.

Paramasivam, K. 1979. Effectivity and Causativity in Tamil. Dravidian Linguistics

Association : University of Virginia.

Plungian, V. 2005. Irrealis and modality in Russian and in typological perspective. In

B. Hansen and P. Karlik. eds. Modality in Slavonic languages: new perspectives.

München : Sagner Verlag. 135-146.

Prasithratsint, A. 2007. The Role of Complementizers in Verb Classification in

Thai. Paper presented at 17th Annual Meeting of Southeast Asian Linguistic Society. August 31-September 2, university of Maryland. [Online]. 2008.

Available from [http : // www. Jseals.org/ seals 17 / Prasithratsint](http://www.jseals.org/seals17/Prasithratsint)

[complementizers.paper.pdf.](#) [2008, March 12]

Rangkupan, S. 2000. Characteristics of Psychological Perspective in Thai Narrative

Discourse. Ph.D. Dissertation. University of Buffalo, State University of New York.

Roberts, J. R. 1990. Modality in Amele and other Papuan languages. Journal of

Linguistics. 26 : 363-401.

Saeed, J. 2003. Semantics. 2nd edn. Oxford: Blackwell.

Sapir, E. 1930. Southern Paiute : a Shoshonean Language. Proceedings of the

American Academy of Arts and Sciences : 65

Sasse Hans-Türge. 2002. Recent Activity in the Theory of Aspect : Accomplishments,

Achievements, or just Non-progressive State ? Journal of Linguistic Typology 6 :

199-271.

Scovel, T. S. 1970. A Grammar of Time in Thai. Ph.D. Dissertation. The University

of Texas at Austin.

Shopen, T., ed. 1985. Language Typology and Syntactic Description:Grammatical

Categories and The Lexicon. Vol. 3 Cambridge : Cambridge University Press.

Sindhavananda, K. 1970. The Verbs in Modern Thai. Ph.D. Dissertation, Georgetown

University.

Sookgasem, P. 1990. Morphology, Syntax, and Semantics of Auxiliaries in Thai.

Ph.D.Dissertation. University of Michigan.

Srioutai, J. 2004. 'The Thai c1a: A marker of tense or modality?' In: E. Daskalaki

- et al. eds. Second CamLing Proceedings, University of Cambridge.
- Srioutai, J. 2006. Conceptualisation of Time in Thai with Special Reference to D1ay1ll, Kh3oe:y, K1am3ang, Y3u:l and C1a . Ph. D. Dissertation, Newnham College. University of Cambridge.
- Sriphen, S. 1982. The Thai Verb Phrases. Ph.D. Dissertation, University of Michigan.
- Steele, S. 1975. Past and Irrealis: just what does it all mean? International Journal of American Linguistics. 41-3 : 200-217.
- Tauberschmidt, G. 1999. A Grammar of Sinaugoro : An Austronesian Language of the Central Province of Papua New Guinea. Canberra: Pacific Linguistics, Research School of Pacific and Asian Studies. The Australian National University.
- Taylor, J. R. 1995. Linguistic Categorization : Prototype in Linguistic Theory. 2nd ed. Oxford: Oxford University Press.
- Taylor, J. R. 2003. Meaning and Context. In H. Cuyckens, T. Berg, R. Dirven and K. Panther. eds. Motivation in Language : Studies in Honor of Gunter Radden Philadelphia : John Benjamins Publishing Company.
- Thepkanjana, K. 1986. Serial Verb Constructions in Thai. Ph.D. Dissertation, University of Michigan, Ann Arbor.
- Ungerer, F. and Schmid, H. 1996. An Introduction to Cognitive Linguistics. New York : Longman.
- Van der Auwera, J. and Vladimir P. 1998. Modality's semantic map. Linguistic Typology 2, 79-124.
- Vendler, Z. 1967. Linguistics in Philosophy. Ithaca, New York : Cornell University Press.
- Verstraete, J. 2006. The Nature of Irreality in the Past Domain: Evidence from Past Intentional Constructions in Australian Languages. Australian Journal of Linguistics. 26-1 : 59-79.
- Warotamasikhadit, U. 1972. Thai Syntax : An Outline. The Hague : Mouton.
- Warotamasikhadit,U. 1976. Complications in Temporal Preverbs and Their Semantic Interpretation. Paper presented at the North International Conference on Sino-Tibetan Languages and Linguistics, Copenhagen : Denmark.
- Watahomigie, L. J., Jorigine B., & Sr., Akira Y. Y. 2001. Hualapai Reference Grammar.

Rev. and expanded ed. Osaka : Endangered Languages of The Pacific Rim.

Wurm, S. A.

Zeitoun, E. 2005. "Tsou." In Adelaar, K. Alexander and Nikolaus Himmelmann, eds

2005. The Austronesian languages of Asia and Madagascar. Psychology Press.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อมูลแยกตามโครงสร้าง

โครงสร้าง 1. นามวลี + “จะ” + กริยาวลี

1. เวลาเดินแถมจะก้มหน้าก้มตา แต่ไม่ใช่หยิ่งนะคะ เขินมากกว่า
2. เจรัลด์ พอร์ต ประธานาธิบดีคนใหม่ให้คำมั่นสัญญาว่าทุกอย่างจะกลับคืนสู่สภาพปกติ ด้วยการประกาศว่า "พี่น้องชาวอเมริกันที่รัก ผันร่ายอันยาวนานของประเทศของเราได้สิ้นสุดลงแล้ว" แต่ทุกอย่างไม่ได้เป็นไปตามนั้น จากคดี วอเตอร์เกต ตามด้วยการหามาตรการป้องกันไม่
3. ในช่วงนั้นไม่มีใครพากย์มวยได้สนุกเกินไปกว่า พิษณุ นิลกลัด อีกแล้ว... ชื่อเสียงของเขาในวงการที่วี เริ่มมาตั้งแต่ตอนนั้น ก่อนจะกลายเป็นเกจิกอล์ฟ
4. ตลอดชีวิตที่เกิดมาไม่เคยพบเคยเห็น ก็มีโอกาสได้เห็นความน่ากลัวก็คราวนี้แหละ สำหรับพวกเด็กๆ จะกลายเป็นภาพที่ติดตาตรึงใจไปจนชั่วชีวิต
5. สิ่งแวดล้อมและผลกระทบจะเกิดขึ้น
6. การพัฒนาจะช่วยลดปัญหาความเสื่อมโทรมของพื้นที่ลุ่มน้ำ และลดปัญหาความขัดแย้งที่เกิดจากการแย่งชิงการใช้ทรัพยากรในพื้นที่ลุ่มน้ำ
7. สภาพการเปลี่ยนแปลงจะเกิดขึ้นในพื้นที่ลุ่มน้ำ
8. ประโยชน์จะเกิดสูงสุดแก่ประชาชนอย่างแท้จริง โดยเฉพาะ เกษตรกรชาวนา
9. ไม่รู้เหมือนกันว่าจะมีใครรับผิดชอบบ้าง เป็นเรื่องที่น่าประหลาดอย่างยิ่ง
10. วิธีการนี้จะแก้ไขปัญหาน้ำจืดไม่พอใช้ในฤดูแล้ง
11. แม้จะขึ้นถึงศาลฎีกาแต่คดีดังกล่าวเป็นโมฆะ เพราะศาลยอมให้อัยการสืบพยานโจทก์ (คือพระเจ้าอยู่หัว กับพระราชชนนี ที่สวิส) โดยไม่มีทนายจำเลยไปซักค้าน
12. การพัฒนาที่ไม่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง และไม่ตรงเป้าหมายกับชุมชนที่อยู่รอบๆ พื้นที่ และในระยะยาวยังไม่มีหน่วยงานใดจะเข้ามารับผิดชอบหากเกิดผลกระทบ
13. เอกชนในพื้นที่ได้ข้อสรุปว่า การพิจารณาข้อเสนอขอรับการสนับสนุนโครงการเชื่อมกั้นน้ำเค็มทะเลสาบสงขลา สมควรพิจารณาถึงภาพรวมการพัฒนาลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาทั้งระบบ ซึ่งจะครอบคลุมถึงปัจจัยต่างๆ
14. ใครจะคิดบ้างว่า ชีวิตจะต้องมาพานพบกับเรื่องเลวร้ายแบบนี้
15. ในปีหน้าเทศกาลภาพยนตร์โตรอนโตจะจัดฉลองครบรอบ 25 ปี ด้วยการจัดโปรแกรมพิเศษเกี่ยวกับภาพยนตร์ของงานนี้ในอดีต

16. ภาพยนตร์เรื่อง Last Night ที่กำกับ/นำแสดงโดย ดอน แมคเคลลาร์ จะจัดฉายในวันพฤหัสบดีที่ 23 กันยายน รอบ 17.00 น. และวันอาทิตย์ที่ 26 กันยายน รอบ 17.00 น. ที่เซ็นทรัลพาราม 3
17. ปกติขลุ่ยไทยจะเจาะรูเท่ากันหมด เมื่อนำขลุ่ยไทยเทียบเสียงสากลให้เล่นเข้ากับสเกลสากลได้ จะต้องมีเสียงครึ่งเสียงเข้ามา
18. เมื่อฝันลงไปแล้ว เดอ ลาโฮยา ชนะ... จะชนะเท่าไรไม่รู้
19. ตกกลาง ฉันจะช่วยเธอค้นหาให้ พอฉัน ได้ข่าวคราวแล้วฉันจะติดต่อเธอเองไปที่บ้านของอาจารย์
20. การสร้างสะพานจะช่วยย่นระยะทางบก ส่งเสริมการประมงน้ำจืดเหนือเขื่อน เป็นแหล่งท่องเที่ยวเหนือเขื่อน
21. ถ้าใครทำผิดลงไป ความผิดนั้นจะเป็นบาปกรรม
22. ต้องเอ่ยถึงโลกหน้า ซึ่งจะเชื่อหรือไม่ ก็มีอยู่อย่างแน่แท้
23. งบประมาณก่อสร้างจุดดังกล่าวถ้ามีสะพานด้วยจะใช้งบประมาณทั้งสิ้น 9,370.84 ล้านบาท
24. "ขลุ่ยไทยที่เจาะรูเล็กบ้างใหญ่บ้างนี้ จะใช้เล่นร่วมกับเครื่องดนตรีสากลได้" ธนิสร์ กล่าว
25. ทั้ง 2 จุดถ้าทำจริงจะใช้เวลา 4 ปี และสร้างระบบชลประทาน 7 ปี
26. กระบวนการที่รัฐสภาจะใช้อำนาจถอดถอนประธานาธิบดี หรืออิมพีชเมนต์นั้น มีผลกระทบอย่างไรต่อการตัดสินใจประกาศสงครามของคลินตัน
27. หนึ่งในระบบทั่วไป บ้านเราจะดูเมื่อไหร่ก็ได้ อีกอย่างหนึ่งก็คือบางเรื่องไม่สามารถไปหาดูทางวิดีโอได้" เขาพูดพร้อมกับดูนาฬิกา
28. วันนี้เขาจะมาดูหนังที่ชื่อ Another Day in Paradise ของลาร์รี คลาด ผู้กำกับหนังเรียลลิสต์
29. ถ้าจะดูหน่วยงานที่มีหน้าที่โดยตรงแล้ว อุตสาหกรรมจังหวัดนั้นแหละ จะต้องออกมารับผิดชอบต่อเรื่องที่เกิดขึ้น และต้องตรวจสอบอย่างเข้มงวด
30. อีกแค่ 3 เดือนเท่านั้น โลกจะเดินทางไปถึงศตวรรษใหม่ สไปซ์กายสงกะสัยอย่างเดียวแหละว่า ทำไมโลกไม่เห็นแตกเสียที รอดูมานานแล้ว...
31. "เธอรอฟังข่าวดีจากฉันเถอะนะเคนจิ ไม่นานหรอกเธอจะได้ทราบเอง"
32. สัก 4 ตา หรือ 8 ตา คือรู้ให้รอบ รู้ให้จริง... 'ปะหน้าผู้กำกับนิสัยดีอย่าง อังเคิล วันก่อน แถวเอ็มโพเรียม ถามเขาว่าเมื่อไรจะทำหนังอีก
33. อังเคิลยืนยันว่าเข้าค่ายใหม่อย่างป๊อปปี้ फिल्मแล้ว จะได้ทำเสียที เพราะว่าเป็นผู้บริหาร
34. ต้องประชาสัมพันธ์ให้ชาวสวนได้รับทราบอันตรายอย่างจริงจังด้วย จะได้ป้องกันมิให้เกิดเหตุการณ์ที่สยดสยองขึ้นมาอีก

35. ส่วนงานเสวนาที่เคยจัดในโรงแรมอิมพีเรียล คีนส์ปาร์ค และไมเวิร์คเหมือนที่จัดตรงลานแฟชั่นฮอลล์นั้น ได้ย้ายมาจัดรวมกันที่ลานแฟชั่นฮอลล์ จะได้มาที่เดียวกับสถานที่ดูหนัง
36. ให้お互กัน อโหสิกัน จะได้ร่วมมือกันอย่างจริงจัง เพื่อความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของผู้ที่ปกครองบ้านเมืองและประชา
37. ชาวนาจะได้รับเงินเดือนเท่ากันหมดระหว่าง 200-250 ต่อเดือน
38. ทุกคนจะร่ำรวยมากมาย
39. อย่างน้อย เมื่อเรื่องมันสิ้นสุดที่ปลายทางเมื่อไร ศีลธรรมของแกรมมีในเรื่องนี้จะได้สะอาด 100%
40. หากดำเนินการไปแล้วผลกระทบจะตกอยู่ที่ลูกหลาน และหากดำเนินการไปแล้วก็ยังไม่ระบุชี้ชัดได้ว่าธรรมชาติในเรื่องแหล่งน้ำเค็ม น้ำจืด น้ำกร่อย จะเหมือนเดิมหรือไม่ ก็ยังไม่สามารถยืนยันกับชาวบ้านได้ นอกจากข้อมูลทางวิชาการเท่านั้น
41. พรรคคอมมิวนิสต์ จะเป็นผู้กำหนดว่าผู้ชายคนไหน ควรแต่งงาน
42. โดยกำหนดให้ผู้ชายแต่งงานได้หลังจากอายุครบ 25 ปีแล้ว และปีหนึ่งจะมีโอกาสแต่งงานได้เพียงครั้งเดียว คือ วันตรุษจีน หรือปีใหม่จีน
43. ใครจะคิดบ้างว่า ชีวิตจะต้องมาพบบทกับเรื่องเลวร้ายแบบนี้
44. ทุกครัวเรือนจะติดคำขวัญ รูปภาพของผู้นำพรรคคอมมิวนิสต์รุ่นแรกไว้ตามฝาผนัง
45. พอฉัน ได้ข่าวคราวแล้วฉันจะติดต่อเธอเอง
46. เป็นเวลากว่าครึ่งศตวรรษ ศาสนจักรจึงยอมรับว่าท่านถูกได้ บริสุทธิ แม้ท่านจะถูกประหารชีวิตไปแล้วก่อนหน้านั้นถึง 82 ปีก็ตาม
47. ใครจะทำก็ไปแกล้งข่าวกันเอง คล้ายๆ แยกกันทำ
48. "ฉันจะทำยังไงดี" กล่าวได้ว่า "แซโดว์" ได้เปิดโปงกระบวนการใช้อำนาจในทางผิดๆ ขณะบริหารประเทศของประธานาธิบดีในยุคสมัยใหม่ที่ยังเป็นปัญหาคาราคาซังและยากฤติ บทที่ 1 สหายแห่งอาร์คันซอส เบอร์นิน
49. การสร้างเขื่อนกั้นน้ำเค็มในครั้งนี้ว่า น่าจะมีการพัฒนาพื้นที่อื่นๆ ที่จำเป็นก่อน โดยเฉพาะบริเวณปากคลองระวะ อ.ระโนด จ.สงขลา จะทำให้แหล่งน้ำที่ตื่นเขิน หรือมีปัญหาสามารถใช้งานได้
50. ส่วนเพื่อนๆ ก็โทรมาให้กำลังใจว่า เธอ ทำดีแล้วนะสำหรับผลงานชิ้นแรกของเรา
51. ขณะที่หนังสือพิมพ์รายสัปดาห์ จะนำคำพูดตัวแดงของประธานเหมา ตีพิมพ์ลงทุกฉบับ
52. การทำอาหารจะให้อร่อยก็ขึ้นกับฝีมือแม่ครัวที่จะปรุงรส

53. รัฐบาลที่ถือตนว่าศิวิไลซ์จะประหารชีวิตคนที่ละ 500 อย่างพวกคอมมิวนิสต์หรือนาซี ย่อมไม่ได้
54. ไม่มีที่ไหนจะปลอดภัยเท่าอยู่ในเมืองนี้ ที่นี่เป็นหมู่บ้านที่ศิวิไลซ์ที่สุด
55. คำขอขมาจะเป็นการแสดงความกล้าหาญทางจริยธรรมอย่างแท้จริง
56. สไปร์ทกายจะเป็นคนแรกๆ ของโลกที่จะไม่เชื่อข่าวนี้เลย
57. สไปร์ทกายจะลาออกจากการเป็นคอลัมนิสต์เหมือนกัน...
58. วันที่ 8 ตุลาคมนี้ จะเป็นวันครบรอบ 29 ปีของการเสียชีวิตของพระเอกตลอดกาลอย่าง มิตร ชัยบัญชา
59. ทางศาลาเฉลิมกรุง จะจัดฉายหนังเรื่อง 16 ปีแห่งความหลัง ให้ชมกัน โดยจะเริ่มในวัน ศุกร์ที่ 8 ตุลาคม เวลา 19.00 น.
60. ทางออกของเรื่องนี้จะเป็นอย่าง มณี พรหมแก้ว รายงานสถานการณ์ล่าสุด หลังจากรัฐได้ เข้าไปสอบถามความเห็นชาวบ้าน
61. แนวความคิดดังกล่าวจะผ่านการประมวลทางเอกสารทางวิชาการต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง
62. ด้านการเกษตรจะต้องได้รับผลกระทบมากขึ้น เนื่องจากน้ำเค็มจะเพิ่มความเค็มมากขึ้น
63. แม้จะแพ้อีกครั้ง ก็ยังอุทธรณ์อยู่
64. แม้เรื่องที่เค็นจิเล่ามาทั้งหมดจะฟังดูเป็นเหตุเป็นผลดีก็ตาม แต่บางส่วนก็ยังไม่ยอมเชื่อ โดยสนิทใจ
65. รายได้ 5,000 หยวนต่อปีนี้ จะมากกว่ารายได้ของชาวจีนในชนบทอื่นๆ ถึง 2 เท่า
66. วันนี้เขาจะมาดูหนังของลาร์รี คลาค ผู้กำกับหนังเรียลลิสต์ที่ฮือฮาอย่าง Kids เมื่อสามปีที่แล้ว
67. ผมจะมาตามหาคุณปู่ของผมที่ซาโจนี่ครับ
68. คนที่ไม่ค่อยจะมี moral ในแบบกรอบ-กติกาศงสังคมไทยอย่างสไปร์ทกาย ขอลาไปก่อนนะ...
69. บางกอก อาร์ตแฟลลอร์ ที่สุขุมวิท 20 บ้าง....ระหว่างวันที่ 25 กันยายน- 16 ตุลาคม จะมี การจัดนิทรรศการที่ชื่อ "ชีวิตใต้ดวงตะวัน"
70. ตอนนี้อยู่ไปไหนมาไหนจะมีคนทัก มีคนรู้จัก ส่วนเพื่อนๆ ก็โทรมาให้กำลังใจว่า เธอ ทำดีแล้วนะสำหรับผลงานชิ้นแรกของเรา บางคนก็บอกว่าสวย แต่ตัวจริงสวยกว่า เพื่อนๆ จะไม่ชอบให้แอมแต่งหน้า เพราะปกติแอมจะไม่ค่อยแต่งหน้า แต่ยังไม่
71. ตอนนี้อยู่มีคนรู้จักมากขึ้น หลายคนก็เข้ามาชมค่ะ ว่าน่ารัก
72. เด็กจะมีความคิดสร้างสรรค์ในการเล่นขลุ่ยได้เองด้วย นอกจากนี้ ยังมีโครงการจัด นิทรรศการเครื่องดนตรีไทย

73. การเตรียมงานจะมีความพร้อมมากขึ้นจากประสบการณ์ในปีที่แล้ว และพลังที่เวลา 17.00 น.เดินทางมาถึง ลานแฟชั่นฮอลล์ก็เริ่มหนาแน่นไปด้วยแขกพิเศษและคนในวงการ ซึ่งเดินทางมาร่วมงานในพิธีเปิดอย่างเป็นทางการ สคริปต์ต่างๆ
74. จะมีคอนเสิร์ตขลุ่ย 100 เล่า ให้คน 100 คนมาเล่นขลุ่ย 100 เล่า ซึ่งได้เขียนเพลงไว้แล้ว
75. ทางเมืองไทย จะมีชนชั้นปกครองไหนกล้ากล่าวคำเช่นนี้บ้างไหม
76. มีคนตกงาน ฆาตกรรม การปล้มสะดม ลักเล็กขโมยน้อย นับวันจะมีเพิ่มมากขึ้น
77. แม้รายได้ของหมู่บ้านหนานเจี๋ย จะมีมากมาย แต่ความเป็นอยู่ของคนในหมู่บ้านมีความเสมอภาคกันทุกคน
78. ทุกคนจะมีรายได้เท่ากันปีละราว 5,000 หยวน หรือ 15,000 บาท พร้อมเงินพิเศษในเทศกาลตรุษจีน
79. ปกติแอมจะไม่ค่อยแต่งหน้า แต่ยังไงๆ เพื่อนก็ชื่นชมอยู่ดี
80. เพื่อนๆ จะไม่ชอบให้แอมแต่งหน้า ไม่อยากเชื่อสิ่งที่เห็น แต่ถึงอย่างไรผมยังเชื่อว่า พิษณุคือผู้บรรยายกีฬาที่ดีที่สุดของเมืองไทย เขาคือผู้สร้างสีสันให้กับวงการกีฬาจอคู่
81. แต่ยืนคุยกันอยู่ห่างๆ ประมาณว่า เอ๊ะใช้หรือเปล่า แอมจะยิ้ม
82. มีการพูดถึงกันอย่างอึ้งคะนึง ในหมู่ชาวบ้านรอบๆ ทะเลสาบ บ้างก็ว่าคุ้มกับสิ่งที่รัฐมอบให้ แต่บางคนจะไม่เห็นด้วย เพราะได้น้อยกว่าเสีย
83. "พวกเราเชื่อว่า ผู้นำรุ่นใหม่ รุ่นแล้วรุ่นเล่า จะยังคงมีศรัทธาในลัทธิมาร์กซิสต์" ชาวบ้านยูโธเปีย แสดงความมั่นใจในสิ่งที่พวกเขากำลังทำอยู่
84. นอกจากนี้แล้ว ความรู้เกี่ยวกับพิษภัยของสารเคมีต่างๆ ก็เป็นเรื่องไกลเกินที่พวกเขาจะรับรู้อย่างถ่องแท้
85. ไม่น่าเชื่อเลยว่า อนุภาพของสารโปรตัสเซียมคลอเรตจะร้ายแรงจนทำให้หมู่บ้านที่สงบร่มเย็น ต้องกระจายกระจายไปในพริบตา
86. ขลุ่ยไทยมีความไพเราะนุ่มนวลเข้ากับคนไทย ไปที่ไหนพอเป่าขลุ่ยจะรู้เลยว่าคนไทย
87. กรณีการสร้างเขื่อนกั้นน้ำเค็ม ยังไม่สามารถสรุปผลที่ชัดเจนว่ารัฐบาลจะสร้างหรือไม่
88. โครงการดังกล่าวจะสามารถแก้ไขปัญหาคความเดือดร้อนด้านการประกอบอาชีพ ของเกษตรกรจำนวนมาก
89. บรรษัทข้ามชาติและอภิมหาอำนาจ ยิ่งกว่าอะไรอื่น ถ้าเราไม่รวมกันให้มั่นไว้ และไม่เข้าใจธรรมชาติความเป็นพื้นฐาน เพื่อความยุติธรรมในสังคม และเพื่อภราดรภาพและเสรีภาพที่แท้จริง เราจะสู้กับมันไม่ได้เอาเลย
90. สมัยก่อนใครเป่าขลุ่ยได้ ทุกคนจะแสดงความชื่นชม

91. แม้จะหาพยานหลักฐานไม่ได้แน่ชัดว่าเขาประกอบอาชญากรรมร้ายแรงเพียงใด แต่การที่เขายอมรับว่าเขาเป็นอนาธิปไตยที่ต้องการประชาธิปไตยที่เนื้อหา ไม่ใช่แต่ในทางรูปแบบอย่างของสหรัฐ ที่ไทยรับเอาแบบอย่างมา
92. ถ้าได้อ่านข้อคิดความเห็นของคนเหล่านี้แล้ว จะเห็นได้ชัดว่า ชนชั้นปกครองเหลวและออย่างไว้ในทางจริยธรรม
93. ทุกวันนี้จะเห็นแต่ดวงดนตรีฝรั่งวงซิมโฟนี มีคนเล่นเป็นจำนวนมาก
94. เมื่อดูจากรายชื่อของภาพยนตร์ทั้งหมดแล้วจะเห็นว่า ปีนี้หนังมีความหลากหลายมากกว่าปีที่แล้ว
95. ยังไม่ระบุชัดได้ว่าธรรมชาติในเรื่องแหล่งน้ำเค็ม น้ำจืด น้ำกร่อย จะเหมือนเดิมหรือไม่
96. ถ้าจะให้สวยงาม...ช่วยตรวจสอบเพลงหลายเพลง โดยเฉพาะทำนองของแต่ละอัลบั้มในชายคาแกรมมีน้อยจำ
97. แม้ระบบระเบียบนั้นๆ จะอยู่ดีธรรมเพียงใดก็ตาม ข้าพเจ้าเองถือตัวว่าเป็นอนาธิปไตย
98. สิ่งต่างๆ รวมทั้งดนตรีไทยจะอยู่ต่อไปได้ ต้องให้คนรุ่นใหม่ยอมรับได้เสียก่อน
99. ไม่มีใครรู้ว่าภาวะกระทิงจะกลับมาอีกหรือไม่
100. ถ้ามองสังเกตุ เด็กเกือบทุกราย จะมีนิสัยเย็บ อันนี้เป็นตัวบ่งชี้ว่า ครอบครัวไม่ค่อยดี เด็กจะเก็บกดความรู้สึกเอาไว้ พอมีเรื่องกระตุ้นนิดเดียวก็ไปเลย
101. ความจริงพราหมณ์จะเก็บรายชื่อเด็กที่เข้าพิธีโกนจุกไว้
102. คนที่รู้จักดี จะแกลังจ๊อบกลับด้วยการจับกัน
103. จ๊อบจะนั่งลงทันทีด้วยความจึกจี้
104. จะขอตอบให้คุณนพดลทราบ แต่เพียงสังเขปดังนี้ เมื่อประเทศไทยได้เปลี่ยนแปลงการปกครอง เป็นระบอบประชาธิปไตยแล้ว รัฐบาลก็มุ่งมั่น ที่จะทำนุบำรุงประเทศ ให้เจริญก้าวหน้า
105. แม้จะขาดการติดต่อกับต่างประเทศ ศิริราช ยังสามารถสอน กายวิภาคศาสตร์ได้ตามมาตรฐาน
106. ราคาซื้อขายของหุ้นแต่ละตัว จะขึ้นลงได้ไม่เกิน ๑๐ เปอร์เซ็นต์ ของราคาซื้อขายครั้งสุดท้าย ของวันก่อน
107. แต่เรายังอยู่ในกรอบเดิม ไม่อยากฉีกออกไป จนไม่ใช่หุ่นละครเล็ก ของโบราณเขาทำไว้ดี มากแล้ว บท เนื้อร้อง ดิทุกอย่าง ถ้าเราใส่เรื่องของแสงสีลงไปมันจะครบ
108. ใครจะคาดคิดว่า สิ่งที่ทำให้เธอดีใจ และตื่นเต้นที่สุด จะเป็นเพียงแค่ว่า "ขอบคุณ" ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ปองพล อดิเรกสาร) บอก109.เวลาไม่พอใจ

- จะงอกลงไปดิน และส่งเสียงร้องคล้ายเด็ก ๆ เวลาตกใจกลัว จะ แสดงอาการกลัวแบบเด็ก ๆ คือกอดอก เบิกตากว้าง ส่วนนิสัยที่แก้ไม่หายก็คือ ชอบแก้งเพื่อนบ้าน
110. ถ้าเล่นกับสัตว์ตัวอื่นมาก่อน แล้วมาเล่นกับมัน มันจะงอน ไม่ยอมเล่น
111. การแต่งตั้งราชบัณฑิตนั้น จะดำเนินการเมื่อมีตำแหน่งราชบัณฑิตว่างลง
112. การบีบรัดตัวของกะบังลม ทำให้แผ่นเนื้ออกปล่อยเสียง ที่คอบหอยซึ่งปรกติดอกยกั้น ไม่ให้อาหารเข้าไปในหลอดลมปิดลง เมื่อกะบังลมหดอย่างแรง ก็จะต้องอากาศเข้าสู่ปอดผ่านคอหอย อากาศจึงกระทบกับแผ่นปิด แล้วทำให้สายเสียง (เส้นเอ็นสองเส้น) สั่นสะเทือน จึงเกิดเสียงอื่น ๆ อย่างที่ได้ยินเวลาสะอึก อาการสะอึกอาจจะเกิด
113. แม้ว่าหนทางของหุ่นละครเล็ก จะดูค่อนข้างโหดโผน แต่ลูก ๆ ของใจหุฬายังคงยืนยันว่า ในส่วนของการแสดง พวกเขา จะยึดแนวทางเดิม เอาไว้ทุกประการ
114. เราจะเดินหน้าต่อหรือ จะพอแค่นี้
115. ถึงจะโดนจับสึกไปแล้วก็ตาม อดีตพระยันทระ หรือ วินัย ละอองสุวรรณ ยังประกาศตัว ว่าเป็นพระสงฆ์อยู่เช่นเดิม ยังคงหมั่นพิจารณา หากแต่เปลี่ยนจากสิกข์ เป็นสีเขียวแก่
116. นักศึกษาจะได้ ตำราคู่มือกายวิภาคศาสตร์ ช่วยในการชำแหละศพ ที่ละแผ่นสองแผ่น จนสามารถรวมเล่มได้ ถึงแปดตอน
117. วิชานี้เป็นรากฐานของ วิชาแพทย์ แขนงหนึ่ง ถ้าไม่ยกฐานะเท่าเทียม กับแขนงอื่น มัน จะไปอยู่ที่ไหน
118. ถ้าเช่นนั้น ล้มแผนกนี้เสียเอาไหม จะได้ชื่อว่า นักศึกษาแพทย์ ของเมืองไทย เป็นแพทย์ได้ โดยไม่ต้องเสียเวลาเรียน
119. เวลาเด็กมีปัญหา เขาจะได้มีสถานที่ระบายความปวดร้าว ไม่เก็บกดเอาไว้
120. การที่มีแผนกดีเด็กและเยาวชน เด็กจะได้รับการพิจารณาโทษ ในฐานะที่เป็นเด็ก 121. ทางศาล จะศึกษาภูมิหลัง สภาพจิตใจ ร่างกาย
122. หลังจากนั้น นักจิตวิทยาจะหาทางแก้ไขพฤติกรรม เด็กไม่ต้องถูกคุมขัง อยู่
123. สัตว์ป่าอีกหลายชีวิต จะได้รับความช่วยเหลือ
124. มันจะได้รับผลกระทบ จากโครงการท่อก๊าซ มากน้อยแค่ไหน
125. หากคนขับรถ มีเงินเก็บ ก็ควรจะเอามาเล่นหุ้น จะได้ร่ำรวยเหมือนเขา
126. ผู้ชม จะได้เห็นคนเข็ดร่ำไปด้วย หุ่นหนึ่งตัวใช้คนเข็ดร่ำไปพร้อม ๆ กันสองสามคน
127. พระจะต้องคำนึงถึง สิทธิและหน้าที่นี้ และญาติโยมพึงตระหนักด้วยเช่นเดียวกัน 128. เด็กที่กระทำความผิด ฐานฆ่าคนตายจะต้องได้รับโทษประหาร หรือจำคุกตลอดชีวิต
129. ผลผลิตจะต่ำกว่าจากเกาะมาดากัสการ์ หมู่เกาะคอโมโรส และเกาะเรอูนียง และราคาก็ต่างกันด้วย

130. คณะกรรมการการเลือกตั้ง จะถอนชื่อผู้แจ้งข้อใช้สิทธิเลือกตั้งนอก
131. ผู้สื่อข่าว ข่าวสด เดินทางไปพบนางจันทิมา มาเยะรังษี เนื่องจากมีข่าวว่า จะถอนฟ้องอดีตพระยันทระ
132. เขาจะรู้สึกเหงาและว่าเหว่ ต้องการคนเข้าใจ
133. จะมีใครสักคนใหม่คะ ที่อยากฟังคำพูด ที่หลุดออกจากปาก เด็กมอมแมมข้างถนน มีใครบ้างไหม
134. ในพื้นที่ที่ไม่มีศาลเยาวชน เด็กจะถูกพิจารณาคดีตามบทลงโทษของ
135. พวกมันจะถูกส่งไปอยู่ตาม "สาขา" ของมูลนิธิฯ เช่น ศูนย์พิทักษ์สัตว์ป่ากระบี่ จังหวัดฉะเชิงเทรา โครงการคืนชะนีสู่ป่า จังหวัดภูเก็ต และศูนย์พิทักษ์สัตว์ป่า
136. ดัชนีหุ่นจะทยานขึ้นสู่ ๒,๐๐๐ จุด ในปีถัดไป
137. วันไหนที่จ๊อบเป็นหวัด หายใจไม่สะดวก คุณพ่อจะทำ "วิคส์วาไปรับ" ที่หน้าอกและห่มผ้าหลายชั้นให้
138. เชื่อว่า ไม่มีอาชีพใด จะทำเงินได้มหาศาล เท่าการเล่นหุ้น
139. "จะทำตัวที่สูญเสียไปตอนไฟไหม้ จะเอากลับมาใหม่" โจหุลย์สบอกถึงความตั้งใจ
140. แม้ว่าทางโรงเรียน จะทำโทษเด็กกลุ่มนี้ ด้วยการทำทัณฑ์บนและไล่ออก แต่เด็กก็หันไปแก๊งกันนอกโรงเรียน
141. คนทั่วไป จะนึกถึงจ๊อบที่ชอบทำท่า "อิคคิวซัง" เอามือสองข้างจิ้มหัวตัวเอง
142. เขาจะบอกใครอย่างไร ในเมื่อไม่เคยมีใครถามเขาเลย
143. แม้นเราจะบอกเจ้าสักรี่ครั้งก็ตาม และเฝ้าชมแต่รูปของเราเท่านั้นเอง ไม่จริง... โธ่ น่าสงสาร เด็กอมมือ นักสิทธิมนุษยชนผู้หนึ่งกล่าวว่า
144. เวลาสร้างหุ่นจะปิดประตูลงกลอน ไม่ให้ใครเห็น และก็แข่งไว้ด้วยว่า หากใครจำแบบหุ่นไปสร้างก็ขอให้มันอันเป็นไปต่าง ๆ นานา
145. ISO จะเป็นการปฏิบัติระบบการทำงานให้มีคุณภาพ ส่งเสริมเศรษฐกิจ คุณภาพชีวิต และคุณภาพสังคม ให้ก้าวไกลควบคู่กัน
146. หากข่าวนี้แพร่ออกไป จะเป็นการประจานความไร้ประสิทธิภาพของทหาร ที่ไม่สามารถจัดการกับ อินเดียนเผ่าเล็ก ๆ นี้ได้
147. ใครจะเป็นผู้รับผิดชอบ ต่อการกระทำดังกล่าว กลุ่มผู้กล่าวหา หรือสื่อมวลชน หรือใครกันแน่" แถลงการณ์ของกระทรวงศึกษา ฉบับนี้ออกมา
148. แม้ว่าอูร์จูดังจะเป็นสัตว์รักสงบ ไม่ดุ แต่สัญชาตญาณของสัตว์ป่า ก็ยังมีติดตัวจนเจ้าหน้าที่เขาดิน ไม่กล้าปล่อยจ๊อบออกมาเดินเล่น ทักทายผู้คนเหมือนแต่ก่อน
149. ราชบัณฑิตยสถาน จะเป็นแหล่งรวม ของนักปราชญ์แขนงต่าง ๆ

150. "ไม่ว่าจะเป็นอะไรก็ตาม บทสรุปของการเดินทาง กลับไปสู่เรื่องราวในอดีต แล้วนำมา เชื่อมโยงกับปัจจุบัน อย่างเช่นในครั้งนี้น่าจะอยู่ตรงที่ เราได้เรียนรู้
151. แม้ว่าการซื้อขายหุ้นทั่วโลก จะเปลี่ยนมาใช้ คอมพิวเตอร์ แต่ก็ยังใช้หลักการเดิม คือ "การ ประมูล" ไบหุ้น เปรียบเสมือนสินค้า ในท้องตลาด
152. สมาชิกราชบัณฑิตยสถานจะพ้นตำแหน่งเมื่อ ๑. ตาย ๒. ลาออก ๓. ไร้ความสามารถ ๔. ขาดจากสัญชาติไทย ๕. ไม่สามารถปฏิบัติงานในหน้าที่ได้ และที่ประชุมราชบัณฑิต วินิจฉัยให้พ้นจากตำแหน่ง
153. เราจะพบว่าเด็กส่วนใหญ่ มาจากครอบครัวที่แตกร้าง ขาดความรัก
154. บริษัททัวร์จะพานักท่องเที่ยว มาชมการเซ็ดหุ่น ชมซุ้มสาธิตการทำหัวโขน ปักเครื่องแต่ง กายหุ่น ที่ทำโดยลูก ๆ หลาน ๆ ของโจหลุยส์ทั้งหมด
155. โยมอุปัฏฐาก คนสำคัญ ที่กล่าวถึงพฤติกรรม อันไม่เหมาะสมต่อความเป็นพระสงฆ์ ในขณะที่เดินทางไปต่างประเทศ และหลักฐานการลอกเลียนบทกวีของ ดร. ระวี ภาวิไล จะพุ่งตรงเข้าไปสั่นคลอน ความเลื่อมใสศรัทธาแรงกล้า ที่สาธารณชนมีต่อภิกษุรูปนี้
156. เศรษฐกิจไทยจะฟื้นเมื่อใด
157. เด็ก ๆ จะมาเดินดูรอบ ๆ ก่อน ว่าอยากวาดโครงไหน
158. ตกเย็นคุณพ่อ จะมารับจ๊อบ ไปเดินเนอร์ในโรงพยาบาลสัตว์
159. ในการจัดการในระบบคุณภาพจะมีการกำหนดย่อย ในแต่ละประเภทธุรกิจ
160. ผู้เป็นเจ้าของ ไม่ได้เข้ามาใช้ห้องนี้นานแล้ว และจะไม่กลับมาใช้อีกเลย
161. ถึงแม้ค้างคาวกิตติ จะไม่ใช่เป้าหมายหลัก ในการล่า เพื่อนำไปเป็นอาหาร แต่ก็ได้รับ ผลกระทบ ด้วยเช่นกัน
162. ผมจะไม่พลาดอีกต่อไป อย่างน้อย ผมกันเงิน ๕๐ เปอร์เซนต์ ไปซื้อที่ดิน เพื่อความมั่นคง ในชีวิต
163. ข้าจะไม่สู้รบอีกต่อไป
164. คนเลี้ยงจะยัดยาเม็ดลงไปในกลุ่มหอยให้จ๊อบกินยา
165. พวกเขาจะยึดแนวทางเดิม เอาไว้ทุกประการ
166. เรื่องที่ทางการไทย จะยื่นฟ้องดำเนินคดีคืออดีตพระยันตระ ขอให้หนังสือเดินทางปลอม เพื่อให้สหรัฐอเมริกา ส่งตัวผู้ต้องหากลับประเทศ ทางสหรัฐอเมริกา ยังไม่หาคำตอบ กลับมา
167. "ใครเล่า...จะให้คำตอบได้ว่า ชีวิตที่โลดแล่นร้ายรำ บนเวทีของหุ่นละครเล็กครั้งนี้ จะ ยืนยาวไปได้นานสักเท่าใด

168. ก่อนการแสดงหุ่นละครเล็ก รอบเช้าจะเริ่มขึ้นที่ "ใจหุ่ยส์เธียเตอร์" ชายชราหมูน้อย รถเข็น ที่ตัวเองนั่งอยู่ไปรอบ ๆ บริเวณโรงละคร แล้วจึงมาหยุดตรงหน้า ชุ่มทำหัวโขน
169. หลายคน จะลงความเห็นตรงกันว่าโอกาสของการเล่นหุ่น ในช่วงเวลานี้ จะบาดเจ็บ มากกว่า ได้เงินกลับบ้าน
170. แต่เมื่อลองปักดู ก็ไม่รู้ว่าเข็มจะลงผ้าหรือยัง เพราะต้อหินในดวงตา ทำให้การมองเห็นราง เลื่อนเต็มทน
171. จะสอนหลาน ๆ เชิดหุ่นละครเล็กก็ทำไม่ได้ตั้งใจ เพราะไม่มีแรงลุกขึ้นรำให้ดู
172. ถ้าคนในสังคม มีความเข้าใจเด็กมากขึ้น ปัญหาเหล่านี้จะลดลง
173. แม้จ๊อบจะเลิกแห่พี่ชัย แต่ก็ยังคงแก้งคนอื่นต่อไป
174. ขอสารภาพว่าเป็นเรื่องเกินสมองน้อย ๆ ของ "หมูข" เลยทีเดียวว่าจะเลือกตั้งกันยังไง
175. ส่วนใหญ่ จะเลือกวาดรูป โครงกระดูกของอาจารย์ คงเป็นเพราะ โครงกระดูกของท่าน สวยสง่าและสมบูรณ์
176. ถ้าเด็กกระทำความผิด ในฐานะที่เป็นเด็ก ทางศาลจะศึกษาภูมิหลัง สภาพจิตใจ ร่างกาย
177. ในการสมัครจะสมัครได้ในสำนักเดียว และสาขาวิชาเดียว
178. เวล่านักศึกษาแพทย์ จะสอบกันที่ ก็เอาของมาไหว้ รูปถ่ายข้างล่าง
179. แม้ว่าค้างคาวกิตติ จะสามารถหากินได้ ในพื้นที่หลายแบบ แต่มันไม่สามารถ หากินในไร่ มันสำปะหลังได้เลย
180. วิทยานิพนธ์เรื่อง Habitat use and the population trend of Kitti's Hog-nosed bats (*Craseonycteris thonglongyai*) in disturbed habitats in western Thailand โดย เมธิ ทยกอุบล จะเสร็จสมบูรณ์ในช่วงกลางปี ๒๕๔๓
181. นักจิตวิทยาจะหาทางแก้ไข
182. คนเลี้ยงล่าสุดของจ๊อบเล่าให้ฟังว่า ทุกวันจะให้อาหารจ๊อบตอนบ่ายสามโมงครึ่ง
183. สัตว์แพทย์ประจำเขาติน ต้องวางยาสลบเซมปาก้า พรากลูกออกมา จากแม่ด้วยความ จำเป็น ก่อนที่มันจะอดอาหารตาย
184. พี่ประหยัดจะเอาไค้กหรือเป็บซี่กระป๋อง เครื่องดื่มคุ้นลินของจ๊อบไปตั้งไว้ ในคอกกักที่อยู่ ภายนอก เมื่อจ๊อบเห็นจะรีบเข้าคอกกัก เพื่อดื่มน้ำอัดลมอย่างเอร็ดอร่อย
185. จ๊อบจะเอามือกดดอก แล้วยื่นหน้าออก ให้คนป้อนด้วยความสุภาพ
186. พรรคการเมืองในทุกประเทศ ไม่ควรให้ความสำคัญว่าใครจะเป็นรัฐบาล หรือใครเป็นฝ่าย ค้าน
187. ถ้าหากโลกนี้ไม่มีวิทยาศาสตร์อะไรจะเกิดขึ้น จะลดความเหี้ยมโหด ของคนไทยปัจจุบันลง ได้อย่างไร

188. ทหารนายสิบที่มาช่วยนั้นจะช่วยลดข้อบกพร่องได้มากกว่าการนำพลทหารมาปฏิบัติงาน
189. ความคลาดเคลื่อนในการนับจำนวนรถจะเกิดขึ้นได้น้อยมาก
190. จะมีช่วงเวลาที่รถจอดเพื่อเสียเงินค่าผ่านทาง จึงสามารถตรวจนับจำนวนรถได้อย่างชัดเจน
191. รัฐบาลจะทุ่มเทสนับสนุนการสร้างสุขภาพ ซึ่งจะได้รับผลก็คือ เราจะมีนักกีฬามากขึ้น
192. ฟุตบอลโลกที่เราว่าอยู่ไกลเกินเอื้อมจะใกล้แค่เอื้อม
193. การเคลื่อนไหวของเครือข่ายคัดค้านทั้งนักวิชาการและชาวบ้านนั้นเป็นการตอกย้ำเจตนารมณ์ว่าไม่ต้องการท่อก๊าซ และจะคัดค้านไปอย่างต่อเนื่อง
194. นายกรัฐมนตรีจะแสดงวิสัยทัศน์ในการประชุมกว้างไกลอย่างไร
195. ถ้าไม่สามารถแก้ไขปัญหาของคนจนในประเทศได้ ก็ไม่มีประโยชน์ใดๆ ที่ไทยจะจัดประชุมดังกล่าวขึ้น
196. ในวันที่ 24 พ.ย.นี้ เวลา 10.00 น. จะมีการประชุมคณะทำงานเพื่อ กำหนดแผนที่จะลงไปยังพื้นที่จริง
197. คณะทำงานจะลงไปยังพื้นที่ในวันที่ 25 พ.ย.นี้
198. รัฐบาลจะทุ่มเทสนับสนุนการสร้างสุขภาพ
199. หากจะแต่งตั้งต้องมีข้อมูลหลักฐาน
200. รัฐบาลไนจีเรียหวังว่า การประกวดนางงามโลกซึ่งเป็นการถ่ายทอดทางโทรทัศน์ที่มีผู้ชมมากที่สุดรายการหนึ่งของโลกจะช่วยสร้างภาพที่ดีให้กับไนจีเรีย
201. โผนักเตะผู้ตีไทเกอร์คัพ ปลาย เดือน ธ.ค.นี้จะใช้หนักเตะในค่ายของอีกฝั่งบางคน
202. แน่นนอน ว่า ทีมดังกล่าวจะมีชื่อของนักเตะในทีมซีเกมส์ และปรีโอลิมปิก
203. กรณีนายชูวิทย์ มี ส.ส.บางคนออกมากดดันให้ลาออกจากตำแหน่ง ส.ส.ด้วย พรรค จะดำเนินการอย่างไร
204. คณะกรรมการจะตรวจสอบย้อนหลังไป
205. คณะกรรมการจะเดินทางไปที่ด่านเก็บเงินทั้ง 4 แห่ง เพื่อตรวจสอบการทำงานของแต่ละด่านว่ามีหลัก เกณฑ์ในการทำงานอย่างไร
206. วันนี้เราจะทำสุขภาพให้แข็งแรง ทั้งสุขภาพจิตและ ครอบครัวยุให้แข็งแรง
207. แม้ฝนจะตกหนักประชาชนก็ไม่ย่อท้อ
208. คณะ กรรมการจะตรวจสอบย้อนหลังไปตั้งแต่ที่เปิดใช้ด่านเก็บเงิน
209. รัฐบาลพร้อมรับกรณีที่ฝ่ายค้านจะเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาล
210. เจ้าหน้าที่ตำรวจจะเป็นผู้ดี ความว่าลูกจ้างเหล่านี้ถือเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐด้วยหรือไม่

211. หากเข้าข่ายเป็นเจ้าของที่รัฐ จะมีบทลงโทษหนักกว่าบุคคลธรรมดาที่ยักยอกทรัพย์สินโดยทั่วไป
212. ในช่องทางที่กำหนดไว้สำหรับรถบรรทุก จะมี 2 แบบฟอร์ม เพราะต้องแยกระหว่างรถยนต์กับรถบรรทุก
213. การจัดประชาพิจารณ์ อาจมีขึ้นระหว่างการศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการของรัฐ ก่อนที่รัฐจะตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการ
- 214.5 องค์กรพันธมิตรจะรับผิดชอบในการทำร่างกฎหมายลูกทั้ง 22 ฉบับ มาเสนอให้ประชาชนพิจารณา
215. บางครั้งพรรคจะตัดสินใจอะไรแทน ส.ส. ในการแสดงความรับผิดชอบไม่ได้ทั้งหมด
216. หากตรวจสอบพบชัดเจกว่าผิดจริง พรรคจะพิจารณาอีกที่ว่าสมควรจะให้ออกจากตำแหน่งหรือไม่
217. โสภณสภาจะตีไข่แตก จาก สุชาติ ลาวเกษม
218. งานให้บริการที่เกี่ยวข้องกับต่างชาติทุกแห่ง จะไม่รับเงิน สกุลดอลลาร์ของสหรัฐ
219. บัญชีเงินฝากสกุลดอลลาร์ทั้งหมดจะถูกเปลี่ยน เป็นบัญชีเงินฝากสกุลยูโรโดยอัตโนมัติ
220. กลุ่มนักวิชาการมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ จะแถลงข่าวการประกาศเขตพื้นที่สีเขียวและให้ชุมชนกำหนดพื้นที่การพัฒนาด้วยตัวเอง
221. คิดกันแม้กระทั่งจะทำขนมหม้อแกงใหญ่ที่สุดในโลก
222. ค่าเบี้ยเลี้ยงจะมีการตรวจสอบรายละเอียดกับทาง กทท. เพื่อเบิกจ่ายให้ต่อไป
223. พรรคการเมืองไม่ว่าจะเป็นรัฐบาล หรือฝ่ายค้าน จะทำหน้าที่สนองต่อผู้เลือกตั้ง เพื่อให้เกิดความเจริญรุ่งเรือง และการอยู่ดีกินดี
224. "ผมจะไม่ไ้หน้าใคร ไม่ต้องการลูบหน้าปะจมูก ถูกกว่าตามถูก ผิดกว่ากันไปตามผิด ไม่เช่นนั้นประเทศไทยอยู่ไม่ได้ ขอให้พี่น้องทุกคนมอบความไว้วางใจผมจะทำหน้าที่อย่างเต็มที่" นายกรัฐมนตรีกล่าว
225. คณะกรรมการจะนำข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบในพื้นที่มาประกอบการพิจารณา
226. จะไปแจ้งความที่ สน.นางเลิ้ง วันที่ 24 พ.ย.เวลา 14.00 น.
227. เงินที่ได้จากการฟ้องร้องจะนำไปมอบให้เกษตรกรที่มีฐานะยากจนทั่วประเทศ
228. ในวันที่ 12 ม.ค.เราจะนำเสนอร่างการมีส่วนร่วมทางการปกครองของประชาชนตาม รธน. มาตรา 60 อีก 1 ฉบับ
229. เขาเพิ่งออกมาให้คำมั่นสัญญาเรื่องความปลอดภัยของผู้เข้า ประกวดก่อนหน้าที่ทางกองประกวดจะประกาศเลื่อนเพียงไม่กี่ชั่วโมง

230. โลกจะเห็นว่าเรามีคนวัยทำงานในเมืองถึบจักรยานกันทั่ว เพราะสะดวกและเป็นการออกกำลังกายที่ดี
231. การลงทุนที่มุ่งเป้าให้กับเนสส์บูคันทิกไว้ จะเป็นจุดเริ่มต้นที่ดีของการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนไทย
232. จะมีการระบุชื่อจริงออกมา หลังจากพูดเลื่อนลอย ไม่มีหลักฐาน
233. ประธานาธิบดีจอร์จ ดับเบิลยู บุช ของสหรัฐ จะเป็นผู้ตัดสินใจในขั้นสุดท้ายในอีก 2-3 เดือนนี้
234. เจ้าหน้าที่ คอมพิวเตอร์ประจำหอควบคุม จะเป็นอีกกลุ่มหนึ่งที่ต้องถูกสอบปากคำ
235. พล.ต.ต.จักรทิพย์ กล่าวว่า ในวันจันทร์ที่ 25 พ.ย.นี้ จะเรียกผู้บริหารกรมทางหลวงมาสอบปากคำ
236. ถ้ากรมทางหลวงให้เอกสารหลักฐานมามาก เราก็จะมีพยานหลักฐานในการดำเนินการ
237. ผู้บริจาคหลายรายไม่ประสงค์จะเปิดเผยข้อมูล
238. จะมีการกดดันให้นายชูวิทย์ กุ่ย พิทักษ์พรพัลลภ ต้องลาออกจาก ส.ส. ด้วยหรือไม่ เพราะทุจริตเรื่องการจัดซื้อโค-กระบือ พ.ต.ท.ทักษิณ กล่าวว่า ต้องสอบต่อไป
239. นายสุวโรช กล่าวว่า ในวันที่ 24 พ.ย.นี้ เวลา 10.00 น. จะมีการประชุมคณะทำงาน
240. คณะทำงานจะลงไปยังพื้นที่ในวันที่ 25 พ.ย.นี้
241. ทหารทั้งหมดจะทำหน้าที่ตรวจนับจำนวน รถที่ด่านเก็บเงินทั้ง 4 แห่งของกรมทางหลวง
242. ในด้านธัญบุรี จะมีนายช่างแขวงอยุธยาและปทุมธานีรับผิดชอบ
243. การยุติแผนจัดส่งน้ำมันจะมีผลในช่วงฤดูหนาวของเกาหลี
244. รัฐบาลไม่ได้สนใจ ทำเองทุกเรื่อง และมีขั้นตอนของมันอยู่ แต่ที่รัฐบาลจะไม่ทำสี่สัน
245. ทุกคนจะให้ปากคำต่อ ป.ป. ช.เท่านั้น จะไม่ไปพบเจ้าหน้าที่ตำรวจเพราะตำรวจเป็นคนของรัฐบาล
246. "ผมจะไม่ไ้หน้าใคร ไม่ต้องการดูหน้าปะจุมก ถูกก็ว่าตามถูก ผิดก็ว่ากันไปตามผิด ไม่เช่นนั้นประเทศไทยอยู่ไม่ได้ ขอให้พี่น้องทุกคนมอบความไว้วางใจผมจะทำหน้าที่อย่างเต็มที่" นายกรัฐมนตรี กล่าว
247. 5 องค์กร จะยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ เพื่อเสนอต่อรัฐบาลและรัฐสภา
248. ทางองค์กรจะยื่นให้ ศาลรัฐธรรมนูญตีความในเรื่องนี้อีกครั้ง
249. รัฐบาลจะเลือกผู้เสนอวงเงินสูงสุด และเปิดให้มีการประมูลรอบ 2 ในช่วง ปายวันอาทิตย์
250. นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีทุกคน แม้จะแสดงอาการเหน็ดเหนื่อยจากการเดิน ปราบฎให้ เห็น แต่ก็สามารถเดินจนครบ 1 ชั่วโมง 1 นาที
251. ถ้าองค์กรอิสระ 5 คน ยังพูดกันไม่รู้เรื่องแล้ว จะหวังให้มาดูแลการเลือกตั้งได้อย่างไร

252. การยุติแผนจัดส่งน้ำมันจะมีผลในช่วงฤดูหนาวของเกาหลี เห็นว่าเป็นการละเมิดคำสั่งสัญญาที่ไม่ยุติธรรม
253. หากทำเช่นนั้น จะกระทบกับคนอื่น เพราะภาษีนี้เป็นรายได้ของรัฐ
254. การลดภาษีน้ำมัน จะกระทบงบประมาณในการพัฒนาประเทศ
255. รัฐบาล จะเข้าร่วมกับ นานาประเทศงดใช้รถยนต์ส่วนตัว 1 วัน คือวันที่ 22 ก.ย.
256. กระทรวงอุตสาหกรรม จะช่วยภาคการเกษตร โดยไปขอลดจาก ปตท.
257. ปตท.จะลดให้เป็นกรณีพิเศษ 30 สตางค์ต่อลิตร
258. ขณะที่เก้าอี้ ผบก.สปพ.ที่ว่างลง จะถูกพล.ต.ต.วิรัช คงสุวรรณ ผบก.น.4 นักเรียน นรต. รุ่น 18 รุ่นเดียวกับ ผบ.ตร. โยกมานั่งคุมแทนที่
259. จะเลิกชดเชย ค่าแก๊สหุงต้ม เพื่อจะได้ไม่ต้องนำเงิน จากกองทุนน้ำมันไปใช้
260. นายชัย ชิดชอบ บิดาของนายเนวิน จะส่งให้พรรคชาติไทยไปสู่ความเจริญก้าวหน้า
261. แม้เรือแคปซูลจะแตะกับฝาครอบทางหนีภัย ออกจากเรือดำน้ำ ซึ่งมี 2 ทางได้ แต่จนแล้วจนรอดยังไม่สามารถยึดสลักติดกับฝาครอบได้
262. เจ้าตัวยืนยันก่อนการแข่งขัน จะขอทำลายสถิติของตัวเองให้ได้ และจะเก็บเกี่ยวประสบการณ์จากซิดนีย์เกมส์ ให้มากที่สุด
263. ประเด็นนี้ไม่ถือว่าอยู่ในข่ายที่ ป.ป.ง.จะเข้าไปตรวจสอบแต่จะเก็บข้อมูลไว้
264. หากปล่อยให้ขาดทุนต่อเนื่องไปมากกว่า 1,000 ล้านบาท จะเกิดปัญหาทางการเงิน
265. หากเป็นแผลเป็น จะแก้ไขอย่างไร
266. จะขอแบกรับภาระ แทนประชาชนอีก 1 วัน
267. วันนี้พรรคไทยรักไทยไม่ได้หวังว่าใครจะเข้าร่วมกับเราหรือไม่
268. ถ้าเสมอกัน ไนจีเรียจะเข้ารอบตามอิตาลีไปทันที
269. พล.ต.ท.บุญเพ็ญ บำเพ็ญบุญ ผช.ผบ.ตร. จะเดินทางมาร่วมด้วย
270. ตอนนี้ใครจะคิดอะไรก็ได้
271. นับว่า ฉีกไปจากที่เคยเล่นมา เพราะส่วนใหญ่จะเจอแต่บทชีวิตหนักๆ แต่บทในเรื่องนี้ เป็นนางฟ้าเจ้าเล่ห์ แสนชน แถมติดกะล่อนนิดๆ
272. มาเพียงโหดจะจัดหาที่มันกว่าตามมาปลิดชีพ
273. ปีนี้จัดเหมือนเดิม แต่เปลี่ยนไปจัดในวันที่ 8 ต.ค.
274. สุบรรณกล่าววว่า โอลิมปิกครั้งนี้ จะเจอกับใครก็ได้ ไม่กลัวอยู่แล้ว
275. นันทนา กล่าววว่า ตนไม่เคยกลัวหรือวิตกกังวล แม้ว่าจะเจอกับใครก็ตาม ขอทำหน้าที่ให้ดีที่สุด
276. มีแนวโน้มให้เห็นว่า การเมืองจะใช้เงินมากกว่าเดิม

277. พล.ต.สนั่นให้สัมภาษณ์ว่า เรื่องเลขอาธิการพรรคไม่มีอะไรแล้ว วันนี้ตนจะเดินทางไปต่างจังหวัด
278. ศิษยานุศิษย์ที่มาร่วมพิธีครั้งนี้ จะได้รับแจกเหรียญหลวงพ่อกุณ
279. สถานการณ์ราคาน้ำมันตลาดโลก จะผันผวนและรัฐบาล จะมีมาตรการใดๆ ออกมารองรับปัญหา
280. แม้การแต่งตั้งโยกย้ายจะผ่าน ก.ตร. และ ครม. แล้ว แต่วันเวลาที่ข้าราชการตำรวจที่ได้รับการโยกย้ายจะเริ่มทำงาน คือวันที่ 1 ต.ค. 2543
281. ส่วนประเภทชายคู่คงต้องรอลุ้นในวันที่ 16 ก.ย. ว่าคู่ของเทศนา พันธุ์วิเศษกับปราโมทย์ ธีระวิวัฒน์ จะผ่านได้หรือไม่
282. คนสุดท้าย เทเบิลเทนนิส นันทนา คำวงศ์ นักตบลูกเต็งจากลำปาง เจ้าของ 2 เหรียญทองจากซีเกมส์ ครั้งที่ 20 จะลงดวลในประเภทหญิงเดี่ยว พบกับนักตบลูกเต็งของเจ้าภาพ ออสเตเรีย
283. นายมณฑลเสียวชีวิตคารดเบนซ์ส่วนตัว ก่อนที่คนร้ายทั้ง 2 คน จะเผ่นหนีไปหลังเกิดเหตุ
284. เด็กหลายรายบอกว่าเคยถูกนายประเทืองข่มขืนมาแล้ว เท่าที่พบมีทั้งเด็กชายและหญิง ซึ่งบรรดาผู้ปกครองเด็กเหล่านั้น จะพากันมาแจ้งความในวันที่ 17 ก.ย.
285. นับจากวันนี้ภายใน 7 วัน ประเทศไทยจะปลอดจากพายุ
286. จะมีเพียงร่องความกดอากาศต่ำพาดผ่านทางภาคเหนือ
287. จะทำให้เกิดฝนตกตามฤดูกาลเท่านั้น
288. ตั้งแต่ปลายเดือน ก.ย. นี้เป็นต้นไป ร่องความกดอากาศต่ำจะพาดผ่านภาคกลาง
289. จะทำให้เกิดฝนตกแล้ว ทางภาคเหนือ
290. ภาคอีสานอากาศจะหนาวเย็น
291. พรรคประชาธิปไตยว่า ภายใต้การนำของนายชวน หลีกภัย ค่อนข้างแน่นอนว่าจะพ่ายแพ้ในการเลือกตั้งทั่วไป
292. คุณเกษมยื่นกระต่ายขาเดียวจะทำที่มชูดปรีโอลิมปิก และซีเกมส์
293. ตำรวจจะได้สืบสวน คดีคล้ายคดี
294. ถ้าชกห้องจะได้คะแนน
295. ส่วนรอบต่อไปที่จะเข้าไปพบกับนักชกยูเครนนั่น ยอมรับว่า เป็นด้านที่หนักจริงๆ
296. จะมีการตรวจสอบรายละเอียดกับทาง กกท. เพื่อเบิกจ่ายให้
297. ในเรื่องจะต้องนิ่งๆ หยิ่งๆ แต่ตัวจริงเอ๊ะจะขี้เล่นมาก
298. และไม่ว่าประชาชนจะมีการศึกษาต่ำเพียงใด จะยากจนสักเพียงใด ผมเห็นว่าหลักสำคัญในการที่จะอยู่ร่วมกันด้วยสันติสุข ก็คือ การเคารพสิทธิและศักดิ์ศรีของความเป็นคน

299. ฉันคิดว่าตำรวจห้องที่ต้องสืบสวน เรื่องยาเสพติดเป็นงานประจำทุกวัน จะต้องรู้สึก
ครั้งที่ไปเจอเส้นทางที่จะ นำไปสู่การจับกุมครั้งยิ่งใหญ่ได้อย่างไม่คาดฝันทันทีทันใด
300. ฉันต้องการแค่เจ้าคนที่เรียกตัวเองว่า ครึ่งปีศาจ คนอื่นมันจะ ชื่ออะไร ช่างหัวมันเหอะ”
301. มีขบวนการขายยาเสพติด กำลังแพร่พิชอย่างกว้างขวางจนถึงขั้นที่ไม่ อาจควบคุมได้อีก
ต่อไปแล้ว เช่น แพร่ขยายเข้าไปในหมู่นักเรียนมัธยม... หรือถึงขั้นนำเข้าไปขายในโรงพัก
หรือจะ เป็นในกรณีที่พวกคุณกำลังพูดกันอยู่ว่า มีการเสพยาในวุฒิสภา จำเป็นเหลือเกินที่
จะต้องระดมกำลังตำรวจปราบ ปราบเสียให้สิ้นซาก
302. "ใครจะกล้าไปยืนยันได้ขนาดนั้น... จะเอาร้อยเปอร์เซ็นต์เลยรี ไม่มีทาง... ยืนยันแค่กำสืบ
เปอร์เซ็นต์พอไหม" "แล้วชื่อแกที่ว่าสายด่าละ" ฉันถามต่อไปโดย
303. แม่นั้นจะกล้าผิดคำสั่งฎญาที่ให้ไว้
304. "จะเป็นไปได้ไหมว่าเราจะกันพวกมันสักคนมาเป็นพยาน
305. คนในสมัยนี้ถ้าจะก้าวหน้า รุ่งเรืองต่อไปในชีวิต ก็จำเป็นต้องเข้า "สมาคม" เป็น
306. ตาอันชอบใจของแก่คนอื่นมากกว่าที่จะเก็บไว้เอง ส่วนตาอันนั้นเป็นคนชอบของๆคนอื่น
307. วันนี้การไล่ล่าระหว่างเขากับ อ้ายแอ๊ด หรือ สมชาย หรือใหญ่ ท่าม่วง จะเกมกันเสียที่
308. คนมันคนละขนาดกันแท้ๆ คนตัวยังกับควาย ใครจะบ้า เส้นกระตุกไปยังกระปอง แฮ้อ...
309. สวรรค์จะขอความกรุณาจากพระเจ้าเป็นผู้เป็นเจ้า ที่เขาต้องทนฟังความโง่เง่าจากปากของฉัน
310. "ไว้ย... นี่แกจะให้ฉันบอกพวกกริยานี้ให้สารภาพยังงั้นหรือ ...แกรู้ไหมว่าพวกมันยึดถือกฎ
ศักดิ์สิทธิ์"
311. เขาตีมน้ำอัดลมในกระปองอย่างใจเย็น รอว่าฝ่ายตรงข้ามจะตอบมาว่าอะไรหรือไม่
312. ขึ้นเราเคลื่อนไหวยังงั้น เจ้าครึ่งปีศาจจะรู้ ตัวเปิดหนีไปอีก...ก
313. ถึงแม้พลอยจะเตือนคุณเปรมให้ระมัดระวังตัว คุณเปรมก็กลับหัวเราะเห็นเป็นเรื่องขบขัน
314. "ถึงเราจะจับพวกมันมาสอบสวน รีดความจริงให้ได้ เจ้าครึ่งปีศาจจะต้องรู้ ตัวเปิดกันแนบ
ไม่เห็นฝุ่นแล้ว"
315. ถ้าจะดูเพียงผิวเผินภายนอก คุณเปรมเคยปฏิบัติต่อพลอยอย่างไร ก็คงทำอย่างนั้น
กิจการภายในบ้าน คุณเปรมมอบให้แก่พลอยโดยเด็ดขาด มิได้มายุ่งเกี่ยวใต้ถาม
316. "สงสัยมันจะดูหนังมาก กระปองกับคนมันคนละขนาดกันแท้ๆ คนตัวยังกับควาย ใครจะ
บ้า เส้นกระตุกไปยังกระปอง แฮ้อ..." แต่อีกโขงข้างนอกคงไม่มีใครเง่าเหมือนอ้ายนี่
317. แต่อีกโขงข้างนอกคงไม่มีใครเง่าเหมือนอ้ายนี่ อ้ายแอ๊ดจึงตบใจมอบตัว แม้จะโดน
กระต๊อบจนกระอักขนาดไหน ก็ยังดีกว่าโดนวิสามัญ ใครนะที่ว่าฟอร์มดีมีชัยไปกว่าครึ่ง
318. แต่การเตรียมลูกไว้ให้ครบจะดีที่สุด ใครเลยจะรู้ว่าการดวลครั้งนี้จะยึดเยื่อขนาดไหน

319. คุณเปรมไม่เคยมีที่ท่าว่า จะรักการโอดโพนมาแต่ก่อน แต่พอผลัดแผ่นดินใหม่ โปรดให้ตั้งกองเสือป่าและเสือม้าขึ้น คุณเปรมก็เข้าเป็นเสือม้า
320. ชาวบ้านจะได้ไม่โดนลูกหลงไปด้วย
321. เราจะต้องการหลักฐานอะไรมากไปกว่านี้ละ
322. การที่จะใช้ชีวิตนอกบ้านมากกว่าเดิมนั้นเป็นผลจาก ความจำเป็นที่ต้องเข้า "สมาคม"
323. แม้ว่าเขาจะหลับไหลอยู่ก็ตามที่ ไม่ทราบเหมือนกันว่าเขาใช้เวทมนต์อะไร
324. เจ้าหมอนั้นจะเรียกสเปคตรัมว่า ปีสาจ สเปคตรัม เป็นแถบแสงที่มีอยู่เจ็ดสี
325. สีสั้นเหล่านี้จะเรียงกันตามลำดับ เพื่อให้เราจำสีทั้งลำดับได้ดีขึ้น
326. คนอื่นมันจะชื่ออะไร ช่างหัวมันเหอะ
327. นี่ถ้าเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับหิน ฉันจะเลือกชื่อ ไชมอน เพราะไชมอนในภาษาอะราเมอิก แปลว่าหิน
328. ถ้าเก๋ยยันได้ เราก็จะมีทางที่จะตะครุบตัวมันโดยที่มันยังไม่ได้ตั้งตัว จากนั้นก็จะได้ข่าวที่เราต้องการ
329. พุดเป็นเล่นไปได้ บ้านเมืองมีชื่อมีแป เราไม่ใช่บ้านป่าเมืองเถื่อน ที่จะคุมขังคนได้ตามอำเภอใจ กวาด ล้างพวกมันเข้ากรง จะตั้งชื่อหาอะไรกัน
330. ผู้ค้ายาเสพติดรายที่ถูกจับได้ จะถูกขับออกจากสังคมมนุษย์อย่างน้อยก็ชั่วคราวหลายปี
331. แม้จะถูกสั่งห้ามไม่ให้ขอกำลัง แต่เพื่อความปลอดภัยและแน่นอนในการทำงาน หญิงสาวจึงวิญญูรายงานขอกำลังสนับสนุนทันที
332. หมอนั้นจะเรียกสเปคตรัมว่า ปีสาจ
333. สีรุ้งจะเริ่มที่สีแดง แสด เหลือง เขียว น้ำเงิน ครามและม่วง ในแถบสีนี้สีครามจะไม่แยกจนเห็นเด่นชัด
334. ยาเสพติดอีกระลอกจะทะลักเข้าตลาดเสมอ ก็เหมือนอย่างเพื่อนของเราพุด เอาไว้ว่า ไม่ต่างกับการวิدمหาสมุทรให้แห้งด้วยกระซอน
335. แต่แล้วก็เปลี่ยนใจเพราะคิดขึ้นมาได้ว่า จะทำเป็นเล่นกับாயเสียตัวนี้ไม่ได้
336. หากมันไม่มีฝีมือพอตัวแล้ว ไหนเลยจะเอาตัวรอดจากกรงเล็บของกฎหมาย ได้หลายต่อหลายครั้ง
337. คำตอบของคุณไชยณรงค์ เศรษฐฐ์เชื้อ ต่อกรณีนี้ก็คือ ต้นทุนที่สูงขึ้นในการผลิตกระแสไฟฟ้าต่อหน่วยของเขื่อนปากมูล จะไม่ทำให้ กฟผ.ขาดทุนลง
338. พลอยจะพูดว่าอย่างไรก็ได้ยิน ทำให้พลอยต้องตั้งปัญหาถามซ้ำๆหลายหน ถ้าอยากรู้เรื่อง

339. คราวนี้เป็นวาระที่บารานอฟจะเริ่มเรื่อง(ซึ่งก็เห็นชัดอยู่แล้วว่า คงไม่ปล่อยให้คนอื่นมี โอกาสอำปากพูด)
340. ถึงเราจะจับพวกมันมาสอบสวน รีดความจริงให้ได้ เจ้าครึ่งปีศาจจะต้องรู้ ตัวเปิดกันแนบ ไม่เห็นฝุ่นแล้ว
341. "สายสืบของเรารายงานว่า ถ้าเราจับผู้ต้องหารายนี้ได้ มันจะเป็นแหล่งข่าวที่สำคัญที่จะนำ เราสู่ใจกลางได้เลย
342. "ยอดเยี่ยมไปเลย" ฉันจะไปพูดอะไรได้มากกว่าน
343. ฉันไม่เห็นว่าจะมีอะไรในชื่อพวกนี้ที่จะไป เกี่ยวข้องกับเรื่องผีๆ หรือเจ้าครึ่งปีศาจนั่นเลย ... ไม่เกี่ยวแม้แต่เรื่องระดับการศึกษา
344. "เด็กเท่านั้นจะไปมีปัญญาคิดอะไร โตขึ้นอีกหน่อย ก็คุ้มกับฉันไปเอง" "แต่คุณเปรม" พลอย ท้วง "ธรรมชาติของเด็กก็อยากอยู่ใกล้พ่อแม่บ้าง ฉันเคยเป็นเด็กมาฉันรู้ดี"
345. ฉันจะไปรังเกียจอะไรที่จะช่วยเหลือเขา
346. ตายห่า เขาจะเผด็จศึกอ้ายแอดให้เร็วที่สุด โดยไม่คิดต่อรองกับมัน
347. บางทีพลอยจะพอใจ แต่คุณเปรมก็หาทำดั่งนั้นไม่
348. "เราสงสัยว่าชื่อครึ่งปีศาจจะมีส่วนเกี่ยวพันกับชื่อตัว ไม่ใช่นามสกุล"
349. ถึงจะไม่เก่งกว่าเด็กอื่นก็นับว่าอยู่ในขั้นดี
350. ปัญหามีสองข้อ คือตัวประกันและจะออกไปทำมูมยิงได้อย่างไร โดยที่เขาจะไม่โดนยิง เสียก่อน
351. ในแถบนี้สี่ศรามจะไม่แยกจนเห็น
352. ตาอันกริบให้ ทั้งนี้เชื่อว่าตาอันจะไม่เสียชีวิต แต่ที่ให้เพราะตาอันชอบให้ของ แก่คนอื่น มากกว่าที่จะเก็บไว้เอง
353. ใครเลยจะรู้ว่าการดวลครั้งนี้จะยืดเยื้อขนาดไหน
354. แล้วเขาจะรู้ได้ยังไงว่ามันอยู่ตรงไหน ขึ้นโผล่พรวดพรวดออกไป ด้วยระยะที่ห่างกันไม่ถึง สิบเมตรแค่นี้ มีหวังโดยซัดพุน สภาพการณเช่นนี้ ช่างเหมือนกับที่เขาเล่นซ่อนแอบ
355. "ตามประวัติ พวกมันก็เข้าโรงเรียนภาคบังคับกันทุกคน... ตามบันทึกทางการนะ แต่ว่า พวกมันจะเรียนได้อะไร บ้าง ฉันไม่รับรองนะ
356. ฉันคิดว่าเจ้าตำรวจคนนี้จะเล่นตลกอะไรกับฉันสักอย่าง
357. ถ้าเมื่อเราจะสาธิตความรับผิดชอบทุกอย่างที่เกิดขึ้น ให้พวกเขาแบกรับ เอาไว้ พวกเขาไม่ จำเป็นต้องรับผิดชอบให้มากไปเลยก็ได้
358. "แกลงให้ฉันบอกพวกกริยานี้ให้สราภพยั้งงั้นหรือ
359. ศาลสูงจะออกกฎหมายปรับปรุงวิธีการ

360. ถ้าเชื่อเล่นว่า คิง ฉันทก็ต้องเลือกชื่อ รอย เพราะเป็นคำฝรั่งเศสที่แปลว่าคิง... หรือชื่อเล่น เจอริโก ฉันทจะเอา โจซัว
361. คุณเปรมจะเอาใจพลอย ไม่มีสิ่งใดที่จะยากลำบากเกินไป ถึงกับจะหามาให้ไม่ได้
362. หากมันไม่มีฝีมือพอตัวแล้ว ไหนเลยจะเอาตัวรอดจากกรงเล็บของกฎหมาย ได้หลายต่อหลายครั้ง
363. เมื่อกฎหมายที่ทรงมหิธานุภาพ จะเอื้อมไปแตะได้แต่ขี้น้ำผู้จมอยู่ในวังวน ความทุกข์ทรมานผู้ที่ทรมานทวยในห้วงทุกข์ แทนที่จะจัดการตัวการก่อทุกข์
364. คนไทยที่มีโลกทัศน์คนละชุด ยืนคนละจุด การคลี่คลายปัญหาสังคมใดๆ ให้เกิดฉันทามติร่วมกันก็คงเป็นไปได้ยากขึ้น ความทุกข์ร้อนของเพื่อนร่วมแผ่นดินอย่างสมัชชาคนจน มีอบเชือนปากมูล มีอบทอก๊าซจะกลายเป็นเรื่องของ "คนอื่น" ไปหมด
365. เมื่อเกิดความเข้าใจใหม่เกี่ยวกับการอุปมาอุปมัยนั้น การอุปมาอุปมัยได้ทำหน้าที่ในการให้เหตุผลโต้แย้งขั้นต้น นั่นคือ การอุปมาอุปมัยทำให้เกิดการโต้แย้ง และไม่เพียงแต่การอุปมาอุปมัยจะก่อให้เกิดการโต้แย้งถกเถียงเท่านั้น ในตัวโครงสร้างของการอุปมาอุปมัยเองก็ยังเป็น ข้อโต้แย้งหรือเหตุผลสนับสนุนอีกด้วย หากว่าผู้รับสารสามารถค้นพบความเชื่อมโยงระหว่าง "Tenor" และ "Vehicle"
366. เรื่องนี้จะทำให้พวกเราตีกันตาย และจะก่อให้เกิดเกิดความรุนแรงทางสังคมตามมา นิธิ เอียวศรีวงศ์ เมื่อวันที่ 19 พค.43 เวลา 11.20 น. ที่ศูนย์สตรีศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, คณะจารย์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และ ศ.ดร.นิธิ เอียวศรีวงศ์
367. รัฐธรรมนูญที่กำหนดให้โครงการพัฒนาของรัฐนั้นจะต้องปรึกษารวบรวมกับชุมชนที่ได้รับผลกระทบจากการก่อสร้างนั้นด้วย และกำหนดให้เคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์แห่งประชาชนไทย การสลายการชุมนุมโดยใช้กำลังนั้น รังแต่จะก่อให้เกิดความรู้สึกว่ารัฐบาลไทยนั้นยังคงใช้กำลังเป็นหนทางแห่งการแก้ไขความขัดแย้ง
368. ชาวฮิวจะก่อให้เกิดความเสียหายร้ายแรงต่อระเบียบสังคมของชาวอารยัน แต่คำตอบก็คือระหว่างชาวฮิวกับชาวอารยันนั้นเปรียบเสมือนกับ "กาฝากและเจ้าบ้าน"
369. สถานการณ์การชุมนุมของสมัชชาคนจนที่เชือนปากมูลขณะนี้ ส่อไปในทางที่จะเกิดความรุนแรงโดยไม่
370. ถึงแม้ว่าในช่วงเวลานั้นจะเกิดเหตุการณ์ความเกลียดชังชาวเซไมตีในตอนกลางของยุโรป แต่ชาวฮิวก็ไม่ได้ถูกรับรู้กันทั่วไปว่าเป็นศัตรูของชาติเยอรมัน
371. การลดขนาดของ font ลง จะแก้ปัญหา
372. การกระตุ้นระบบประสาท (Nerve-Stimulus) ได้เปลี่ยนผ่านไปสู่การรับรู้ เป็นการอุปมาอุปมัยในครั้งแรก จากนั้นการรับรู้ได้ถูกเลียนแบบเป็นเสียง เป็นการอุปมาอุปมัยครั้งที่สอง

และแต่ละครั้งมันจะข้ามผ่านจากที่แห่งหนึ่งไปสู่ใจกลางความแตกต่างของที่อีกแห่งหนึ่งโดยสิ้นเชิง

373. วาทกรรมที่นำมาวิพากษ์นั้นจะขึ้นอยู่กับความสนใจของนักวิพากษ์เป็นหลัก
374. เราตัดสินใจว่าจะทำอะไรถ้ากิจกรรมนั้นจะคุ้มค่ากับเวลาที่เราจะต้องเสียไป ด้วยทัศนะที่มองว่าการอุปมาอุปมัยเป็นวิธีการในการรับรู้สิ่งต่าง ๆ นี้เอง ที่ทำให้เกิด มุมมองใหม่ต่อการทำงานของการอุปมาอุปมัย
375. การวิเคราะห์การอุปมาอุปมัย ในขั้นตอนนี้จะวิเคราะห์อุปมาอุปมัยที่ได้รับการจัดกลุ่ม
376. สิ่งเหล่านี้จะจัดการกับทัศนคติผ่านทางอะไรก็ตามที่มันได้บรรยายไว้ และให้แรงจูงใจให้กระทำการเป็นไปตามนั้น
377. สำหรับรายละเอียดเพิ่มเติมจะแจ้งให้ทราบโดยทั่วกันในเวลาอันใกล้ บน website ของมหาวิทยาลัยเที่ยงคืน
378. อะไหล่ชิ้นนี้จะช่วยคุณประหยัดเวลา" ผมลงทุนไปกับเธอเยอะมาก
379. การค้นพบตรรกะของการใช้อุปมาอุปมัยในเชิงวาทศิลป์นี้ จะช่วยทำให้เราเกิดความเข้าใจ และสามารถยับยั้งตัวเอง ไม่ให้หลงมกมายไปกับวาทศิลป์ที่ถูกประดิษฐ์บรรจง เพื่อโน้มน้าวชักจูงสร้างความแตกต่างระหว่างชนชาติ ชนชั้น
380. สมัชชาคนจนจะยอมรับความทุกข์ยากต่างๆ เช่น การจับกุมคุมขัง การข่มขู่คุกคาม การปราบปรามอย่างรุนแรง จะใช้ความรัก ความเมตตาและการให้อภัย จะยื่นหยัดเพื่อพิสูจน์ความจริง
381. การอุปมาอุปมัยถูกมองว่า เป็นคำพูดโดยนัยหรือภาษาที่ถูกถักร้อยเข้าด้วยกัน ซึ่งในบางโอกาสแล้วนักพูดจะใช้เพียงเพื่อเพิ่มพลังให้กับภาษา
382. ถึงแม้ว่าอริสโตเติลจะได้กล่าวไว้ใน The Poetic ว่าการใช้อุปมาอุปมัยมิใช่สิ่งที่จะสอนกันไต่ แต่ก็ได้ให้แนวทางในการใช้อุปมาอุปมัยไว้ว่า การใช้อุปมาอุปมัยนั้นไม่ควรจะใช้เพื่อการเยาะเย้ยถากถาง
383. สมาชิกที่อยู่ไกล จะได้รับความรู้เรื่องนี้ผ่านการถอดเทปปาฐกถาเพื่อเผยแพร่บนเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน)
384. หากประสบปัญหาการส่ง e-mail ถึงมหาวิทยาลัยเที่ยงคืนจากเดิม midnightuniv@yahoo.com ให้ส่งไปที่ใหม่คือ midnight2545@yahoo.com มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนจะได้รับจดหมายเหมือนเดิม
385. คุณจะสืบต่อภูมิปัญญาเหล่านั้นได้คุณจะต้องอ่านออก
386. สำหรับส่วนนี้ ผู้วิพากษ์จะตัดเนื้อหาส่วนอื่นๆ ออกให้เหลือเพียงส่วนของการอุปมาอุปมัย และคำอธิบายสั้นๆ เกี่ยวกับบริบทที่แวดล้อมการอุปมาอุปมัยนั้นเท่านั้น

387. การศึกษาของเรายังไม่ได้สอนให้เด็กไทยรู้จักและรักกันทางวัฒนธรรมให้มากพอ ต่างคนต่าง "ตกขอบทางวัฒนธรรม" ซึ่งกันและกัน ในที่สุดก็จะเติบโตขึ้นมาเป็นคนไทยที่มีโลกทัศน์คนละชุด ยืนคนละจุด
388. ลูกๆ หลานๆ จะถูกกลืนทางวัฒนธรรม
389. ปัจจุบันจึงกลายเป็นว่าชาวมาเลย์เชื้อสายจีนถึงร้อยละ 95 จะนิยมส่งลูกไปเข้าโรงเรียนจีน (Chinese School)
390. ในขณะที่ชาวมาเลย์เชื้อสายอินเดียนราวร้อยละ 50 ก็ส่งลูกไปเข้าโรงเรียนอิสลาม
391. เราจะมีกรรมกรอย่างไรไปทำไม ?
392. พวกเรามีความเป็นห่วงอย่างยิ่งต่อสถานการณ์ความขัดแย้งและคำข่มขู่ของท่านผู้ว่าราชการจังหวัดอุบลราชธานีว่า จะทำการสลายการชุมนุมของ ชาวบ้านในวันศุกร์นี้
393. มีผู้ถามว่า การที่เขื่อนปากมูลต้องมีต้นทุนในการผลิตกระแสไฟฟ้าเพิ่มขึ้นมากมายขนาดนี้ จะทำให้การไฟฟ้าขาดทุนหรือไม่ ? 394.เราจะทำให้เขาชื่นชมการมีอารยธรรมร่วมกันในย่านสุวรรณภูมิ ที่จะบ่มเพาะความรู้สึกฉันท์มิตรและสัมพันธ์ภาพที่จริงใจต่อกันระยะยาว การบูรณาการวัฒนธรรมในการจัดการศึกษาจึงมีนัยสำคัญไม่เฉพาะแต่การดำรงอยู่ของวัฒนธรรม,
395. มันจะทำให้พวกชาวบ้านตีกันตาย อันเนื่องมาจากต้องการปิดความ รับผิดชอบ
396. เรื่องนี้จะทำให้พวกเราตีกันตาย และจะก่อให้เกิดเกิดความรุนแรงทางสังคมตามมา
397. จนถึงบัดนี้ ก็ยังไม่มีข่าวว่าผู้ชุมนุมจะทำอันตรายแต่อย่างใดต่อสมบัติส่วนรวม
398. เราจะนำเอาที่ดินไปเป็นสินค้าไม่ได้ หรือเอาไปขายหรือหากำไรไม่ได้ เพราะมันเป็นปัจจัยการผลิต
399. เราจะปล่อยความคิดความเชื่อของเขาไปตามยถากรรม ตามกระแส ให้กินแห่งแคลงใจ ชาวมุสลิม
400. หรือเราจะให้เขาได้มีโอกาสสัมผัสและเรียนรู้วัฒนธรรมที่ติงามของชาวมุสลิมอย่างเพียงพอ
401. เราจะปล่อยให้เขาคิดว่าเพื่อนบ้านนี้เป็นเพียงสนามการค้าและเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ทางเศรษฐกิจของรัฐบาลไทย
402. หรือเราจะทำให้เขาชื่นชมการมีอารยธรรมร่วมกันในย่านสุวรรณภูมิ ที่จะบ่มเพาะความรู้สึกฉันท์มิตร
403. ระบบการศึกษาต่างหากที่ทำลายศักยภาพของความรักระหว่างเด็กๆ ด้วยกัน โดยการจับพวกเขาแยกกันไปคนละทิศละทาง หากมีโอกาสจะปลูกรักสมัครสมานระหว่างเชื้อชาติ

404. หากว่าการทำลายเขื่อนจะเป็นการช่วยให้เกิดการฟื้นฟูลุ่มน้ำ หรือพันธุ์ปลาต่างๆ ให้อุดมสมบูรณ์ขึ้น และเหตุการณ์อย่างที่เรื่อก็องให้มีการเปิดเขื่อนที่ปากมูนนี้ ปัจจุบันในประเทศออสเตรเลียก็กำลังเรื่อก็องกันอยู่เช่นกัน
405. การสร้างเขื่อนปากมูนขึ้นมาแล้ว จะเป็นประโยชน์ต่อการชลประทานในพื้นที่
406. การคำนึงถึงฐานทรัพยากรธรรมชาติ จะเป็นปัจจัยหรือตัวกำหนดทิศทางการพัฒนาของประเทศที่ถูกต้อง
407. การสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างชาวมาเลย์เชื้อสายต่างๆ จะเป็นไปได้ยาก และนำไปสู่ความขัดแย้งในสังคมมากขึ้นในอนาคต
408. เป็นไปได้ได้อย่างไรว่าชาววิวจะก่อให้เกิดความเสียหายร้ายแรงต่อระเบียบสังคมของชาวอารยัน
409. ท่านจะพิจารณาข้อคิดเห็นนี้อันเป็นความเห็นร่วมของประชาชนที่อาศัยอยู่ทั้งในและนอกเขตประเทศไทย
410. ชาวบ้านที่อาศัยอยู่ ณ ลุ่มน้ำมูนทราบดีว่า ช่วงเวลาดังกล่าว ไม่ใช่ฤดูที่ปลาจะว่ายขึ้นมาวางไข่

โครงสร้าง 2. นามวลี+(คำช่วยกริยา)+"จะ"+ (คำช่วยกริยา)+กริยาวลี+(คำช่วยกริยา)

1. "เราอยากบอกให้สังคมรู้ว่า มีกลุ่มคนที่รักษาพื้นที่สีเขียว รักษาสิ่งแวดล้อม ซึ่งสังคมจะต้องช่วยกัน
2. สังคมจะต้องตระหนักว่า พื้นที่สีเขียวที่ประกาศโดยรัฐไม่สามารถรักษาสิ่งแวดล้อมได้ 3.3-24 พ.ย.นี้ ที่โรงแรมแชงกรี-ลา นายกรัฐมนตรีได้กล่าวปาฐกถาพิเศษ เน้นถึงบทบาทของพรรคการเมือง ไม่ว่าจะเป็ฝ่าย ค้านหรือรัฐบาล ว่า ไม่ควรคำนึงถึงสถานะทางการเมืองว่าเป็นอย่างไร
4. พรรคการเมืองที่ดี จะ ต้องอุทิศตนต่อการบริการประชาชน
5. การลาออกจากตำแหน่ง จะต้องรอผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงในกรณีนั้น ๆ ด้วย
6. คงจะดูผิดปกติกินไป
7. หากกินเพียงแค่วันละ 1-2 พันบาท ก็น่าจะเป็นเหตุเป็นผลได้บ้าง แต่พอไปตรวจสอบกลับพบว่ากินเป็นแสนบาทต่อวัน คงไม่ใช่เรื่องปกติอย่างแน่นอน
8. พรรคการเมืองจะต้องหาทางส่งเสริมความร่วมมือให้ใกล้ชิดกันยิ่งขึ้น เพื่อให้ภูมิภาคนี้แข็งแกร่ง
9. สถานการณ์ในปัจจุบัน การแก้ปัญหาของประเทศ ไม่สามารถใช้ทฤษฎีใดเพียงอย่างเดียว จึงจำเป็นที่ทุกคนจะต้องช่วยเหลือกันและกัน

10. ยานขนส่งอวกาศเอ็นเคฟเวอร์ จะต้องเดินทางออกจากศูนย์อวกาศเคนเนดี ในรัฐฟลอริดา เมื่อเวลา 20.15 น. ของวันศุกร์ตามเวลาท้องถิ่น ซึ่งตรงกับ 08.15 น. วันเสาร์นี้ในไทย
11. หนังสือพิมพ์วอชิงตันโพสต์ รายงานว่า กระทรวงต่างประเทศของ สหรัฐฯ โกลด์จะสรุปข้อเสนอแนะในการถอดรายชื่อพม่าออกจากการเป็นประเทศผู้ผลิตยาเสพติดรายใหญ่
12. เรื่องนี้จะต้องได้รับการตัดสินใจจากทำเนียบขาวก่อน
13. ฝ่ายค้านจะต้องตรวจสอบรัฐบาล
14. จะต้องถูกส่งเรื่องไปที่คณะกรรมการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) ด้วย
15. มันน่าจะเป็นผลเสียมากกว่าดี
16. แม้ระยะทางจะไม่กี่ กิโลเมตรก็ตาม แต่การแบกจักรยานไต่ราวไม่พืดไปตามท้องร่องสวนบ่อยๆ สลับกับการควบคุมจักรยานขึ้นไปตามทางแคบๆ ก็ต้องตุนพลังงานไว้พอสมควร ยามเข้าอันสไตน์ในบ้านริมคลอง ก็ได้เวลาที่จำเป็นต้องรำล้าป่าลึงเจ้าของบ้านผู้อารี
17. เราจะต้องขี่จักรยานไปตามคันสวน เพื่อย้อนออกไปสู่ถนนใหญ่แทนการเอาจักรยานลงเรือเหมือนขามา
18. ภารกิจของคนเขียนบทกวี เป็นฉากเช่นเดียวกับการเป็นผู้ที่จะต้องเข้าถึงสังคมได้อย่างดี
19. หลายคนจะต้องงงตัวเองว่า ถูกหลอกได้อย่างไร สรุปแล้ว The Sixth Sense คือหนังสือสำหรับผู้ที่มีความอดทนสูงในการดูอย่างแท้จริง
20. ดิสนีย์มีตัวการ์ตูนเอกๆ มากมาย ที่จะต้องเฉลียวบทบาทนำเสนอผู้อ่านของเขา
21. การบริโภคของคนรวย ซึ่งไม่มีหลักประกันใดๆ ว่าจะมีความมั่นคงและมีตัวเลขสม่ำเสมอที่จะเป็นตลาดหลักได้"
22. คนในสังคม จะต้องซึ้งน้ำหนักระหว่างรสนิยมการบริโภค สุนทรียะ กับข้อเท็จจริงและความเหมาะสม ตามสภาพภูมิประเทศ...
23. ด.ช. มะอึก จะทำอะไรในเมื่อไม่มีชุดสวยใส่ไปงาน แต่เขาจะต้องเชิญธงชาติขึ้น
24. เขาจะต้องใช้ความรุนแรงเพื่อให้ได้มาในสิ่งที่ต้องการ
25. บทกวีจำเป็นจะต้องดำรงวาทกรรมของมันในการเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับผู้อื่นๆ ฉะนั้น โฉมหน้าของคนเขียนบทกวีคือการเปิดเผยและทำให้มหาชนได้รับรู้ว่าบทกวีและคนเขียนไม่ใช่ความลึกลับลึกลับ ไม่ใช่ภาพเงาอันพร่าเลือน แต่คือความเป็นจริง
26. อาจารย์จะต้องทรงไว้ ด้วยขันติธรรม วิริยธรรม มีฉันทะและเมตตากรุณาแก่ศิษย์ ปราศจากภยากคิตติความหวาดกลัว หรือโทสา คติความโกรธฉุนเฉียว

27. "จำเป็นอย่างยิ่งที่นักเขียนเราจะต้องทำความเข้าใจ" สำหรับแนวทางแก้ไข เนาวรัตน์ บอกรว่า "ต้องมีการสังคายนาทั้งระบบ"
28. "หากมีสิ่งหนึ่งที่ฉันไม่ต้องการจะทำ สิ่งนั้นคือการเขียนหนังสือ เพราะมันจะต้องทำงาน อย่างหนัก"
29. "อืม...ก็ได้พวกเราจะปล่อยเธอไปแต่เธอจะต้องทำตามที่ได้สัญญาะ"
30. ก็เลยตั้งปณิธานกับตัวเองไว้ว่า จะต้องหาผู้ชายที่มีชาติตระกูลดี เพื่อให้คุณพ่อมีหน้ามีตา ในสังคม
31. เพราะนักเตะทั้งหมดนั้นควรจะไปอยู่ในชุด เตรียมฟุตบอลโลก ภายใต้โค้ชคนเดียว
32. นอกจากนี้ ยังพบว่าในโกดังสินค้าของบริษัท ทีอี มีการนำลำไยเกรด A มาชุกปะปนกับ เกรด AA โดยเรื่องนี้ จะต้องมีการตรวจสอบอย่างละเอียดอีกครั้ง
33. "ตำแหน่งนางงามโลกไม่มีค่าพอถึงขั้นที่จะต้องเอาชีวิตเข้าแลก"
34. แม้บ้านเราอาจจะร้อนไปบ้าง แต่ผมเชื่อว่าหากมี BIKE LANE ที่ปลูกต้นไม้ให้ร่มเงา คน ไทยจำนวนมากก็คงพร้อมที่จะปั่นจักรยานไปทำงาน
35. นักวิชาการภาคเหนือ เปิดเผยว่า ขณะนี้ รวบรวมรายชื่อนักวิชาการทั่วประเทศได้ แล้ว 1,355 คน ซึ่งคาดว่าตัวเลขอาจจะเพิ่มขึ้นอีกเล็กน้อย
36. กุณชือชาวฝรั่งเศส ออกมาสวนกุณชือทีมชาติอังกฤษว่า ควรจะให้ความทุ่มเทกับการ ทำงานของตัวเองมากกว่าจะมายุ่งกับเรื่องของคนอื่น
37. "บทบาทของสื่อดาค่อนข้างค้านกับตัวจริงของเอ๊ะ ในเรื่องจะต้องนิ่งๆ หยิ่งๆ แต่ตัวจริงเอ๊ะ จะซี้เล่นมาก
38. เพลงนี้เป็นบทเพลงอันดับแรก ที่คอเพลงคลาสสิกหลายคนจะต้องนึกถึง
39. มหาวิทยาลัย จะต้องเน้นหนักไป ทางศึกษาอบรม ถ่ายทอดวิชา มีความสัมพันธ์ ระหว่าง ศิษย์กับอาจารย์ ศิษย์กับศิษย์ และอาจารย์กับอาจารย์ มีการศึกษาวิจัย และมีการ สร้างจริยวัตร ของปัญญาชน
40. ดังนั้นใครจะมาอยู่ที่หมู่บ้านนี้ จะต้องปฏิบัติตามกฎ 3 ข้อ คือ 1.ห้ามดื่มสุรา 2.ห้ามเล่น การพนัน 3.ห้ามลักทรัพย์และห้ามผิดลูกผิดเมียใคร
41. ให้พระวินทะสาโรไปสาดทรายในหมู่บ้าน ท่านเล่าว่าที่มีเด็กป่วยเพราะเกิดจากมีผู้ปล่อยผี ไปทำให้ป่วย ความจริงท่านพอจะทราบว่าเป็นใคร แต่ไม่ได้ประกาศออกไป
42. วิธีแก้ไขก็จะต้องปลดปล่อยผีไปเสียก่อน
43. จากนั้นพ่อแม่ส่งเธอไปเรียนยังโรงเรียนกินนอนที่โรงเรียนศิริมาตย์เทวี อ.พาน จ.เชียงราย "ร้องให้... เมื่อถูกคนล้อว่ามาจากดอกคำใต้ ซึ่งจะต้องเป็นคนแบบนั้น (ชายตัว) แน่" เธอ

บอก ด้วยเหตุนี้เธอจึงมุ่งมั่น เก็บความตั้งใจไว้กับตัวเอง เพื่อรอเวลาแก้ภาพพจน์อันเลวร้ายนั้น

44. แต่ไม่ว่าจะใช้กลวิธีไหน ลักษณะแบบใดแน่นอนว่ามันจะต้องเป็นเรื่องสั้นในแบบที่ผมอยากจะอ่าน
45. แต่ถ้าเราไม่แน่ใจว่าวันใดเป็นทศโคต หรือจำเป็นจะต้องไปถ่ายปัสสาวะในที่ที่ไม่น่าไว้วางใจ ให้ภาวนาว่า พุทธชิโน ัมมชิโน สังฆชิโน
46. ที่ดูดีกว่าเพื่อนก็เห็นจะเป็นโดแนลด์ ด้ก
47. พุดถึงโดแนลด์ ด้ก ก็เห็นจะต้องพุดถึง คาร์ลบาร์กส เพราะเขาเป็นผู้สร้างสรรค์การ์ตูนตัวนี้ที่แท้จริง แต่ผู้คนทั่วไปเข้าใจว่าเป็นผลงานของวอลท์ ดิสนีย์
48. มันน่าจะจริง
49. เขาหรือเธอจะต้องมี "แสงแดด" ของตัวเอง มันคงไม่ต่างที่ "จอห์น เลนนอน" ให้ "โยโกะ" เป็นแสงอาทิตย์ของเขา...เหมือนกับที่ "เดวิด เบ็คแฮม" ให้ "วิคตอเรีย อัดัมส์" เป็นเสาหลักทางใจ
50. เวลาเดินผ่านจะต้องมีคน ดูถูก ดูหมิ่นดูแคลน
51. จะต้องมีคนเข้าใจตรงนี้
52. ผู้นำประเทศของเราจะต้องมีความกล้าหาญมากกว่านี้
53. เป็นความซื่อสัตย์พื้นฐานที่นักเขียนจะต้องมีต่อตัวเองและคนอ่าน
54. นักท่องเที่ยวจะต้องมีรถประเภทขับเคลื่อนสี่ล้อไปเองด้วย จึงจะสามารถขึ้นชมได้สะดวก
55. เราจะต้องไม่ทำร้ายคนอื่น
56. ที่เขาพุดมานั้นเป็นความจริงนะ โหม่งก็มาย้อนคิดแล้วก็เสียใจที่มันคือความจริง และโหม่งจะต้องยอมรับมันให้ได้
57. จำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้เป็นเจ้าของชีวิตจะต้องรู้เท่าทัน ในวิธีที่จะประคับประคองชีวิตที่จะปฏิบัติในทุกๆ ภารกิจ
58. ส่วนใหญ่มักจะต้องเริ่มต้นการทำความรู้จักกับเครื่องดนตรีในวงออร์เคสตรา สร้างความคุ้นเคยกับโทน คัลเลอร์ หรือลักษณะเสียงประจำตัวเครื่องดนตรีแต่ละชนิด ด้วยเสียงการเล่นจริงๆ แยกออกมาแต่ละเครื่องมือ
59. นักศึกษาจะต้องเรียนโดยเอาใจใส่ต่อเหตุการณ์ของชุมชน
60. สมาคมหรือสถาบันวิชาชีพเหล่านั้น กว่าที่ใครจะเป็นสมาชิกได้ จะต้องแสดงผลงานการศึกษาค้นคว้าให้ปรากฏ

61. การวางแผนป้องกันความผิดพลาดในเรื่องต่างๆ การจัดตารางพบแพทย์ การผ่าตัด และอื่นๆ อีกมากมาย ซึ่งสำหรับคนที่จำเป็นจะต้องห่วงใยสุขภาพของตนเองและคนที่เรารัก ไม่ควรพลาด
62. ถึงเวลาแล้วครับที่เราจะต้องหันมาให้ความสำคัญกับเรื่องนี้
63. มันไม่มีความจำเป็นใดๆ ที่จะต้องออกมา ปฏิเสธ หรือยอมรับ ในเมื่อทุกสิ่งทุกอย่าง ล้วนเป็นเรื่องสมมติทั้งสิ้น
64. เราจะต้องอาศัยใช้พลังใหม่ของเราให้เป็นประโยชน์จริงๆ
65. หากน้ำมันยังมีราคาสูงไปเรื่อยๆ รัฐบาลจะต้องเร่งหามาตรการให้ประชาชนประหยัดได้แล้ว
66. บริเวณดังกล่าว เป็นจุดที่มีพวกจรจัดและขอทานชอบมานอน น่าจะมีคนเห็นเหตุการณ์บ้าง
67. ถ้าทราบคงจะตกใจ
68. ถ้าอยู่เมืองนอกท่านคงจะเป็นห่วงมาก
69. สิ่งที่รัฐบาล น่าจะทำได้และดีที่สุด คือการลดต้นทุนราคาน้ำมัน
70. ส่วนที่มีข่าวว่า พ.ต.ท.ทักษิณโอนหุ้นจำนวนหลายสิบล้านให้แม่บ้านนั้น อาจจะเป็นการโอนให้ด้วยความชอบพอพิศวาสส่วนตัว
71. พระอาจารย์ต่างลงความเห็น ให้ย้ายพระนิสิตทั้งหมดไปปักกลดบริเวณอื่น เพื่อป้องกันเหตุการณ์ร้ายที่อาจจะเกิดขึ้น
72. ไม่เคยถ่ายภาพออกมาลักษณะนี้เลย เขาอาจจะขายเราในภาพของความเช็กซีมั้ง
73. แต่เท่าที่ดูวันนี้ที่ภาคภูมิเน้นต่อยล้าตัวอยู่ตลอด ไม่เห็นจะได้คะแนนตรงไหน
74. น่าจะคลี่คลายในเร็วๆ นี้ เมื่อคืนที่ผ่านก็ได้ ระดมชุดสืบสวนออกหาข่าวหลายสาย
75. แม้ แอน จะเคยผ่านบทบาทมาแล้วมากมายก็ตาม ก็ยังบอกว่า บทบาทในละครเรื่องนี้ นับว่า ฉีกไปจากที่เคยเล่นมา
76. แต่สังเกตจากชิ้นส่วน ที่เหลือคาดว่า น่าจะเป็นศพผู้ชาย มากกว่าผู้หญิง
77. หลวงพ่อคุณ กล่าวว่ "เออ ภูก็อายุมากแล้ว โกลั้จะแปดสิบแล้ว ลูกหลาน มันอยากทำอะไร ถ้าไม่ผิดกฎหมาย ก็ทำไปเถอะ
78. รัฐบาลอาจจะจัดหาเครื่องออกกำลังกายขนาดเล็กให้ทุกหมู่บ้าน
79. เด็ก อาจจะเข้าใจผิด แต่ที่ยังไม่จ่ายให้เพราะเปิดบัญชีไม่ได้
80. ฝ่ายค้านจะต้องตรวจสอบรัฐบาล
81. พยัคฆ์ ช.พิมล เทรนเนอร์ ภูมิใจ เชื่อนักชกชาмуไรแลดูร่างกายซูบๆ น่าจะทำน้ำหนักเยอะ

82. สหรัฐจะยังคงประณามการละเมิดสิทธิมนุษยชน ,การบริหารเศรษฐกิจ และการควบคุมทางการเมือง
83. ปตท.จะยังไม่ปรับขึ้นราคาน้ำมันดีเซล
84. แต่นายชวรงค์จะอยากได้คนที่เป็นอย่างแล้วช่วยทำให้การหาเสียงเลือกตั้งสะดวกราบรื่น
85. คนร้ายน่าจะตกใจความเคลื่อนไหวของเหยื่อมาแล้วหลายวัน
86. ผู้สื่อข่าวถามว่า น่าจะเป็นคนในหรือคนนอก นายสุเทพตอบว่า ก็แล้วแต่จะมอง
87. ฉันเองไม่ค่อยจะได้รับเชิญให้เข้าไปช่วยงานตำรวจบ่อยนัก (คริสโกลด์เริ่มเรื่องราว) เพราะเหตุว่า งานประจำ ของตำรวจนั้น พอจะกล่าวได้ว่าอิงสูตรความสำเร็จ ของอัจฉริยะของ โทมัส อดิสัน คือ...เก้าสิบเปอร์เซ็นต์จากหยาด เหงื่อและแรงงาน กับแรงบันดาลใจอีกหนึ่งเปอร์เซ็นต์
88. ถ้าของอย่างใดที่มีเหมือนกันหมด ตาฉันก็มักจะไม่สนใจ แต่ถ้าใครมีสิ่งใดที่ตาฉันไม่มี ตาฉันก็อยากจะได้สิ่งนั้นขึ้นมาทันที
89. "กันมันสักคนมาเป็นพยาน ...ถ้าเผื่อยื่นข้อเสนอมันใจฉันพอใจ" ฉันเสนอแนะ ทางเลือกที่น่าจะเป็นไปได้ก็สาย
90. กูกำลังจะเข้าไปล้อมึง ตัวประกันนะเชิญมึงจับไปเถอะ กูไม่แคร์หรอก
91. มันอาจจะขอรอหรืออะไรก็แล้วแต่ ตามแบบฉบับของผู้ร้ายที่เข้าตาจนทั่วไป
92. คุณเปรมก็มักจะขึ้นม้าออกไปฝึกแต่เช้ามีดทุกวัน ควบขับไปไกลๆ ตอนแรกพลอยก็ได้รู้สึกห่วงใยเท่าไรนัก
93. คุณเปรมมักจะไม่อยู่ในอารมณ์ ที่จะเล่นหัวกับเด็ก และไม่มีความรักที่จะเข้าถึงหัวใจเด็กได้
94. คุณเปรมมักจะคุยให้พลอยฟังถึงวิธีขี่ม้าโลดโผนต่างๆ ทำให้พลอยต้องเพิ่มความรู้สึกลัวหวาดเสียวยิ่งขึ้นไปอีก
95. ทุกอย่างน่าจะจบลงด้วยดี
96. ตำรวจจะต้องใช้อีกหนึ่งเปอร์เซ็นต์ คือแรงบันดาลใจ... ถ้าเผื่อว่าฉลาดพอที่จะมีติดหัวสมองอยู่นะ
97. "จากข้อมูลแค่นี้เหอ... ไม่มีทาง แกจะต้องบอกอะไรฉันให้มากกว่านี้... อะไรก็ได้ แต่อย่าหวังให้มากนักนะ ฉัน อาจจะช่วยอะไรไม่ได้"
98. ก็ถึงตัวไปหลบอยู่ที่ส่วนหัวของชั้นวางสินค้า ซึ่งกว้างพอที่จะใช้กำบังได้อย่างปลอดภัย
99. ลิขิตเดาว่าหล่อนคงจะโดนอุดปากเอาไว้ จากโสตสัมผัสอันยอดเยี่ยม
100. สิ่งที่คุณเปรมสนใจมากกว่าลูกและกว่าอะไรทั้งหมด ก็ดูเหมือนจะได้แก่ม้า
101. แกพอจะบอกได้ไหมว่าเจ้าครึ่งปีศาจตัวนี้เป็นใคร กันแน่

102. "พอจะได้เค้าใหม่ว่ามันเป็นใคร"
103. พलयซึ่งเคยเป็นเด็กไม่ช่างพูดมักจะนึกเสมอว่า ประไพคงจะได้นิสัยช่างคุย ไปจากมารดาของตน
104. เขาตั้งเอา .๓๕๗ แม็กนี่ม่ออกจากซองปืนที่เสียบอยู่ตรงเอว ในขณะที่ก้าวเข้าไปจวนจะถึงประตู ของซูเปอร์มาร์เก็ตแห่งนั้น
105. คุณเปรมควรจะให้ลูกๆ แก่ได้เข้าใกล้ชิดตัวคุณเปรมเสียบ้าง เด็กๆจะได้ไม่ว่าเหว
106. ฉันเองไม่ค่อยจะได้รับเชิญให้เข้าไปช่วยงานตำรวจบ่อยนัก
107. ประไพจะต้องได้ของทุกอย่าง ที่พलयเคยอยากได้แล้วไม่ได้
108. ผมแน่ใจว่าเขาจะต้องได้ยินเรื่องราวที่เราคุยกันโดยตลอด
109. หากใครถูกหาพบก่อน คนนั้นจะต้องถูกปรับด้วยชีวิต
110. ถ้าขึ้นพูดไปก็อาจจะต้องเป็นปากเป็นเสียงกันเปล่าๆ
111. ฉันคิดว่าตำรวจห้องที่ต้องสืบสวน เรื่องยาเสพติดเป็นงานประจำทุกวัน จะต้องมีส่วนที่ไปเจอเส้นทางที่จะ นำไปสู่การจับกุมครั้งยิ่งใหญ่ได้อย่างไม่คาดฝันทันทีทันใด
112. ข้อมูลเล็กๆน้อยๆที่ไม่สลักสำคัญอะไรเลยอาจจะเป็น กุญแจสำคัญที่จะเปิดโปง
113. ใครก็ตามที่เคยเรียนฟิสิกส์ เบื้องต้น ไม่ว่าจะ เป็นในชั้นมัธยมปลายหรือมหาวิทยาลัยก็จะต้องรู้เรื่องนี้
114. พलयก็คงจะตอบว่า ใจนั้นจดจ่ออยู่ที่ประไพบุตรสาวมากกว่าคนอื่น เพราะประไพเป็นบุตรคนเล็กที่สุด และเป็นลูกสาวคนเดียว เป็นลูกคนสุดท้าย
115. สำหรับเด็กแล้ว พ่อดูเหมือนจะสำคัญกว่าแม่เสียอีก ในระหว่างที่เด็กกำลังจะเติบโตขึ้น
116. คุณเปรมพูดด้วยเสียงที่ดูเหมือนจะแสดงความรำคาญ
117. เพื่อให้เราจำสีทั้งลำดับได้ดีขึ้น เรา มักจะท่องให้คล้องจอง โดยการนำแต่อักษรตัวหน้ามาผูกเป็นคำเดียว
118. คุณเปรมเมื่อยังหนุ่มมักจะนำเรื่องราวและปัญหาต่างๆ มาปรารภหรือเล่าให้ฟังทำงานขอความเห็น จากพलयเสมอ
119. คุณเปรมคงจะปล่อยใจไปนึกถึงเรื่องอื่น นิ่งเหม่อมองใช้ความคิด
120. แก๊งสายดำนี้มีสมาชิกถึงสิบคนที่แก่วัดจัดจ้านพอที่จะเป็นเจ้าของปีศาจ
121. มีชื่ออะไรบ้าง" ฉันซักจะรู้สึกสนุกขึ้นมาแล้ว
122. เรื่องที่เรายกขึ้นมาถกเถียงกันประจำทุกคืนวันพฤหัสบดีใน ยูเนียน คลับ มักจะเป็นเรื่องความเสื่อมทรามทาง ศีลธรรม
123. หากไอ้แอดเป็นสิ่ว เขาก็น่าจะมองเห็น

124. บางทีคุณเปรม จะไม่เคยได้โอกาสที่จะได้มีสิ่งที่คุณรัก และสนใจจริงๆ มาแต่ก่อน
125. ในแถบนี้สี่ครามจะไม่แยกจนเห็นเด่นชัด เราจึงมักจะไม่นำอักษรตัวหน้าของสี่ครามเข้าไปรวมอยู่ด้วย
126. ถ้าของอย่างใดที่มีเหมือนกันหมด ตาอื่นก็มักจะไม่สนใจ
127. "แกพอจะรู้ว่าพวกมันเข้าโรงเรียนกันไหม" ฉันทถามต่อ
128. เขาเป็นมือปราบหัวกระด้างคนหนึ่งแห่งกรมตำรวจ ไม่ค่อยจะลงรอยกับเพื่อนร่วมงานและเจ้านาย
129. "ดูเหมือนว่ามันจะเลือกตั้งชื่อนี้ให้ตัวมันเอง... ชาวที่เราได้มาก็มีอยู่แค่นี้เอง เหลือแค่เตาชื่อมันออก คราวนี้มัน เสร็จเรา... กลายเป็นปีศาจเต็มตัวแน่ๆ"
130. เขากลิ่งตัวเข้าไปเบียดกับขอบปูนด้านล่างของหน้าร้าน จากนั้นจึงค่อยๆ โผล่หัวขึ้นมาดูซ้ำๆ เหมือนกับอสรพิษที่กำลังจะเลื้อยออกจากปากหลุม
131. "หากเห็นมันวิ่งออกมาละก็ ไล่ได้เลยไม่ต้องเลี้ยง" "ควรจะขอกำลังเพิ่มมั๊ยคะ"
132. ร้อยตรีหญิงที่เพิ่งจะออกทำงานวันนี้กับเขาเป็นครั้งแรก ถามด้วยน้ำเสียงตะกุกตะกักเล็กน้อย ด้วยความตื่นเต้น
133. คุณเปรมควรจะให้ลูกๆ แก่ได้เข้าใกล้ชิดตัวคุณเปรมเสียบ้าง เด็กๆ จะได้ไม่ว่าเหว
134. พลอยก็ค่อยๆ กลับพื้น คืบคลานขึ้น ถึงจะเป็นคนที่ไม่แข็งแรงดั่งเก่า ก็แข็งแรงพอที่จะอยู่กินและดำเนินชีวิตได้ตามปกติ
135. ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดเจนที่สุดในการเปลี่ยนชื่อหรือตั้งสมญานาม (Rename) ของศัตรูนั้น มักจะเกิดขึ้นในช่วงเวลาสงคราม
136. การทำลายล้างเผ่าพันธุ์อาจจะเกิดขึ้นอีกในอนาคตได้
137. ความรู้สึกที่ดูเหมือนจะขัดแย้งของผู้คนเลือนหายไปเมื่อได้รับฟังวาตะของฮิตเลอร์
138. ผู้วิพากษ์อาจจะจัดกลุ่มการอุปมาอุปไมยออกตาม Tenor ที่เกี่ยวกับคนผิวดำ, รัฐธรรมนูญ หรือประเทศสหรัฐฯ ก็ได้
139. การใช้อุปมาอุปไมยนั้นไม่ควรจะใช้เพื่อการเยาะเย้ยถากถาง ทำให้ขบขัน ไม่ควรใช้พร่ำเพรื่อ ไม่ควรใช้มากในอารมณ์ประเภทโศกนาฏกรรม หรือห่างไกลจากความเป็นจริง
140. แต่ ก.พ. มีกินพอจะประเมินได้หรือครับ
141. ข้อเรียกร้องนี้จึงมีความชอบธรรมและควรจะได้รับการพิจารณาอย่างยิ่ง
142. สังคมโลกและสังคมไทยของเราเป็นสังคมที่จะต้องยอมรับความแตกต่างทางวัฒนธรรมมากขึ้น
143. ประชาชนทุกกลุ่มจะต้องเข้ามาแย่งชิงการ

144. แพทจะไม่สามารถหลบเลี่ยงได้เลยถึงภารกิจอันละเอียดอ่อนและซับซ้อน
145. ในการที่เราจะต้องจ้องมองไปที่ประวัติศาสตร์และวิกฤตการณ์เกี่ยวกับช่วงเวลาในอดีตของตัวมันเอง สำหรับเหตุการณ์ที่เพิ่งผ่านพ้นมาเมื่อไม่นานนี้ของช่วงยุคหลังสงคราม และทุกสิ่งทุกอย่างจากปัจจุบัน
146. ผู้วิพากษ์จะต้องจัดกลุ่มของการใช้อุปมาอุปมัยตามประเภทของ Tenor หรือจัดกลุ่มตามประเด็นที่เกี่ยวข้องกับ Vehicle
147. พวกเราทุกกลุ่ม จะต้องช่วยกันกำหนดนิยามคำต่างๆที่ขึ้นมาด้วย โดยไม่ยินยอมให้ใครเป็นผู้ให้นิยามความหมายของสิ่งใดแต่เพียงผู้เดียวหรือกลุ่มเดียว
148. องค์การบริหารทรัพยากรแบบใหม่นั้น จะต้องประกอบกันขึ้นมาจากหลายๆส่วน เป็นลักษณะของการผสมผสาน หรือเป็นส่วนผสมของชุมชน
149. รัฐนั้นจะต้องปรึกษารัฐบาลหรือกับชุมชนที่ได้รับผลกระทบจากการก่อสร้างนั้นด้วย
150. นอกจากนี้ยังจะต้องมีการฝึกอบรมครูให้เข้าใจความแตกต่างทางวัฒนธรรมให้มากขึ้น
151. การอุปมาอุปมัยจะต้องแสดงความเหมือนและคล้ายคลึงต่อภาพที่มันแสดง
152. การอุปมาอุปมัยจะต้องแสดงความเหมือนและคล้ายคลึงต่อภาพที่มันแสดง และควรจะต้องให้ความกระจ่างชัดต่อประเด็นที่ต้องการแสดงออก
153. บางส่วนก็อาจจะถูกเน้นย้ำและบางส่วนจะถูกกดกักปิดบัง
154. ทุกๆเกมที่ผ่านมากรรมการก็ไม่ทำหน้าที่ที่ควรจะทำ
155. ทำให้เมืองไทยเป็นตลาดสินค้าปริญญาที่น่าจะทำกำไรได้ง่าย และมากที่สุด
156. ในเมืองไทยเราค่อนข้างจะปิดไม่ให้ระบบที่จะเลื่อนสถานภาพเปิดกว้างแก่คนทั่วไป
157. คนในภาคเหนือเขาสังฆมภูมิปัญญาหมาศาลทีเดียว มีสองรูปแบบ อันหนึ่งคือรูปแบบที่ไม่เป็นลายลักษณ์อักษร อาจจะเป็นนิทาน นิยาย คำสั่งสอนอะไรก็ได้แล้วแต่
158. กระบวนการตัดสินใจในเรื่องเกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรและผลกระทบสิ่งแวดล้อม ไม่ว่าจะ เป็นประเภทใดก็ตาม จะต้องให้คนหลากหลายกลุ่มที่สุดได้เข้ามามีส่วนร่วมอย่างเสมอภาค
159. ลักษณะความเคร่งศาสนาของพ่อแม่ผู้ปกครองชาวมุสลิมจำนวนไม่น้อย ทำให้โรงเรียนของรัฐที่ควรจะให้ทุกวัฒนธรรม หรือเป็น"โรงเรียนพหุวัฒนธรรม
160. ไม่มีแรงดันน้ำมากพอที่จะไปหมุนเครื่องจักรให้ทำการผลิตกระแสไฟฟ้าได้
161. เชื้อนปากมูลไม่สามารถที่จะผลิตกระแสไฟฟ้าได้ตามที่ได้วางแผนเอาไว้
162. มีที่ทำว่าจะมีการใช้ความรุนแรงเข้าแก้ปัญหาเพื่อสลายการชุมนุมของชาวบ้านและคนจน
163. การใช้อุปมาอุปมัยเดียวกัน อาจจะมีนัยที่แตกต่างกันไปตามบริบท
164. ฮิตเลอร์ได้ใช้เป็นข้อโต้แย้งไม่ใช่เป็นเพียงเพื่อการอธิบายเท่านั้น ผู้ฟังหรือผู้อ่านที่ไม่ได้ปฏิเสธ

- ปฏิสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของกาฝาก (Infestation-การเข้ามาอยู่ยุ่มยามเต็มไปหมด) และชาวยิว ย่อมจะยอมรับการใช้อุปมาอุปมัยดังกล่าว
165. โลกใบนี้ดูจะร้อนระอุขึ้นเรื่อยๆ กับความขัดแย้งระหว่างเชื้อชาติ
 166. การเปิดประตูน้ำของเขื่อนปากมูลนั้นมีเหตุผลอันควรจะรับไว้พิจารณาอย่างจริงจัง อันเนื่องจากทางการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยนั้นไม่สามารถที่จะเสนอทางออกต่อปัญหาซึ่งเขื่อนปากมูลได้ก่อกำขึ้น ชาวบ้านได้รับผลกระทบจากการก่อสร้างเขื่อนอย่างหนักหนาสาหัส
 167. ผู้ถือปริญญาบัตรน่าจะสืบทอดสถานภาพที่สูงของครอบครัวและพรรคพวกเส้นสายกว้างขวางอีกด้วย ราคามันถึงแพงไปครับ
 168. สวัสดิ์ครับท่านผู้มีเกียรติทุกท่าน ช่วงนี้อาจจะเสียเวลาเปล่า คือผมเองก็มีประสบการณ์เกี่ยวกับการศึกษาทางเลือกไม่มาก ร่วมกับเพื่อนฝูงทำมหาวิทยาลัยเที่ยงคืนก็ตั้งหน้าตั้งตาทำ ความสนใจเกี่ยวกับการศึกษาทางเลือกโดยกว้างขวางนี้ก็ไม่มีพอ
 169. ขณะที่โรงเรียนในเมืองยังพอจะหาครูเพื่อสายเงินได้บ้าง เพราะชุมชนชาวเงินมาเลยมักอาศัยในเขตเมือง ตอนนีั กระทรวงศึกษาธิการของมาเลเซียกำลังเร่งวางมาตรการเพิ่มครูมาเลยเชื้อสายเงินมากขึ้น
 170. หากอาจารย์กลับมา คงจะกลับมาแบบยิ่งใหญ่ และเรียกศรัทธาจากพุทธศาสนิกชน อีกครั้งหนึ่ง
 171. อาการสะอึกอาจจะเกิดขึ้นได้นานที่หลายครั้ง และสะอึกต่อเนื่องกันไปได้ตั้งหลายชั่วโมงจนคนสะอึกเหนื่อย วิธีแก้ไขให้หายสะอึก (ถ้าไม่ใช่สะอึกเพราะโรค) มีหลายวิธี
 172. โบหูนั เปรียบเสมือนสินค้า ในท้องตลาด เมื่อมีการประมูล ผู้ให้ราคาซื้อสูงกว่า ก็ยอมซื้อได้ในขณะเดียวกัน ผู้เสนอราคาขาย ในราคาต่ำกว่า ก็มักจะขายได้ก่อน
 173. หุ่นกำลังจะโง่หัวขึ้น ก็มาเจอเหตุการณ์ เดือนพฤษภาคมปี ๒๕๓๕ หุ่นก็รอดลงไปอีก
 174. "เรื่องทั้งหมด ควรจะจบลงตรงนี้ แต่ก็เปล่า"
 175. กองทหารม้าสหรัฐฯ เดินทางมาถึงบริเวณแม่น้ำมิสซูรี และได้เข้าโอบล้อมชาวเนซเพียซ ซึ่งขณะนั้นเหลือนักรบไม่กี่สิบคน กับเด็ก ผู้หญิง และคนชรา ที่กำลังจะตาย เพราะความหิวโหย และพายุ
 176. ปี ๒๕๓๔ -รับเลี้ยงลูกเสือโคร่ง ๓ ตัว อายุประมาณ ๓ สัปดาห์ ซึ่งกำลังจะถูกส่งไปยังร้านอาหาร ในไต้หวัน แต่กรมป่าไม้ ยึดมาได้
 177. สิ่งที่อยู่ก่อตั้ง "คณะสาครนาฏศิลป์" ซึ่งเป็นคณะหุ่นละครเล็ก เพียงคณะเดียวในประเทศไทยพอจะทำได้ในวัย ๗๙ ปี จึงได้แก่การสอนเชิดหุ่น และควบคุมการฝึกซ้อม โดยอาศัยการบรรยายท่าทางให้ฟังอย่างละเอียดยิบ

178. "กระดุกของคุณพ่อ ดีกว่าที่คาดไว้เยอะ กระดุกคนอายุ ๘๘ น่าจะบาง และนุ่มมากกว่านี้"
179. "การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์" ประเภทบุกป่า เทียวถ้ำ ที่กำลังได้รับความนิยม และการยึดถ้ำเป็นที่ปฏิบัติธรรมของพระ ซึ่งมักจะโบกปูน ดัดแปลงถ้ำอย่างถาวร จุดธูปเทียนบูชา พระพุทธรูป ติดไฟนีออน ก่อกองไฟ ฯลฯ
180. ใส่อะไรบางอย่างที่บอกว่าเป็น "ฝักวานิลลา" แห้ง ๆ ดำ ๆ แถมใช้เสร็จแล้ว ยังล้างน้ำเอามาใช้ต่อได้ด้วยนะ คุณแม่หนูก็สงสัย เพราะเคยใช้แต่วานิลลาที่เป็นขวด ๆ ซึ่งทำทางจะเป็นสารสังเคราะห์ (แบบเดียวกับน้ำหอม) เสียมากกว่า
181. ศาลจังหวัดแผนกคดีเด็ก และเยาวชนเพียง ๒๙ แห่ง และที่กำลังจะเปิดอีก ๕ แห่ง รวมเป็น ๓๔ แห่ง
182. หญิงสาวเสนอทางแก้ไขปัญหาว่า "ดิฉันคิดว่า น่าจะพยายามผลักดัน ให้มีศาลเยาวชนเพิ่มมากขึ้น เราไม่จำเป็นต้องใช้ สถานที่ใหญ่โตโอ้อ่าอะไร แค่บ้านสักหลัง ที่มีบรรยากาศอบอุ่นก็พอ" สุดพูดเล่น ๆ กับลูกของท่านว่า
183. "ถ้าพ่อตายแล้ว คงจะมาเป็นจิ้งจก เกาะอยู่ตามฝาที่นี้ แต่สิ่งที่ท่านตั้งใจไว้จริง ๆ ก็คือ ให้เขว่น โครงการกระดุก ของท่าน ไว้ที่ ตึกกายวิภาคศาสตร์ เพื่อให้นักศึกษาใช้
184. บริศนาว่าด้วยการดำรงอยู่ของ ค้างคาวกิตติเทพ จะยังไม่ได้รับการคลี่คลาย
185. ไม่ใช่เพียงแค่สิ่งที่ปรากฏ "ในอดีตนั้น" กับ "ปัจจุบันนี้" ที่ต้องศึกษา และทำความเข้าใจ ตรงระหว่างทางนั่นเอง ที่มีสิ่งสำคัญให้ขบคิดพิจารณา ซึ่งเรามักจะละเลยมันไป
186. การโหยหาอดีต แต่ไม่ว่าจะเป็นอะไรก็ตาม บทสรุปของการเดินทาง กลับไปสู่เรื่องราวในอดีต แล้วนำมาเชื่อมโยงกับปัจจุบัน อย่างเช่นในครั้งนี้น่าจะอยู่ตรงที่ เราได้เรียนรู้ ความเปลี่ยนแปลงไม่ใช่สิ่งเดียวที่น่าสนใจ ความไม่เปลี่ยนแปลง ก็มีอะไรน่าใคร่ครวญไม่แพ้กัน
187. ทางออกของปัญหา น่าจะอยู่ที่คนรอบข้าง ทั้งคนในครอบครัว และคนในสังคมควรทำความเข้าใจเด็ก ให้มากขึ้น เวลาเห็นเด็กซุ่มเศร้าเหงาหงอย ต้องคอยถาม ใส่ใจปัญหาของเขา
188. เชื่อว่า แฟนเพลงขนานแท้และดั้งเดิมอาจจะนั่งสงสัยขึ้นมาตะหงิดๆ
189. ดังนั้น เห็นที่จะต้องกล่าวถึงคำว่า ครอสโอเวอร์ (Crossover) เสียหน่อยว่า มีนัยอย่างไรในแวดวงดนตรี
190. การสร้างเขื่อนกั้นน้ำเค็มในครั้งนี้น่าจะมีการพัฒนาพื้นที่อื่น ๆ ที่จำเป็นก่อน โดยเฉพาะบริเวณปากคลองระวะ อ.ระโนด จ.สงขลา
191. เพิ่มความเข้มงวดให้โรงงานอุตสาหกรรมบำบัดน้ำทิ้งตามมาตรฐานน้ำทิ้งโรงงานอุตสาหกรรมก่อนที่จะปล่อยลงสู่ทะเลสาบ และที่สำคัญ ควรจะมีการลดผลกระทบจากปัญหาการปนเปื้อนของสิ่งตกค้างจากปุ๋ยและยาปราบศัตรูพืชที่ไหลลงสู่ลุ่มน้ำ โดยแนะนำประชาชนสัมพันธ์ให้เกษตรกรใช้ปุ๋ยและยาปราบศัตรูพืชที่มีสารตกค้าง

192. คอหนังจากย่านท่าพระจันทร์บอกว่าคงจะมาดูหนังทุกปี เพราะว่าภาพยนตร์ที่ฉายในงานนั้นหาดูยาก
193. นอกจากซื้อเป็นวิดีโอตามแผงใต้ดิน แต่ก็อาจจะดูน้อยลงไปเรื่อยๆ ถ้าราคาตัวสูงขึ้นทุกๆ ปี จุดประกายพยายามสนทนากับคอหนังหลายๆ ท่านที่มาในงาน
194. อเมริกันที่รัก ฝันร้ายอันยาวนานของประเทศของเราได้สิ้นสุดลงแล้ว แต่ทุกอย่างไม่ได้เป็นไปตามนั้น จากคดี วอเตอร์เกต ตามด้วยการหามาตรการป้องกันไม่ให้เกิดการละเมิดอำนาจที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต ซึ่งอาจจะมีผลคงทนถาวรต่อประธานาธิบดี
195. "เราอาจจะไม่ได้เห็นเหมือนกับคนที่อยู่ข้างเวทีก็ได้" พิษณุเสียงอ่อย
196. ถึงแม้ตอนนี้แอมป์จะยังทำได้ไม่ดีถึงที่สุด แต่แอมป์สัญญาว่าจะพยายามพัฒนาตัวเอง และทำให้ดีที่สุด
197. "ผมว่าชาวนี้นี้ไม่ค่อยมี เทียบกับปีที่แล้วปีแรกแม่เพิ่งจะเริ่มจัดงาน แต่การสร้างกระแสหรือให้ข่าวมีมากกว่า ..
198. คนทั้งสองนั้นไม่ผิด โดยที่ทางเมืองไทย จะมีชนชั้นปกครองไหนกล้ากล่าวคำเช่นนี้บ้างไหม หรือชนชั้นปกครองของเราขาดความกล้าหาญทางจริยธรรมไปกันหมด โดยอาจจะเรียนจากกรณีของเดกาเกีส์
199. ตีพิมพ์ซ้ำใน ความเข้าใจเรื่องพระรัตนตรัย คงจะเห็นได้ว่า ทางญี่ปุ่นเองเป็นเวลากว่าครึ่งศตวรรษ ศาสนจักรจึงยอมรับว่าท่านกูโต้ บริสุทธิ แม้ท่านจะถูกประหารชีวิตไปแล้ว
200. ส่วนใหญ่แล้วก็ทำแบบวัวหายแล้วจึงคิดล้อมคอกทั้งนั้น ก็คงจะเหมือนกับเหตุการณ์ครั้งนี้แหละครับ.....อีกหน่อยก็ลืม....เจ้าผมเด้อะ!
201. รับผิดชอบโดยตรง รัฐบาลก็ควรจะพิจารณาประเด็นดังกล่าวอย่างรอบคอบ หากดำเนินการไปแล้วผลกระทบจะตกอยู่ที่ลูกหลาน
202. นักเรียนชั้นมัธยมปลายกำลังจะสอบเข้ามหาวิทยาลัย
203. คงจะได้รับคำตอบว่าเมื่อเรียนจบจากคณะเหล่านี้แล้ว หางานง่าย รายได้ดีและยังใ้หูตามค่านิยมของสังคมอีกด้วย
204. ฝ่ายไทยอาจจะให้บริษัทเอกชนเป็นผู้เข้าไปดำเนินการ

โครงสร้าง 3 นามวลี+ คำกริยา₁ + (ว่า/ ที่) + “จะ” + คำกริยาหรือกริยาวลี₂

1. ทางกรของไทยจะไม่รับรองความปลอดภัยให้หากใช้บริการด้วยเฮลิคอปเตอร์เอกชน แต่ก็ห้ามหากผู้ใดประสงค์จะเดินทางด้วยวิธีนี้
2. เขาต้องการจะให้รีบส่งไปเลย

3. ที่พูดมาทั้งหมดนี้ ก็เพราะอยาก จะแสดงให้เห็นว่าในเมืองไทยของเรานั้น มีคุณชาตินิยาม อยู่คนหนึ่ง ซึ่งเคยรู้จักคุ้นเคยกับพวกเขมรแดง และยังมีความสัมพันธ์อันดีต่อกันอยู่
4. ท่านเคยให้สัมภาษณ์ว่า ท่านปรารถนา จะกลับไปสู่ชีวิตเรียบง่ายอย่างที่เคยเป็นก่อนที่จะมา มีตำแหน่งใหญ่โต และผมค่อนข้างเชื่อว่าคงจะมีความสุขจริงๆ
5. ถ้ารักจะเลี้ยงปลา ก็ต้องทำให้ได้อย่างนี้ ต้องรักเขาให้มากเท่ากับความสุขที่เขาให้กับเรา
6. การตั้งกำแพงภาษีนั้นญี่ปุ่นต่อต้านไม่ยอมทำเพราะหวังจะให้ตลาดการค้าระหว่างประเทศ ไทยเป็นตลาดเสรีอย่างเต็มที่ในอนาคตอยู่แล้ว
7. ถ้าจะมีใครไปถามนักเรียนชั้นมัธยมปลายที่กำลังจะสอบเข้ามหาวิทยาลัยว่าทำไมจึงมุ่งหวัง จะเข้าเรียนในคณะวิทยาศาสตร์เหล่านี้กันนัก ก็คงจะได้รับคำตอบว่าเมื่อเรียนจบจากคณะ เหล่านี้แล้วหางานง่าย รายได้ดีและยังโก้หรูตามค่านิยมของสังคมอีกด้วย
8. เวลาที่คุณบ๊อมอายุ 36 ปี เท่านั้นเอง ยังมีเวลาเก็บผ้าไทยเก่าๆ ได้อีกตั้งเยอะเพื่อจะตั้ง พิพิธภัณฑ์ซึ่งคุณบ๊อมและคนไทยที่รักความเป็นไทยฝืนจะเห็น
9. สหรัฐอเมริกา ดินแดนแห่งความศิวิไลซ์ที่หลากหลาย คนไฝ่ฝัน จะไปเยือนสักครั้ง อาจจะเป็นการท่องเที่ยว ทำงาน ลี้ภัย หรือศึกษา
10. นี่ก็เป็นอีกตัวอย่างหนึ่ง ที่มุ่งจะทำให้ผมและกรรมการได้รับความเสียหายอย่างยิ่ง
11. เธอเหล่านั้นหมายจะฝากความคิดฝันไปให้คนทั้งหลาย
12. ปี พ.ศ. 2527 ได้เพิ่มวัคซีนโรคหัดเข้ามาด้วย โดยมุ่งหมาย จะให้เด็กที่มีอายุต่ำกว่า 1 ปี ได้รับวัคซีนครบทั้ง 6 โรคภายในปี พ.ศ.2533
13. ผมว่าการกระทำของสหรัฐฯ มันเหมือนจะเป็นลักษณะหมาป่าอันธพาลที่คอยจ้องจะหาเรื่อง ข่มขู่ลูกแกะมากกว่า
14. สมัยก่อนนี้เจ้าจะไปมีรักหรือมีแอฟเฟร์กับคนธรรมดาไม่ได้นะ เป็นกฎ มีโทษหนัก แต่ดิฉัน เป็นคนชอบเรียนหนังสือมากเหลือเกิน ก็ขอสมัคร จะไปเรียนจุฬาฯไม่ได้อีก ทางผู้ปกครองไม่ให้ไป
15. ในเมืองไทยเรานั้น ผู้ใหญ่มีอุดมคติความไฝ่ฝันอันใดที่ตนเองล้มเหลวทำไม่ได้ ก็ขอ บังคับเอา อุดมคติและความไฝ่ฝันอันนั้นของตนมายัดให้เด็กนักเรียนทำ เช่นคนที่ไม่เคยไปวัดวันพระ เลยก็ขอจะบังคับให้เด็กนักเรียนไปวัด
16. คนที่เก่งรับรู้ได้เร็วก็สามารถจะเรียนล่วงหน้าไปได้เลยโดยไม่ต้องรอคนที่สมองยังไม่รับ และเมื่อพอใจจะเรียนบทใดก็สามารถเลือกเรียนได้โดยไม่ต้องอาศัยอาจารย์
17. ขณะนี้มีเอกชนหลายรายไม่เพียงแต่ผาแดงฯ เท่านั้น ยังมีกลุ่มผู้ใช้บุญและบริษัทน้ำมันบาง รายสนใจจะเข้าร่วมด้วย

18. การที่จะตั้งชื่อเหล่านี้ได้ไม่ใช่ว่านี่จะตั้งก็ตั้งจะต้องเช็ดดูให้แน่นอนก่อนว่า ไม่มีใครเขาเคยพบหรือตั้งชื่อไว้ก่อน
19. ใครต่อใครพยายามโอนหุ้นในบริษัทต่างๆ ให้เป็นชื่อคนอื่นกันใหญ่ ทั้งนี้เพราะกลัว จะถูกเปิดโปง
20. บางโรงงานนั้นไม่มีเครื่องบำบัดน้ำเสียเลย หรือมีแต่ไม่ยอมเปิด เพราะหวั่น จะเสียค่าไฟฟ้ามาก
21. ใจของเด็กไทยไม่ต้องการจะมีสังกัดเหมือนเด็กญี่ปุ่น
22. ความจริงเรื่องเหล่านี้ผมไม่อยากจะพูด เพราะว่าดูเหมือนจะยกยอตัวเอง
23. ถ้าเราไม่หวังจะไปปรามคนโกง ไม่ให้ชื่อเสีย ผมว่าเป็นไปไม่ได้ ไม่มีประโยชน์อะไร
24. ขณะเดียวกันเจ้าสีหนุก็บอกกับผู้สื่อข่าวว่า ตนไม่สนใจ จะตั้งรัฐบาลผสมกับเขมรพนมเปญของนายฮุนเซนอีกต่อไปแล้ว
25. คราวนี้ก็เห็นสันดานได้ชัดว่าจิตใจเจตนาจะทำให้ไทยซึ่งลาวประกาศเสมอว่ารักใคร่เป็นมิตรกันต้องได้รับความลำบากในเรื่องการที่จะหาไม้มาใช้เพื่อทดแทนไม้ไทยที่รัฐบาลห้ามตัดอีกต่อไป
26. คุณพ่อฉันเป็นคนเด็ดขาด ลงได้บักใจ จะทำอะไร หรือเอาอะไรแล้ว ใครจะมาขัดไม่ได้ พอได้ยินผมพูดก็ตาเขียวขึ้นมาทันที พูดตัดบททันทีว่า ผมยังเด็กอยู่ ไม่เกี่ยว
27. เป้าพยายามจะเลี้ยงม้าให้เป็นตัวอย่างว่า เราสามารถเลี้ยงแบบปล่อยอิสระได้ เป็นการศึกษาธรรมชาติให้กับม้าในสวนที่เราให้ได้ คือปล่อยให้เขาได้วิ่งเอง
28. ฝ่ายไทยอาจจะให้บริษัทเอกชนเป็นผู้เข้าไปดำเนินการเพราะมีหลายบริษัทแสดงความประสงค์จะเข้าไปดำเนินการในการพัฒนากัมพูชาแล้ว
29. ประเทศในตะวันออกกลางเช่น ซาอุดีอาระเบียให้ความสนใจ จะเข้ามาลงทุนในอุตสาหกรรมพลาสติก
30. การเขียนรัฐธรรมนูญเช่นนี้ ส่อเจตนาจะยืดอำนาจต่อไปอย่างน้อย 4 ปี
31. พล.ต.มรว. ศีกฤทธิ์ ปราโมชก็ได้ซื้อบั้งชมสินค้า ซึ่งท่านบอกว่า หาโอกาส จะซื้อบั้งมานานแล้ว
32. มาเลเซียได้ลงนามกับอินเดียตกลงจะซื้อข้าวจากอินเดีย
33. องค์การตกลงใจจะรับสหภาพโซเวียตเป็นสมาชิกสมทบพิเศษขององค์การแล้วจะเสี่ยงกันในวันรุ่งขึ้น ตกลงราคากันเรียบร้อย พวกเราก็กลับที่พัก
34. รากฐานที่แท้จริงของวิถีชีวิตคือ เรื่องของจิตสำนึกและโลกทัศน์ เพราะทั้งสองอย่างนี้ต่างหากที่ทำให้เราเลือกจะมีวิถีชีวิตอย่างไร เลือก จะดำเนินการผลิตการกระจายสินค้า การบริโภค ฯลฯ กันอย่างไร

35. เริ่มแรกที่เดี๋ยวนี ดิฉันคิดจะเรียนหมอนะคะ อยากที่จะช่วยคน
36. ภาวะเศรษฐกิจในขณะนี้กำลังมีการเปลี่ยนแปลงรวมทั้งเรื่องภาษีมูลค่าเพิ่มที่กำหนดจะใช้ในปีหน้า
37. สหรัฐเตรียมจะใช้มาตรการตามมาตรา 301 ในกฎหมายการค้าของสหรัฐต่อประเทศไทย เนื่องจากไม่พอใจการแก้ไขกฎหมายสิทธิบัตรยาที่ไม่ยอมให้มีผลย้อนหลังตามความต้องการของสหรัฐ
38. มุขาคือเป็นอุดมคติที่คนญี่ปุ่นไม่คิดจะไปถึง
39. ปัจจัยสำคัญที่ทำให้การยึดอำนาจล้มเหลวเป็นเพราะการปฏิรูปของนายคอร์บาซอฟได้ซึ่มลึกเข้าไปในจิตใจของชาวโซเวียตอย่างกว้างขวาง จนพวกเขาไม่สามารถยอมรับกับกลุ่มคนที่คบคิดกันจะทรนกระแสของสิ่งที่เห็นว่าดีกว่าระบบเก่าที่ผ่านมา
40. นายอานันท์ ปันยารชุน นายกรัฐมนตรีให้สัมภาษณ์ภายหลังการประชุม ครม . ว่า ครม . ยืนยันจะปกป้องคนจน และคิดว่าคนบางกลุ่มไม่เคยเสียภาษีจึงไม่ยอมเข้าสู่ระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม และบางกลุ่มต้องการสร้างความวุ่นวาย
41. ประธานาธิบดีจอร์จ บุชได้ประนามการปฏิวัติครั้งนี้ว่าเป็นการเดินผิดทาง และผิดกฎหมายพร้อมกันนั้นยังขู่จะยกเลิกการให้เงินช่วยเหลือแกโซเวียต
42. กองทุนฟื้นฟูจะช่วยเหลือ บงล .มหานครศาสตร์เฉพาะด้านการเงินเท่านั้น ส่วนการบริหารงานให้เป็นหน้าที่ของบริษัทตามเดิม
43. การปฏิรูปเศรษฐกิจในแต่ละประเทศ กองทุนการเงินระหว่างประเทศ หรือไอเอ็มเอฟ และธนาคารโลกจะต้องเข้ามาสนับสนุน โดยจะให้ไอเอ็มเอฟเพิ่มพูนครั้งที่ 9 และจะต้องให้เสร็จภายในสิ้นปีนี้ อย่างไรก็ตามที่ประชุมยังเน้น จะให้ความช่วยเหลือกับประเทศที่ยากจนด้วย
44. ผู้ผลิตและจำหน่ายบูห์มาร์ลโบโรเข้าฟังการประชุมเพื่อขอความเห็นเกี่ยวกับคำสัมภาษณ์ของนายอุกฤษ มงคลนาวิน แต่นายแพทย์หทัยปฎิเศธ จะให้ความเห็นเพียงแต่กล่าววว่าหลังจากมีข่าว มีประชาชนหลายรายโทรศัพท์มาให้กำลังใจ
45. ขณะนี้ทางบริษัทการบินไทยได้เจรจาจะขอกู้เงินจากธนาคารซึ่งธนาคารคงต้องพิจารณาเรื่องเงื่อนไขการปล่อยกู้เพิ่มเติม
46. เมืองไทยเรานี้ ยังมีคนโงะอยู่มากมาย พวกได้ตัวโงะบ้านโงะเมืองทั้งหลายเดินสนามหลวง มันยิ้มมาจะทักผม ผมเห็นเป็นมนุษย์โปร่งแสงไม่ทักมัน
47. ผมเข้าไปหาซื้อหนังสืออ่านที่ร้านสุวิงศ์บุ๊คเซ็นเตอร์ ซึ่งเป็นร้านขายหนังสือที่เก่า และใหญ่ที่สุดในเมืองเชียงใหม่ พอได้หนังสือแล้วและออกจากร้านจะกลับบ้าน ก็เป็นท่าโงะเสียแล้วรถติดไปเกือบตลอดทาง

48. ตอนดิฉันแต่งงานได้สัก 2 ปี ฝรั่งเศสก็เข้ามาจะตั้งบริษัท จะมาจ้างดิฉัน
49. เกิดมีเสียงวิพากษ์วิจารณ์กันขึ้นว่า ถูกต้องหรือไม่กับการกระทำเช่นว่าของรัฐบาลไทย ขณะเดียวกับที่คณะของนายอาณัติ อาภาภิรม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรฯ ก็กำลังจ่อคิวจะเห็นฟ้าไปเช่นกัน
50. ขณะนี้จับปากกาจะเขียนวิจารณ์สถานการณ์บ้านเมืองกับเขาบ้างก็เขียนไม่ค่อยได้ จับต้นชนปลายไม่ค่อยถูก
51. อีอดก็ตั้งท่าจะไต่บันไดขึ้นไปทันที จนพี่ต้องเข้ามาห้าม
52. รัฐที่แสดงท่าทีจะเข้าร่วมกับจักรภพมากขึ้นเป็น 11 รัฐเว้นแต่รัฐจอร์เจียที่กำลังมีการสู้รบกันอยู่
53. เอกชนสมัครใจ(ที่)จะทำงานร่วมกับมูลนิธิ
54. ทุกประเทศหวัง(ว่า)จะให้ตลาดการค้าระหว่างประเทศเป็นตลาดเสรี
55. นักเรียนมุ่งหวังจะเข้าเรียนในคณะยอดนิยมเหล่านี้กันนัก
56. ผมไฝ่ฝันจะไปเยือนนอร์เวย์สักครั้ง
57. ผมฝันจะเป็นวีระบุรุษ
58. เขากระตือรือร้น(ที่)จะไปเมืองนอก
59. ตามธรรมชาติพ่อค่านั้น คิดจะขึ้นราคาขกขอยก่าไรทุกที่ไป
60. องค์การค่าฯ ตั้งเป้าจะขยายการจำหน่ายให้กว้างขึ้น
61. รัฐบาลวางแผนจะส่งเสริมให้มหาวิทยาลัยหารายได้ให้พอได้อย่างไร หากสถาบันอุดมศึกษาของรัฐอื่นๆ จะขอเป็นอิสระบ้าง
62. ด้านกระทรวงพาณิชย์นั้นคิดจะเชิญกลุ่มนักธุรกิจมาชี้แจงและสอบถาม
63. เขาอยาก(ที่)จะไปดูหนัง
64. คนเราต้องการ(ที่)จะรู้หัวใจคนอื่น
65. เขามุ่งจะทำให้ผมได้รับความเสียหาย
66. ไม่ห้ามหากผู้ใดประสงค์จะเดินทางด้วยวิธีนี้
67. คณะกรรมการไม่ยอมพิจารณา หมายถึงจะไปขึ้นในเดือนเมษายน
68. รัฐบาลมุ่งหมายจะให้เด็กที่มีอายุต่ำกว่า 1 ปีได้รับวัคซีนครบทั้ง 6 โรคภายในปี พ.ศ. 2533
69. สื่อเจตนาจะทุจริต
70. เขาเจตนาจะสร้างภาพ
71. สถาบันได้วางแผนจะจัดตั้งธนาคารพันธู์ข้าวขึ้นในเร็วๆนี้
72. การเจรจากำหนดจะให้มีขึ้นที่ใดก็แล้ว
73. เหมือนอันทพาลที่จ้องจะหาเรื่อง

74. ความรู้สึกที่ว่าคุณเปรมเริ่มจะห่างเหินจากตนนั้น ก็กลับเริ่มมีขึ้นอีก
75. พวกเราอยากจะขอ ให้ท่านสดับฟังคำเรียกร้องนี้และขอวิงวอนให้ท่านใช้มาตรการอันจะนำไปสู่การสร้างความเข้าใจกันซึ่งวางอยู่บนฐานของการพัฒนาอย่างยั่งยืนและส่งเสริมประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมในสังคมไทย
76. เขาคิดจะเรียนต่อ
77. ดึงที่วัดเขาหน่อน่ารักมาก สุภาพและไม่กลัวคน แต่ไม่ทำท่าคุกคามจะทำร้ายหรือชู่ครอกๆ
78. ปัจจุบัน กอกกำลังติดอาวุธของกระเหรี่ยงและมอญรวมไปถึงขุนส่งต้องรับภาระในกา รเลี้ยงดูและฝึก ฝนการต่อสู้ด้วยกำลังให้กับนักศึกษาพม่าอย่างไม่มีท่าทีจะเลิกกลางได้ง่ายๆ
79. อีกสองอาทิตย์ น้องเกลก็ยิ้มกว้าง ฟันน้ำนมหลอรอรอฟันแท้ขึ้นมาแต่ไกล ไม่มีท่าทาง จะต่อต้านอีกแล้ว แกรมยังขอให้นัดต่อไปอีก
80. ถ้าเป็นผม ผมไม่เสียดาย จะนั่งอยู่หน้าจอคอมพิวเตอร์เป็นเวลานานอีกแล้วละครับ บอกตรงๆ ว่ามันหวาดเสียว
81. หากมี BIKE LANE ที่ปลูกต้นไม้ให้ร่มเงา คน ไทยจำนวนมากก็คงพร้อมที่จะปั่นจักรยานไปทำงาน
82. ผมเคยตั้งใจที่จะลี้ม เพราะผมคิดว่าภัยทานเป็นทานที่ยิ่งใหญ่ เมื่อภัยให้คนกลุ่มหนึ่งที่ประสงค์ร้ายต่อเรา
83. เขากลัวจะถูกเข้าใจผิด
84. เขากล้าจะเล่นบพนี้
85. ตนก็ยินดีจะช่วยเต็มที่
86. ถ้ารักจะเลี้ยงปลา ก็ต้องทำให้ได้แบบนี้
87. ผมพอใจที่จะอยู่เบื้องหลัง
88. บางโรงงานวันจะเสียค่าไฟฟ้ามาก
89. พระองค์ภาตริสว่าดีใจจะได้กลับบ้านนอน
90. เชื่อ(ว่า)จะมีการเข้าใจกันผิดอย่างหนึ่งอย่างใด
91. ประชาชนเริ่มจะยอมรับความจริง
92. ผมเริ่มจะหายใจไม่ออก
93. เขาสัญญา(ที่)จะให้ยืมเงิน
94. ธนาคารต่างรับปากจะลดภาษีดอกเบี้ย
95. กองทุนฟื้นฟู(ว่า)จะช่วยเหลือบริษัท
96. สหรัฐฯ(ว่า)จะยกเลิกการให้เงินช่วยเหลือแก่ไซเวียต
97. บริษัทเจรจาจะขอกู้เงินจากธนาคาร

98. ที่ประชุมเน้นจะให้ความช่วยเหลือกับประเทศที่ยากจน
99. นายแพทย์ปฏิเศฐ(ที่)จะให้ความเห็น
100. เขาเหยียบคันเร่งจะหลบ รถเลยเสียขึ้นฟุตปาธไปชนกำแพง
101. ฝรั่งเศสเข้ามาจะตั้งบริษัท
102. เขาไม่เชื่อว่าจะเป็นเรื่องจริง
103. นายยงยุทธ ได้เข้าเจรจากับผู้ชุมนุม และรับปากจะแก้ปัญหาคความเดือดร้อนให้ ผู้ชุมนุมพอใจและเดินทางกลับไปในที่สุด
104. คณะนักกีฬาไทย ซึ่งนำทีมโดย พล.ต.อินทวิรัตน์ ยอดบางเตย นายกสสมาคมยกน้ำหนัก กำหนดจะเดินทางกลับถึงประเทศไทย เข้าวันอาทิตย์ที่ 24 พ.ย.นี้
105. นายกสสมาคมคนเก่าไม่ส่งรายละเอียดมาให้เลยไม่รู้ว่าจะให้ใครบ้าง
106. สมบัติได้กลับทำ หนังสือแจ้งแล้ว แต่จ้องจะหาเรื่องกันเอง
107. รัฐบาลสิงคโปร์ วางแผนที่จะนำข้อมูลเกี่ยวกับอันตรายของการมีเพศสัมพันธ์ออกเผยแพร่
108. เมื่อเร็วๆ นี้ไนจีเรียเพิ่งประกาศว่า จะยื่นสมัครเป็นเจ้าภาพฟุตบอลโลก รอบสุดท้ายปี2553
109. กระทรวงพาณิชย์สหรัฐ ประกาศว่าจะดำเนินการตรวจสอบเพื่อพิสูจน์ว่ารัฐ บาเลกาหลีได้ให้การสนับสนุนอย่างไม่ยุติธรรมผ่านการปล่อยกู้,ลดหย่อนภาษี
110. พรรครัฐบาลหลายพรรค พยายามที่จะดำเนินการทั้งหมด ให้อยู่ในอำนาจไว้44
111. พรรคฝ่ายค้านพยายามที่จะล้มรัฐบาล และเข้ามาสู่อำนาจการบริหารแทน
112. เขาพร้อมจะดำเนินการทุกอย่าง แต่ตอนนี้ เขายังไม่มีข้อมูลอะไร
113. ในวันชกทางกงสุลไทยประจำกรุงโอซากา พร้อมคณะได้รับปากว่าจะเดินทางมาให้กำลังใจ
114. รัฐบาลพร้อมรับกรณีฝ่ายค้านระบุว่า จะเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาล
115. คิดกันแม้กระทั่งจะทำขนมหม้อแกงใหญ่ที่สุดในโลก
116. ผู้บริจาคหลายรายไม่ประสงค์จะเปิดเผยข้อมูล
117. รัฐบาลเกาหลีเหนือตัดสินใจที่จะเลิกใช้เงินสกุลดอลลาร์สหรัฐ ตั้งแต่เดือนหน้าเป็นต้นไป
118. นายสุวโรช กล่าววว่า ในวันที่ 24 พ.ย.นี้ เวลา 10.00 น. จะมีการประชุมคณะทำงาน
119. กระทรวง สาธารณสุขตั้งเป้าว่าจะมีคนร่วมงานที่ห้องสนามหลวง 75,000 คน
120. ในช่วงที่มีการส่งกำลังทหารมาช่วยตรวจสอบจำนวนรถนั้น คาดว่าจะมีค่าใช้จ่ายเกิดขึ้นประมาณ 3 ล้านบาท
121. นักลงทุนระดับสถาบันกำลังมองหาช่องทางลงทุน ทำให้ผมมองว่าจะมีคำสั่งซื้อมากขึ้น
122. เกาหลีเหนือสัญญาว่าจะยุติโครงการผลิตอาวุธนิวเคลียร์และเตาปฏิกรณ์น้ำเบา 2 แห่ง
123. เจ้าหน้าที่รัฐบาลไนจีเรียได้รับปากว่าจะลงโทษ หนังสือพิมพ์ดีส เดย์
124. หวังจะให้องค์กรอิสระ มาดูแลการเลือกตั้ง

125. กระทรวงอุตสาหกรรม พยายามที่จะช่วยภาคการเกษตร โดยไปขอลดจาก ปตท.
126. พล.ต.ต.วุฒิ ลิปตพัลลภ ผบก.ทท. ที่เพิ่งก้าวขึ้นมาดำรงตำแหน่ง ผบก.ได้เพียง 1 ปี คาดหมายว่าจะได้ขึ้นเป็น ผู้ช่วย หน.ผอ.ตร.
127. พ.ต.ต.สมศักดิ์ ประสานสุข ผบก.สปพ. คาดว่าจะถูกโยกไปดำรงตำแหน่ง ผบก.น. 6
128. หากผู้ได้รับการเสนอชื่อปฏิเสธที่จะรับตำแหน่งจะทำอย่างไร
129. คนโทรศัพท์ มาสอบถามเป็นร้อยๆ คนว่ามอสตายจริงหรือไม่ ทุกคนต้องการ จะมาร่วมงาน
130. นายประสันต์ ศิลพิพัฒน์ สท.สมุทรปราการ ซึ่งเป็นประธานกลุ่มเมืองสมุทร ตัดสินใจที่จะลงสมัครส.ส.เขต 1
131. เจ้าตัวยืนยันจะขอทำลายสถิติของตัวเองให้ได้ และจะเก็บเกี่ยวประสบการณ์จากชนิดนี้ เกมส์ ให้มากที่สุด
132. ปตท.จะยังไม่ปรับขึ้นราคาน้ำมันดีเซล โดยจะขอแบกรับภาระ แทนประชาชนอีก 1 วัน ก.ย.นี้ คาดว่าจะขาดทุน 1,000 ล้านบาท
133. เห็นหน้าสวยๆ ไม่นึกว่าจะกล้าผิดคำสัญญาที่ให้ไว้
134. ฉันทึ่งแต่พยายามจะบอกว่า พวกคุณว่าความ บ้าบอไม่ใช่ทางแก้ปัญหา
135. ตำรวจต้องการจะจู่โจมอย่างรวดเร็ว ไม่ให้ผู้ต้องสงสัยทันได้ตั้งตัวหลบหางหนี
136. แก่ก็รู้ว่ามหาวิทยาลัยสมัยนี้ ทดลองวิธีพิลึกๆ รับใครก็ได้เข้าเรียน ไม่ว่าจะได้คะแนนเท่าไรก็ตาม ไม่มีคุณภาพเหมือนสมัยก่อน แก่อยากจะดูใบ ทรานสคริปต์ของมันใหม่
137. คุณเปรมหมดความสนใจ ไม่พยายามที่จะติดต่ออีกต่อไป
138. พलयพยายามจะสอนลูกทุกคนให้รักคุณเปรม และสนิทสนมกับคุณเปรม
139. เด็กทุกคนก็ตั้งใจฟังและรู้สึกว่าจะอยากจะทำตาม
140. พलयนี่ก็อยากจะทำโน่นทำนี่ หรืออยากจะเป็นอย่างนั้นอย่างนี้ในอนาคต
141. พलयถามลูกๆขึ้นว่า "ตาอั้น ตาอั้น บอกแม่สักหน่อยเถิดว่า โตขึ้นอยากจะเป็นอะไร"
142. ที่แรกลืมหิตคิดจะเปิดประตูเข้าไปแสดงตัวจับกุม แต่แล้วก็เปลี่ยนใจ
143. นี่ก็เป็นเรื่องผีที่อยากจะฟังกันนัก กริสโวลด์อัปากหวา จิบเครื่องดื่มในมือ พริ้มตาลง
144. กริสโวลด์ลิ้มตาขึ้นมาอีกครั้ง สำเนียงมีแววประหลาดใจที่ได้รับการรเตือน แต่ดวงตากลับมีรอยยิ้มระ ยิบระยับ "...อยากจะฟังนิทานเรื่องผี อย่างนั้นหรือ"
145. "ทำไมแกต้องบอกชื่อพวกนี้ด้วยเล่า... เท่าที่ฉันต้องการจะรู้จักแค่ชื่อเจ้าครึ่งปีศาจ เท่านั้นเอง" หมอวดคนนั้นระเบิด เสียงออกมาด้วยความรำคาญ
146. ความรู้สึกที่ว่าคุณเปรมเริ่มจะห่างเหินจากตนนั้น ก็กลับเริ่มมีขึ้นอีก
147. พวกเขาอยากจะทำขอ ให้ท่านสดับฟังคำเรียกร้องนี้และขอวิงวอนให้ท่านใช้มาตรการอันจะนำไปสู่การ สร้างความเข้าใจกัน

148. ประเด็นสำคัญที่ผมอยากจะชี้ให้เห็นก็คือว่าจริงๆมนุษย์เราในการใช้ชีวิตปกติประจำวันก็ได้เรียนรู้อยู่ตลอดเวลาเหมือนกัน
149. ผมพูดโดยไม่มีเจตนาจะดูหมิ่น ก.พ.
150. ประเด็นที่ผมต้องการจะชี้ให้เห็นก็คือหน่วยงานแห่งเดียว ซึ่งใช้ความสามารถของคนอย่างค่อนข้างจำกัด ย่อมไม่มีความสามารถจะประเมินสัมฤทธิ์ผลทางการศึกษาได้จริง
151. เราขอมาคาดหวังว่าจะได้รับการจ่ายค่าแรงจากเวลาการทำงานของเรา
152. ถ้าเราตัดสินใจจะทำอะไร กิจกรรมนั้นจะคุ้มค่างับเวลาที่เราจะต้องเสียไป
153. ผมพยายามจะนิยามก่อนว่าอะไรคือการศึกษาทางเลือก
154. เชื่อว่าจะมีแรงขับเคลื่อนเพื่อการปฏิรูปอย่างต่อเนื่องโดยเน้นในเรื่องมาตรฐานหลักสูตร คุณภาพครู และกลไกวัดผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน
155. โรงเรียนของรัฐเหล่านี้เริ่มจะมีลักษณะโอนเอียงไปเป็นโรงเรียนแบบมุสลิมมากขึ้น
156. หากสมาชิก ผู้สนใจ และองค์กรใด ประสงค์จะสนับสนุนการเผยแพร่ความรู้เพื่อเป็นวิทยาทานแก่ชุมชน และสังคมไทยสามารถให้การสนับสนุนได้ที่บัญชีเงินฝากออมทรัพย์ในนาม สมเกียรติ ตั้งนโม หมายเลขบัญชี 521-1-88895-2 ธนาคารกรุงไทยฯ
157. สิ่งที่ Perry ต้องการจะสำรวจในครั้งนี่ คือ การใช้อุปมาอุปมัยของฮิตเลอร์ เพื่อแสดงลักษณะของชาวยิวซึ่งเป็นศัตรูของชาติ
158. คุณปู่ของผมท่านคิดจะกลับมาเจอท่านผู้มีพระคุณอีกครั้งในขณะที่ ท่านยังมีชีวิตอยู่
159. ท่านจึงตัดสินใจจะเดินทางออกจากประเทศญี่ปุ่น
160. แต่ถึงอย่างไร ก็ไม่อยากจะคาดหวังอะไรนักกับระบบการทำงานแบบเช้าชามเย็นชาม
161. คาดว่า จะจัดแสดงคอนเสิร์ตขลุ่ย 100 เล้าได้ประมาณเดือนมกราคม 2543
162. ผมตกลงจะช่วยเธอค้นหา
163. นักแสดงอีกคนพยายามจะเลี้ยงสายตาสาวธาธาธรรณชน
164. ถูกกล่าวหาว่าเป็นพวกหัวรุนแรงที่ตั้งใจจะทำลายล้างระบบระเบียบของสังคม
165. ประมาณปี ๒๕๓๔ เรามาถึงจุดที่คิดว่า จะเดินหน้าต่อหรือจะพอแค่นี้ เพราะเราทั้งสอง เริ่มแก่ลงเรื่อย ๆ
166. ฉันกับสามีคิดจะเลิกทำ
167. แต่ในที่สุดเราก็ตัดสินใจจะทำต่อ
168. รัฐบาลมุ่งมั่นที่จะทำนุบำรุงประเทศ ให้เจริญก้าวหน้าตามแบบอารยประเทศ
169. ดิฉันอยากจะให้เราได้เห็น ภูมิหลัง และสาเหตุการฆ่า ของเคสแรกกันก่อน
170. โจ ห ลู ย ส์ "หุ่นละครเล็ก มหรสพเก่าแก่ เมื่อเกือบร้อยปีก่อน ที่ไม่มีใครคิดว่าจะฟื้นคืนอีก ถูกปลูกให้มีชีวิตใหม่

171. ข้าราชการมหาวิทยาลัยอย่างเขา ไม่คิดว่าจะมาไกลถึงขนาดนี้
172. ลูกทั้งเก้าคนของโจหลุยส์ เลือกที่จะมีชีวิตคลุกคลี อยู่กับนาฏศิลป์ และหุ่นละครเล็ก เหมือนผู้เป็นพ่อ
173. สิ่งที่เขาบอกข้า ผังอยู่ในหัวใจของข้ามาก่อน ข้าเหนื่อยที่จะสู้รบต่อไป
174. ข้าต้องการจะค้นหาเด็ก ๆ ของข้า และนับดูว่าเหลือรอดกี่คน
175. พวกเขาเอาแต่บอกว่า เราทำผิดกฎหมายที่เอาสัตว์ป่ามาเลี้ยง บ้างก็คิดจะหาประโยชน์จากงานของเรา
176. แต่ใจเซฟหัวหน้าเผ่าเนซเพียช ปฏิเสธที่จะอพยพออกไปจากดินแดน ของพ่อแม่พวกเขา
177. การผลิตกับการตลาดจึงต้องไปด้วยกันสำหรับธุรกิจที่ต้องการจะขยายขายตัวเอง
178. เขาตั้งเป้าจะขายได้ถึงปีละ 7 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือประมาณ 300,000 ล้านบาท
179. ร.ต.อ.เฉลิมคงมั่นใจว่า จะช่วยลูกชายได้ การมอบตัวจึงเกิดขึ้น
180. นักการเมืองที่เคยปกป้อง ร.ต.อ.เฉลิมและบรรดาลูกชาย ก็คงจะช่วยเหลืออุปถัมภ์กันต่อไป โดยไม่สนใจว่าจะช่วยเหลือคนผิด
181. มีแคมเปญออกมาต่อเนื่องต่อไป คิดว่าจะได้ลูกค้าตามที่ตั้งเป้าไว้
182. ธนาคารพาณิชย์ยินยอมที่จะปล่อย สินเชื่อให้กับรายย่อย
183. รัฐต้องกล้าตัดสินใจสร้างโรงไฟฟ้าใหม่เพื่อรองรับความต้องการใช้ไฟฟ้าในอนาคต ซึ่งคาดว่าจะเพิ่มขึ้นปีละกว่า 1,200 เมกะวัตต์
184. ยักษ์ใหญ่ของเกาหลีใต้เจ้านี้เพิ่งประกาศว่า จะเพิ่มยอดขายในเมืองจีนสามเท่าตัวในสามปีข้างหน้า
185. จากการสำรวจกำลังการผลิต BOPP Film ทั่วโลก คาดว่าจะมีการสั่งซื้อ BOPP Line เพื่อเพิ่มกำลังการผลิตเพิ่มเติมในปี 2546
185. สมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญที่ร่าง และยืนยันที่จะมีมาตรานี้ไว้จะรู้สึกอย่างไร
186. การประชุมกำหนดจะลงมติแล้วเสร็จใน 4 วัน
187. ปัจจุบันโครงการดังกล่าวยังอยู่ระหว่างการเจรจาปรับโครงสร้างหนี้ ซึ่งคาดว่าจะแล้ว เสร็จในปีนี้
188. ภาววิญญูสัญญาว่าจะกลับมาค้ำเป็นเพื่อนแม่
189. เธอทั้งสองเอง ไม่ค่อยสนใจจะเกี่ยวข้องกับคนภายนอกที่แตกต่าง
190. หล่อนถึงไม่กลัวว่าจะขาดทุนถ้าหากคนมาเช่าไม่ได้
191. หล่อนไม่ได้ตั้งใจจะชู้ เพียงแต่หลุดปากออกไปเพราะนึกรำคาญขึ้นมา
192. หล่อนเรียนเรื่อยเปื่อยไม่รีบร้อนที่จะจบ จึงมีเวลาเถลไถล คิดอะไรต่อมิอะไรนอกเรื่องนอกราวได้มาก

193. ผู้หญิงที่มีความรู้ประการหนึ่งและมีฐานะทางการเงินดีพอประการหนึ่ง ยากที่จะช่วงชิง
มา
ด้วยวัตถุ
194. หล่อนยังติดใจเรื่องที่เพื่อนสาวเล่าให้ฟังไม่หาย อยากจะซัก ต่อ แต่ก็เกรงใจ
195. หล่อนเดินรื้อรอยู่แถวนั้น หวังจะดัก ดูหน้าคนเช่าให้ได้
196. ผู้หญิงที่มีความรู้ประการหนึ่งและมีฐานะทางการเงินดีพอประการหนึ่ง ยากที่จะช่วงชิงมา
ด้วยวัตถุ เขาเลยเสนอสิ่งอื่นแทน...หน้าที่การงาน...หวังจะได้ตัวหล่อนและได้เหยียบหน้า
ศัตรูคู่แข่งเก่าด้วย
197. ภาววิญญ์ก็มองออกว่าทั้งสองไม่ได้แค่อะไรสาจนออกนอกหน้า แต่ว่าหมายมั่นจะได้หล่อน
เป็นน้องสะใภ้ก็ด้วย
198. แต่บราเซี่ยเป็นคนเชื่อมั่นตัวเองสูง หล่อนหรือจะยอมทำตาม หล่อนไม่คิดจะทำธุรกิจของ
ครอบครัวอยู่แล้ว
199. บุปผาทำบัญชีให้กับนายบัญชามาก่อนจนกระทั่งหล่อนขอลาออกแล้วทำในสิ่งที่ตัวเองหวัง
จะทำ
200. หล่อนวาดหวังว่าจะมาทำงานในส่วนของเธอแล้วสาวทำงาน...เสื้อผ้าสไตส์สาวออฟฟิ
201. คมกริชเนือยไป ไม่กระตือรือร้นจะมา พบหล่อนเหมือนอย่างเคย
202. เห็นชัดว่าคนที่ทองไม่คิดว่าจะมีใครอยู่ที่ลานจอดรถในยามนี้ หล่อนผะ ทำหน้าตกใจ
203. เขาวางเรื่องพวกนั้นลงก่อน เพราะเริ่มจะไม่แน่ใจแล้วว่าหลังจากแผนงานตลาด ที่เขาได้
นำเสนอแบบตัวต่อตัวกับนายกริชผ่านไปแล้วนี้เขาเองจะยังอยู่ในจุดเดิมอีกหรือไม่
204. ที่จริงทาง กทม.ก็อยากจ้รื้อ เอาเกาะนี้้อออกแล้วทำถนน
205. หญิงสาวเข้าใจว่าเจ้าตัวคงไม่ได้ยิน ก็เลยไม่ได้ติดใจจะเรียกอีก
206. แม้จะไม่อาจจะยกตำแหน่งเมียแต่ให้ได้ แต่เขาคิดจะเลี้ยงดูพิกุลเต็มที่

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาว อภิญญา สร้อยรุห์ร่า เกิดเมื่อวันที่ 27 กรกฎาคม พ.ศ. 2504 สำเร็จการศึกษาปริญญาอักษรศาสตรบัณฑิตเกียรตินิยมอันดับสอง สาขาวิชาภาษาอังกฤษ เมื่อ พ.ศ. 2526 ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาภาษาศาสตร์ เมื่อ พ.ศ. 2528 จากคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปัจจุบันเป็นอาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ

ศูนย์วิทยพัชร์พยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย